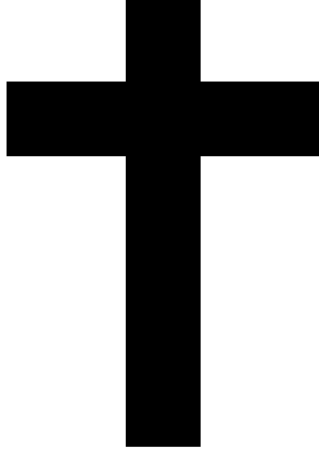

Glavda NT Portion

Portions of the New Testament in the Glavda language of
Nigeria

Glavda NT Portion

Portions of the New Testament in the Glavda language of Nigeria

copyright © 2024 Luke Initiative for Scripture Translation

Language: (Glavda)

Contributor: Luke Initiative for Scripture Translation

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

2a8aae58-fd4b-5cef-8aad-aa54853515aa

Contents

MATA 1

MARKUS 44

1CO 71

2CO 88

GAL 101

COL 108

ƏLBƏG MARAW TƏDVAD MATA

Əlbəg təghər kə Yesu Kəristi

¹ Kakad təghər kə hulfə Yesu Kəristi, zəra Dauda kwa ghəravaan ndakwani zəra Ibrahim.

² Ibrahim wa yaa Ishaku,

ya nə Ishaku kə Yakuba,

ya nə Yakub kə Yahuda ard zaraabahaana.

³ Ya nə Yahuda kə Ferez ard Zera. Babbaatər Tamara.

Ya nə Ferez kə Hezron,

ya nə Hezron kə Aram,

⁴ ya nə Aram kə Amminadab,

ya nə Amminadab kə Nashon,

ya nə Nashon kə Salmon.

⁵ Ya nə Salmon kə Bowaz, daaga babbaan Rahab.

Ya nə Bowaz kə Obed, daaga babbaan Rut.

Ya nə Obed kə Yesse,

⁶ ya nə Yesse kə Tlakes Dauda.

Ya nə Dauda kə Saluman, daaga babbaan Betshaba, kwandza uusa Uri wura.

⁷ Ya nə Saluman kə Rehobowam,

ya nə Rehobowam kə Abija,

ya nə Abija kə Asa,

⁸ ya nə Asa kə Yehoshafat,

ya nə Yehoshafat kə Yoram,

ya nə Yoram kə Uzziya,

⁹ ya nə Uzziya kə Yotam,

ya nə Yotam kə Ahaz,

ya nə Ahaz kə Hezekaya,

¹⁰ ya nə Hezekaya kə Manasse,

ya nə Manasse kə Aman,

ya nə Aman kə Yosiya,

¹¹ ya nə Yosiya kə Yekoniya ard zaraabahaan sartakwa hutsavtəra nə uudah damma Babila kiyava əva.

¹² Təhalakwa lanngavtərda nə iitər damma Babila, kaa yigayig nə Yekoniya kə Shayeltiyel, ya nə Shayeltiyel kə Zerubbabela,

¹³ ya nə Zerubbabel kə Abihud,

ya nə Abihud kə Eliyakim,

ya nə Eliyakim kə Azor,

¹⁴ ya nə Azor kə Zadok,

ya nə Zadok kə Akim,

ya nə Akim kə Eliyud,

¹⁵ ya nə Eliyud kə Eliyazar,

ya nə Eliyazar kə Mattan,

ya nə Mattan kə Yakub,

¹⁶ ya nə Yakub kə Isuvu zhiila Maryam,

Maryam wa yaayig kə Yesu kwa dəhav də Kəristi.

¹⁷ Badəm nə hulfəatər ciigət tə Ibrahim dat Dauda, hulf kəlawə tar uufadə, ciigət tə Dauda damma sarta kwa hutsavtəra nə yaa Izra'ila damma Babila kiyava əva, hulf kəlawə tar uufadə, ciigət ma sarta əvər ma Babila da tə sarta yiga Kəristi, hulf kəlaawa tar uufadə.

Yiga Yesu Kəristi

¹⁸ Wan nə duuli yava nə Yesu Kəristi. Ma sartən ndza bəlgəhara nə Isuvu kə dzəgwambər kə Maryam babba Yesu. Lakuti kəsgaan kiyava uusa, kaa dləghəgadləghəg kə iin kə huđ tədvad Shədəkwa Daadamazhigəla.

¹⁹ Nahabi nə Isuvu jambuwaan kə tsəgar zhəru mataataka uudah biya, adəba uuda jiiirjiir nə iina. Kaa baa dabariya tagwəv kə iin də vakaiy ma dyamdyaməra.

²⁰ Masartən ba ndzəgaan nə iin ba dʒamaghəra, kaa tləgaraatləg zərbəlgə Yaazhigəl ma sənnga, aiyama taa kə iina, “Isuvu zəra Dauda, gədzbi kə kəssa Maryam kiyava uusagh biya, adaba huɖɖən dəvakai nə iinna daga Shidkwa Daadamazhigəla.

²¹ Da yigaan kə zəra, agha da farva kə daag Yesu, adaba iin wada katta uudahaan sagal ma haipahaatəra.”

²² Dzəghardzəg wanahaan badəm mbakyarvad righəvant nə dɛgiti tagada nə Yaazhigəl tɛɖvad tlayang taakiya,

²³ “Pakwara dəghwa da dləghaan kə huɖa, da ya kə zəra, da fəvarva daag Immanuela.”

Dɛgiti tuuk vakai nə Immanuela, “Daadamazhigəl əmtad də kəmiyamma.”

²⁴ Ciyit ba nə Isuvu ma haara, kaa gatəgaan kə iin kə dɛgiti taga nə zərbəlgə Yaazhigəla. Kaa kəsguukəsəg nə Isuvu kə Maryam nal kə uusaana.

²⁵ Farabi kə dzaghər biya, bamma təhala kwa yaa nə iin kə zəraana, farva kə iin kə daag Yesu.

2

Nəghararaanəghəg nə lii sərgasərg kə dɛgit kə Kəristi

¹ Təhalakwa yava nə Yesu ma kəssa Bitalahami ma larda Yahudiya ma zamana Tləkəs Hirudus, kaa sagat kə lii sərgasərg kə dɛgit təghər kwadladl dagat damma Wurshalima.

² Kaa ndavəg kə iitər taakiya, “Mər nə tləksa Yahudahən kwa yavan ni? Adaba kəmnɖa nəghəga kwadladlaan sagat də səga, iin wa kəmaa sagau nəmnd sa ɓagarnəs kwatnahəra.”

³ Cinngha ba nə Tləkəs Hirudus əndkwana, kaa ba uushig kə ghərana, baz uudaha Wurshaliim badəmma.

⁴ Kaa dzahgantdzahəg kə iin kə maalmaalah ma zhiila kəsufah ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, ndavtəru kə iin kə vakavaki da yaav də Kəristina.

⁵ Am nə iitər taa kə iina, “Ma kəsa Bitalahamiya, malarɖa Yahudiya. Adaba vinda bandkwah nə tlayannəg taakiya,

⁶ “Kəgh Bitalahami ma larda Yahud ndakwani, agha ənkykwah bi nəng ma lii kwara Yahud biya.

Adaba da sagal ma kəgh nə dadɖa kwarga, kwada piya uudahar Izraila.”

⁷ Kaa dahtərtəɖahəg kə Hirudus kə lii sərgasərg kə dɛgitən damma dləmmaaba, kaa nəghəgaakanəghəg kə iin vakəatər kə kalkala sarti nəghara nə iitər kə kwadladləna.

⁸ Kaa ɓəltərtəɖəlgə kə iin damma Bitalahami amaa, “Damdəg ndan ndavamndavəg bad hənkal kə vakavaki də zəriina, təhala kwama tlamaraatləga, am saas am tagəwana, ghəravər ndakwani ən dagal da ɓagarnəs kwatnaha.”

⁹ Ghyəngara ba nə iitər kə cinnəg əlbəga tləkəsna, kaa dagalaatər kə iitəra, dlaɖa ka dagal kə iitər gata kwadladlən nəghara nə iitər təvuukwatəra, tangw da vakavakən ghaca nə iin təghər kə zəriina.

¹⁰ Nəghara ba nə iitər kə kwadladləna, kaa hwadag kə iitər ba vaivaiya.

¹¹ Daragha ba nə iitər damma hənəhiina, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə zəriina ard babbaan Maryam, ar kəla kə ghunj təvuukwana ar ɓaganəs kə kwatnaha. Təhalakwaha, ar palna kə kadlanggahaatər ar vələr kə adawana ard tərshan lubban ard mur.

¹² Kaa gwiyağhəra daas kə iitər damma kəsaatər tə ɖuuli tlərna, adaba ɓəlatəraaɓəlgə nə Daadamazhigəl kə magi ma sənnəg taakiya, aa gwiya darbi daa da vak Hirudus biya.

Əmndəraaraəməndərag nə Isuvu ard Maryam damma Masara

¹³ Daral ba nə iitəra, kaa tsəgwatsug kə zərbəlgə Daadamazhigəl vak Isuvu ma sənnga amaa, “Ciiga, kəsantkəsəg kə zərna ard babbaana əmndəraməməndərag damma haaya Masara. Ndzamandzəg vaakwaha, bamma tagankuratag lakuti am gwiyağhəra saasa, adaba da gatəgaan nə Hirudus kə zərən kiyava tsəgaana.”

¹⁴ Kaa ciig kə Isuvu kavəɖa, kəsant kə zərna ard babbaana, kaa dagal kə iin damma haaya Masara.

¹⁵ Ndza kə iin vaakwaha tangwa damma sarta kwa əmtsa nə Hirudusa. Kwana dzəghaar mbakyarvad righəvant nə dɛgiti tagada nə Yaazhigəl tɛɖvad tlayannəg taakiya, “Dahanant saa ma Masar kə zərara.”

Ciɓavaciɓəg nə zər zarhah ma larda Yahudiya

¹⁶ Nəghaaka ba nə Hirudus taakiya, dyaɖdyamər wa marararda lii sərga dɛgitna, kaa badza ərvɖmahuɖ kə iin ba vaivaiya. Kaa ba ɓəlgantɓəlg kə iin kə uudah da ciɓa zaraa ghwalvaha kwama Bitalahami badəmma ard kəsahaanən hərəz də iina, ciigət tə zər vuunj dat zəra həi buwa, kalkal də sartən tagarar nə lii sərgasərgən kə əlbəg təghər kə zəriina.

¹⁷ Ma sarta kwahiin wa righəvant nə dɛgiti tagavda tɛɖvad tlayang Irmī taakiya,

¹⁸ “Cinngavacinnng nə huuləg ma Rama,
huuləga badzəga ərvidmahud ba vaivaiya,
kats Rahil wa tuug mbakyarvad zarhaana,
lawaləg baz fa ərvidya
adaba zarhaani əmtsaharaəmtsahəga.”

Gwiyaghəra saas ma Masar damma Nazaret

¹⁹ Təhala əmtsəga Hirudusa, kaa tsugwatsug kə zərbəlgə Yaazhigəl vak Isuvu ma sənng ma Masara,

²⁰ amaa, “Ciiga kəsantkəsant kə zərna ard babbaana, gwig da damma haaya Izraila, adaba lii gata tsa shifəga zərna, əmtsaharaəmtsahəga.”

²¹ Kaa ba ciig kə iin kəsant kə zərna ard babbaana, kaa daas kə iin damma Izraila.

²² Cinngha ba nə iin taakiya Arkilayus zəra Hirudus guyugwig kə daddaana, kwara larda Yahuda, kaa gədzəg kə gwuya daas da vaakwaha. Bəlavara ba nə magi ma sənnga, kaa kyəha daas kə iin damma Galili.

²³ Kaa dagal kə iin ndza ma kəsiin kwa dāhav də Nazarata. Righavant əndkwan nə dəgiti tagara nə tlayangah taakiya, “Da dāhav də uuda Nazarata.”

3

Əlbəg maraw tədvdə Yuhwan dadda tsuufəga

¹ Ma hənngahaatsa, səghalsəg nə Yuhwan dadda tsuufəg da taa əlbəg maraw ma təghala ma larda Galili,

² taakiya, “Pəlampələg kə ghəra adaba tləksəra Daadamazhigəl ba hərza.”

³ Kwan wa ndza taga nə tlayang Ishay kə əlbəg təghərəna, taakiya,

“Məng nə uud daag ma təghala, amaa,

‘Badlamarna badləg kə duul kə Yaazhigəla,
am badlarna kə duulaan ba ndədda.’ ”

⁴ Sədavi tsəguy nə Yuhwan bagava də guja adlugwama, dəga ndzəda hudaana bagava də həluwa. Dəgzəgaana ndza ayayuwa ard yuwa mamma.

⁵ Kaa ba sagau kə uudaha Wurshslim ard uudaha larda Yahudiya badəmma, baz lii ma lardən də Zaagha Judan da vakaana.

⁶ Kaa tagaan kə iitər kə haipahaatəra, bəgtəra kə iin kə tsuufəg ma Zaagha Judan.

⁷ Nəgha ba nə iin kə Fərisah ard Sadukiyah ba dyak da vakaan kiyava bəgtər tsuufəga, kaa amaa taa kə iitəra, “Kuram fadəga għavalahaan də gurna! Warwaa ghudkura harda nēgdəlgarwa kə dladə Daadamazhigələn sagauni?”

⁸ Bəgamfəg kə dēgitihi da mardamərg taaki pəlamapələg kə ghəra.

⁹ Tsam bi kə kusəgh taakiya, ‘Ibrahim nə daadamnd biya.’ Ən tagkurtaga, virdigəravirdig nə Daadamazhigəl kə zarh kə Ibrahim də kwanahaan kə akuraha.

¹⁰ Bəvətbəg nə hiil tē suuha uufa, badəm nə uufi lawaləg kə yazər marawa, ghudvars bələvdəm damma kaara.

¹¹ “Ən bəgkur də yu nai kə tsuufəg kiyava mara taaki pəlamapələg kə ghəra, məng nə dadda kwa jakwaraajig də ndanngər da sagau tē halara, tlanalbi nai aandzu kə kəssa kimbakaan biya. Da bəgkur də Shədkwa Daadamazhigəla, ard kaar nə iin kə tsuufəga.

¹² Kuwa bəgaan bamma dəvaana, da bəggrzha kə həiyaana, da hutsədaan kə həiyaan damma kuvəraana, da haars kə kaar kə hyahya də kaari maay əmtsəg biya.”

Bəgavarabəg tsuufəg kə Yesu

¹³ Sagha ma kwahiin kə sart nə Yesu saama Galili, kaa dagal kə iin damma zaagha Wurdən kwakyarvad bagara nə Yuhwan kə tsuufəga.

¹⁴ Naha tsəharvatsəg nə Yuhwana, amaa taa kə iina, “Kai ndakwi mana naa magha bəgwi nəng kə tsuufəga, agha sagau ndar dlad nəng sa vakari?”

¹⁵ Ngugharangu nə Yesu amaa, “Aandz bandkwah ndakwana, adaba kalkalaan righvant nə dēgiti naag nə Daadamazhigəla.” Kaa haigaranthaig kə Yuhwana.

¹⁶ Təhalakwa bagavara nə tsuufəg kə Yesu, bad sagalaan ma yuwa, kaa wurgətwurg kə ghərazhigəla, dladə kaa nəghəganəghəg kə Shidəkwa Daadamazhigəl saay da təghər kə iin band garava kakura.

¹⁷ Kaa cinngvacinnnga nə ghay sii ma ghərazhigəl taakiya, “Kwana iin nə zərara, ən waigaana dladə ən cinngaan kə əmtakəraan ba vaivaiya.”

4

Fəshafəshig nə Shatanah kə Yesu

¹ Ngal langaan nə Shidəkwa Daadamazhigəl kə Yesu damma təghala, kiyava fəshgaan kə Shatanaha.

² Təhala kəsgaana Yesu kə adəla həng kwul uufad ard vang kwul uufada. Təhalakwaha kaa njəkənjiig kə waiya.

³ Kaa sagau kə Shatanaha, amaa taa kə iina, “Magha ba zəra Daadamazhigəla, nədalnəg ci kə akurən kə bruudiya.”

⁴ Kaa ngwangug nə Yesu amaa, “Vindavavindəg ma kakaɗ Daadamazhigəl taakiya, “Dəgzəg kalti bi wa həkya shifəga uudbiya, bamma əlbəgahi sagal vak Daadamazhigəl badəmma.”

⁵ Kaa lanngaan kə Shatanah kə Yesu damma Wurshalima kəss dyak caccuwanacacuwana. Ngal lanngdit dat ghəra wəgya Daadamazhigəla.

⁶ Aiyama taa kə iina, “Magha ba zəra Daadamazhigəla, dzəvəg ndan daaya. Adaba vindavavindəg taakiya,

“Da tagarta nə Daadamazhigəl kə zərbəlgahaan, ar da tsəkəs kə dəv haik kə tsəgaan kə shigahagh tə akura.”

⁷ Ngugharangug nə Yesu, taa kə iina, “Vindavavindəg dla6 taakiya, ‘Fəsh bi kə Yaazhigəl Daadamazhigəlagh biya.’”

⁸ Ngal gwiya lanngaan nə Shatanah damma ghəra aghw ba kyakkwa, kaa margardmarg kə iin kə tləkəsəra duni ard ndangərahaatər badəmma.

⁹ Aiyam nə shatanah taa kə iina, “Ən vələkvələg kə kwanahaan badəmma akwama kəlgəhələg kə ghəwunj təvuukwara, agha ɓəgwəs kə kwatnahəra.”

¹⁰ Ngugharangug nə Yesu amaa, “Yagh vaakwan Shatanaha, adaba vindavavindəg taakiya,

“Bagarɓag kə kwatnahər kə Yaazhigəl Daadamazhigəlagha, ba iin pall wagha da ɓagarnəs nəng kə kwatnahəra.”

¹¹ Kaa dagalaan kə Shatanaha, kaa sagau kə zarabəlgə ar mələrūwa.

Fəgharzhafəg nə Yesu kə ɓa tləraan ma Galili

¹² Cinningha ba nə Yesu taaki viyavətviiɡ nə Yuhwana, ngal dagal kə iin damma Galili.

¹³ Duwars kə iin kə Nazarat kaa dagal da ndzəga ma Kafarnahum, kwandza təvəgh kə yuwahaiya, tə ghaala də larda Zebulun ard Naftali.

¹⁴ Tədvadkwan kə duul wa righəvant nə dəgiti tagada nə tlayang Ishai taakiya,

¹⁵ “Larda Zebulun ard larda Naftali ma Galili, larda lii ar Yahudah biya.

Lardən hərz də yuwahayin tangw damma gylga zaagha Wurduna.

¹⁶ Uudahi ar ndzəgama gurtla nəgharanəghəg kə parakrakər ba vaivaiya, lii ndzəga ma shidkwa əmtsəg dla6a, səghawisəg nə parak da təghər kə iitəra.”

¹⁷ Ciigə tə kwahiin kə sart wa fəgharzha nə Yesu kə taa əlbəg maraw taakiya, “Pələmpələg kə ghəra adaba tləkəsəra ghərazhigəl ba hərza.”

Dahatərətədhəg nə Yesu kə lii vaiya kilf uufada

¹⁸ Tə duula dagal nə Yesu təvəgh kə Yuwahaiya Galili, kaa nəghəganəghəg kə iin kə zarha baabah buwa, Siman kwa ɗahav də Bitrusa, ard zəra babbaan Andrawusa, ar ɓəla amshiya vaiya kilfatər ma yuwahaiya, adaba ar lii vaiya kilf nə iitəra.

¹⁹ Am Yesu taa kə iitəra, “Gatamkwagatəga, ənda nəkurɗalnəg kə lii vaiya uudah da vakara.”

²⁰ Batwatsəra ar duwars kə dəgaha vaiya kilfaatəra, kaa gata Yesu kə iitəra.

²¹ Təghərdəga dagala, kaa gwuya nəghəganəghəg kə iin kə zarha baabah buwa, Yakuba ard zəra babbaan Yuhwana zarha Zabadi. Ar ma pərayu əmtad də daddaatər Zabadi, ar ɓadla amshiya vaiya kilfatəra, kaa ɗəhtərət kə iina.

²² Batwatsəra kaa duugarsduug kə iitər kə pərayuwaatər ard daddaatəra, kaa gata Yesu kə iitəra.

Məlatərumələg nə Yesu kə uudah ba dyaka

²³ Gwaivagwaig nə Yesu ma Galili badəmma, tsagtər dəgit ma guda dzugwazhigəla, dla6a taa əlbəg marawa tləkəsəra Daadamazhigəla, mbahəgaan dla6 aandzu hulfa kwar kə kuzaha, ard lii yang biya.

²⁴ Cinnəgalcinnəg nə əlbəg təghər kə iin badəmma ma haaya Suuriya. Kaa ba lanngaan kə uudah kə lii də kuzah badəmma, ard lii yangbiyah shahshaha, ard lii hə6a dla6a,

ard makwayaha, ard lii ciëg nê Shatanah baz lii æmtsamsan nê vëgh mbahavtërambahëg badëmma.

²⁵ Kaa gatëgaan kê dzahava uudah ba dyaka ma Galili, dlaäa ard lii ma larda Dikafulis ard Wurshalima, ard lii ma larda Yahudiya baz lii gylga zaagha Wurdëna.

5

Taa ælbëg maraw tæ aghwaa

¹ Nëghgha ba nê Yesu kê dzahava uudah badyaka, kaa dagat kê iin damma ghwaa, cëhura kê iina. Kaa ba dagau kê mbërzahaan da vakaana.

² Ngäl farzha kê iin tsagtër dëgita.

Barka

³ “Ar dë bark nê lii sërgasërg kê hëtsëgalhëtsëgaatër ma gata Daadamazhigëla, adäba tlëksëra ghërazhigël dëgaatëra.

⁴ Ar dë bark nê lii dë badzëga rëvidmahuuda, adäba da tagëvtërtag nê dzëgwagha.

⁵ Ar dë bark kanadiyaha, adäba ar da gwigëaan kê duniya.

⁶ Ar dë bark nê lii këma äa dëgiti naag Daadamazhigëla, adäba ar da baghëga.

⁷ Ar dë bark nê lii mara zhuwadaala, adäba da marvëtërmärëg nê zhuwadaala.

⁸ Ar dë bark nê lii cadäd nê ërvidmahuda, adäba ar da nëghëganëhëg kê Daadamazhigëla.

⁹ Ar dë bark nê lii fa gabëra, adäba da dähvëtërdähëg dë zarha Daadamazhigëla.

¹⁰ Ar dë bark nê lii hëäa dläd kwakyarvad äa hëërëra, adäba tlëksëra ghërazhigëla dëgaatëra.”

¹¹ “Am dë bark nê uurama, akwama ar äaava kuram nê uudaha, ar vëlkur kê dlaäa, dlaäa ar äagkura kê dëga këlaadëräh shahshah mbakyarvad kaiya.

¹² Dlayamdlaiga am hwadag ba vaivaiya, mbakyarvad am da tlëkënatlëg kê dëgshigaru badyak ma ghërazhigëla. Adäba vëlartër bandkwah nê uudah kê dläd kê tlayanngahi sarëv lakuti këskurama.

Iizha ard paraka

¹³ “Kuram nê iizha duniya. Akwama maadlai nashnash nê iizh biya, da gwiya gwiwdaa ndar nê nashnashani? Maadlai tlëraan biya, bamma dïvda dagala, hapëna nê uudaha.

¹⁴ “Kuram parak duniya. Akwama favafëg nê kës tæ gavala shiëvëna biya.

¹⁵ Maay mbiyav nê kaara jahuramba humbvëra këghai biya, bamma hërtävët tæ dëga hërtëgaan vakavaki da ba parakrak kê uudahi hënnayah badëma.

¹⁶ Bandkwah dlaäa, parakaruwa aandz ba përipëri tëvuukwa uudaha, kiyava nëghëganëghëg kê iitër kê dëgita marawi am äag nê uurama, ar da fëgaarafëg kê Daadaruwi ma ghërazhigëla.

Tsag tëghër kæ adzahadzaha

¹⁷ “Tlatlam bi taakiya sanhi mbakyarvad ën kalarwut kæ Adzahadzah Musa ard tsaga tlayanngah nai biya, sanhi mbakyarvad ën righanta.

¹⁸ Ba jiiirjiiir wan tagkurtaga, lakuti ghyëng nê zhigëla ard haaya, maay nê dëgit aandzu ba hëdikën ma vindëga Adzahadzaha Muus kwada nig biya, bamma righavantrighëg badëmma.

¹⁹ Mbakyarvad kwaha badëm daddakwa këladakëlëg aandzu ba pal ma adzahadzahaan hëdikënna, tsagtëru dlaä kê këla adzahadzahahaan kê uudaha, da dähav nê iin daddakwa ënkykwah ma tlëksëra ghërazhigëla. Badëm nê daddakwa gatëgaan kæ adzahadzahiina, dlaäa tsagartsag kæ uudaha, da dähav nê iin dæ uud maamal ma tlëksëra ghërazhigëla.

²⁰ Æn tagkurtaga, akwama jamtëruubi kê lii tsaga adzahadzaha Muus ard Farisah dë jiiir biya, am dëga bi damma tlëksëra ghërazhigël biya.

Tsag tëghër kæ ngudä ërvidya

²¹ “Cinngamacinng ndza tagavtërdatag kæ daadijharu taakiya, ‘Tsëbi kæ shifëg biya, badëm daddakwa tsëga shifëga, da tævartëg nê shariya.’

²² Aiciya ën tagkurtaga, badëm nê daddakwa ngudä ërvidmahud dë zëraabaana, da tævartëg nê shariya. Daddakwa dähgarva zëraabaan taakiya maay nê dëgiti agha tuukvakai biya, da lanngav damma guda ta shariya, dlaäa daddakwa dähgarva zëraabaan dë dlaga, dlaiyaan bölvëdëm damma kaara faiya.

²³ “Kwakyarvad kwaha, akwamagha diya baiku tɔ bagadiya kyulɔga, kaa dzamnadzamɔg kɛskɛgh taakiya hɔkyakahɔkyig nɔ zɛraabagh ma ɔrvidmahadaana,

²⁴ faffɛg kɛ baikuwaghɛn tɔvuukwa bagadi ndana, dɛga agha ɓaga kɛ gabɛrɛr dɛ zɛraabagh bazɛngwa. Ka sagau kɛskɛgh da diya baikuwagha.

²⁵ “Akwama da diya ghunjagh nɔ uudana, ɓag kɛ gabɛrɛr dɛ iin tɔ watswats tɛghɛrdɛg lakuti damma guda ta shari. Akwama maay ɛndkwah biya, da langaklang davak alkali, alkali dlaɓa da langaklang davak yaa dela, ar ɓɛlkadɛm ma guda bɛrfina.

²⁶ Bak jiira wan tagaktaga, lakuti sɛkadasɛg nɔ uud vaakwaha, bamma pɔlghapɔlɛg kɛ kwaɓi gatak nɔ uud baɗɛmma.

Tsag tɛghɛr kɛ ɓa gwaragwara

²⁷ “Cinngamacinng ndza tagavdatag taakiya, ‘Bagam bi kɛ gwaragwar biya.’

²⁸ Aiciya ɛn tagkurtag, baɗɛm nɔ daddakwa vazɛna dɛkhɛra, dlaɓa kaa kɛmgaan kɛ iina, ɓagaɓɓag kɛ gwaragwar dɛ vakai ma ɔrvidmahadaana.

²⁹ Akwama fɛkaa kɛ ɓa haip nɔ gyiya dɛvaakaffagha, tɔdatɔdɛga agha ɓɛldana. Ngulɛm maay ba nɔ uuɓiya vɛghagh pal tɛghɛr kwada ɓɛlɔvdɛm nɔ vɛghagh baɗɛm damma kaara faiya.

³⁰ Akwama fɛkaa kɛ ɓa haip nɔ dɛvaakaffagha, ghwudaghudɛga agha ɓɛldana. Ngulɛm maay ba nɔ uuɓiya vɛghagh pal tɛghɛr kwada ɓɛlɔvdɛm nɔ vɛghagh baɗɛm damma kaara faiya.

Tsag tɛghɛr kɛ tagwavɛgh dɛ uusa

³¹ “Tagavdatag dlaɓ taakiya, ‘Daddakwa tagwavatagw dɛ uusaana, barari ghudara kɛ kakada tagwavɛgh dɛ iina.’

³² Aiciya dɛgiti ɛn tagkurnaiya in taakiya, akwama tagwavatagw nɔ uudan dɛ uusaan kwakyarvad haipa gwaragwar biya, fadɛmfɛg ma dɛuula ɓa gwaragwara. Baɗɛm daddakwa kɛsguukɛsɛga, ɓa ba gwaragwar dɛ iina.

Tsag tɛghɛr kɛ zangwadɛga

³³ “Gwaastaana, cinngamacing tagavtɛratag kɛ daadijaharu taakiya, ‘Kɛldabi kɛ lanngiyagh biya, bamma agha righant kɛ langiyi tɛghara nɛnng kɛ Yaazhigɛla.’

³⁴ Aiciya dɛgiti ɛn tagkurnaiya in taakiya, zambi kɛ ngwadɛg ba linnglinng biya, aandzu dɛ ghɛrazhigɛl biya adaba vaka ndzɛgana Daadamazhigɛla.

³⁵ Zambi dlaɓ kɛ ngwadɛg dɛ haay biya, adaba vaka fa shiga Daadamazhigɛla, bi dɛ Wurshalima adaba iin nɔ kɛssa Tlɛkɛs dyaka.

³⁶ Zɛbi dlaɓ kɛ ngwadɛg dɛ ghɛragh biya adaba agha nɛdalbi kɛ guja ghɛragh aandzu pall kɛ maɗukwa bi gyangw biya.

³⁷ Dɛgiti ɓagaɓɓaga kɛ maraw kɛ taga iin taakiya, ‘Aana,’ bi ‘ɔndkwah biya’, majuujiɓ ma kwana, aasɛgal vak shatanaha.

Tsag tɛghɛr kɛ ɓagar herrɛr kɛ tlɛghuma

³⁸ “Cinngamacinng tagavdatag taakiya, ‘Gyiya dlakulva gyiya, tlɛrdɛ dlaɓa dlakulva tlɛrɗa.’

³⁹ Dɛgiti ɛn tagkur naiya, akwama naa ɓa dɛgit ghwad nɔ uudan tɔ kɛgha, ɓagarbi kɛ uushav biya, ma ɓɛlakaɓɛlɛg nɔ uudan kɛ mahupeng tɔ uumɛla dɛvaakaffa, agha guyarant ghyaba kwah palla.

⁴⁰ Akwama diyakaadiɓ nɔ uudan kɛ ghunnj kwakyarvad kɛskava kɛ angyuwagha, agha vɛlar baz amugdiyagha.

⁴¹ Akwama fakaafɛg nɔ gwarɛɗ kɛ dagala mil palla, dɛgdagal ɛmtaɗ dɛ iin kɛ dɛga mil buwa.

⁴² Akwama ghalaaghalɛg nɔ uudan kɛ dɛgit vakagha, agha vɛlara. Dlaɓa ma sɛghɛvsɛg nɔ uudan sa kɛla gɛmau vakagha, piyarda biya.

Waig kɛ tlɛghumagha

⁴³ “Cinngamacinng tagavdatag taakiya, ‘Waig kɛ zɛraabagha, agha dɛwant kɛ tlɛghumagha.’

⁴⁴ Aiciya, ɛn tagkurtaga, wayamwaig kɛ tlɛghumaharuwa, dzɛgwamtɛrdzɛgw kɛ zhigɛl kɛ lii vɛlkur dlaɗa

⁴⁵ Tɔɗvad ɓakwan wam da nɛg nɔ uuram kɛ zarha Daadaru kwama ghɛrazhigɛla, kwa fɛgara kɛ faci kɛ ɓa parakrakɛr tɛghɛr kɛ yaa daddaha jiira ard lii ɓa kɛlaadɛra, hyitɛrhyig dlaɓ kɛ yu kɛ yaa daddaha jira ard yaa daddaha kɛlaadɛra.

⁴⁶ Akwamam waiya ba lii waiya kuram nɔ uurama, auci nɔ dɛgshigi am da tlɛkɛna nɔ uurami? Aandzu lii dzaha hadam ndakwi ar ɓagaan bandkwana.

⁴⁷ Akwamam tagtɛr bak zaraabaharu nɔ uuram kɛ uusa, auci gɛrgɛraru dɛ kyalma uudahi? Aandzu kɛrdiyah ndakwi ar ɓagaan bandkwaha.

⁴⁸ Mbakyarvad kwaha, namalnɛg kɛ yaa daddaha jiira band Daadaru kwama ghɛrazhigɛla.

6

Tsag tēghār kə dīya baiku

¹ “Famfæg kə hyēmiya aa nal bi nə gata Daadamazhigəlaru kə dēga nēgha gyi biya, adaba ma bagamaḅag əndkwaha, am da tləkna bi kə dēgshigaru vak Daadaruwi kwama ghərazhigəl biya.

² “Mbakyarvad kwaha, akwamagha da vəlgar dēgit kə uuda, kutbi ma ghai bandkwa ḅag nə muniyah ma guda dzəgwazhigəl ard də dūulah kiyava dləbəvtərət biya, ba jiiirjiira wan tagkurtaga, cauwaracaug kə dēgshigaatər ba ma kwahiina.

³ Akwama agha da məlgaru kə dadda kwa maay də vakai biya, aa sərabi nə dəvaa ghyaḅagh kə dēgiti ḅag nə dəvaa kafagh biya.

⁴ Adaba dēgaha jiiirjiiri kwa ḅagha nənng shiḅashiḅana, nēghəganəghəg daadagh baḅəm kə dēgitaḅ ḅagha nēng shiḅashiḅana, da vələkvələg kə dēgshəgagha.

Tsag tēghār kə dzəgwazhigəla

⁵ “Akwamam da dzəgwazhigəla, ḅagam bi əndkwa ḅag nə muniyah biya, adaba ar naaba dzəgw vaka ghaagan kə zhigəla ma guda dzəgwazhigəla ard barama dūula kiyava nēghtərnəghəg kə uudaha. Ba jiiir wan tagkurtaga, tlarkənətləg kə dēgshigaatəra.

⁶ Akwamagha da dzəgwazhigəla, dēg daadama gudagha, agha hədarduwa. Agha dzəgwa kə zhigəl kə Daadaghi kwa nēghva biya, Daadaghi kwa nēghəganəghəg kə dēgiti ḅagav shiḅashiḅana, da vələkvələg kə dēgshigagha.

⁷ “Akwamam dzəgwazhigəla, gwayamars bi ənd lli sərgabi kə Daadamazhigəl biya, adaba ar tlatla taaki ma dzəgwaradzəgw kə zhigəl tladḁa da cinngtərnūu əndkwah nə Daadamazhigəla.

⁸ Bagam bi ənd dēgaatər biya, Adaba sərgasərg nə Daadaru kə dēgiti am naag nə uuram lakuti am ghalgaana.

⁹ “Dzəgwamdəgw kə zhigəl əndkwana.

“Daadamnd kwama ghərazhigəla,

aa fəvaarafəg nə daagagha,

¹⁰ tləksəragha aasasəga, dēgiti agha naag nēng aa ḅagvənəḅag ma duni bandkwa ḅagav ma ghərazhigəla.

¹¹ Vəlkməndvələg kə dēgzəg haniina dlaḁa ba kəlahənga.

¹² Bəshkəmnədanəḅəshig kə haipahamnda, bandkwa kəm bəshətər nəmnd kə lli ḅəgkəmnə haipaha.

¹³ Langkəmnə bi da vaka fəshig biya, katkəmnədkatəg vak Shatanaha.’

¹⁴ “Adaba ma ḅəshamtnəḅəshig kə lli ḅəgarkura haipa, Daadaruwi ma ghərazhigəl ndakwi da ḅəshkurnəḅəshiga.

¹⁵ Akwama ḅəshamtnəna bi kə haipahaatər kə uudah biya, da ḅəshkurna bi dlaḁ nə Daadaru kə haipaharu biya.

Tsag tēghār kə kəsa andəla

¹⁶ “Akwamam da kəsa andəla, badzam bi kə huḁvəgaru ənd kwa ḅag muniyah biya, ar badzəda kə huḁvəgaatər kiyav sərvan taakiya ar kəsa andəla, bak jiiirjiira wan tagkur naiya, tlarkənətləg kə dēgshigahaatəra.

¹⁷ Akwamagha kəsa andəla, agha barda kə huḁvəgagha, agha massa kə wal tē ghəragha,

¹⁸ adaba aa naghvaakai taakiya agha kəsa andəl biya. Daadaghi kwa nēghəva biya, dlaḁa kwa nēghəganəghəg kə dēgəti ḅagav shiḅashiḅana, da vələkvələg kə dēgshigagha.

Tsag tēghār kə dzaha alman ma ghərazhigəla

¹⁹ “Dzahamar bi kə alman kə ghəraru ma duni biya, vakavaki da badzəḁabadzəg nə agatla ard kwalaviyavi biya, dlaḁa ard vakavaki da dēgaadəg nə gəlāh ar ghəluwa.

²⁰ Bammam dzaharu kə alman kə ghəraru ma ghərazhigəla, vakavaki da badzəda bi nə agatla ard kwalaviyavi biya, dlaḁa vakavaki da dēgaa bi nə gəlāh ar da ghəlu biya.

²¹ Adaba vakavaki da almanagha, dzamaghəragh ndakwi ba vaakwaha.

Paraka vəgha

²² “Gyiya band kaara jahuramməb nə iin kə vəgha, akwama ba lapi nə gyiyahagh, baḅəm nə vəghagh da ba parak ba vaivaiya.

²³ Akwama yang bi nə gyiyahagh biya, baḅəm nə vəghagh ba gurtla. Akwama nalnəg nə paraka vəghagh kə gurtla, ba jiiirjiira da ba dyaḅ ba vaivai nə gurtlənal

Bagar kwatnah kə Daadamazhigəla bi duniya

²⁴ “Maay wa ßagarnesßag kß kwatnahßr kß dadda hßnyahah bu biya, bi ðuwant kwa palla, nahant kwa palla, bi hßkyina kß palla nenna kß palla, ßaga bi taakiya am nahant kß Daadamazhigßla am nahant kß kwaß biya.

Ndavam biya

²⁵ “Mbakyarvad kwaha, ßn tagkurtaga ndavam bi kß ðegiti am da zßgaru nß uuram kß shifßgaru biya, ard ðegiti am da hßßßg nß uuram biya, dlaßa ard ðuuli am da tlßkßna nß uuram kß sßðav dat vßgharu biya. Mbats juu bi nß shifßg kß ðßgzßg biya? Nii juu bi ha nß vßgh kß sßðavahi?

²⁶ Vazamvazßg kß ðiikah ndana, ar maay riig biya, ar maay ghuda hßi biya, ar maay dlaß dzaagaan damma kuvßr biya, bakßvakwaha gßltßrgßlßg Daadaruwikwama ghßrazhigßla, jamtßru bi nß uuram kß iitßr ðß ndangßr biya?

²⁷ War ma kuram mbakyarvad dzama ðegiti tß ghßraan fßgarnaafßg kß hßnngah aandzu ba hßðikßn kß ghßraani?

²⁸ “Aujißßßg kßskuram dzama sßðavi am da ngudßg nß uurami? Vazamvazßg kß ðuuli ghubarßg nß kwadladlah ndana, ar maay ßa tlßra aandzu haa sßðav biya.

²⁹ Bakßvakwaha ßn tagkurtaga, aandzu Saluman ma ndzßgana ndangßraan ndakwi tapghßnai kß cadvacadßg ßnd palßraatßr biya

³⁰ Aitsaa, akwama cadnacadßg Daadamazhigßl kß kazhakwa tßghal ßndkwana, kwar mßng haniina dlakadur ßßlvßtßrdßm damma kaara, kyakadßava kuram ha wada vßlkur bi nß iin kß sßðav hi? Kuram lii hßtsahßtsan fadghßrna.

³¹ “Mbakyarvad kwaha, ndavam bi taakiya, ‘Auwa kßm da zßg nßmndi?’ Bi ‘Auwa kßmnda hßßßßg nßmndi?’ Bi ‘Auwa nß ðegiti kßmnda ngudßg nßmndi?’

³² Adabaß kwaha lii sßrga bi kß Daadamazhigßl biya, iitßr lii gata kwanahaan kß ðegitah baðßmma. Sßrgasßrßg nß Daadaru kwama ghßrazhigßl taakiya am naagaan kß kwanahaan kß ðegitaha.

³³ Gatamgatßg kß tlßkßsßra Daadamazhigßl ba zßnngwa, ard ðegiti naag nß iina. Da vßlkurvßlßg kß kwanahaan kß ðegitah baðßmma.

³⁴ Mbakyarvad kwaha, ndavambi kß dlakadur biya, adaba dlakadur sagau bad dlaßaana, dlaßa hinan ndakwi tlaltlßg kwakyarvad haniina.

7

Tar bi kß shari kß uudah biya

¹ “Tar bi kß shari kß uudah biya. Akwama ßaghinißßaga, ar da taktßg nß uudaha kß shariya.

² Adaba hulla shariyi am tßgar nß uuram kß uudaha, da tßkur bandkwah nß uud kß shariya, kuwßn am kurgar nß uuram kß uudah ðß vakaiya, da kurkur bad vakai nß uuda.

³ Aujißßßg agha vaza zßr afßsafßsa ðßga dakari ma gyiya zßraabagh kwal fataad kßskßgh tß gugyßmba dakari ma gyiyaghi?

⁴ Agha tagar ndar kß zßraabagh taakiya, ‘ßn sßkadasßg kß zßr afßsafßsa ðßga dakarßn ma gyiyaghßn,’ mbats kßgh ndakwani gugyßmba dakar wa ma gyiyaghi?

⁵ Kßgh muunina, kßsðakßsßg kß gugyßmba dakarßn ma gyiyaghßn ndana, kiyava nßghßganaghßg kßskßgh ba cadadda lakuti agha da kßsa zßr afßsagßsa ðßga dakarßn ma gyiya zßraabaghßna.

⁶ “Vßlamtßr bi kß ghßgyah kß ðegiti caccuwanacaccuwanan biya, adaba ar da gwiyaß ar tahkurdana. Vßlamtßr bi dlaß kß jindararu kß ghavzah biya, adaba ar da hapgaana.

Ghalamghalßga, gatamgatßga, ngadlamngadlßga

⁷ “Ghalamghalßga, da vßlßkurvßlßg nß uuda, gatamgatßga, am da tlßkßnatlßga, ngadlamngadlßga, da wurkurwurßg nß uud kß ghaiya wakyagha.

⁸ Aandzu kwar kß dadda ghalßga vßlßarvßlßga, aandzu kwar kß dadda gatßga tlßkßnatlßga, aandzu kwar kß dadda ngadla wakyagha da wurvarwurßg nß wakyagha.

⁹ War ma kuram daadaha, akwama ghalaaghalßg nß zßraan kß bruudi, vßlar kß akuri?

¹⁰ Nii ma ghalaaghalßg nß zßran kß kilfa, vßlar kß ghaval dlakulvaan hi?

¹¹ Akwama kurami dangw huðaharu am sßrgasßrßg kß vßlßga ðegit maraw kß zarharuwa, kyakadava daadarui ma ghßrazhigßli kaci wa da vßltßr bi kß ðegitah maraw kß lii ghälßgan biya!

¹² “Baðßm nß ðegitahi am naag nß uuram ßagkura nß uudaha, kuram ndakwani ßagamtßrßßaga. Adaba kwan wa tagada nß adzahadzaha Muus ard tlayanha.

Ghaiya wakyagh jßghwa

¹³ “Tamtßg kß ghaiya wakyaghßn jßghwna, adaba ðuula daas da vaka ßmtsßga ba bahahha, dlaßa kwanßn kß ðuula ba tsalalla. Lii tßgaana ar ba dyaka.

¹⁴ Duula tløkəna shifəga. Ba jəghwa nə iina, dlaḅa dladlad nə təgaana. Lii təgaana ar maay dyak biya.

Nəghvaakanəghəg nə uuf tədvdad zəraana

¹⁵ “Famfəg kə hyəmmi tə tlayangaha fiidfiida kwar sahasagaw da vakaru də garava tughaha, ma huḍmahuda ar jagajagaan band ghəyaha təghala.

¹⁶ Am da nəghətəraakanəghəg tədvdad tlərahaatəra. Cagvacag nə zarha inabi tə uufa takka? Nii cagvacag ha nə zəra ghəgyiv tə zaz hi?

¹⁷ Bandkwah dlaḅ makwar kə uufi marawa yaa ba zər marawa, uufi ghwaḍa, ya zər ghwaḍa.

¹⁸ Maay nə uufi maraw ya zər ghwaḍ biya, dlaḅa uufi ghwaḍa yiga bi kə zər maraw biya.

¹⁹ Baḍəm nə uufi maay ya zər maraw biya, aa ghudvarsghudəga, ḅəlvḍəm damma kaara.

²⁰ Mbakyarvad kwaha am da nəghəgaakanəghəg kə tlayanngha fiidfiid tədvdad tlərahaatəra.

Ən sərkur biya

²¹ “Ḍəm bi dadda kwa taa kəskai ‘Yaazhigəl, Yaazhigəl’ da daas damma tləksəra ghərazhigəl biya, bamma dadda kwa ḅagaabag kə dəgiti naag nə Daadar kwama ghərazhigəla.

²² Daghuvala ta shariya, ar da tagwatag nə uudaha bədyak taakiya, ‘Yaazhigəl, Yaazhigəl, tagamnda bi kə əlbəg maraw ma daagagh biya? Lagwamndada bi kə shatanah ma daagagh biya? Baḅamda bi kə dəgaha jappər bədyak ma daagagh biya?’

²³ Təhala kwaha, ənda tagtərtag taakiya, ‘Ən sərkur bi ba ḍəm biya. Yagham vakar kəlaadahaana.’

Yaa daddaha ndərəg buwa

²⁴ “Mbakyarvad kwaha baḍəm daddakwa cinnghacinng kə əlbəgara, dlaḅa ḅagaan kə tlər də vakaiya, da nəg band dadda dabari kwa ndəraa vəgyaan tə akurna.

²⁵ Hyiyaa ba nə yuwa, kaa righətrighəg nə zaagha kəla saasa, fəd ndakwi tsa saas dat hənyahiina, bəḅəvakwaha dləghana biya, adaba ndərava tə akura.

²⁶ “Baḍəm daddakwa cinnghacinng kə əlbəgara, dlaḅa ḅagaa bi kə tlər də vakai biya, ba kalkal də dlagən kwa ndəraa hənyahaan tə səghəla.

²⁷ Hyiyaa ba nə yuwa, righətrighəg nə zaagha, fəd ndakwi tsa saas dat hənyahiin, kaa dlagə, dlagaadlag bafakya.”

²⁸ Ghəynga ba nə Yesu tagtər kwanahaan kə dəgitaha, kaa ba ḅa jappər kə uudah də tsagaanana.

²⁹ Adaba tsagatər band daddakwa də ndzəḍa, gərgər də tsaga lii tsaga adzahadzaha Muusa.

8

Mbəghanambəg Yesu kə dadda vəca

¹ Sahi ba nə Yesu sii ma aghwa, kaa gatəgaan kə uudaha bədyaka

² Kaa sagau kə dadda vəc da vakaana, kəla kə iin kə ghunj təvuukwaana amaa, “Yaazhigəla, ma haighanthaiga, mbəkwimbəga.”

³ Kaa vəlla dəv kə Yesu tapəna kə dadda vəcna amaa, “Haiyananthaiga, mbəmbəga.” Batwatswatsəra, kaa mbəgambəg kə iina.

⁴ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Faffəg kə hyəmmyia tagar bi aandzu kə war kə dəgiti aa dzəgardzəgən biya, dəg mardamarəg kə ghəragh vak zhiila kəsuaa, agha vəlda kə baiku bandkwa tagada na adzahadzaha Musa. Bagnaḅag kwana kiyava fadghər kə dlamakəlaawa taakiya mbəghambəga.”

Mbəghanambəg nə Yesu kə kwatanaha tlauija Rum maamala

⁵ Dagha ba nə Yesu damma Kafarnahum, ngal dagau kə tlauija Rum maamal da vakaan da ghalgaan taakiya,

⁶ “Yaazhigəla, kwatnahr həngan hənyah əmtsamtan nə vəgha, həḅa dlad ba vaivaiya.”

⁷ Aiyam Yesu taa kə iina, “Ən dagau da mbəgaana.”

⁸ Kaa ngugwamgug kə tlaui maamalna amaa, “Yaazhigəla, tlanal bi nai kəskəgh kə sagau sa vəgyar biya, tagdatag ba kə əlbəg kalti kwatnahr da mbəga.

⁹ Adaba kai dəghərər ndakwani ən mazhangyil kə kwarəga uuda, məng dlaḅ tlauijah mazhangyil kəskaiya, ən tagardatag kə pallaatər taakiya, ‘Dəga,’ kaa dagauwa. Kwatlərən dlaḅ ən daagantdaaga taakiya, ‘Sawa,’ sagauwa, Akwama taganartag dlaḅ kə kwatlərəna, ‘Bagnaḅag kə dəgit əntkwaha,’ kaa ḅagaana.”

¹⁰ Cinngħa ba nə Yesu əndkwaha, kaa ḅa jappər kə iina, aiyama kə lii gatəgaana, “Ən tagkurtag kə jiira, tapanna bi kə tləkənatləg kə uud də fadghər əndkwan ma Izrail biya.

¹¹ Æn tagkurtaga, badyak nē uudah ar da sii dē sēga ard sagat dē sēga ar da cihurgan æmtad dē Ibrahim ard Ishaku ard Yakub vaka za kaffa hwadag ma tlēksēra ghērazhigēla.

¹² Adaba uudahi badlavtērna kē iitēr nē tlēksēra ghērazhigēla, da diivtērdēm damma gurtla, vakavaki ar da tuug nē iitēr ard ghwada dēv dē tlērdā.”

¹³ Aiyam nē Yesu taa kē tlauija maamalēna, “Dēgdaasa, da bagakbāg nē uud mbakyarvad fadghēragha.” Kaa mbēg nē kwatnaha nē iina batwatsēra.

Mbēghanambēg nē Yesu kē babba uusa Bitrus

¹⁴ Dagha ba nē Yesu da vēgya Bitrusa, kaa nēghēganēghēg kē iin kē babba uusa Bitrus bēlgan njēkēn fēdā.

¹⁵ Tapēna kē iin kē dēva uusiina, kaa mbēgambēg kē iin tuuk kē fēdiina, ngal ciiga bāgtēra kē dēgzēga.

Mbēghanambēg nē Yesu kē uudah ba dyaka

¹⁶ Bēlaa ba hwaasa, kaa sēdēvsēga kē uudah kē lii ciēg shatanah badyak da vak Yesu, tagada ba ēlbēg kalti, ngal sagal shatanahahaan ma vēghaatēra, mbahēnan baz lii yangbiya.

¹⁷ Tēdvad kwan wa righavant nē dēgiti tagavda tēdvad tlayang Ishay taakiya,

“Kēsakiyamaarakēsēg kē kuzahamiyama, dlabā kēsakiyamaaran kē yangbiyahamiyama.”

Dlad ma gata Yesu

¹⁸ Nēgha ba nē Yesu kē uudah badyak fadēga tēghēr kē iina, ngal tagartag kē iin kē mbērzahaan maraa dzēva dagal dat ghyaba kwah kē ghāiyya yuwa haiya.

¹⁹ Ngāl sagau kē dadda tsaga adzahadzah da vakaana, amaa taa kē iina, “Dadda tsaga dēgita, ēn gatakgtēg badēm vakavaki agha dagal nēnga.”

²⁰ Ngugharangug nē Yesu amaa, “Mbāyakaha ar da afkahaatēra, diikaha dlabā mēng vakavaka hēnnganahaatēra, Zēra Uuda maay vaka hēnnganan biya.”

²¹ Am nē pall ma mbērzahaan taa kē iina, “Yāazhigēla, ēn dēgaadēg ndan ēn hēdnan kē daadara.”

²² Aiyam nē Yesu taa kē iina, “Gatkwegatēga, aa hēdār hēdēg lii ēmtsaharaēmtsahēg kē zaraabahaatēri ēmtsaraēmtsēga.”

Kyabālgahanakyabālēg nē Yesu kē kalangasa

²³ Dagha ba nē Yesu damma pērayuwa, kaa gatēgaan kē mbērzahaana.

²⁴ Kaa ciig kē ghabag ard fēd ma yuwahaiya, fēgharzhafēg baz yu ghubēdā saas damma pērayuwa, Yesu dlabā hēnahaara.

²⁵ Kaa dagau kē mbērzahaan ar ciyanta, am nē iitēra, “Yāazhigēla, katkēmndkatēga wakēm tē duula ēmtsēga.”

²⁶ Aiyama taa kē iitēra, “Aujiilbēg kēskuram gēdzēg ēndkwani, kuramēn dē fadghēr hēdiikēna?” Kaa ciig kē iin cagara kē gyi kē fēdēn ard ghubēdēga yuwa, kaa kyabālgākyaabālēga.

²⁷ Kaa bā jappēr kē mbērzahaana, aiyam nē iitēra, “Hulfakwar kē uud wana, baz fēd ard ghubēdēga yu ar cinngarnucinngni?”

Mbēghanambēg nē Yesu kē lii ciēg nē shatanaha

²⁸ Tsēgwa ba nē Yesu ma haaya Garisaha, kaa sagau kē uudah bu kwa ciētēr shatanah sa vak Yesu, gēdzēvtērgēdzēg ba vaivaiya, adaba ar ndzēga bamma gētlaaha, maay wa ta kwahiin kē duul biya.

²⁹ Kaa huulēg kē iitēr ar taakiya, “Au lambagh dē kēmnd Zēra Daadamazhigēli? Agha sa vēlkēmnd dlad ba sart ndakwani bāgaa biya?”

³⁰ Mēng nē maandala agyaryagya ghavzah ar piig kē dagalaatēra.

³¹ Ngāl ba ghalgaan kē shatanahaan kē Yesu taakiya, “Akwama sēghkēmndadasēga, diikēmndarsdiig damma gyēdya ghavdzahaana.”

³² Aiyama taa kē iitēra, “Damdēg ciya,” Kaa daas kē iitēr damma ghavzahiina. Badēm gyēdya ghavzēn kaa ēmdēra daay kē iitēr bawatswats damma yuwahaiya, ngal ruug kē iitēra.

³³ Kaa ēmndēra daas kē lii piya ghavzahaana. Daragha ba nē iitēr damma kēssa, kaa tagaan kē iitēr kē dēgitahi dzēghaar dē lii ciētēr nē shatanahēn badēmma.

³⁴ Ngāl sagal kē uudah ma kēsin badēm da tlēgaraa Yesu. Nēghara ba nē iitēra, kaa ghalgaan kē iitēr maa dūwars kē lardaatēra.

9

Mbēghanambēg nē Yesu kē daddkwa ēmtsamsan nē vēgha

¹ Kaa daas kē Yesu damma pērayuwa, ngal dagal tēghēra yu damma Kafarnahum, kēssi ghubara nē iina.

² Kaa sagau kə uudah də daddakwa əmtsamsan nə vəgha həngan tə kəjja, nəghəgha ba nə Yesu kə fadghəratəra, aiyama kə daddakwa əmtsəmtsən nə vəghəna “Zərəra, ndavbiya, bəshakanabəshəg nə uud kə haipahagha.”

³ Cinnagara ba nə lii tsaga adzahadzaha əndkwaha, kaa takəvatag kə iitər mataatakaatər taakiya, “Kwanən kə uuda badza daaga Daadamazhigəla!”

⁴ Nəghakanəghəg nə Yesu kə dzamaghəratəra, amaa kə iitəra, “Aujibəg am dzama kəlaadər ma ərvdmahudaruiw?”

⁵ Kwar wa tsafsaf kə taga, taakiya, ‘Bəshakanabəshəg nə uud kə haipahagha nii ciiga dəgdagali?’

⁶ Ən naagaan am sərən taakiya Zəra Uuda də ndzədə bəsha haipah ma duniya.” Kaa amaa taa kə daddakwa əmtsamsan nə vəghna, “Ciig kəssəg kəjjagha dəg daas dahənyaha.”

⁷ Təhalakwaha, kaa ciig kə uudanəna, ngal daas kə iin da vəgyaana.

⁸ Nəghara ba nə dzahava dlamakəlaawa əndkwaha, kaa gədzəg kə iitəra, ar gala Daadamazhigəla kwa vəlgar hulfə kwan kə ndzəd kə uudaha.

Daaghantdag nə Yesu kə Matiyu

⁹ Dughars ba nə Yesu kə vakavaka kwahiina, kaa nəghəganəghəg kə iina kə uuda nə iin kwa dahav də Matiyu cihurgan vaka cauwa hadama. Am Yesu taa kə iina “Gatkwegatəga” ngal ciig kə iin kaa gatəgaana.

¹⁰ Təhalakwaha, kaa za kaf kə Yesu ma vəgya Matiyu, ngal sagau kə lii cauwa hadama ard yaa daddaha haip ba dyaka ar cihuran buud za kaf kə iitər də iina ard mbərzahaana.

¹¹ Nəghəra ba nə Farisiyah əntkwaha, ngal am nə iitər taa kə mbərzahaana, “Aujibəg kə dadda hənyaharu za kaf əmtəd də lii cauwa hadama ard yaa daddaha haipi?”

¹² Cinngha ba nə Yesu əntkwaha, aiyama, “Lii yanga maay lambatər də dadda mba uud biya, bamma lii yang biya.

¹³ Damdəg tsagamtsag kə dəgiti tuuk vakai wanəna, ‘Zhuwadaal wan naag nai vakaruwa kyuləgg biya.’ Sanhi da daa lii jiir bi nai biya, sanhi mbakyarvad yaa daddaha haipa.”

Ndavəg təghər kə kəssa andəla

¹⁴ Kaa dagau nə mbərzaha Yuhwana dadda tsuufəg davak Yesu, am nə iitəra, “Aujilbg kəskəmənd ard Farisiyah kəm kəsgaan ka andəla, kwakyarvadau kə mbərzahah ar maay kəsgani?”

¹⁵ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Ar badzəgaan nə tsaghwaha zhiila ghuula kə ərvdmahud ma bar əmtəd də zhiila ghuula? Da sagau sarta kwa da kəsav zhiila ghuula dagal vakatəra, ar da kəssəg ma kwah sarta nə iitəra kə andəla.

¹⁶ “Maay wa ghudgəghudəg kə daala sədav tlappant tə ənghura sədav biya adaba da təhgaan kə ənghura sədav na, təhgaana, da jəguujəg kwa ndza wura.

¹⁷ Maay wa diya daala yuwa inabi damma ənghura ambəla həllu biya, akwama diyavdəmđiiga, ciğgaan kə ənghura ambəla həllwuna, diya dagal nə yuwa inabiya badzəgaan kə ambəla həlluwa. Daala yuwa inabi diyav bamma daala ambəla həlluwa təvad kwah wa da diigal bi nə iin biya dlafa ciğəgai nə ambəla həllu biya.”

Dəghwa Yavirus ard uus kwa kəla avəza

¹⁸ Ma sarta taa kwanən kə Yesu, kaa sagau nə maala ma guda dzəgwazhigəla da vakaana, kəla kə ghuunj təvuukwana, amaa, “Dəghwar aa əmtsəga ba ndakwana, asəg tapnatapəg da ciiga.”

¹⁹ Kaa dagal kə Yesu ard mbərzahaan gata uuda nə iina.

²⁰ Məng nə uusiin viigaan kəlawə tar buwa kəla avəza, ka dagau kə iina gylga Yesu tapəna kə ghaiya sədavaana.

²¹ Amaa ma ərvdmahudaana, “Akwama tapannatapəg aandzu ba ghaiya sədavaan kaltiya, ən da mbəga.”

²² Gwiyaətə ba nə Yesu kaa nəghəganəghəga, aiyama, “Ndav bi dəghwar biya, fadghəragha mḃakanambəga.” Batwatsəra, kaa mbəga kə uusina.

²³ Dagha ba nə Yesu da vəgya maala ma guda dzəgwazhigələnə, kaa nəghəganəghəg kə iin kə lii fərtə faakila ard dzahava dlamaa kəlaaw ar tuuga.

²⁴ Aiyam nə Yesu, “Ciyamciig vaakwana, əmtsabi nə dughwiin biya, hənnahaara.” Kaa bəgar ghuḃasəga nennəg kə iitəra.

²⁵ Lagwəvtərdə ba nə uudah da gyəmalə, kaa daas kə iina həkyinan kə dəva dughwiina, ngal ciiga.

²⁶ Kaa cinnəgalcinng nə əlbəg təghər kə iin aandzu taakwara.

Mbəghanambəg nə Yesu kə gulfaha ard matangaha

²⁷ Dughars ba nə Yesu kə vakavak kə iina, kaa ba gatəgaan kə gulfah buwa ar daag bad haləvuwa ndzədaatər ar taakiya, “Zhukəməndaaləzhug, Zəra Dauda!”

²⁸ Dagha ba nə Yesu damma kwatlərən kə hənyaha, kaa daas kə gulfah bu da vakaana, aiyama taa kə iitəra, “Famdəghərtfəg taakiya ən mbəkurambəga?”

Aiyam nə iitəra, “Aana, Yaazhigəla.”

²⁹ Təhala kwaha, kaa tapəna kə iin kə gyiyahaatəra aiyama, “Tədvad fadhəraruwa, mbəkurməg nə uuda?”

³⁰ Ngəl wurəg kə gyiyahaatəra, təhala kwaha ka bəltəra nə Yesu kə magi ba vaivaiya amaa, “Tagamarbi aandzu kə war biya.”

³¹ Daral ba nə iitəra, kaa ba kutəgaan kə iitə kə əlbəgən təghər kə iin aandzu takwar ma lardiina.

³² Ar tə duula sagala, kaa səvardəvsəg nə daddakwa mamghant nə shatanaha kə Yesu.

³³ Savda ba nə Satanahna, kaa fəgarzhafəg kə uuda nə iin kə taa ghaiya, kaa 6a jappər kə dzahava dlama kəlaawa, aiyam nə iitəra, “Ba dəm tapavnai kə nəghəganəghəg kə hulfə kwan kə dəgit ma Izrail biya.”

³⁴ Aiyam Farisiyaha, “Abi lagw də ndzədə maala Shatanah nə iin kə shatanaha.”

Zhuwatərdaalazhuug nə Yesu kə uudaha

³⁵ Təhala kwaha, kaa gwaivagwaig kə Yesu ma kəssaha ard gədzər kəssaha, tsagtərtsag ma guda dzugwazhigəla, tagtər əlbəg maraw təghər kə tləkəsəra Daadamazhigəla, mbahtəran dla6 kə uudahi də kuzah shahshaha ard lii yang biya.

³⁶ Nəgha ba nə iin kə dzahava dlamaa kəlaaw badyaka, kaa zhutərdalaazhuuga. Adaba ar hə6a dlada maay wa məltərumələg biya, ar band tughwəhən kwal dadda piiga.

³⁷ Aiyama taa kə mbərzahaana, “Tləra ghuda həi ba dyaka, dla6a lii 6a tləra ar ba ənkykwahha.

³⁸ Mbakyarvad kwaha, ghalamghaləg kə dadda guhha maa dzəgaraa kə lii 6aa tləra, maraa ghudara kə həiya.”

10

Daghantdaag nə Yesu kə mbərzahaana

¹ Kaa dahtərantdəhəg nə Yesu kə mbərzahaan kəlaawa tar buwa. Vəlatərvələg kə ndzədə lagwa shatanaha ar mbaha kuzah shahshaha ard lii yang biya.

² Wan nə daagaha mbərzah kəlaawa tar buna. Dəga zəngnga iin nə Siman kwa dāhav də Bitrus ard də zəra babbaan Andrawus ard Yakubu zəra Zabadi ard zəra babbaan Yuhwana,

³ ard Filigus ard Batalomi ard Tuma ard Matiyu dadda cauwa hadama ard Yakubu zəra Halfa ard Taddiyus,

⁴ Siman kwa naagaan kə za vukwa kəsəana, ard Yahuda Iskariyoti kwa zuu langiya Yesu.

Bəlatərtəbələg nə Yesu kə kəlaawa tar buwa

⁵ Bəlatərtəbələg nə Yesu kə mbərzahaan kəlaawa tar buna, amaa taa kə iitəra, “Dam bi davak lii ar Yahudah biya, dla6a dam bi damma kəssa Samariyah biya.

⁶ Dlakulva kwaha damdəg da vak tughaha uudaha Izraila kwa zaharazahəga.

⁷ Damdəg tagamtərtəg kə əlbəg marawa taakiya, ‘Tləkəsəra ghərazhigəla hərəthərzəga.’

⁸ Mbahamtərmbahəg kə lii yang biya, ciyamtərçiig kə lii əmtsaharaəmtsahəga, mba-hamtərmbahəg kə magyagulfaha, lagwamlagw kə Shatanaha. Tlamkəna ba gyaagyaana vəlamtərvələg ba gyaagyaana.

⁹ Kəsam bi kə adawana, aandzu agwaləl, aandzu vərzhagan ma ambəlaru biya.

¹⁰ Kəsam bi kə ambəl mam dagal biya, aandzu sədav buwa, aandzu kimbak aandzu zad biya, adaba dadda 6a tləra dlaikəndlaig nə dəghigaana.

¹¹ “Badəm nə kəsə ard gədzər kəssahi am dəgaə nə uurama, gatamgatəg kə uuda jiirjiir am ndzan ma vəgyaana tangw damma sarti am da ciig nə uurama.

¹² Akwama damaghan da hənyahiina, tagamtərtəg taakiya, ‘Gabərər təghər kəskurama.’

¹³ Akwama uudaha jiirjiir wa ma hənyahiina, gabəraruwa aa ndzandzəg təghər kə iitəra, akwama uudaha jiirjiir biya, gabəraruwa gwiya saa kəskurama.

¹⁴ Badəm daddakwa lawaləg kə dləgha kurama, ard cinnga əlbəgaruwa, pangamdapang kə aləgwat tə shigaharuwu akwamam da duwa kəsəatəra.

¹⁵ Bak jiir wan tagkur naiya, da zhuvtərdaala kə uudaha Sadum ard Gumara təghər kə uudaha kəssiin daghuvala ta shariya.

Dlad kwada sagauwa

¹⁶ “Wan 6əlkurbələg band tuughwah ma taataka ghəgyaha təghala, mbakyarvad kwaha ndzamandzəg ba dyamdyam band ghavala, dla6a am nal kalaliyah band kakuura.

¹⁷ Famfəg kə hyəmmi də uudah adaba ar da langkurlang damma guda ta shariya, ar da 6alkura kii6 ma guda dzəgwazhigəlaatəra.

¹⁸ Ar da langkurlang da tøvukwa maamaalah ard tləkəssah mbakyarvad kaiya, kiyava taa əlbəg maraw kəskuram tøvukwatəra ard tøvukwa lii ar yahudah biya.

¹⁹ Akwama langarkurdalanga, ndavam bi kə dəgiti am da tag nə uuram biya, ard duuli am da tag nə uuram biya, adaba da vəkurləg nə uud kə daga tagga.

²⁰ Adaba kuram bi wada taaghai biya, shədkwa Daadaru wa da taaghai mbakyarvad kurama.

²¹ “Zəraaba da za lanngiya zəraabaan da tsəvana, daada da za lanngiya zəraana, zarha ar da ciitərant kə yaatəra da ciəvtərəna.

²² Uudah badəm ar da naakur bi mbakyarvad daagara, dlaḡa badəm daddakwa ghacaghacig dat ghalaana, da tləkənatləg kə katəga.

²³ Akwamar vəkur dləd ma kwatlərən kəssa, əmndəraəmdərga damma kəssi tøvukwa, jiira wan takur naiya lakuti am tsəgarvaratsəg kə kəsaha Izraila badəmma, da saaya nə Zəra Uuda.

²⁴ “Daddakwa tsaga dəgit vak kə uuda jiguubi kə dadda tsagar dəgit biya, jiguubi dlaḡa nə kwatnah kə dadda hənyahaan biya.

²⁵ Tləgətləg nə dadda tsaga dəgit vak kə uuda, nal band dadda tsagar dəgita, dlaḡa kwatnah band dadda hənnyahaana. Akwamar daag də Ba'alzabul kə dadda hənnyaha, ar da daatər də kwa juujig kə Ba'alzabul kə uudahi ma hənnyahiina.

Daddakwa da Gədzava

²⁶ “Mbakyarvad kwaha, gədzamtər biya, adaba maay nə dəgiti hədahədan kwa da maay wurav biya, dlaḡa maay nə dəgiti shiḡashiḡan kwa da sərvaaka biya.

²⁷ Dəgiti taagankur nai magurtla, tagamtag bat balaḡala, dəgiti cinngama nə uram da gəlagəla, tləhamtləhəg tə ghəra guda.

²⁸ Gədzam bi kə lii tsəgatsəg kə vəgha biya adaba ar maay də ndzəda tsa shifəg biya, gədzamgədzəg kə dadda kwa tsəgatsəg kə vəgh ard shifəg ma kaarafaiya.

²⁹ Maay kwan vələv nə caakwah bu tə kwaḡ pal biya? Bakəvakwaha maay aandzu pallərtər bəladagal da tə haay kwal sərta bi kə daadaru biya.

³⁰ Baz guujaha ghəraharu ndakwani kədlakədlana.

³¹ Mbakyarvad kwaha, ndavam biya, jamujig nə uuram kə caakwah bədyak də ndanngəra.

Mara haiganthaig də Kəristi tøvukwa uudaha

³² “Badəm daddakwa haiyakuthaig kəskai tøvukwa uudaha, kai ndakwi ən da haiganthaiga də iin tøvukwa Daadar kwa ma ghərazhigəla.

³³ Aiciya, badəm daddakwa haiyakut bi tøvukwa uudah biya, kai ndakwani ən da haigant bi də iin tøvukwa Daadar kwa ma ghərazhigəl biya.

Sandi gabbərər bi nai biya ba tagwazhatagwazha

³⁴ “Tlatlam bi taakiya sanhi kwakyarvad ən vəkur kə gabərər nai damma duni biya, maaya, sanhi kwakyarvad ən vəkur kə gabərər biya, ba tagwazhatagwazha.

³⁵ Sandi tagwazhatagwazha, adaba

“ ‘Zəra da ḡa dau də daddaana,

dughwa da ḡa dau də babbaana,

ghuul dlaḡa də ḡa dau də jikkan uusa.

³⁶ Uudaha hənnyahaan kə uudan

war da ḡa dau də iina.’

³⁷ “Badəm nə daddakwa waiya daddaan bi babbaana təghər kəskaiya, tləgal bi kə nəg kə dəgar biya. Dlaḡa badəm nə daddakwa waiya zəraan bi dəghwaana təghər kəskaiya tləgal bi kə nəg kə dəgar biya.

³⁸ Badəm nə daddakwa kəsəghanti kə tləḡahərtəgaan ngal gata kai biya, tləgal bi kə nəg kə dəgar biya.

³⁹ Badəm nə daddakwa naa kata shifəgaana, bəlgəan dagala. Badəm nə daddakwa bəlda shifəgaan kwakyarvad kaiya aa fəgabədfəga.

Tləraha dəgshiga

⁴⁰ “Badəm nə daddakwa dləghakuradləghəga, dləghakwidləghəg kəskaiya, badəm nə daddakwa dləghakwidləghəga, dləghaadləghəg kə daddakwa bəlkwadi kaiya.

⁴¹ Badəm nə daddakwa dləghaadləghəg kə tlayanga kwakyarvad tlayang nə iina, da tləkənatləg kə dəgshiga tlayanga. Dlaḡa badəm nə daddakwa dləghaadləghəg kə uuda jirjira kwakyarvad uuda jirjira nə iina, da tləkənatləga kə dəgshiga uuda jirjiira.

⁴² Badəm nə daddakwa vəlgar kuwa yu ləmcikik kə pall ma lii hədiikən kwakyarvad mbəzər nə iina, ən takurtaga da pilwai nə dəgshigaan biya.”

11

Yesu ard Yuhwan dadda tsuufëga

¹ Ghyanga ba në Yesu kə tagtər dëgitah kə mbərzahaan kəlaawa tar buwa, kaa dagal kə iin damma kəsaha Galili da tsagtər dëgitah ard taa əlbəg maraw kə uudaha.

² Ma sarta kwahiina Yuhwan dadda tsuufëga ndza ma guda birfəna, cingha ba në iin kə dëgitahi ɓag nə Yesu, kaa ɓəlgantɓəlɓg kə iin kə mbərzahaan da vakaana.

³ Ar ndavaru taakiya, “Kəgh wagha da saayin nii, kəm paka kwatlərənhi?”

⁴ Am nə Yesu taa kə iitəra, “Gwiyamagwig daas am tagar kə Yuhwan kə dëgiti amaa nəghəga nə uurama, ard dëgiti amaa cingga nə uurama.

⁵ Gulfaha ar nəghəganəghəga, ghurdikaha ar dagala, yaa daddaha vəca mbahavtərambahəga matanngaha ar cinngacinnga, uudahi əmtsaharaəmtsahəga ciyavtərətciiga, dlaɓa tagəvtərtag nə əlbəg marawa kə talagaha.

⁶ Də bark nə daddakwa tərda bi tə ɗuul mbakyarvad kai biya.”

⁷ Ar təghərdəga ciya dagal nə mbərzaha Yuhwana, kaa fəgarzhafəg kə Yesu kə taa əlbəg təghər kə Yuhwan vak dlamakəlaawa, “Au wamaa dagal nə uuram da vazəgaan ma təghali? Amaa da vaza kazhakwahaanən tladtladən kwa gajag nə fəd na?

⁸ Au kaci wa damal nə uuram da vazəgaani? Daddakwa cadva ma sədav marawna? Udahi ndzəga ma vəgya tləkəsa iitər wa nguda sədavah marawa.

⁹ Au kaci wa damal nə uuram da vazəgaani? Tlayannga? Ən tagkurtaga, juujig vavvaan kə tlayannga.

¹⁰ Kwan wa vindava nə əlbəg təghər taakiya,
“Ən da ɓəlgan kə zərbəlgar təvuukwagha,
kwada ɓadlak ɗuul lakuti agha da saaya.’

¹¹ “Ən tagkurtag kə jiira, ma huda uudah kwa yaa nə ənghwasaha, maay wa juujig kə Yuhwan dadda tsuufəg də dyakər biya. Bakəva kwaha, daddakwa əngykwah ma tləksəra ghərazhigəl juujig kə iin də dyakəra.

¹² Cigət ma zamana Yuhwan dadda tsuufəga damma kwanən kə zamana, tləksəra ghərazhigəl həɓa ba dlad ma dəva kəlaadaha, lii vəlgar dladɗiina, iitər wanaa pərda tləksəra ghərazhigəl bad ndzəda.

¹³ Adaba adzahadzaha Muusa ard kakada tlayanngaha badəm tagardatag kə tlayanngər təghər kə tləksəra ghərazhigəl lakuti saay nə Yuhwana.

¹⁴ Dlaɓa akwamam haiyamanthaig də kwanəna, Ili wa ndza tagavda nə əlbəg təghər taakiya da saayna, iin nə Yuhwana.

¹⁵ Dadda kwad hyəmmyia, aa cinnga.

¹⁶ “Ən da gərəg dau nai kə kwanən kə zamani? Ar band zarhah cihurgan tə ɓala kasukwa ar ɗaa ghərahaatər ar taakiya,

¹⁷ “Kəm fərtəkura kə faakila,
lamwaləg kə shakalga,
kəm ɓəlkura kə əngsa taa dzəgwagha,
lamwaləg kə tuuga.’

¹⁸ “Sahi ba nə Yuhwan dadda tsuufəga maay zəgaana maay həbəgaan biya, aiyam nə uurama, ‘Shatanah wa ma vəghaana.’

¹⁹ Sahi ba nə Zəra Uuda zəgaana həbəgaana, ar taakiya, ‘Wayam dadda tləhuda ard dadda həɓa kya, tsaghwa lii cauwa hadama ard yaadaddaha haipaha.’ Bakəvakwaha nəghvaakanəghəg nə dabariya Daadamazhigəl tədvad tlərahaana.”

Kəsahi larwa kə pəlara ghəra

²⁰ Kaa cagtəraacag nə Yesu kə gyi kə kəsahi kwa ɓagaa nə iin kə dəgaha jappər badyaka, adaba pəlar bi kə ghər biya.

²¹ “Dəga zhuwadaal kə səkəgh Korazin! Dəga zhuwadaal kə səkəgh Betsaida! Akwama ɓagava ma Taya ard Sidun nə dəgaha jappərahaanən ɓagavəna vakaruwəna, ma pəlara bawur kə ghəra. Maa tsəgwarəvtsəgw kə akacakaca ar kutər kə aftsa.

²² Aici wan tagkurtaga, daghuvala ta shariya da zhutərdaala kə Taya ard Sidun nə Daadamazhigəla təghər kə səkurama.

²³ Kəgh Kafarnahuma! Magha tləg nəng da fəkaarafəg nə uud damma ghərazhigəla? Maaya! Da fəkaara bi nə uud biya, agha dii ba kə kaara faya, akwama ɓagava ma Sadum nə tləra jappərahaan ɓagav ma kəsaharuwəna, maa ba ndzəgaan gwastaana.

²⁴ Aiciya wan tagkurtaga, daghuvala ta shariya, da zhuvardaala kə Sadum təghər kəsəgha.”

Asamasəg sa vakara adaba am tləkəna kə diyakudəga

²⁵ Ma sarta kwaha wa tagaa na Yesu taakiya, “En tagak uus Daada, Yaazhigela ghərazhigəl ard duniya, adaba shiḡəghərvashiḡəg kə dəgitaahanən kə lii də dabariya ard lii sərgasərga, kaa martərdamarəg kəskəghəg kə zər zarhaha.

²⁶ Bandkwah, Daada, adaba kwan na dəgiti ḡagakaḡag kə marawa.

²⁷ “Badəm nə dəgitaḡa, vəlghəwəvələg nə Daadara. Maay wa sərgasərgəg kə Zəriin biya bamma Daada. Dlaḡa maay wa sərgasərgəg kə Daadiin biya, bamma Zəriina ard kwa haigant Zəriin marardana.

²⁸ “Asamasəg sa vakara, badəmaru lii kuḡaralkuḡəga ard lii səpa kadlannga, ən kəskuraran am tləkkəna kə diyakuḡəga.

²⁹ Cinngamcinng kə dəgiti ən tagkur naiya, bandkwa bəlvər nə zuuki ma kungy kə kawa uusəga, am tsagaan dlaḡa vakara. Adaba kaiya ən kalaliya ən maay naaghər biya, dlaḡa am tləknatləg kə ḡabər ma əvdiḡmahudəharuwa.

³⁰ Adḡaba zuukiyara ba tsafḡsafa, kadlanngahara maay dəḡdəḡm biya.”

12

Ndavəg təghər kə faciya ngiiga

¹ Daghuvala faciya ngiiga Yahudaha, ghudadagal na Yesu ard mbərzahaan ma guha həiya, ngal fəgharəzafəg nə mbərzahaan kə kala ḡhəra həiya ar zəḡgaana adaba njətər waiya.

² Nəghara ba na Farisiyah əndkwaha, am nə iitər taa kə Yesu, “Zharga, mbərzahagh ar ḡa dəgiti dzah kə ḡagaan daghuvala ngiiga.”

³ Aiyam na Yesu taa kə iitəra, “Mbats karantamabi kə dəgiti ḡagaa na Dauda ard lii əḡtaḡ də iin ma sartakwa ndza njitər nə waiy biya?

⁴ Kaa daas kə iin damma vəgya Daadamazhigəla kəsant kə iin kə bəruudi kwa fayḡəra ba kərkəngəkwə kə zhiila kəsa uufah zuwa, vəltər baz lii əḡtaḡ də iin kwa dzah zəḡaan kə iitəra.

⁵ Nii karantamabi ha ma Adzahadzaha Muus kwa kəlarḡa nə zhiila kəsəufah kə adza-hadzaha ngiig ma vəgya Daadamazhigəla, mbats nal bi kə haip kə iitər biya?

⁶ Ən tagkurtaga, wan na daddakwa juujig kə vəgya Daadamazhigəl vaakwana.

⁷ Akwamamaa sərgasərgəg kə dəgiti tuuk vakai nə əlbəḡahaan kwa taakiya, ‘Zhuwadaal wan naag naiya, kyuuləg biya, mamaa maay ḡhaza daddakwa maay də haip biya.’

⁸ Adaba Zəra Uuda iin yaazhigəla faciya ngiiga.”

Daddakwa əḡtsaməḡtsan nə vəgha

⁹ Kaa ḡuḡarsḡuug kə Yesu kə vakavakintsa, ngal daas kə iin damma guda dzəḡwazhigəlatəra.

¹⁰ Ndza məng nə uuda nə iin əḡtsaməḡtsan nə dəv vakwahiina, kaa ndavḡarundavəg kə iitər kə Yesu, taakiya, “Haighanthaig nə adzahadzah mbəvna nə uuda daghuvala Faciya Ngiiga?” Ndavararu kwakyarvad ar tləḡəna kə iin də haipa.

¹¹ Aiyama taa kə iitəra, “Akwama məng nə daddakwa də tuugh pal makurama, ma dahi damma afəḡka daghuvala Faciya Ngiiga, mbats maay kəsəaan nə dadda tuughən sagat biya?

¹² Abi ndanng ba nə uud təghər kə tuugha. Mbakyarvad kwaha kalkalan ḡagvəna nə harər daghuvala Faciya Ngiiga.”

¹³ Aiyama taa kə uudanena, “Vələg kə dəvaagha.”

Kaa vəlḡaan kə iin kə dəvaana, ngal mbəg kə dəvaan bandkwa pallna.

¹⁴ Kaa ḡagal kə Farisah da diya sawariya ma taatakətəra təghər kə ḡuuli ar da tsəg nə iitər kə Yesu.

Righətrighəg nə tlayannḡəra Ishaiya

¹⁵ Nəḡhəghaaka ba nə Yesu əndkwaha, ngal ḡuḡarsḡuug kə iin kə vakavakiina, kaa ḡatəḡaan kə uudah badyaka, mbahtəra kə lii yanng bi badəmma.

¹⁶ Bəltəra kə magi taakiya, aa tagarar bi aandzu əndwar biya.

¹⁷ Təḡvad kwan wa righəvant nə dəgiti tagada nə tlayang Ishaya taakiya,

¹⁸ “Wan kwatnahar kwa kəsanaaka naiya, ən waigaana, ən cinngaan kə əḡtakəraan ba vaivaya.

Ən da righəgaan də shəḡkwara, iin wada tagtər əlbəḡa shariya jiir kə uudaha.

¹⁹ Da maay ḡala ḡaḡaw bi taa əlbəḡ də caḡyi biya, da cinngvabi nə ḡhaiyaan tə ḡuul biya.

²⁰ Da maay kəla ḡhuvi hərzḡ kə kələḡ biya, da maay əḡtsa kaara jahurambi kwa hərz kə əḡtsəḡ biya, bamma da fəḡharaafəḡ kə jira zuu kə fiira.

²¹ Fantara uuda dəḡshiga ba tə ḡaagaana.”

Yesu ard maala shatənahə

²² Kaa sädəvsəg nə uudah kə makwai kwa mamghant nə shatanaha dla6a gulfa da vak Yesu, ngal mbanan kə iin kə uuda nə iina, farhza kə taaghai kaa nəghəganəgha.

²³ Kaa 6a jəpər kə dlamaa kəlaaw badəmma, aiyam nə iitəra, “Aitsa Zəra Dauda bi wan kwanya?”

²⁴ Cinngara ba nə Farisiyah əndkwaha, aiyam nə iitəra, “Abi lagw də ndzədə Ba'alzabul tləkəsa shatanaha nə uudanən kə shatanaha.”

²⁵ Nəghaakanəghəg nə Yesu kə dzama ghəraatəra, aiyama taa kə iitəra, “Badəm nə tləksəri tagwazhatagw hutsəg buwa ar 6a tləghum də ghərahaatəra, kwanən kə tləksər da zəlma biya, bandkwah dla6 nə kəsa bi hənnyah ma tagwazhatagw hutsəg buwa, ar 6a tləghum də ghərahaatəra da badzəga.

²⁶ Akwama lagwan nə shatanah kə shatanaha, 6a uushav də ghəraana, da 6ag ndar kaci nə tləksəraan kə ndzədi?

²⁷ Akwaman lagw də ndzədə Ba'alzabul nai kə shatanaha, mbərzaharuwum? Ar lagw də ndzədə wari? Mbərzaharuwa wa da təkur shari təghər kwanəna.

²⁸ Akwaman lagw də ndzədə Shidkwa Daadamazhigəla nai kə shatanaha, mbats tləksəra Daadamazhigəla səghawiiisəg da təghər kəskurama.

²⁹ “Maay wa dəgaadəg da vəgya dadda ndzəd hutsavarvan nə almanan biya, ba zənnngwa bamma takwasavant nə dadda ndzədəna, lakuti hutsəvarvahutsəg nə almanana.

³⁰ “Daddakwa maay əmtəd də kai biya, tləghumar nə iina, dla6 daddakwa məlgwad bi kə dzahgaan biya, kwazəg bad kwazəga.

³¹ Mbakyarvad kwaha, ən tagkurtaga, da 6əshivtərna6əshig kə uudah aandzu hulfa kwar kə haip ard badza daaga kwa 6agara nə iitəra, aiciya, daddakwa badza daaga Shidəkwa Daadamazhigəl da 6əshvarna biya.

³² Akwama tagadatag nə uudan kə əlbəga nennig tə Zəra Uuda da 6əshvarna6shiga, aiciya, badəm nə daddakwa nənna Shidkwa Daadamazhigəla da 6əshvarna bi ba dəm biya.

Nəghvakanəghəg nə uuf tədvd zərna

³³ “Uuf marawa yaa zər marawa, uufi ghwədə yaa ba zər ghwədə, ma kwar kə uufa nəghvaakanəghəg tədvd zarhaana.

³⁴ Kuram fadəga ghavalahaan kəlaadahna, am da tag ndar nə uuram kə dəgitah maraw kuram ndakwani am kəladahi? Abi, dəgiti ma ərvīdmahud wa tag nə ghaiya.

³⁵ Uuda jiira ba jiir wa sagal ma ərvīdmahudəana, uudi kəlaada ba kəlaadər wa sagal ma ərvīdmahudəana.

³⁶ “Ən takurtaga, badəm nə əlbəgh ghwad kwa tagarda nə uudaha, ar da tagaan daghuvala ta shariya.

³⁷ Adaba tədvd əlbəghahəg wada tak nə uud kə shariya, bi da maay nə uud ghazakghazəg biya, bi da ghazəka nə uuda.”

Dəga sərga

³⁸ Am kyaləma lii tsaga adzahadzah ard Farisiyah taa kə Yesu, “Dadda tsaga dəgita, makəmaa naagaan magha markəmnadan kə dəga sərga.”

³⁹ Ngwatərangug nə Yesu amaa, “Uudaha zamana ar kəlaadaha, dla6a ar za lanngiya Daadamazhigəla. Ar gata maa marəvtərdə nə dəga sərga, maay watlərən kə dəga sərgi da marəvtərmərg biya, bamma dəga tlayang Yunana.

⁴⁰ Bandkwa 6agaa nə Yunan kə həng həkərd baz avəd baz faci ma hudə kilfa. Da bandkwah dla6 nə Zəra Uud da 6a həng həkərd baz avəd baz faci ma kusəgha haaya.

⁴¹ Daghuvala ta shariya, uudaha Neneva ar da ciig əmtəd də uudaha zamana, ar martərdə kə uudaha zamanən taakiya ar ghazaghazana, adaba pəlara mbakyarvad əl6əg marawən tagada nə Yunan nə iitər kə ghəra. Wan ci, nə daddakwa juujig kə Yunan vaakwana.

⁴² Daghuvala ta shariya, da ciig nə tləkəsa Sheba uusa əmtəd də uudaha zamanəna. Martərdan taakiya ghazaraghazəga, adaba ghəraavaana sal vaka bətky sa cinnga dabariya Salumana. Wan ci, daddakwa juujig kə Salumana vaakwana.”

Gwiaghəra saasa Shatanaha

⁴³ “Akwama salsəg nə Shatanah ma vəgha uuda, kaa gwiayav kə iin gata vakavaka diyakudəg tləkəna biya, adaba maay nə yu vakavaka kwahiin biya.

⁴⁴ Ngə ba tagan taakiya, ‘Ən guya daas da vakavaki sanal naiya.’ Akwama guyaag-wig daasa, tləgharaatləg kə hənnyahən maay aandzu əndwar biya, dla6a hyadəhydəna 6adla6adlana.

⁴⁵ Kaa dagal kə iin dzəgdaan kə kwatlərən kə shatanah uudiffa kwa jaruujig kə iin də kəlaadəra, kaa daas kə iitər ar ndzan vaakwaha. Təhalakwaha ndzəgana uudanəna, da jəguujig kə ndzəganaənən ndza wurən kə badzəga. Da bandkwah dla6 nə uudaha zamanən də kəlaadəra.”

Babba Yesu ard zaraabahaana

⁴⁶ Təghərdəga tagtər əlbəg nə Yesu kə uudaha, kaa sagau kə babbaana ard zarha babbaan ar ghacan gyimala, ar naa taaghai də iina.

⁴⁷ Am nə uuda nə iin taa kə Yesu, “Wai baabagha ard də zarhabaabagh ar ghacga gyimala, ar naa taaghai də kəgha.”

⁴⁸ Aiyam nə Yesu taa kə uudanənna, “War nə baabara ard zarha baabarni?”

⁴⁹ Kaa maraa mbərzahaan kə iin də dəva aiyama, “Wan nə baaba ra ard zaraabahar vaakwana.

⁵⁰ Badəm nə daddakwa 6a dəgiti naag nə daadar kwa ma ghərazhigəla, iin zəraabara, ard dəghwa baabara ard baabara.”

13*Garava dadda riiga*

¹ Ba daghuvala kwhiin kə faciya, kaa səgalsəg nə Yesu hənyahiina, ngal dagal kə iin cəhuran təghaiya yuwa haiya.

² Kaa fadav kə uudah badyak sa təghər kə iina, mbakyarvad kwaha kaa daas kə iin damma pəra yuwa cəhurana. Kaa ghacgaghacəg kə uudah təghaiya gardza.

³ Kaa tagtərtag kə iin kə dəgita badyak də garava, amaa, “Məng dadda riig kwa dal da riiga.

⁴ Riig nə iina, kaa 6algal6aləg kə kyaləma hulf dat dūula, kaa caguucag kə dīikaha.

⁵ Kyaləm 6alal dat caccəhəlaw vakavaki maay nə haay dyak biya, kaa laghər ba watswatsa adaba maay nə haay dyak biya.

⁶ Ghwut ba nə faciya, ngal fuug kə iitəra, adaba baharabi kə tlali vaivai biya, kaa ghuləg kə iitəra.

⁷ Kyaləm 6alal damma takka, kaa ghwubararaa nə takka, tsarva kə 6əlauwa.

⁸ Kyaln 6alal dat haay marawa, kaa ya zər dərməkka, kyaləm kul əngkwaha, kyaləm dla6 kul həkərda.

⁹ Dadda kwad hyəmiya cinngaana aa cinnga.”

Dəgiti tuuk vakai nə garavəna

¹⁰ Kaa dagau kə mbərzah davakaan ar ndavaru taakiya, “Aujibəg agha tagtər bad garav kə əlbəg kə uudahi?”

¹¹ Kaa ngutəraangug kə Yesu, amaa, “Haiyakuranthaig nə uud am səra kə dəgiti shə6ashə6an ma tləkəsəra Daadamazhigəla, kiyava iitəra vələvtər biya.

¹² Adaba badəm dadda kwad dəgita, da fəvarnaafəga badyaka, dla6a da jəguujig tə iin ba vaivaiya, dadda kwa maay də vakai biya, da kəsvarəvkəssəg aandzu ba hədīkəni də vakai nə iina.

¹³ In wan tagtər nai kə əlbəg də garavna,

“ ‘Aandzu ar vazəgaana ar nəghəga biya,
aandzu ar cinngaana, ar cinnga biya
dla6a ar nəghəgaaka biya.’

¹⁴ “Righətrighəg nə tlayangngəra Ishaya təghər kə iitər taakiya,

“ ‘Am da cinngaana
am da cinngaaka biya,
am da vazəgaana,
ba dəm am da nəghəgaaka biya.

¹⁵ Adaba uudahaan ba dəkdek nə ərvīdmahudəatəra,
ar cinnga ba dlah də hyəmiyahaatəra,
dla6a ar hədardu kə gyiyahaatəra.

Maa maay əndkwah biya, maraa nəghəganəg də gyiyahaatəra,
maraa cinngacinng də hyəmiyahaatəra
dla6a maa nəgharaakanəghəg ma ərvīdmahudəatəra
ar pəla kə ghəra ən mbətərnana.’

¹⁶ “Bark nə gyiyaharuwa adaba ar nəghəganəghəga, dla6a hyimməyahuu ar cinngacinnga.

¹⁷ Bak jiira ən tagkurtaga, tlayangaha ard uudaha jirjira ba dyaka, naharnahəg kə vazza dəgiti nəghama nə uurama, nəghara biya, ard dəgiti cinngama nə uurama, cinngara biya.

Tagadatəg nə Yesu kə dəgiti tuuk vakai nə garava dadda riigna.

¹⁸ “Wan nə dəgiti tuuk vakai nə garava dadda riigna.

¹⁹ Badəm dadda kwa cinngacinng kə əlbəg təghər kə tləkəsəra, dla6a nəghaaka biya. Kaa sagau kə shatanaha ghəldan kə əlbəgən sagal ma ərvīdmahudəana, kwanən kə hulfa iin wa 6alal dat dūula.

²⁰ Hulfən ɓalal dat caccəhəlawna, iin garava uudahanən cinngaracinng kə əlbəgna, dlaɓa dləgharadləghəg bad hwaɗəga.

²¹ Adaba baabi kə tlali biya, fadghəraan ba dəga sart hədiikəna, səghəv ba dladkwakyarvad əlbəgiina, kaa tagwzhatagw kə iin də fadghərana.

²² Hulfən kwa ɓalal damma takkəna, iin garava uudi cinngacinnga kə əlbəga Daadamazhigəla, dzama kadlannga duniya ard hyahəra, tsəgharvatsəg kə ɓəlauwa yaa bi kə zər biya.

²³ Hulfən riyava tə haay marwna iin garava dadda kwa cinngacinnga kə əlbəga Daadamazhigəla dlaɓa nəghəghaakaanəghəga, ngal yaa kə zəra, kwana dərmeɓka, kwana kul unkwaha, kwana kul həkərda."

Garava dləgh ma həiya

²⁴ Vəlatərvələg nə Yesu kə kwatlərn ke garava, amaa, "Da gərav nə tləksəra ghərazhigəl də uudi riya hulf maraw ma guhaana.

²⁵ Ma sartən hənna haar nə uudah badəmma, kaa dagal kə dadda tləghuman riyaars kə dləgh miizhangyil həiyina, ngal dasaana.

²⁶ Ghubara ba nə həiya yaak kə zəra, dləgh ndakwani ghubaraghubarga.

²⁷ "Kaa sagau kə kwatnahahaan ar tagar kə dadda hənyahaatər taakiya, 'Dadda hənyaha, mbats hulf maraw bi wa riigha nəng ma guhaghən biya? Aa səga ndar ka ci nə dləghi?'

²⁸ "Aiyama taa kə iitəra, 'Dadda tləghum wa ɓagaa kwaha.'

"Aiyam nə kwatnahaan taa kə iin, 'Agha naagaan kəm taddan kə dləghahaana?'

²⁹ "Amaa taa kə iitəra, 'Tadam biya, aa nali vaka tada dləgh kəskuram am taddan baz həi biya.

³⁰ Aduwamtərduug aa ghubararghubarg ba əmtad tangw damma sarta ghuda həiya, ma kwah kə sarta ən da tagtərtag nai kə lii ghuda həiya ar da farzha aghwa dləgha ar ngwadant adagwal adagwala həvars kaara, dzahvant nə həiya diivədəm damma kuvəra. "

Garava hulfə zəra mastad

³¹ Vəlatərvələg nə Yesu kə kwatlərn kə garava, amaa, "Tləksəra ghərazhigəla band hulfə zəra mastad kwa riya nə uudan ma guhaana.

³² Iin wa mishish ma hulfah badəmma, akwama ghubaraghubarga, juguujig kə dəgitahi riya ma dyaghar badəmma kaa nəg kə uufa, kaa ɓa vəgyahaatər kə diikah tə dəvahaana."

Garava Yista

³³ Gwiya vəlatərvələg nə Yesu kə kwatlərn kə garava amaa, "Tləksəra ghərazhigəla band yista kwa kədgəhant nə uusiin də taasa ahupi həkərda, kaa uushigətuushig kə ahupiyin badəm də yistina."

³⁴ Tagatərtag nə Yesu kə dzahava uudah badəm kə dəgitah də garava. Maay nə dəgiti tagatər nə iin kwal garav biya.

³⁵ Tədvad kwan wa rəghvant nə dəgiti tagada nə tlayang Ishaya taakiya,

"Ən da tagaan kə əlbəg də garavaha, dəgiti ndza shəbashaɓan gwil fəgarzha duni, ən da tagaana."

Dəgiti tuuk vakai nə garava dləgh ma guha

³⁶ Kaa dūtərsəduug nə Yesu kə dzahava uudaha, kaa daas kə iin da hənyaha. Ngəl tləgaraatləg kə mbərzahaana, am nə iitər taa kə iina, "Tagkəmdtag kə dəgiti tuuk vakai nə garava dləgh ma guhna."

³⁷ Kaa ngutərangung nə Yesu amaa, "Dadda kwa riya hulf marawa, iin Zəra Uuda.

³⁸ Guhna iin nə duniya, hulf marawna, iin zarha tləksəra Daadamazhigəla. Dləghna iitər zarha shatanah.

³⁹ Dadda tləghumən riya dləghna, iin shatanaha. Sarta ghwuda həina, iin ghyənnga duniya, lii ghuda həiya iitər nə zarhaɓəlgə Daadamazhigəla.

⁴⁰ "Bandkwa dzahav nə dləgh həvars nə kaara, da band kwah daghuvala ghyənnga duniya.

⁴¹ Da ɓəlgan Zəra Uud kə zarhaɓəlgəana, ar da dzahaant badəm kə dəgitahi fəgara uudah kə ɓa haipa, baz lii ɓa tləra kəladər badəmma, ar da lagwtərda dagal ma tləksəraana.

⁴² Ar da diitərdəm damma kaara faaya, vakwaha ar da tuuga ar da ghwada dən də tlərda.

⁴³ Təhalakwaha ar da mbiig band faciya nə uudaha jiirjiira ma tləksəra daddaatəra. Dadda kwa də hyəmiya cinngaana aa cinnga.

Garava alman kwa shiɓashiɓana

⁴⁴ "Tləksəra ghərazhigəla band almani kwa shiɓavəna ma guuha, kwa tləkəna nə uudana ngəl gwiya shiɓnanna, mbakyarvad dyakəra hwaɗəga kaa valət kə dəgahaani dəvakai nə iin badəmma, ngəl səgwa kə guuhiina.

Garava akur kwa ndannga

⁴⁵ “Gwastëna, tlëksëra ghërazhigëla band zëra kasëkwa, kwa gata akura ndannga.

⁴⁶ Tlëkëna ba në iin kə akurən ndanng pal ba vaivaina, ngal valët kə dëgahaan badëm sëgwa kə iina.

Garava amshiya vaiya kilfa

⁴⁷ “Gwastëna dlaëa, tlëksëra ghërazhigëla band amshiya vaiya kilfa kwa bëlavdëm damma yuwahaiya, vaiyitvaig kilfah shahshaha.

⁴⁸ Righët ba në iina, ngal tëddatëdëg kə yaa daddaha vaiya kilf dat ghaiya gardza, ar dzëraakan kə kilfahi marawa, ar diivëdëm damma alghwa diivëdan në wa maraw biya.

⁴⁹ Da band kwah daghuvala ghyënnaga duniya, ar da sagau në zarhaëëla Daadamazhigëla, ar da tagwtërza kə kəlaadah sagal ma uudaha jiiirjiira.

⁵⁰ Ar da diitërdëm kə kəlaadah damma kaara faiya, vakavaki ar da tuug në iitëra ar ghwada dëw dë tlërdä.”

Daala almana ard ënghuraana

⁵¹ Am në Yesu taa kə iitëra, “Nëghamaakanëghëg kə kwanahaan badëmma?” Kaa ngug kə iitëra takiya, “Aana.”

⁵² Aiyama taa kə iitëra, “Mbakyarvad kwaha badëm dadda tsaga adzahadzaha kwa nalnëg kə mbërz ma tlëksëra ghërazhigëla, band dadda hënyaha kwa sadda daala almana ard ënghura alman vaka fëgaana.”

Maay në Tlayanng dë ndanng ma kësëaan biya

⁵³ Ghyënnëg ba në Yesu tagtër dëgitah dë garava, kaa dagalaan kə iina.

⁵⁴ Dagha ba në Yesu damma kësëana, kaa fëgarzhafëg kə iin tsagtër dëgit kə uudah ma guda dzëgwazhigëlaatëra, kaa ëa jappër kə iitëra, ar taakiya, “Aa tlëkëna mër në uudanën kə hulfa kwan kə dabari ard dë ndzëdä ëa tlëraha jappërnë?”

⁵⁵ Zëra kafintini wan kwan biya? Babbaani wa dahav dë Maryam biya? Zarhaababani në Yakuba, Isuvu, Siman ard Yahud biya?

⁵⁶ Dughwaha babbaan bi wa ëmtad dë këmyamën biya? Tlakënamër kaci në iin kə kwanahaan badëmmi?”

⁵⁷ Kaa badzëg kə ërvidmahudatëra.

Am Yesu taa kə iitëra, “Bamma kësëana ard hënyhaan wa maay në tlayanng dë ndanng biya.”

⁵⁸ Bagaa bi në iin kə dëgaha jappër dyak vakwah biya, adaba ar maay dë fadghër biya.

14

Ëmtsëga Yuhwana dadda tsuufëga

¹ Ma sarta kwah wa cinngha në Tlëkës Hirudus kə ëlbëg tëghër kə Yesu.

² Amaa taa kə kwatnahahaana, “Kwan kə uuda, Yuhwan dadda tsuufëg waa ciigët ma götëla, iin waa tlëkëna në iin kə ndzëdä ëa dëgaha jappërahaana.”

³ Adaba ndza viyëtviig në Hirudus kə Yuhwana, takwasanta, bëldëm damma guda bërfin kwakyarvad Hirudiya, uusa zëra babbaan Filigusa.

⁴ Adaba ndza tagartag në Yuhwan kə Hirudus taakiya, kalkalaan bi kə iin kësëa Hirudiya biya.

⁵ Bakëvakwaha nahanahëg në Hirudus kə tsa Yuhwana, ndza gëdza gyiia uudaha, adaba haiyaranthaig në uudah taakiya tlayanga në iina.

⁶ Sëgha ba në sarta ëa kwaanda Hirudusa, kaa shakalëg kə dughwa Hirudiya tə vuukwa ghulabaha, fëgharaafëg kə Hirudus kə cinngha ëmtaakër ba vaivaiya.

⁷ Tëgharatëg kə langyiya baz zëgara gwadëg taakiya, da vëlëgarvëlëg kə dëgiti ghalëg në iin badëmma.

⁸ Ngäl diigaradiig në babbaan kə sawariya dëgiti da tag në iina, amaa, “Aa vëlwavëlëg në uud kə ghëra Yuhwan dadda Tsuufëg bandakwan ma kwatama.”

⁹ Cinnghu bi në tlëkës kə ëmtakëra ëlbëgiin biya, adaba mbakyarvad ngwadëgi zaa në iin təvuukwa ghvulabahaana, ngäl tagaan kə iin taaki aa vëlvarvëlëg në dëgiti naag në iina.

¹⁰ Bëlant kə uud damma guda bërfin ghudva ghër tə Yuhwana.

¹¹ Sëvdaa në ghëraan ma kwatama, vëlëvar kə dughwiina, kaa lanngardaa kə iin kə babbaana.

¹² Kaa sagau kə mbërzaaha Yuhwana ar kësant kə tlëwa vëghaan ar hädënanana, tēhala kwaha ngäl daagal kə iitër ar tagar kə Yesu.

Tlatërtlëg në Yesu kə uudah alfu dlëb dë dëgzëga

¹³ Cinngha ba në Yesu ëndkwaha, kaa daas kə iin damma përa yuwa, ngäl dagal da vakavaki maay aandzu ëndwar biya, ndzan ba daghuvaana. Cinngha ba në uudaha, kaa sagal kə iitër ma kësëahaatëra, ngäl dagal kə iitër gatëgaana.

¹⁴ Səghal ba nə iin ma pəra yuwa, kaa nəghəganəghəg kə iin kə uudah ba d̄yaka. Ngəl zhutərdaalazhuuga, dləḅa mbəhtəra kə lii yang bi ma iitəra.

¹⁵ Dəm ba faci kə ḅeladaaya, kaa dagau kə mbərzahan da vaakana, am nə iitəra, “Kwan kə vakavaka maay aandzu ndəwar biya, dləḅa hərz faci kə ḅeladaaya. Dutərsduug kə uudaha kiyava dagal kə iitər damma kəsah ar gatu kə dəgzəga.”

¹⁶ Aiyama nə Yesu taa kə iitəra, “Maay nə tləra dagalaatər biya. Vəlamtərvələg nə uuram kə dəgzəga.”

¹⁷ Am nə iitəra taa kə iina, “Dəgiti vakamnd vaakwana, ba bəruudi dləḅa ard kilf bu kaltiya.”

¹⁸ Aiyama, “Anakam da vakara.”

¹⁹ Ngəl tagtərtag kə iin kə uudah aa cahwararacahwarəg tə kazhakwa, kaa kəsgantkəsəg kə iin kə bəruudi dləḅ ard kilf buwa, dzəgant kə iin kə ghəraan damma ghərzhiḡəla, tagar kə uus kə Daadamazhiḡəla. Təhalakwaha, lahəna kə bəruudina vəltər kə mbərzahana ar tagwtərna kə uudaha.

²⁰ Badəmmaatər zaruuzəga tlatərtləga, ar dzahaant nə mbərzahaan kə ghwadəgahaani təmaatəmga, righantrighəg kə alghw kəlaawa tar buwa.

²¹ Uudahi zaruuzəga tamaha ghwalvah alfu dləḅa, maay ba nə zərha ard ənghwasah biya.

Yesu dal təghəra yuwa

²² Bad ghyəngaatər waha, kaa fətəraafəg nə Yesu kə mbərzahaan damma pəra yuwa, kiyava dagal kə iitər zungw təghər kə iin dat ghyaba kwah kə gardza, adaba paka salama uudah nə iina.

²³ Təhalakwa salamada nə iin kə uudaha, ngəl dagat kə iin da dzəgwazhiḡəla ma aghw ba daghuvaana, ḅəgharaaḅələg baz avəd vaakwah ba daghuvaana.

²⁴ Ma kwahiina sarta ndza ma taataka yuwahaiya nə pərayuwa, kaa tsəgaan kə fəd kə ghubədəga yu dat pərayuwa, adaba ndza ba gyar nə fəd də pərayuwa.

²⁵ Tamaha karfe həkərdə avəda, kaa happa dagal kə Yesu təghəra yuwa da vak mbərzahaana.

²⁶ Nəghara ba nə mbərzahaan kə iin happa dagal də shig təghəra yuwa, kaa gədzəg kə iitəra. Ar huləg mbakyarvad dlədləwa ar taakiya, “Dadda kwa səgal tə afka.”

²⁷ Bat watsəra, kaa tagtərtag kə Yesu taakiya, “Ndavam biya, ba kaiya, gədzam biya.”

²⁸ Kaa ngug kə Bitrus amaa, “Yaazhiḡəla, akwama ba kəgha, daakwadaag sa vakaagh təghəra yuwa.”

²⁹ Aiyam nə Yesu, “Asəga.” Kaa sagal kə Bitrusa ma pərayuwa, farzha kə dagal təghəra yuwa da vak Yesu.

³⁰ Nəghəgha ba nə iin kə fəd ciyətciig bad ndzəda, kaa gədzəg kə iina adaba fəgharzhafəg nə yu kə ndəgaana. Kaa huuləg kə iin amaa, “Katkwakatəg, Yaazhiḡəla.”

³¹ Bat watsəra kaa vələgaan kə Yesu kə dəvaan viyita, aiyama “Kəgh dadda hətsahətsan nə fadghərna, aujilbəg agha ḅa ndawndawi?”

³² Daragha ba nə iitəra damma pərayuwa, kaa kyaḅalgakyaḅələg kə fədna.

³³ Kaa ḅəgarnəsəg nə lii ma pərayuwən kə kwatnahər kə Yesu, ar taakiya, “Bak jiijiira agha Zəra Daadamazhiḡəla.”

Mbahghanambahəg nə Yesu kə lii yang bi ma Janisarət

³⁴ Dzəvara ba nə iitər kə yuwa haiya, ar tsugwa ma Janisarət.

³⁵ Nəgharaaka ba nə uudaha kəsiin kə Yesu, kaa ḅəla ghai kə iitər damma kəsahi təghər kə iitər badəmma, ar sardəv kə lii yang bi badəmma.

³⁶ Kaa ghalgaan kə iitər maa duutərnaa kə lii yang bi maraa tapnan aandzu ghaaya sədavaana, badəm lii taparnatapəga mbaharambahəga.

15

Dəga Daadija tləvuukwaha

¹ Təhalakwaha kaa sagau kə kyaləma Farisiyaha ard lii tsaga adzahadzah sagal ma Wurshalim da vak Yesu am nə iitəra,

² “Aujilbəg kə mbərzahagh ar kəlla dəga daadijaha tləvuukwahi? Adaba ar maay bara dəv lakwti ar da zaa kaf biya.”

³ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Kuraməm, aujilbəg kəskuram am kəlla adzahadzaha Daadamazhiḡəl kwakyarvad dəga daadijahawi?”

⁴ Am nə Daadamazhiḡəla, ‘Faarafəg kə daadagh ard baabagha,’ dləḅa ‘Badəm dadda daava daddaana bi babbaana, barari tsavva.’

⁵ Kuram am tsagtərtsag kə uudah taakiya, akwama məng nə uudani də dəgit kwada məlgaru kə daddaana bi babbaana, ngəl tagaan taakiya, ‘Badəm nə dəgiti mammaa da

tløkəna nə uuram vakara, fanarafæg kə Daadamazhigəla.' Mbakyarvad kwaha fəghaara bi kə daddaan ard babbaan dəvakai biya.

⁶ Mbakyarvad dəgaha daadjaruwa, namdalnæg nə uuram kə əlbəga Daadamazhigəl kə dəga lakəra.

⁷ Kuram muuniyahaana! Mbats ba jiir nə tlayanngərən tagada nə Ishaiya təghər kəskuram taakiya,

⁸ " 'Udahaana, ar fəkwara bat vaa ghai kalti,
ərvīdmahudaatər bitky də kaiya.

⁹ Ar bəggwa ba gyaan kə kwatnahəra,
ar tsaga adzahadzaha uudah təghər kə əlbəga Daadamazhigəla.' "

Dəgiti fəgaraa uud kə ndzəga kwadlamb təvuukwa Daadamazhigəla

¹⁰ Dahatərətdahəg nə Yesu kə dzahava uudah da vakaana, amaa taa kə iitəra, "Cinngam-cinnga am nəghaakana.

¹¹ Dəgiti daadamma ghaiya kə uud bi wa fəgara kwadlambər kə uud təvuukwa Daadamazhigəl biya. Bamma dəgiti sagal ma ghaiyaana."

¹² Kaa sagau kə mbərzahaan da vak Yesu am nə iitəra, "Agha sərgasərg taaki aandzaa badzgalbadzəg nə ərvīdya Farisiyah sarta kwaraa cinnga nə iitər kə əlbəgna?"

¹³ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, "Badəm nə riigi kwa riya nə Daadari ma ghərazhigəl biya, da tadava.

¹⁴ Aaduwamtərduuga. Ar gulfah nə iitəra, lii tādā gulfaha. Akwama gulf wa tādā gulfa, ba bərkudaatər ar mbədə daay damma afəka."

¹⁵ Aiyam nə Bitrus taa kə iina, "Tagkəməndtagg kə dəgiti tuuk vakai nə garavna."

¹⁶ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, "Mbats gwaastən nəghamaaka biya?"

¹⁷ Badəm nə dəgiti zəguu nə uuda, ba zənnəg da bak ghaiyaana, kaa damma hudaana, təhala kwaha kaa sagal ma vəghaana.

¹⁸ Dəgiti aa sagal ma ghaiya uuda, aa səgal bamma ərvīdmahudaana. Iin wa fəgara ndzəgaana kwadlambər kə uud təvuukwa Daadamazhigəla.

¹⁹ Adaba sagal bamma ərvīdmahuud nə dzama dəgit ghwadā, ndə tsa sifəga, 6a gwaragwara, 6a gəlla, shiida fiida, ard badza daaga.

²⁰ Kwanahaan wa fəgaraa ndzəgaana kwadlambər kə uud təvuukwa Daadamazhigəla, za kaf kwaal bara dəv bi wa fəgaraa ndzəgan kwadlambər kə uud təvuukwa Daadamazhigəl biya."

Fadghəra uusa yaa Kan'ana

²¹ Dughars ba nə Yesu kwahiin kə vakavaka, ngal dagal kə iin damma larda Taya ard Sidon,

²² Kaa huula saas kə uusa yaa Kan'ana, amaa, "Zhukwadalaazhuug, Yaazhigəla, Zəra Dauda. Məng nə dəghwar kwa vəlgar nə shatanah kə dlad ba vaivaiya."

²³ Tagghar bi nə Yesu aandzu ndau biya, kaa ba sagau kə mbərzahaa da ghalgaana, aiyam nə iitəra, "Lagwarslagw kə uusna, adaba gata kəmyamma dla6a mbakiyamməg də huuləga."

²⁴ Ngwatərangug nə Yesu amaa, "Bəlakwadi mbakyarvad tughwaha Isra'ilən zaharazahəgən nə uuda, mbakyarvad uudahi tlərən biya."

²⁵ Ngəl sagau kə iin kəlla kə ghunnj təvuukwana amaa, "Yaazhigəla, məlwadməga."

²⁶ Aiyamaa, "Kalkalaan bi kə kəsvant nə kaffa zarh 6ələvtərdə kə ghəgyah biya."

²⁷ Amaa, "Aana, bandkwah, Yaazhigəla, aandzu ghəgyaha ar cagaan kə pashpasha kaffi 6əlgal vaka zəg kə dadda hənyahaatəra."

²⁸ Kaa ngugarangugg kə Yesu amaa, "Uusəna, fadghəragh ndzədəndzədana, tsakatsəg nə uud kə puutagha." Bat watsər kaa mbəgambəg kə dəghwaana.

Mbahghanambahəg nə Yesu kə uudah badyaka

²⁹ Ciyit ba vaakwahiin nə Yesu kaa ta ghaiya Yuwa haiya Galili. Ngəl dagat kə iin dat kungula aghwa, cəhurana.

³⁰ Kaa sagau kə uudah badyak da vakaan də ghurdikaha, gulfaha, lii əmtsamtan nə uubiya, makwayaha, ard uudahi tlərən badyaka, ar diitəra təvuukwana. Ngəl mbahtərana.

³¹ Nəghgha ba nə uudah kə makwayah ar taa ghaiya, lii əmtsamtan nə uubiya, uubiyaatər nalnəg balapiya, ghurdikah ar dagala, gulfah dla6 ar nəghəganəghəga. Kaa galla Daadamazhigəla yaa Izra'ila kə iitər badəmma.

Vəlatərvələg nə Yesu kə dəga zəg kə uudah alfu uufadā

³² Təhala kwaha, ngəl dahtərətdahəg nə Yesu kə mbərzahaan amaa, "Ən 6a zhuwadaala kwanən kə uudaha, həngah həkərd wən kwana ar ba əmtəd də kaiya, ba kwal dəgzəga. Ən naay kə dūtərsəduug daas də wai biya, adaba haik diya haar kə iitər təghərdəga."

³³ Am nē mbərzah taa kə iina, “Da tləvkəna mər nē dəgzəgən da tlətəraara kə uudadahan ma təghal vaakwani?”

³⁴ Kaa ndavtəruundavəg kə Yesu taakiya, “Dummba bruudi ngwən wa vakaruwi?”
Aiyam nē iitəra, “Uudiifa ard mishish kilf hədiikəna.”

³⁵ Kaa fətəraafəg kə iin kə dlamakəlaaw cahwargan tə haaya.

³⁶ Kəsant kə iin kə dummba bruudi uudiifən ard kilfna, tagar kə iin kə uus kə Daadamazhigəla lahnana. Vəltər kə iin kə mbərzahaana, kaa vəltər nē mbərzahaan kə uudaha.

³⁷ Badəmaatər zaruuzəga, tlatərtləga, kaa dzahgantdzahəg nē mbərzahaan kə ghwadga-haan ar rəghant kə aləghwah uudiifa.

³⁸ Uudahi zaruuzəga, tamaha damma ghwalvah alfu uufada, maay ba nē ənghwasah ard zarh biya.

³⁹ Salamada ba nē iin kə uudaha, kaa damma pəra yuwa, ngal dagal damma haaya Magadan.

16

Gata dəga sərga

¹ Sarəvsəg nē Farisiyaha ard Sadukiyah da vak Yesu kiyava fishəgaan kə iitəra, kaa ghal-gaan kə iitər ma martərdan kə dəga sərəg kwa da mara taakiya, səghhi vak Daadamazhigəla.

² Ngutərnaguga, amaa, “Akwama bəlaabələg nē hwaasa, ma nəghəmanəghəg kə zhidgəla ba kyanga, am tagaan taakiya da maraw nē kəs dlakaduura.

³ Akwama nəghəmanəghəg kə zhidgəla ba kyanga dlakaduur wur ciyitciig nē ghabaga, am tagaan taakiya, ‘Da hyiyav nē yuwa hiinanna.’ Am nəghəgaakanəghəg tsau kə ndzəgana zhidgəla. Dəmakurva ndar kaci nəghəgaaka ndzəgan kwanən kə zamani?

⁴ Uudaha zamana ar maay də jiir təvvuukwa Daadamazhidgəla biya, dlaəa ar kəladaha. Ar nagan mara nəgha kə dəga sərga, da maay marvətərməg nē watlən kə dəga sərəg biya, bamma dəga sərəga Yunana.”

Kaa duutərsəduug kə iin ngal dagalaana.

Yista Farisiyah ard Sadukiyaha

⁵ Daral ba nē mbərzahaan dat ghyaba kwah kə gardza yuwa haiya, mbats viyaatəraviig nē kəsa bruudiya.

⁶ Aiyam nē Yesu taa kə iitəra, “Famfəg kə hyəmiya, dlaəa am fəgaan kə taad tə yista Farisiyah ard Sadukiyaha.”

⁷ Kaa fagarzhafəg kə iitər tagaan ma taatakātər taakiya, “Mbakyarvad kəsyamant bi kə bruudi nii?”

⁸ Nəghghaaka ba nē Yesu əndkwana, aiyama, “Kuuram lii hətsahətsan nē fadghəra, aujilbəg am taaki am maay də bruudi biyi?

⁹ Mbats gwastən nəghamaaka biya? Viyakuraviig nē duuli gəlāntərət nai kə uudah alfu dləb də dummba bruudi dləb? Alghwa ngwən wa dzahamant nē uurami?

¹⁰ Nii ma sarta kwa gəlāntərət nai kə uudah alfu uufad də dummba bruudi uudifna, alghw ngwən wa dzahamant nē uurami?

¹¹ Aujilbəg nəghəghaamaka bi taakiya ən tag təghər kə bruudi bi nai kə əlbəgən biyi? Amaaya, famfəg kə hənkal tə yista Farisiyaha ard Sadukiyaha.”

¹² Təhalakwah wa nəgharaaka nē mbərzahaan taakiya, tagtər taaki aa farfəg kə hənkal tə yistin kwa diiyav ma bruudiyin biya, mbats tagtər taakiya aa farfəg kə hənkal də tsagaana Farisiyaha ard Sadukiyaha.

Bagaabag nē Bitrus kə shiid taaki Yesu iin Kəristi

¹³ Səghal ba nē Yesu damma larda Kaisariya Filibi, kaa ndavtəruundavəg kə iin kə mbərzahaana, amaa, “War nē Zəra Uud mar tagaan nē uudahi?”

¹⁴ Aiyam nē iitəra, “Kyaln ar taakiya Yuhwan dadda tsuufəga, kyalmah ar taakiya, tlayanga Iliya, kyalmah dlaəa ar taakiya Irimiya bi pal ma tlayangaha.”

¹⁵ Aiyama taa kə iitəra, “Kuraməm ən war nai mam tləg nē ghəraruwi?”

¹⁶ Kaa ngwangug kə Siman Bitrusa taakiya, “Kəgh nē Kəristi, Zəra Daadamazhidgəla kwa də shifəga.”

¹⁷ Aiyam nē Yesu taa kə iina, “Agha də bark nəg, Siman zəra Yunana, adaba uud bi wa markada kwanən biya, aa markada nē Daadar ma ghərazhidgəla.

¹⁸ Ən tagaktəga, agha Bitrus nənga, agha band akur kwa ndəra nē uudan kə həngah tə vakaiya, ən da baatlər də kəgh nai kə fətərna ndzəd kə yaa daddaha gata kaiya, kwa da maay nē əmtsəg də ndzəda təghər kə iitər biya.

¹⁹ Æn da velækvelæg kə dəga wura tləksəra ghərazhigəla, dlaḁa badəm nə dəgiti agha ngwudəgant nəng ma duniya, da ngwudav ma ghərazhigəla, badəm dəgiti agha pələnəng ma duniya, da pəlav ma ghərazhigəla.”

²⁰ Bəlatəraabələg nə Yesu kə magyi kə mbərzahaan ba vaivai aa tagarar bi aandzu ndəwar taakiya kai nə Kəristi biya.

Tagadatag Yesu təghər kə əmtsəgaana

²¹ Ciigət ma kwahiin kə sart wa tagatər nə Yesu kə mbərzahaan taakiya, barari dagal damma Wurshalima, da həḁuu kə dlada shahshaha, ma dəv kə maalaha ard maala zhiila kəssufah ard lii tsaga adzahadzaha, da tsəvana, tə həng həkərda da ciivant də shifəga.

²² Ngəl tədant nə Bitrus damma dləmmaaba, cagaraa kə gyiia, amaa, “Aa tsanttsəg nə Daadamazhigəla, Yaazhigəla, da dzəgaar bi nə wan də kəgh ba dəm biya.”

²³ Kaa gwiyaav nə Yesu da vak Bitrus, amaa, “Yagh vakar Shatanaha, agha akura mbəḁa uud tə duul nəng vakara, agha dzamaghər band uuda dəg shiga ndə Daadamazhigəl biya.”

²⁴ Aiyam nə Yesu taa kə mbərzahaana, “Badəm dadda kwa na gata kaiya, bamma dugharsduug kə ghəraana, kəsant kə tlaḁa hərtəgaana, gatəkwagatəga.

²⁵ Adaba badəm dadda kwa na kata shifəgaana, da bəgaan dagala, Badəm nə daddakwa bəlda shifəgaan mbakyarvad kaiya da tləknatləga.

²⁶ Au pədaan kə uud akwama tləkənatləg kə duni badəmna, təhalakwaha bəldan kə shifəgaani? Nii auwa da vələda nə uudan dlakulva shifəgaani?

²⁷ Zəra Uuda da sii də zəḁəlgahaan ma ndangəra Daddaana, da vəlgarvəlg kə dəg shigaan aandzu war kalkala dəgiti bəgaan nə iina.

²⁸ Æn takurtaga, məng nə kyalma uudahi ghaciga vakwanəna ar da maay əmtsəg biya bamma nəghəgharəngəg kə saay Zəra Uuda ma tləkəsəraana.”

17

Gwiyaavəgwiig nə ndzəgana Yesu

¹ Təhala həngah əngkwaha kaa langtərdətləng nə Yesu kə Bitrus, ard Yakubu, ard zərababba Yakub, kwa iin nə Yuhwan, dagat damma ghəra aghwa ba kyakw ba daghuvaatəra.

² Kaa gwiwəgwiig nə ndzəganən təvuukwatəra, baz huḁəvəgaan ndakwi mbiig band faciya, sədavaan ndakwi kaa nəg kə madəkwa ba təlla.

³ Batwatsəra kaa tsəgwatsugw kə tlayang Musa ard tlayang Iliya. Kaa taa ghai kə iitər də Yesu.

⁴ Aiyam Bitrus taa kə Yesu, “Yaazhigəla, marawa nə ndzəgana miyam vaakwana. Akwama haighanthaiga ən tafəgan kə tsakwamah həkərda, pal kəskəgha, pal kə Musa, pal kiyava Iliya.”

⁵ Ma sartən ba ndzəgaan taa ghai nə Bitrusa, kaa həḁtərduhəḁəg nə akummba, kaa cinngvacinng nə ghai sagal ma akumb taakiya, “Kwana iin zərara, kwan waig naiya, ən cinngaan kə əmtakəraan ba vaivaiya. Cinngamarnucinnga.”

⁶ Cinngara ba nə mbərzahaan əndkwaha, kaa gədzəgətəgədzəg kə iitər ba vaivaiya, baz mbəḁa damma haay kə iitəra.

⁷ Kaa sagau kə Yesu taptərnana amaa, “Ciyamciiga, gədzam biya.”

⁸ Kaparant ba nə iitər kə ghəra, nəghara bi aandzu ndəwar biya, nəghara ba Yesu daghuvaana.

⁹ Ar təghərdəga saay nə iitər ma aghwa, am nə Yesu taa kə iitəra, “Tagamarbi aandzu kə war kə dəgiti amaa nəghəga nə uuram biya, bamma ciyavəntciig Zəra Uud ma gətlah də shifəga.”

¹⁰ Kaa ndavgarundavəg nə mbərzahaan taakiya, “Aujibəg kə lii tsaga adzahadzaha Muus ar taakiya, barari bamma tlayang Iliya wada saay ba zənnəgwi?”

¹¹ Kaa ngutərangug kə Yesu taakiya, “Ba pakatta da saay nə Iliya, da bədləna kə dəgitah ba dəmna.

¹² Æn tagkurtag ciya, sahi ba wur nə iliya, nəgharaaka bi kə iin biya, baz bəgar dəgitahi naaghant nə ghəraatəra. Bandkwah dlaḁa Zəra Uud da həḁəgaan kə dlad mizha dəvaatəra.”

¹³ Ngəl nəghəgaakanəghəg kə mbərzahaan taakiya, tagtər təghər kə Yuhwan dadda tsuufəga.

Mbəghanambəg nə Yesu kə zər kwad shidkwa shatanaha

¹⁴ Daral ba nə iitər da vaka dzahava dlamaa kəlaawa, kaa sagau kə uuda nə iin da vak Yesu kəla kə iin kə ghunnj təvuukwana,

¹⁵ amaa, “Yaazhigəla, zhuwardaalazhuug yagh kə zərara, tsagwara nə shidkwa shatanaha, həḁəgaan dlaḁ kə dlad ba vaivaiya. Shiga ngwən wan ba bəlgəaan damma kaara ard yuwa.

¹⁶ Langandaləng davak mbərzahagha, pəletərvaapileg nə mbəgaana.”

¹⁷ Kaa ngugarangug nə Yesu amaa, “Kuram uudaha zamanna, am maay də fadghər biya, am 6a kəlaadərə, ən da zəlma əmkyangar nai də kurami? Ən da zəlma əmkyangar nai bəshkur kwanahaani? Ayakam kə zəriin sa vaakwana.”

¹⁸ Kaa cagaraacag nə Yesu kə gyi kə shidkwa Shatanhna, kaa dugarşduug kə shidkwa shatanah kə zəriin, batwatsəra ngal mbəg kə iina.

¹⁹ Kaa sagau kə mbərzah sa vak Yesu ma sartən maay aandzu ndəwar vakaan biya, am nə iitər taa kə iina, “Aujiłbəg kəskəmənd pələkəməndvaa lagwa shidkwa Shatanahiini?”

²⁰ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Kwakyarvad hətsalhətsəg nə fadghəraruwa, ən tagkurtag kə jiira, akwamaa mənəg nə fadghəraru ba hədīkən band zəra mastada, mammaa tagardatag kə aghwən taakiya, ‘Ciig vaakwana, dæg da vaakwaha,’ maa ciiga. Maa maay nə dəgiti pillkurvaapiləg biya.

²¹ Lagwguvda bi nə hulfa kwanahaan biya, bamma tədvad dzəgwazhigəla ard kəsa andəla.”

*

Gwiya tagatag nə Yesu kə əlbəg təghər kə əmtsəgaana

²² Dzaharvət ba nə mbərzahən ma Galili, kaa tagtərtəg nə Yesu taakiya, “Da vələv Zəra Uud damma dəv kə uudaha,

²³ ar da tsəgaana. Tə hənga həkərd ta ciivant də shifəga.” Kaa tsətəratsəg kə vəgh ba vaivai kə mbərzahaana.

Diya hadama vəgya Daadamazhigəla

²⁴ Daragha ba nə Yesu ard mbərzahaan damma Kafarnahum, kaa tləgaraatləg nə lii cauwa hadam kwakyarvad vəgya Daadamazhigəl kə Bitrusa, am nə iitər taa kə iina, “Maay nə dadda kwa tsagkur dəgiti diya hadam kwakyarvad vəgya Daadamazhigəl biya?”

²⁵ Aiyam nə Bitrusa, “Digaana.” Dagha ba nə Bitrus da hənyaha, kaa fəgarzhafəg nə Yesu kə tagar ghaiy taakiya, “Au wagha nəghəga nənəg təghər kə ndavəgni? Ar caug vak war nə tləkəsa duni kə hadam, ar caug vak zarhaatər nii, ar caug vak uudahi tlərən hi?”

²⁶ Ngwa ba nə Bitrus taakiya, “Vak uudahi tlərna.” Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Mbats maay nə zarhaatər dīgaan biya.

²⁷ Bakəvakwaha, haik badza ərvīdmahud kə iitər də kəmya, dæg damma yuwa haiya bələg kə kwanjara, agha wurant kə ghaiya kilfi agha fəgarzha nənəg kə vīgaana, agha da tləknatləg kə kwaḡi da tləgaltləg kə pəlgəana, agha kəsant kə kwaḡiina, agha diya kə hadamagh ard dəgara.”

18

Kwa juujig də dyakər ma tləkəsəra ghərazhigəla

¹ Ma kwahiin kə sarta, kaa sagau kə mbərzah da ndavgaru kə Yesu taakiya, “War kaci wa juujig badəm kə dyakər ma tləkəsəra ghərazhigəli?”

² Kaa dahant kə iin kə zərzəriin sa vakaana, ghacnan ma taatakaatəra.

³ Aiyama, “Bak jiira wan tagkurtaga, akwama namal bi band zərzərən biya, am tapna bi kə daa damma tləkəsəra ghərazhigəl biya.

⁴ Mbakyarvad kwaha, badəm daddakwa fəsauna ghəraan band zərzərəna, iin wa dyak ma tləkəsəra ghərazhigəla.

⁵ Badəm dadda kwa dləghaadləghəg kə zərzər ndə kwanən ma dāagara, dləghakwidləghəg kəskaiya.

Dəgiti fəgaraa uud kə 6a haipa

⁶ “Badəm nə daddakwa fəgara pal ma zarhahaan kwar fadghər tə kai kə 6a haipa, da nguləm ba ngudvardəm nə akura vaar dyak ma kuungy bəlvədəm damma yuwa haiya kiyava ndəgaana.

⁷ Dəga zhuwadaal kə duniya kwakyarvad dəgiti fəgaraa uudah kə 6a haipa, barari sagau nə dəgiti fəgaraa uudah kə 6a haipa, dəga zhuwadaal kə dadda kwa sagau tədvad iina.

⁸ “Akwama fəkaa kə 6a haip nə dāvagh bi shigagha, ghuddaghudəg agha bəldana. Da nguləm agha tləkkəna kə shifəga damma zərazər də dəv palla bi shig palla, təghər kwa da bəlvədəm nə uud damma kaara fai da dāvahagh buwa ard shigahagh buwa.

⁹ Akwama gyiyagh wa fəkaa 6a haipa, tēddatədəg agha bəldana. Da nguləm agha tləkkəna kə shifəga damma zərazər də gyi palla, təghər kwada bəlkadəm nə uud damma kaara faiya də gyiyahagh ba bərkuda.

Garava tuugh kwa zaazəga

¹⁰ “Fəmfəg kə hyimiya, nənəmbi aandzu kwar pal ma zarhahaan biya. Ən tagkurtaga, zərbəlgahaatər ba kəlaa hənng ma ghəraazhigəla ar nəghəganəghəg kə hudvəga Daadar ma ghərazhigəla.

*

17:21 Kyalma vindəgahi ndza wura ar maay də kwanən kə aay biya.

¹¹ Adaba sahi ba kerkangyakw nɛ Zɛra Uud da kata lii zaraazɛga.

¹² Mam tlɛg nɛ uuram, akwama dɛ tuughah dɛrmɛk nɛ uudana, kaa zaazɛg pallaatɛra, abi duugaan kɛ kul vaslaambad tar vaslaambadɛn vaka piig kaa dagal da gata pallɛn aa zaazɛgɛn?

¹³ Bak jiir wan tagkur naiya, akwama tlakɛnatlɛg kɛ tuugh nɛ zɛgazɛgna, hwaɗagaana juujig kɛ kul vaslambad tar vaslambadɛn kwa zahara bi na.

¹⁴ Band kwah dlaɓa nɛ Daadaru ma ghɛrazhigɛla naabi zaan aandzu pall ma zɛrzarhahaan biya.

Akwama ɓagaabag nɛ zɛraab kɛ haipa

¹⁵ “Akwama ɓagakaɓag nɛ zɛraabagh kɛ haipa, tagarnaatag kɛ haipaana, aandz ba kɛghar dɛ iina. Akwama cinngakanaacinnga gwichɛdaagwiig kɛ ndzɛganaru dɛ zɛraabagha.

¹⁶ Akwama cinngakanaa biya, agha gwiya dagal dɛ uud pal bi uudah buwa, kiyava cinngva nɛ ɛlbɛg tɛɗvad shida uudah buwa bi hɛkɛrɗa.

¹⁷ Akwama lawalɛg nɛ zɛraabagh kɛ cinngtɛrcinnga, agha tagtɛr kɛ yaa daddaha gata Yesu, akwama lawalɛg kɛ cinngtɛrcinnga, nɛɗalnɛg band kɛrɗiya bi band dadda dza hadama.

¹⁸ “Bak jiir wan tagkur naiya, badɛm nɛ dɛgiti am ngudɛgant nɛ uuram ma duniya, ngudanguda ma ghɛrazhigɛla, dɛgiti am pɛlna nɛ uuram ma duniya, da pɛlav ma ghɛrazhigɛla.

¹⁹ “Ɔn gwiya tagkurtaga, akwama haiyaranthaig nɛ uudah bu ma kuram kɛ ghala dɛgit ma duniya, da ɓagtɛrɓag nɛ Daadar kwama ghɛrazhigɛla.

²⁰ Badɛm vakavaki dzahvɛt nɛ uudah buwa bi hɛkɛrɗa ma ɗaagara, ɛn ba ɛmtaɗ dɛ iitɛra.”

Garava kwatnah kwa maay ɓeshgaan biya

²¹ Kaa sagau kɛ Bitrus da vak Yesu, amaa taa kɛ iina, “Yaazhigɛla, da ɓagwi shig ngwɛɛn nɛ zɛraabar kɛ haip lakuti ɛn ɓesharnaani? ɓagaɓag damma shig uudiɗɗa?”

²² Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iina, “Shig uudiɗ kalti biya, shig uudiɗ damma kul uudiɗa.

²³ Mbakyarvad kwaha, da ɣɛrav nɛ tlɛksɛra ghɛrazhigɛl dɛ tlɛksa kwa naa kɛɗla dɛgahaan kwama dɛv kɛ kwanahahaana.

²⁴ Fɛgharza ba nɛ tlɛks kɛ kɛɗlɛgaana, kaa sɛvardɛvsɛg nɛ uudi gatɛg nɛ iin tɛ ambɛla adawan alfu kɛlaawa.

²⁵ Pilgharvaa ba nɛ pɛlgaana, kaa tagaan kɛ tlɛkɛsɛn taakiya, aa vɛlvɛtvɛlɛg baz iina baz uusaana baz zarhaana baz dɛgitahi dɛ vakai nɛ iin badɛmma kiyava pɛlgaana.

²⁶ Kaa ghalgaan kɛ kwatnahaanɛn kɛla kɛ ghunnj tɛvuukwana, aiyama, ‘Fɛwifɛg kɛ huɗa ɛn da pɛlakpɛlɛg badɛmma.’

²⁷ “Kaa zhugardaalazhuug nɛ dadda hɛnyahaan kɛ kwatnahɛn ɓesharna kɛ gɛmauwaan ba dɛmma dɛwars dagalaana.

²⁸ “Bad sagala kwatnahɛn waha, kaa nɛghɛganɛghɛg kɛ iin kɛ tsaghwa tlɛraan kwa gatɛg nɛ iin tɛ gɛmauwa sɛll kɛlaawa, ngal yiyit kɛ iin hɛkyarna kɛ mbakulera, amaa, ‘Pɛlwipɛlɛg kɛ gɛmauwi ɛn gatak naiya.’

²⁹ Ngal kɛlgakɛlɛg nɛ tsaghwa tlɛraanɛn kɛ ghunnj tɛvuukwan ghalgaana, amaa, ‘Fɛwifɛg kɛ huɗa ɛn da pɛlakpɛlɛg.’

³⁰ Lawalɛg nɛ kwatnahɛn kɛ cinngaana, ngal ɓɛɗɗɛm kɛ iin damma guda bɛrfina, bamma pɛlaapɛlɛg kɛ gɛmauwaana.

³¹ Cinngara ba nɛ tsaghwa tlɛraan kɛ dɛgiti dzɛghaardzɛgna, cinngaru bi kɛ ɛmtakɛraan biya, kaa dagal kɛ iitɛr ar tagar kɛ dadda hɛnyahaatɛr kɛ dɛgiti dzɛghaardzɛg badɛmma.

³² Kaa dahgantɗahɛg nɛ dadda hɛnyahɛn kɛ kwatnahɛna, amaa taa kɛ iina, ‘Agha kɛlaada kwatnah nɛnnga, ɓɛshankanaaɓɛshig nai kɛ gɛmauwɛn badɛm mbakyarvad ghalgagha.

³³ Mbats kalkalaan bi kɛskɛgh agha zhuwardaala kɛ tsaghwa tlɛragh band kwana zhuukadaala naiyin biya?”

³⁴ Tsaatsɛg nɛ ɛrvidmahuud kɛ tlɛks ba vaivaiya, vɛɗa kiyava vɛlgar dlaɗa, bamma pɛlaapɛlɛg kɛ gɛmauwiin badɛmma.

³⁵ “Da ɓagtɛr bandkwan nɛ Daadar kwa ma ghɛrazhigɛl kɛ lii larwalɛg kɛ ɓɛshtɛrna kɛ zɛraabahaatɛr bad ɛrvidmahuud palla.”

19

Tsagaana Yesu tɛghɛr kɛ tagwavɛgh dɛ uusa

¹ Ghyɛnnga ba nɛ Yesu kɛ taa kwanahaan kɛ dɛgitaha, kaa dɛgarsɗuug kɛ iin kɛ larda Galili damma larda Yahuda, kwa tɛ gyaba kwah kɛ Zaagha Judan.

² Kaa gatɛgaan kɛ uudah badyaka, dlaɓa mbahghanambahɛg kɛ lii dɛ kuzah vaakwaha.

³ Kaa sagau kɛ kyalma Farisiyah da fishgaana, am nɛ iitɛr taa kɛ iina, “Tɛɗvad tsagaana Muusa, kalkalaan kɛ uudan tagwavɛgha dɛ uusaan aandzu tɛghɛr kɛ hulfa kwar kɛ dɛgiti ɓaga nɛ iina?”

⁴ Kaa ngutərangug kə Yesu amaa, “Mbats, karantama bi taakiya, bamma daa zənnnga, Dadda Virdiga, ‘ndəraandərag kə ghwalva ard uus biya?’”

⁵ Amaa dla6a, ‘Mbakyarvad kwaha, dūugaan nē uud kə daddaana ard babbaan əmtəvət tē uusaana, ba bərkud’ ar da nēg kə vəgh palla.’

⁶ Ar madlai vəgh buwa biya, naralnēg kə vəgha palla, dēgiti aa matlēgant nē Daadamazhigəla, aa tagw bi nē uud biya.”

⁷ Aiyam nē iitəra kə iina, “Ma ba əndəkwh tsauwa, aujillbēg kə Musa taga taakiya, barari ghudvara nē kakada tagwavəgh kə uusa, dla6a lagwvarsi?”

⁸ Aiyam nē Yesu taa kə iitəra, “Mbakyarvad dēkdəka ghəraruwa wa haiyakurant musa taakiya, aa ghudvarghudēg nē kakkada tagwavəgh kə uusa, ndza əndkwah bi ma daa zənnngw biya.

⁹ Ən tagkurtaga, badəm daddakwa tagwvəgha dē uusaana, ma maay kwakyarvad gwarag-war biya, ma kəsukəsəg kə kwatlərn kə uusa, 6aa ba gwaragwar dē iina.”

¹⁰ Aiyam nē mbərzah taa kə iina, “Akwama bandkwan nē ndzagana zhiila ard uusa, mbats ndzəga kwal kəsə uusa wa marawa.”

¹¹ Am Yesu taa kə iitəra, “Dēm bi nē uudahi haiganthaig kə əlbəgən biya, bamma lii haitərant nē Daadamazhigəla.

¹² Məng nē lii yavvətəra kə6kya, ar da kəsuu bi kə uus biya, məng nē lii datlatərat nē uudaha, məng dla6 nē lii hayarant nē iitər bad ghəraatər taakiya, ar maay da kəsə uus mbakyarvad gata tləksəra ghərazhigəl biya. Badəm daddakwa haiganthaig kə əlbəgna aa haiyanthaiga.”

Fatərafəg nē Yesu kə dāv kə zərzarha

¹³ Təhalakwaha, kaa səgərdəvsəg nē uudah kə zarhaha kə Yesu kiyava fətəra dēva, dla6a dzəgwətəra kə zhiigəla. Nəghara ba nē mbərzahaan əndkwaha, kaa cagtəraacag kə iitər kə gyi kə lii sarərdəvsəgna.

¹⁴ Am nē Yesu taa kə iitəra, “Duwamtərdūug kə zarha sa vakara, tsamtərvəba biya, adaba tləksəra ghərazhigəla dēga hulfa kwan kə zarha.”

¹⁵ Fatərnaa ba nē iin kə dēva, ngal mēla dagalaana.

Dadda hyahha

¹⁶ Məng nē uuda nē iina səghəv sa vak Yesu amaa “Dadda tsaga dēgiti, awan nē dēgit maraw ən da 6ag nai ən tləkna kə shifəga tangw damma zərəzəri?”

¹⁷ Aiyama nē Yesu taa kə iina, “Aujillbēg agha ndavakai təghər kə dēgiti marauwi? Ba Daadamazhigəla pal wa marauwa. Akwama agha naagaan agha tləkna kə shifəga tangw damma zərəzəra, tsufanttsufəg kə kwanahaan kə adzahadzahaha.”

¹⁸ Aiyama taa kə Yesu, “Kwar kə adzahadzahahi?”

Am Yesu taa kə iina, “ ‘Tsəbi kə shifəga biya, 6ag bi kə gwaragwar biya, 6ag bi kə gəl biya, ghudars bi dla6 kə fiid kə uud biya,

¹⁹ faarafəg kə daadagha ard baabagha,’ dla6a ‘agha wayant kə tləgharaawakyaghagh band ghəragha.’ ”

²⁰ Am nē daala zərən taa kə Yesu, “Tsufananttsufəg badəm kə kwanahaana, au dla6 wa təmgwani?”

²¹ Aiyam nē Yesu taa kə iina, “Akwama agha naagaan agha nal kə uuda jiijiira, valətvaləg kə dēgahagh badəmma, agha tagwarda kə talagaha, agha da tləkənətləg kə dēgshigah ma ghərazhigəla, kaa gatkwegatəg kəskəgha.”

²² Cinngha ba nē daala zərən kə əlbəgna, kaa badzədabadzəg kə iin kə ərvīdmahudə, adaba dadda hyah nē iin ba vaivaiya, kaa ba mēla dagalaana.

²³ Aiyam nē Yesu kə mbərzahaana, “Ən takurtaga, da dēgaa ba dlah nē dadda hyah damma tləksəra ghərazhigəla.

²⁴ Ən gwiya tagkurtaga, da tsafstaf kə adləgwam dagal tē dūula liipər təghər kə dadda hyah daa damma tləksəra Daadamazhigəla.”

²⁵ Cinnghara ba nē mbərzahaan əndkwaha, kaa 6a jappər kə iitəra, ba vaivaiya aiyam nē iitəra, “Ma ba əndkwan tsaa, war kaci wada tləkəna katəgi?”

²⁶ Ngəl zhərtərzharəg kə Yesu, amaa taa kə iitər, “Kwan kə dēgiti 6aga bi vak uud biya, vak Daadamazhigəla 6aga6ag nē wanahaan badəmma.”

²⁷ Aiyam Bitrus taa kə iina, “Wai ci, duwamndardūg kə dēgahamnd badəmma kwakyarvad gata kəgha. Au ci wa kəmnda tləkna nēmndi?”

²⁸ Am Yesu taa kə iitra, “Jiir wan tagkur naiya, ma zamanən kwa da sagauna, Zəra Uuda da cihurga tē avəda kwargaan ma tləksəraan kwa ndanga, kuramən gatamkwagətəgna, kuram wam da cihurga tē avədah kəlaawa tar buwa, kiyava kwara kudigaha yaa Izraila kəlaawa tar buwa.

²⁹ Baðəm nə dadda kwa ðugars vøgyaha, bi zəraabahaana, bi dughaha babbaana, bi daddaana bi babaana bi uusaana, bi zarhaana ard guhah kwakyarvad kaiya, da tləkənatløg juujig kwah shig ðərməkka, da tləkna dlaða kə shifəg tangw damma zərazəra.

³⁰ Da bədyaka nə uudaha zənnngwa ar da nəg kə dəga hala, dəga hala dlaða ar da nəg kə dəga zənnngwa.

20

Garava lii 6a tlər ma guha inabi

¹ “Tləksəra ghərazhigəla da band dadda hənyhiin kwa dal ba wurkəs da gata bariyamah kiyava 6a tlər ma guha inabiyaana.

² Kaa tagvatag kə iitər kə gana kwab kwa ðivar kə baryam ma vannga, ngal lanngtərdan damma guhaana.

³ “Tamaha karfi vaslambadā dlakadura, kaa gwiya dagal kə iin dlaða, kaa nəghəganəghəg kə iin kə uudahiin ar ghacga ba gyagyaan tə 6alla kasukwa.

⁴ Aiyama taa kə iitəra, ‘Kuram ndakwani damdəg damma guhara, ən da ðiikurdīg ba marauwa.’

⁵ Kaa dagal kə iitəra.

“Kaa gwiya dagal kə iin də vaci təghəra, dlaða ard kalkala karfi həkərdə hwaasa, 6agtəra bandkwa 6agatəra nə iin kə uudahaatsa.

⁶ Damma karfi dləða hwaasa, kaa gwiya dagal tlətəraa kə uudahiin ar ghacga ba gyagyaana, amaa taa kə iitəra, ‘Aujiłbəg bərnif vanng am ndzəga ba gyagyaani?’

⁷ “Aiyam nə iitər taa kə iina, ‘Adaba maay dadda kwa vəkəmənd tləra 6ag biya.’

“Amaa taa kə iitəra, ‘Kuram ndakwani damdəg da 6atlə ma guhara.’

⁸ “Bəlaa ba nə hwaasa, kaa ba tagartag nə dadda guhən kə daddakwa məlgaru kə fa hyimmi tə guhna, ‘Dahtərantədhəg kə lii 6a tlərən agha ðiitəra kə kwaða tləraatəra, farzhafəg də dəga hala dat dəga zənnngwa.’

⁹ “Lii dalar tamaha damma karfi dləða hwaasana, ma waratər dləgha dəgiti ðiivar kə baryam ma vannga.

¹⁰ Lii fararzhə dagal ba zənnngwa, tlatlar taakiya da jiguujiig nə kwa6atər kə dəga kyalma uudaha, ghəravaatər ndakwani ma waraatər dləgha ba dəgiti ðiivar kə baryam ma vannga.

¹¹ Cauwara ba nə iitəra, kaa zavgarəv ghaiy kə iitər kə dadda guha.

¹² Ar taakiya, ‘Lii araa səgal təhaləna, araa 6aga ba tləra aawa palla, agha ðiikəmnda ba kalkal də iitəra, kəməndi kəma vannga ba 6a tləra, aduug ci kə dlada faciyyi kəmənda hə6guu nəmənda.’

¹³ “Kaa ngwarangug kə iin kə pall ma taatakaatəra, amaa, ‘Tsaghwarə zangku biya, tagikəvai kə gan taakiya, ən da ðiyak kwa6i ðiivar kə baryam ma vanga biya?’

¹⁴ Cauwacəug kə dlayagha dəg daasagha, na naagant ba nai kə ðiitər kə lii aa səgal təhala kalkal dəgiti na vəkai naiya.

¹⁵ Mbats ən maay də ndzəda 6a dəgiti na naagant nə ghərər də kwa6ar biya? Nii agha shilg kwakyarvad ən 6a hərəb ba vaivaihi?’

¹⁶ “Ar da nəg band kwan nə dəga hal kə dəga zənnngwa, dəga zənnngwa ar da nəg kə dəga hala.”

Gwiya tagadatag nə Yesu kə əlbəg təghər kə əmtsəgaana

¹⁷ Tə ðuula dagat damma Wurshalim nə Yesu ard mbərzahaana, kaa dahtərantədhəg damma gyaba, amaa taa kə iitəra,

¹⁸ “Kiyam dagat damma Wurshalima vakavaki da vələv nə Zəra Uuda damma dāv kə maaləh ma zhiila kəsəufah ard lii tsaga adzahadzaha, ar da ghudara kə sharia əmtsəga.

¹⁹ Təhalakwaha ar da vələtər damma dāv kə lii Yahudah biya, ar da nengaana ar da kalaakana, da hərtəvəta, tə hənga həkərdə civanta.”

Ghaləga babba Yakuba ard Yuhwana

²⁰ Kaa sagau nə babba zarha Zabadi də zarhaan da ghaləg vak Yesu, kəla kə iin kə ghunj təvuukwaana ngal ghala dəgit vakaana.

²¹ Aiyama taa kə iina, “Au wa nag nəngi?”

Am nə uusiin taa kə Yesu, “Haiyanthaig yaan kə zarharən buna ma pal cəhura tə dəva kafagha, pal tə dəva ghyəbəgh ma tləksəragha.”

²² Am nə Yesu taa kə zarhahina, “Am sərgai kə dəgiti am ghaləg nə uuram biya. Am hə6gahə6əg kə dladən ən da hə6əg naina?”

Aiyam nə iitəra, “Kəm hə6gahə6əga.”

²³ Amaa taa kə iitəra, “Ba pakat am da hə6əgahə6əg kə dladəra, ndzəgan tə dəvaa kafara ma dəva ghyə6ara kai bi wa də ndzəda vəlgaan biya, kwanahaan kə vakavakaha, 6adlavtərna kə lii dzəratəraaka nə Daadar kwa ma ghərazhigəla.”

²⁴ Cinnghara ba nē mbērzahaan kēlaawēn ēndkwaha, kaa badzēdabadzēg kē iitēr kē ērvidmahud dē zarhabaabahēn buwna.

²⁵ Kaa dāhtērētāfhēg nē Yesu badēmmaatēra, amaa, “Am sērgasērg taakiya tlēksahi kwar Yahudah biya ar fētēra ngēdēp kē uudahatēra, maalāhatēr ndakwani ar martēr ndzēda kē uudahatēra.

²⁶ Da ēndkwah bi ma taatakaru biya. Dlakulvakwaha, badēm daddakwa naa nēg kē maal ma kurama, barari nal kē kwatnaharuwa.

²⁷ Dlaḡa badēm nē dadda kwa naa nēg kē maal ma kurama, barari naal kē ēvvaruwa.

²⁸ Bandkwah dlaḡ nē Zēra Uuda sahi bi mbakyarvad ḡagvarnēs kwatnahēr biya, sahi mbakyarvad ḡa kwatnahēra, vēda dlaḡ kē shifēgaan kiyava vara uudah badyaka.”

Warghantwarēg nē Yesu kē gyiḡa gulḡah buwa

²⁹ Ar tē ḡuula ḡuwa Yariḡu nē Yesu ard mbēzahaana, kaa gatēgaan kē uudah badyḡak dagala.

³⁰ Mēng nē gulḡah bu ar cihurga tē ghyaba ḡuula, cinnghara ba nē iitēr taakiya Yesu wa ghuda dagala, kaa dzēgantdzēg kē iitēr kē ghaiya, am nē iitēra, “Yaazhigēla, Zēra Dauda! Zhukēmḡaazhuuḡa!”

³¹ Kaa cagtēraacag nē uudah kē gyiḡa, ar tagtēr taaki aa ndzarandzēg ba dēwa. Ar gwiya dzēgant kē ghai bad halavuwa ndzēdāhatēr ar taakiya, “Yaazhigēla, Zēra Dauda! Zhukēmḡaazhuuḡa!”

³² Kaa ghacgaghacig kē Yesu, dāhtērēt amaa taa kē iitēra, “Auwam nag nē uuram ēn ḡagkurani?”

³³ Aiyam nē iitēra, “Yaazhigēla, kēm naa magha wurkēmndant kē gyiyahamnda.”

³⁴ Ngāl zhutēdaalazhuuḡ kē Yesu, tapnan kē gyiyahaatēra, batwatsēra kaa wurgētḡurēg kē gyiyahaatēra, ngāl gata Yesu kē iitēra.

21

Daghan nē Yesu damma Wurshalima

¹ Hērzarēt ba nē Yesu ard mbērzahaan damma Bētafaji ḡēdzērkēsa kwa hērz dē Wurshalima vaka Aghwa Uufaha Zaitun, kaa ḡēlgantḡēlēg kē iin kē mbērzah buwa.

² Amaa taa kē iitēra, “Damdēg daadamma kēsēn tēvuukwaruna. Bad daasarūwa am da nēghēganēghēg ka aghyunngw nguḡḡan dē zēraan tēvēgha, pēlamtērdaapēlēg am sētērdaa sa vaakara.

³ Akwama ndavakurundavēg nē uudana, tagamartag taakiya, Yaazhigēl wa naatērnaaga, da gwiya saas dē iitēr ba ndakwana.”

⁴ Dzaghāar kiyava rigḡa dēḡiti tagada nē tlayanng taakiya,

⁵ “Tagamtērtag kē uudaha Wurshalima,

‘Wayam nē tlēksaru da vakaaruwa,

kalaaliya uuda nē iina, dagal tē aghyunngwa,

zēra aghyunngw wa dagal nē iin tē vakaiya.’ ”

⁶ Kaa dagal kē mbērzahaana ar ḡagnan bandkwa tagatēr nē Yesu.

⁷ Ar sardēv kē aghyunngwiin baz zēraana, ar ḡala kē sēdavahaatēr tē iitēra, kaa ba ḡalgaan kē Yesu cihura tē vakaiya.

⁸ Kaa ḡala sēdavahaatēr nē uudah ba dḡyak tē ḡuula, kyalmah dlaḡa ar kala kē aabayah tē uuf ar ḡala kē iitēr tē ḡuula.

⁹ Uudahi mēlara dagal tēvuukaana ard lii gatēg mahala ar dzēgant kē ghai ar taakiya,

“ḡalyamḡalēg kē Zēra Dauda.

Barēk kē dadda kwa sagau ma ḡaaga Yaazhigēla!

ḡalyamḡalēg kē Daadamazhigēla!”

¹⁰ Dagḡa ba nē Yesu damma Wurshalima, kaa cigētciig kē hēnkala uudah badēm ma kēsiin ar taakiya, “War wa nē iin kē uudi?”

¹¹ Aiyam nē uudahēn dagal gata Yesuwēn taa kē iitēra, “Kwan iin nē tlayanng Yesu, kwa sēghal ma Nazarat ma ḡalili.”

Yesu ma vēḡya Daadamazhigēla

¹² Dagḡa ba nē Yesu damma gaagazaiya vēḡya Daadamazhigēla, lagwatērda kē lii vēla dēḡitah ard lii sagwa dēḡitah ma vakai badēmḡa, tlagars kē iin kē tibēra lii mḡēda kwaḡa ard avēdaha lii vēla takalamasara.

¹³ Amaa taa kē iitēra, “Vindavavindēḡa taakiya,

“‘Vēḡyar da ḡahav dē Vēḡya Daadamazhigēla,’

namḡalḡnēg nē uuram kē ‘zazza shiḡa ḡēlaha.’ ”

¹⁴ Kaa sagau kē gulḡah ard ḡhurḡikaha da vakaan ma Vēḡya Daadamazhigēla, mbēttērana.

¹⁵ Nəghara ba nə maalaha ma zhiila kəsufah ard lii tsaga adzahadzah kə dəga jəpərən bəgaa nə Yesu na, ard diya cauwa zarh ma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla, ar taakiya, “Galiyamgaləg kə Zəra Dauda.” Kaa badza ərvīdmahud kə iitəra.

¹⁶ Aiyam nə iitər taa kə Yesu, “Agha cinngacinng kə dēgiti ar tag nə zarhahaan kwana?” Kaa ngwangug nə Yesu amaa, “Mbats tapamnai kə karantəgaan ma kadkada əlbəga Daadamazhigəl vindavindan taakiya,

“‘Yaazhigəla, kəgh wa tagh taaki agha daag tədvd ghaiya zarhaha ard vuunjah

nəng kə galgagh sagal biya?’”

¹⁷ Təhalakwaha, kaa duutərsduug kə iin ma kəsiina, kaa ba mēla dagal damma Betani, ngal hənng kə iin vaakwaha.

Tlafaatlafəg nə Yesu kə uufa ghəgyiva

¹⁸ Wurraa ba nə kəsa, kaa gwiyağhəra saas kə Yesu damma Wurshalima ngal njəkənnjiig kə wai tə ghərdəga.

¹⁹ Nəghəgha ba nə Yesu kə uufa ghəgyiv tə ghaiya duula, kaa dagau kə iin da təvəgh kə uufina, tləkəna bi aandzu dau təkai biya, ba hyəmiya. Amaa taa kə uufina, “Ba dəm agha maadlai gwiya ya zər biya.” Təhala kwaha kaa ghuləg kə uufina.

²⁰ Nəghara ba nə mbəzəhaan əndkwana, kaa bəa jappər kə iitər ba vaivaya. Aiyam nə iitəra, “Aujilbəg kə uufən aa ghulgal ba watswatsi?”

²¹ Kaa ngutərang kə Yesu, amaa, “Bak jiir wan tagkurtaga, akwamamma mənng də fadghəra, dlaḅa am maay bəa ndaundau biya, mammaa ḅagaḅag kwa juujigg kə dēgiti na ḅagara nai kə uuffa ghəgyivna, am tagardatag dlaḅ kə aghwən taakiya, ‘Ciig vaakwana dēg damma yuwa haiya,’ maa ciiga.

²² Akwama famdəghərtəfəg, badəm nə dēgiti am ghalga nə uurama vak Daadamazhigəla ma dzəgwazhigəla, am tləkənatləga.”

Ndavəg təghər kə ndzədə Yesu

²³ Daghā ba nə Yesu damma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla, kaa tsagtər dēgit kə uudah, ngal sagau kə maalaha ma zhiila kəsufah ard maalaha təghər kə dlamaa kəlaaw da vakaana, am nə iitər taa kə iina, “Agha ḅag də kwar kə ndzəd nəng kə kwanahaan kə dēgitahi? Dlaḅa vəlākak war kə ndzəd?”

²⁴ Kaa ngutərangug kə Yesu taakiya, “Ən ndavkurundavəg ghərarav kə ndavəg palla. Akwama tagamwitaga, ghərarav ndakwani ən tagkurtag kə ndzəd ən ḅag nai kə tlər də vakaiya.

²⁵ Ndzədən ndza də vakai Yuhwan dadda tsuufəgən tsaa, vəlghar nə Daadamazhigəl nii uudhi?”

Kaa tagkəvatag kə iitər mataatakətəra, taakiya, “Akwama tagiyamatag taakiya, ‘Sahi vak Daadamazhigəla,’ da tagaan taakiya, ‘Aujilbəg ci famdəghərt bi tə iin biyi?”

²⁶ Akwama tagiyamatag taakiya, ‘Vak uuda,’ kiyam gədzə dēgiti ar da ḅagkiyam nə uudaha, adaba badəm nə uudah haiyaranthaig taakiya ndza tlayanga nə Yuhwana.”

²⁷ Kaa ngugarangug kə iitər kə Yesu taakiya, “Səramdai kə vakavaki sal də ndzədīn biya.” Am Yesu taa kə iitəra, “Ghərarav ndakwani ən maay tagkurtag, kə ndzəd ən ḅag nai kə kwanahaan kə dēgitah biya.

Garava dadda kwad zaraa ghalvah buwa

²⁸ “Au wamaa tləg uurami? Mənng nə uuda nə iin də zaraa ghwalvah buwa, kaa dagau da vak kə dəga zənnngwa, amaa taa kə iina, ‘Zərara, dēg da ḅa ḅatlər ma guha inabi hinana.’

²⁹ “Aiyam nə zərən taa kə iina, ‘Ən maay dagal biya,’ təhalakwaha, kaa dayaghər kə iin kaa ba dagala.

³⁰ “Ngal dagau kə daadiin da vak kə dəga buwa, tagar kə iin kə dēgiti taghar nə iin kə zəngwna, kaa ngwangug kə zəriin taakiya, ‘Iiya, ən dagau, daada,’ təhalakwaha ləwa kə dagala.

³¹ “Ma iitər buna tsaa, warwa ḅagaa dēgiti naag daddaatəri?”

Aiyam nə iitəra, “Dəga zənnngwa.”

Am nə Yesu taa kə iitər dlaḅa, “Bak jiira ən tagkurtaga, lii cauwa hadahama ard tandaha ar da dəgaa nə iitər damma tləksəra Daadamazhigəl təghər kəskurama.

³² Adaba sahisəg nə Yuhwan da markurd duula jiirjiira, famdəghərt bi nə uuram tə iin biya. Lii cauwa hadama ard tandaha fardghərtəfəg tə iina. Bakəkwaha, ndzaa təhala nəghəganəghəgaru kwana, lamwaləg kə pəlaghər am fədgəhərt tə iina.

Garav təghər kə lii cauwara mbuuca guha

³³ “Kaa tagtərtag kə Yesu kə garava. Mənng nə uuda nə iin kwa ḅagaa guha inabi, ḅəlaraa kə ghəgha, təfa kə vaka pərtsa zəra inabi, dlaḅa ndərt kə gud ba tlaḅ kiyava dadda uufakyaauwa. Vəltər kə mbuucan kə yaa daddaha uusəga, kaa dagal kə iin damma lardi tlərna.

³⁴ Bagaa ba sarta caa zəra inabi, kaa ɓəlgantɓəɓəg kə iin kwatənahaan dawaɓ lii cauwar mbuuca guhəna, kiyawa səgarda zarha inabi ma guha.

³⁵“Ngal viigəviig nə lii cauwar mbuucin kə kwatnahahaana, ar kalaaka kə palla, ar tsa kə palla, ar dawala kə kwah də akura.

³⁶ Gwiya ɓɛlant kɛ kwatlɛrn kɛ kwatanahah badyaka kwa jarujig kɛ lii ndza zɛnnɓwa, ngal ɓagaan kɛ lii cauwar mbuucin band kwa ɓagartɛra nɛ iitɛra kɛ lii ndza zɛnnɓwa.

³⁷ Təhalakwah bədəmma, kaa bəlgantbələg nə dadda guhən kə zəraan da vək lii cauwara mbuucna, amaa, 'Mbatak ar da fəgaaraafəg kə zərarna.'

³⁸ 'Nəghara ban lii cauwara mbuuca guhən kə zərna, kaa tagkəvatag kə liitər mataatakətər taakiya, 'Wan ci dadda kwada gwigaana, na tsiyamatsəga, kiyava nəg guhiin kə dəga miyamma.'

³⁹ Ar viyət, ar duuldan da gylga ghərgħa, ar tsana.

40 "Aitsaa, akwama saghaasæg nê dadda guhêna, au kaci wa da bagtêr nê iin kê lii cauwara mbuuca guhni?"

⁴¹ Am nā iitār taa kē iina, “Da cibān kē kēlaadahaan vėlātēr nē iin kē mbuucca guhna, da vėlātēr kē guhiin kē uudahitlērñ kwar da vėlgar dlaiyaan ma kadlannga guhiina.”

⁴² Am nā Yesu taa kē iitēra, “Mbats tapamnai karantēgaan ma kakkada Daadamazhigēl biya?”

“Akuri duwarars ne yaa daddaha nderga,
iin wa nal ke akura nderag marawa.

Kwana tləra Yaazhigəla,
dəga jappər dlaḡ ma gyiyahaamnda.'

43 “Mbakyarvad kwaha, ɔn tagkurtaga, da cauɯw nɛ tlɛksɛra Daadamazhigɛl vakaruwa, da vɛlɛvtɛr kɛ uudahi tlɛrɛn kwar da ɓa dɛgitahi naag nɛ Daadamazhigɛla.

⁴⁴ Baɸəm daddakwa mbəɸəga da tuuk kwanən kə akurna, kalæg ba hwɛɸhwɛɸa, dlaɸa uundani ɸəlhi na akurən da təghər kə iina, ɸəgaan ba tukwtukwa.”

⁴⁵ Cinngara ba nə maalaha ma zhiila kəsufah ard Farisiyah kə garavahaan tagada nə iina, kaa nəghəgaakanəghəg kə iitər taakiya tag təghər kə iitəra.

⁴⁶ Kaa gata duula viigaaŋn ka iitəra, gaɗzar gyiya uudaha, adaba kəsarantkəsəg nə uudah ka iin taakiya tlayannga.

22

Garava hwaḍaga kəsa uusa

¹ Gwiya tagatərtəg nə Yesu kə kwatlərən kə garava, amaa,

² "Tlæksəra ghərazhigəl band tlæks kwa ɓagghara hwaɗaga kəsa uus kə zəraana.

³ Kaa 6əlgant6əlgə kə lɪn kwatnahaan da tagtər kə lɪi dahavtərdahəgən da vaka hwaɖaga kəsa uusna, larwaləg nə uudahiin kə sagauwa.

4 “Ngal gwiya ɓeltɔrɔtɓelɔg kwatlɔrɔn kɛ kwatnahah amaa, Tagamtɔrtag kɛ uudahaan dahavtɔrdahgɛn taakiya, “Wa ɓadlannaɓadlɔg nɛ dɛgɛga, haravahɔrɔg nɛ kauwaha ard tlah ngatlangatlana, wa gyɛnnagavagyɛnnɔg ɓadla dɛgitah ɓadɛmma. Aa sarasɔg sa vaka hwaɗagiina.”’

⁵ "Far bi nə iitər kə hyəmi biya, kaa mələ dagalaatəra. Kwana dal damma guhaana, kwatlərən dal da 6a kasukwana.

⁶ Kyaləmah dlaḅa ar vaiṭərət kə kwatnahahaana, ar kaltəraakana, ar ciḅṭərana.

⁷ Kaa badza ærvidmahuuf kə tləksən ba vaivaiya. Ngəl bəlgantbələg kə iin kə tlauijahaana, ar vaiṭərətə, ar ciṭṭərə kə lii ciṭərə shifəgna, ar haar kə kaar kə kəsaatərə.

⁸ “Təhalakwaha, amaa taa kə kwatnahahaana, ‘Ghyəngavaghyəng nə ɓadla vaka hwaɗga kəssa uusna, lii ɗahanter nai da vaka hwaɗga kəsa uusna, maa dɗaitər bi kə sagau biya.

⁹ Mbakyarvad kwahā, tamtæg kə baabura, fahamatərɬahæg kə uudahī am tlægara nə uuram baɬəmma, aa sarsæg da vaka hwaɬaga kəsa uusa.'

¹⁰ Kaa ba dagal kə kwatnahaanən tə baabur baabur ar ɗahant kə uudahi ɗlararaa nə iitəra baɗemma, lii kəlaadaha ard lii 6a dɛga jiijiira, righətrighəg nə vaka hwaɗag dɛ ghulabaha.

11 “Daghan ba na tleksen da vaza ghulabaha vaka hwaɗaɗa, kaa naghëganëghëg kà iin kà uuda na iin kwa tsëguy bi kà sàɗava hwaɗag biya.

¹² Aiyama taa kə uuda nə iina, 'Tsaghwa, aghaa səgaa ndar nəng da vaka hwaɖagən ba kwal tsəguv səɖava hwaɖaga kəsa uusi?' Pilgharvaapiləg nə dəga tag kə uuda nə iina.

¹³ ‘Am tlæksən taa kə kwatnahahaana, ‘Ngwadamnangudəg kə dəvaahaan ard shigahaana, 6əlamda6ələg da gyimala, damma gurtla, vaakwaha da tuug əmtad də ghwada dən də tlərda.’

¹⁴ “Badyak nə uudahi dahavtərantəhəga, ba hədlikən nə lii dzəravtəraakadzəga.”

Ndavəq təqhər kə dūigar hadam kə Kaisar

¹⁵ Kaa diya sawari kə Farisiyaha tēghər kə duuli ar da ngar nə iitər kə dləgəd kə Yesu tədvað əlbəgəhi da tag nə iina.

¹⁶ Kaa ɓəlgantɓəlɓəg kə iitər kə mɓəzahaatər ard kyalma uudaha Hirudus da vak Yesu, am nə iitəra, “Dadda tsaga dɛgit, kəm sɛrgasɛrɛg taakiya agha uuda jiiriira, agha tsaga duula Daadamazhigəl ba jiiriira, agha maay dlaɓ fa dagar ma uudah biya, kəsghankəsɛg kə uudah ba kalkala.

¹⁷ Tagkəməndtag kə jiira, kalkalaan nii kəkəkəmənd diigar hadam kə Kaisara kalkalaan bi hii?”

¹⁸ Nəghaakanəghəg nə Yesu kə kəlaadəraatəra, amaa taa kə iitəra, “Kuram muniyahaana, aujilbəg am fəsha kaiyi?”

¹⁹ Maramwadamarəg ndan kə kwaɓiin dijav də hadamna.”

Ngal ar sardəv kə kwaɓiina.

²⁰ Aiyama taa kə iitəra, “Dzakəva wara ard daaga war wa nə iin tɔvakaini?”

²¹ Kaa ngug kə iitəra, “Dəga Kaisara.”

Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Vəlamarvələg kə Kaisar kə dəga Kaisar, am vələr kə Daadamazhigəl kə dəga Daadamazhigəla.”

²² Cinnagara ba nə iitər əndkwaha, kaa ɓa jappər kə iitəra, ar duwarsa. Kaa mələ dagalaatər kə iitəra.

Ndavəg təghər kə ciig ma gətlaha

²³ Ba daghuvala kwahiina, məng nə kyalma Sadukiyaha, iitər wa fardghərət bi taaki məng ciig ma gətlah biya, sarəv sa vak Yesu də ndavəga,

²⁴ am nə iitəra, “Dadda tsaga dɛgita, vindakəməndavindəg Musa taakiya, akwama əmtsaaəmtsəg nə uudan kwal yiga kə zər də uusaana, kəsgaan nə zərəbabbaan kə uusiin kiyaɓ yaagar zarh kə zəra babbaana.

²⁵ Ndza məng nə zarha baabab uudif ma taatakamnda, kəsuu nə yag kə uussa, əmtsan ba kwal yiga kə zəra, kaa kəsguukəsəg kə zəra babbaan kə uusaana.

²⁶ Dzəghaar bandkwah də zəra buwa, baz zəra həkərdə, tanngw dat zəra uudiifa.

²⁷ Təhalakwaha kaa əmtsəgaəmtsəg nə uusiina.

²⁸ Aici tsaa, da nəg kə uusa warkaci nə iin pal ma iitər daghuvala ciig ma ghətlah? Adaba uudiiffa əmtadaatər kəsarukəsəga.”

²⁹ Am nə Yesu taa kə iitəra, “Dzəmaghəraru kalkal biya, adaba am sɛrgai kə əlbəga Daadamazhigəl vinndavinndan biya, dlaɓa am sɛrgai kə ndzəda Daadamazhigəl biya.

³⁰ Daghuvala ciig ma gətlaha, da maay nə ghwalvah kəsə uuss biya, da maay dlaɓ pəghwəv nə dəghwəh da vɛgya zhiil biya. Ar da nəg band zarha ɓəlgə Daadamazhigəla.

³¹ Dlaɓa təghər kə ciig ma gətlaha, karantama bi kə dɛgiti tagakur nə Daadamazhigəl taakiya,

³² ‘Kai nə Daadamazhigəla Ibrahim, Daadamazhigəla Ishaku, ard Daadamazhigəla Yakub biya?’ Daadamazhigəla lii də shifəg nə iina, dəga lii əmtsaharaəmtsahəg biya.”

³³ Cinnagara ba nə uudah əndkwana, kaa ɓa jappər kə iitər tədvað tsagaanaana.

Adzahadzah kwa juujig kə dyaka

³⁴ Cinnagara ba nə Farisiyah taakiya piletəvaatag nə dəga tag kə Sadukiyah vak Yesu, kaa dzahav kə iitər.

³⁵ Məng nə dadda tsaga adzahadzaha Mus ma taatakatər kwa fəsha Yesu də ndavəga.

³⁶ Amaa, “Dadda tsaga dɛgit, kwar ka adzahadzah wa juujig ma adzahadzah badəmmi?”

³⁷ Ngugharangus nə Yesu amaa, “ ‘Wayantwaig kə Yaazhigəl Daadamazhigəlagħ bad ərvidmahudagh badəmma, baz shifəgagh badəmma, baz hənkalagh badəmma.’

³⁸ Kwana iin nə adzahadzaha zənnəgwa, dlaɓ iin wa juujig badəmma.

³⁹ Dəga bu ndakwi band dəga zənnəgwa, ‘Wayantwaig kə tləgharaawakyaghagh band ghəragha.’

⁴⁰ Badəm nə adzahadzaha Musa ard tlayangngaha araa haciga bat kwanahaan ka adzahadzah buna.”

Ndavəg təghər kə Kəristi

⁴¹ Dzaharvət ba nə Farisiyah vak palla, kaa ndavtəruundavəg nə Yesu,

⁴² amaa, “Auwa tlatləg nə ghəraru təghər kə Kəristi? Zəra war ni nii?”

Aiyam nə iitər taa kə iina, “Zəra Dauda.”

⁴³ Am nə Yesu taa kə iitəra, “Bagaa ndar ci nə Daud tədvað ndzəda Shidəkw Daadamazhigəl dāha də, ‘Yaazhigəli’? Am nə Dauda,

⁴⁴ “ ‘Am nə Yaazhigəl taa kə Yaazhigəlara,

“Cihuracihurəg tɔ dəvaa kafara bamma nandalnəg kə tləghumahagh

da mizhangyil kə shigahagha.”’

⁴⁵ “Akwama daag də Kəristi nə Daud kə ‘Yaazhigəl tsaa,’ Nəgal ndar kaci nə Kəristi kə zəraani?”

⁴⁶ Maay wa ngugharangug biya. Ciigət daghuvala kwahiina maay wa gwiya shughana gyiia ndavgharundavəg biya.

23

Tagadatag nə Yesu kə dəgiti shibashiḡan təghər kə Farisaha ard lii tsaga adzahadzaha

¹ Am Yesu taa kə dzaha dlamaa kəlaawa ard mbərzahaana,

² “Vəlavtər kə lii tsaga adzahadzaha ard Farisiyah nə ndzəda tsaga adzahadzaha Musa.

³ Mbakyarvad kwaha, famfəg kə hənkal kə 6a dəgitahi ar tsagkur nə iitəra, 6agam bi kə dəgiti ar 6ag nə iitər biya. Adaba ar maay 6a dəgiti ar tsag nə iitər biya.

⁴ Ar ngwadant kə kadlanngah kwa dəmdəma, ar faatəra kə uudah ma ghəra, ghəraavəatər ndakwani ar maay məltərumələg aandzu də zəra dəv pal biya.

⁵ “Badəm nə dəgitahi ar 6ag nə iitəra, ar 6ag ba kiyava nəghəganəghəg kə uudaha, ar mbaghant kə əlbəga Daadamazhigəl ba maandala, ar ngwadət tə ghaiya uuvəgaatəra, dlaḡa ar kutər kə səḡav kwada apatsapats ba tlaḡ tlaḡ tuuk ghaiyaana.

⁶ Ar naa ba vəlvətər vaka ndzəgan marawa vaka 6a hwaḡaga, ard dəga ndzəgan ndannga ma guda dzəgwazhigəla.

⁷ Ar naa ba fəvtəraaran də taa uus ma kasukwa, dlaḡa ar naa ba dāhvətər də ‘Dadda Tsaga Dəgita’.

⁸ Aiciya, aa ḡaakur bi nə uud də ‘Dadda Tsaga Dəgiti’ biya, adaba Dadda Tsagkur Dəgit ba palla, am ba zaraabah badəmma.

⁹ Dahambi aandzu war də ‘Daada,’ ma duni biya, adaba ba pal nə Daada kəskurama, kwama ghərazhigəla.

¹⁰ Aa dahkur bi dlaḡ nə uud də ‘Tləvuukw’ biya, adaba ba pal nə Tləvuukw kəskurama, iin nə Kəristi.

¹¹ Badəm nə dadda kwa ḡyak ma kuurama, aa nəḡalnəg kə ghəraan kə kwatnahaaruwa.

¹² Badəm dadda kwa fəgaara ghəraana da nenneva, dadda kwa nenna ghəraana, da fəvaaraḡəga.

Dəga zhuwadaalah uudf kə lii tsaga adzahadzaha Musa ard Farisaha

¹³ “Dəga zhuwadaal kəskuram lii tsaga adzahadzaha Musa ard Farisaha, muniyaha! Həḡamarduhəḡəg nə uuram kə ḡuula daa damma tləksəra ghərazhigəla. Kuram də ghəravaru ndakwi damagha biya, dlaḡa 6əlamtərnaa bi kə lii naa daas biya.

¹⁴ Dəga zhuwadaal kə skuram lii tsaga adzahadzaha Musa ard Farisiyaha, muuniyaha! Am naa ba zaa kadlanga əngwasahi ruuwa zaalahatəra, am naa ba dzəgwazhigəl ba tlaḡa kiyava nəghəkurnəghəg kə uuda, mbakyarvad kwaha, da vəlkurvələg nə uud kə dlaḡ ba vaivaya.*

¹⁵ “Dəga zhuwadaal kə skurama lii tsaga adzahadzaha ard Farisiyaha, muuniyaha! Am dahadagal damma kəsaḡ shahshah dlaḡa am dzava yuwa haiya kiyava tləkna dadda pəlaghər aandzu ba palla, akwama tlamkənatləga, am nəḡal kə zəra kaara fai juujig kəskurama.

¹⁶ Dəga zhuwadaal kəskuram gulfaha lii martər ḡuul kə uudaha! Am taakiya, ‘Badəm nə dadda kwa zaazəg kə ngwadəg də vəgya Daadamazhigəla maay nə dəgit tə vakai biya, badəm nə dadda kwa zaazəg kə ngwadəg də adawan kwa ma vəgya Daadamazhigəla, barari viigaan nə ngwadəga.’

¹⁷ Kuram dlagah gulfaha, kwar wa juujig də ḡyaka, adawan nii, vəgya Daadamazhigəli kwa dəḡghaaka adawanhi?

¹⁸ Am taagaan taakiya, ‘Badəm dadda kwa zəgga ngwadəg də bagadiya, maay dəgit tə vakai biya, adaba badəm dadda kwa zəgga ngwadəg də vəlga gyagyaan kwa ḡiyav tə bagadiya, barari viigaan nə ngwadəga.’

¹⁹ Kuram gulfahaana, kwar wa juujig kə ḡyakəra! Vəlga gyagyaan nii bagadi kwa pəsha vəlga gyagyaan hi?

²⁰ Mbakyarvad kwaha, badəm dadda kwa zəgga ngwadəg də bagadiya kyuləga, zaazəg kə ngwadəg də vakaiya ard dəgitahi tə vakai badəmma.

²¹ Badəm dadda kwa zəgga ngwadəg də vəgya Daadamazhigəla, zaazəg kə ngwadəg də vakaiya ard Daadamazhigəl kwa ndzəga ma vakaiya.

²² Badəm daddakwa zəgga ngwadəg də ghərazhigəla, zaazəg kə ngwadəg də avəda kwarga Daadamazhigəla ard dadda kwa cihurga tə vakaiya.

* **23:14** Kyalma vindəgahi ndza wura ar maay də kwan kə aay biya.

²³ “Dəga zhuwadaal kə səkuram lii tsaga adzahadzaha ard Farisiyaha, muuniyahaana! Am sagal də pal ma kəlaaw ma kadlangaha caccakuram ənd kyimba, araariya ard mbakila, lamwaləg kə 6aa dəgitah kwa juujig kə maraw ma adzahadzaha, ənd jiira, zhuwadaala ard fadghəra, kwanahaan wa maa dlayaan kəskuram kə 6agaan ba kwal dūgars kəskuram kə 6aa kyalmahaana.

²⁴ Kuuram gulfaha lii martər dūul kə uudaha, am rahgarzharahəg kə dəgiti əngykwah ənd dəg pəghyiga, bakəvakwaha, am ndəgaan kə adləgwama.

²⁵ “Dəga zhuwadaal kəskuram lii tsaga adzahadzaha ard Farisiyaha, muuniyaha! Am bar ba ilgaan kə kuwa ard dafa, adaba mahudmahada righarighan də dlərməg ard naaghəra.

²⁶ Kəgh gulfə zhiila Farisiya, farzhafəg kə bara huda kuwa ard huda dafa, adaba ilgaan ndakwani nal ba cuwadaada.

²⁷ “Dəga zhuwadaal kəskuram lii tsaga adzahadzah ard Farisiyaha, muuniyaha! Am band gətlah kwa masavət nə dəgit təll tə vakaiya, kwa maraw kə vazəg tə 6ala6ala, mahudmahuda righarighan də dlatla uudahi əmtsaharaəmtshəga ard dəgitahi ghwadghwada.

²⁸ Am band kwah ghərararuwa, mar zharkurzharəg nə uudah tə 6ala6ala, am band uudaha jirjira, mbats mahudmahuda, am righarighan də muuniyira ard kəlaadəra.

²⁹ “Dəga zhuwadaal kəskurama, lii tsaga adzahadzaha ard Farisiyah, muuniyaha! Adaba am ndara gətlaha tlayanngha, dla6a am cada gətlaha uudaha jirjiira.

³⁰ Am tagaan dla6 taakiya, ‘Akwama kəmnnda ndza məng nəmnd ma zamana daadijahamnda, maa məlamntərubi kə diya avəza tlayanngha biya.’

³¹ Tədavad kwah wa maramda nə uuram taakiya, kuram zarha lii ci6ara tlayanngha.

³² Bam zavukw də ghyənngha tləraha kəlaadərən kwa fəgharza nə daadijuru kə 6agaana.

³³ Kuram ghalalahaana, kuram fadəga ghalalahaan də gurna! Am da ngədlgarwa ndandar nə uuram kə kaara faiyi?

³⁴ Mbakyarvad kwah wan bəlkur nai kə tlaiyangaha ard lii dyaṁdyaṁər ard lii tsaga adzahadzaha Musa, am da ci6gaan kə kyalmaha, am da hətət kə kyalmaha, dla6a am da 6altəra kə tsəg kə kyalmah ma guda dzəgwazhigəlaruwa, baz gatərgatəg kəskuram damma kəssaha, am vəltər dladə.

³⁵ Adabad kwaha, da gwiya daa damma kunngyaru nə avəza uudaha jiijiir kwa ci6ava ma duniya, ciigət tə avəza Habil uuda jirjiir tangw da tə avəza Zakariya zəra Berekiya, kwa tsama nə uuram ma taataka bagadi ard vəgya Daadamazhigəla.

³⁶ Bak jirjiir wan tagkur naiya, badəm nə wanahaan da dzəgaardzəg də uudaha zamana.

Zhughardaalazhuug nə Yesu kə Wurshalima

³⁷ “Au wan Wurshalima, Wurshalima! Lii ci6a tlaiyanngha Daadamazhigəla, lii dāwala lii 6əlavant da vakaruwa, shig ngwan kəskai na dzaha kuram band kwa dzahəg nə ghwacik kə zarhaan damma dlambakaana, lamwaləg nə uurama.

³⁸ Waici, dūwakurna dūug nə uud kə vəgyaru nalnəg kə kwazaha.

³⁹ Wan tagkurtag ciya, am da maadlai nəghkwanəghəg biya, da ba daghuvala kwam da taag nə uuram taakiya, ‘Də bark nə dadda kwa sagau ma dāaga Yaazhigəla.’ ”

24

Tagatag nə Yesu kə əlbəg təghər kə dlagə Vəgya Daadamazhigəla

¹ Səghal ba nə Yesu ma Vəgya Daadamazhigəla, kaa məla dagalaana, kaa margardamarəg nə mbərzahaan kə vəgya Daadamazhigəl ndərəndəranna.

² Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Am nəghəganəghəg ba dəmma nə wanahaan ndərəndəranna? Bak jir wan tagkur naiya, maay na akur aanji pal da Dūuvars təghər kə zərabaan biya. Da tlagav saaya badəmma.”

Fazha dladə

³ Cihurgan nə Yesu ta Aghwa Zaituna, kaa dagau kə mbərzahaan da vakaana ba daghuvaatəra, aiyam nə iitəra, “Takəmnntaga da dzəgaar hər nə wanən kə dəgiti? Au nə dəgiti kəm da sərگااا nəmnd taakiya agha hərzh saaya ard ghyinngha zamani?”

⁴ Ngwatərangung nə Yesu, amaa taa kə iitəra, “Fəmfəg kə hyəmiya, aa valkurdai nə uud biya.

⁵ Adaba uudah ba dyaka ar da sagau ma daagara ar taakiya, iitər nə Kəristiya, ar da valgaan kə uudah ba dyaka.

⁶ Am da cinngacing kə əlbəga ghwaava ard dlaləhəg ghwaava, gədzam biya, adaba kwanahaan kə dəgitaha barari bamma dzəghardzəga, haləvuwaana səghəvbi ndan biya.

⁷ Larda da dəgaradəg kə kwatlərn kə Larda də ghwaava. Tləksəra da dəgara kə kwatlərn kə tləksər də ghwaava. Da sagau nə waiya, haay ndakwani da gajagav vakavak shahshaha.

⁸ Badəmma wanahaan ba fəgarzhan ndana.

⁹ Təhala kwaha ar da vaikurvaiga, ar da vəkur kə dladə, ar da ci6kurana, ar da naakur bi nə uudah mbakyarvad dāagar biya.

¹⁰ Ma kwahiin kə sarta da ba dyak nə uudahi da duwa fadghəraatəra, ar da zuu kə langyiya zəraabaahatəra, dlaḡa ar da naabi kə zarabahaatər biya.

¹¹ Tlayannga fiidfiidah ar da sagau badyaka, ar da valda kə uudah badyaka.

¹² Mbakyarvad dyakəra kəlaadəra, wayakəva uudah badyak da maadlaiya.

¹³ Badəm daddakwa bəshgaan tanngw dat halavuwana da tləkənatləg katəga

¹⁴ Kwan kə əlbəg marawa tləksəra ghərazhigəl na da tagav aanji takwar ma duniya, kwakyarvad nal kə shiid kə uudah badəmma, təhalakwaha kaa da sagau nə halavuwana.

Dlaḡa kwa laakalaakana

¹⁵ “Akwama nəghamanaghəg kə dəgit dzah kwada sa də əmtsəg ghaciga ma vəgya Daadamazhigəla, bandkwa tagada nə tlayang Daniyela, dadda karantəgaana aa nəghaakanəghəga,

¹⁶ lii ndzəga ma Yahudiya, aa mdərarəmdərag damma aghwaha.

¹⁷ Dadda kwa təghəra guda, aa sabi saay sa kəssa dəgit hənnyah biya.

¹⁸ Dadda kwa ma guuh dlaḡa, aa gwi bi saas sa kəssa sədavaan biya.

¹⁹ Da dəga zhuwadaal kə əngwasahi ənhudə ard lii də zar ma dlaaga ma kwanən kə sarta.

²⁰ Dzəgwəmdzəgw kə zhiḡəla aa sabi nə əmdərgən ma sarta akuhya ard sarta faciya ngiig biya.

²¹ Adaba ma kwahiin kə sarta da həbav nə dlaḡ ba vaivaiy kwa tapavnai həbgaan gwil fazha duni tangw samma haniina, da maadlabi həbav hulfaan biya.

²² “Maa maay mbakyarvad gulavnaguləg hənngahən biya, maa maay nə uuda dəgshig təməg də shifəg biya, mbakyarvad uudahaan dzəravtəraakaanəna, da gulav nə həngaha.

²³ Ma sarta kwahiina, akwama tagakuratag nə uud taakiya, ‘Wanam Kəristi vaakwana!’ bi ‘Wai vaakwaha!’ haiyamant biya!

²⁴ Adaba da sagau nə Kəristiya fiidfiida ard tlayanngaha fiidfiida, ar da bəgaan kə dəgaha sərga ard dəgaha jappər badyak kiyava vala uudaha, akwama bəgaabəga baz lii dzəravtəraakana.

²⁵ Aiciya, wa tagankurtag bamma sarta.

²⁶ “Mbakyarvad kwaha, akwama tagakurtag nə uud taakiya, ‘Wai nə iin ma təghala,’ dambi dagal biya. Akwama tagakuratag nə uud taakiya, ‘Wai nə iin ma huda guda,’ haiyamant biya.

²⁷ Bandkwa wukyiḡəg nə zhiḡəl sagatsəg ba parakrak tanngw dagata. Da band kwah nə saaya Zəra Uuda.

²⁸ Vakavaki də dəgiti əmtsəmtsana, ar dzahav vaakwah guumbaha.

Saaya Zəra Uuda

²⁹ “Təhala həbə dlaḡa nəghəgaraa gyina,

“Da ba niknik nə faciya,

kyil dlaḡa da maay mara parakaan biya,

da bala saay nə kwadladlah tə zhiḡəla,

da gajagav nə dəgitah dyak dyak tə zhiḡəla.’

³⁰ “Təhala kwaha, da nəghvanəghəg nə dəga sərga Zəra Uud tə zhiḡəla. Badəm nə uudaha duniya ar da tuug mbakyarvad dladlawa. Ar da nəghəganəghəg kə Zəra Uud sii ma akumba də ndzəda ard də ndanngər ba vaivaiya.

³¹ Da bəlgan kə zarha bəlgan da fəta dərəw kwa tuug ba vaivaiya, ar da dzahant kə lii dzəravtəraaka sagatsəga, dii də dəga, saa də səga, dagal də dəga ciigət ma ngiila zhiḡəl dat ghaalaana.

Tsəg təghər kə uufa ghəgyiva

³² “Tsəgəmtsəg kə ndzəgana uufa ghəgyiva. Akwama fəgharzgafəg nə dəvahaan kə də daala ndada, dlaḡa farzha kə daala hyəmiya, səramasərag taakiya hərəz nə madara.

³³ Bandkwah dlaḡ akwama nəghamanəghəg kə dəgitahaan tagankur nai badəmma, səramasərag taaki hərəzəthərzəg nə sart ba mbəv də ghaiya guda.

³⁴ Bak jiir wan tagkur naiya, uudaha zamanənna ar da maay əmtsəg biya, bamma dzəghardzəg nə wanahaan kə dəgit badəmma.

³⁵ Zhiḡəla ard haaya ar da ghyinnga, əlbəgara da maay ghyinng biya.

Maay wa sərgasərg kə sarta saaya Zəra Uud biya

³⁶ “Maay wa sərgasərg kə sart ma faciya da dzəgaar wanən kə dəgit biya, aanji Zarha bəlgə Daadamazhigəli ma zhiḡəla ma zəraana, ba Daadiin kaltiya.

³⁷ Bandkwa bəgava ma zamana Nuhu, da dzəgaar bandkwah daghuvala saaya Zəra Uuda.

³⁸ Band ma kwah kə sart lakwti kə sagaw kə yu kəlg dyaka, ar zəgaan nə uudaha, ar həbgaana, ar gaan nə ghwalvah kə uusa, pəghwəv dlaḡ nə dəghwaha da vəgya zhiila, tanngw damma sarti dagha nə Nuhu damma pərayuwa.

³⁹ Lakuti ar naghəgaakanəghəg kə dəgiti dagala, nəghar bak tlətəraatləg nə ghavala yu kəlg dyak hutstru ba dəmma. Da band kwah dla6 nə saaya Zəra Uuda.

⁴⁰ Ma kwahiin kə sarta, da nəghvanəghəg nə uudah bu 6atlər ma guha, da kəsəvant palla, da Duuvars wa palla.

⁴¹ Da nəghvanəghəg nə ɛnghwasah bu ar haiya vaar əmtadə, da kəsəvant palla, da Duuvars wa palla.

⁴² “Mbakyarvad kwaha ndzamandzəg ba 6adla6adlana, adaba am sərgai kə sarti da saay nə Yaazhigəlaru biya.

⁴³ Səramasərəg taakiya, akwamaa sərgasərəg nə dadda hənyah kə sart da sagau nə gəl da vəgyaan kavəda, maa maay həna haar biya, dla6a maa dūgarnaai kə gələn da vəgyaan biya.

⁴⁴ Mbakyarvad kwaha, kuram ndakwani 6adlamvəgha6adləga, adaba am sərgai kə sarti da sii nə Zəra Uud biya.

Kwatnah kwa fəvdəghərətəfəga ard kwa fəvdəghərət biya

⁴⁵ “War kaci kwatnahən kwa fəvdəghərətəfəgəna, kwad dabari, kwa fəghardəm nə dadda hənniyahaan kə vəgyaan ma dəvaan kiya fa hyimi kə iin tə vakaiyana, dla6 vəltər kə kaf kə kyalma kwatnah bamma sarti?

⁴⁶ Də bark nə kwatnahən kwada tləgara nə dadda hənniyahaan 6a tlər ma səghaasəga.

⁴⁷ Bak jiir wan tagkur naiya, da fəgardəmfəg kə kadlanngahaan badəm damma dəvaan kə kiya fa hyimmi tə vakaiya.

⁴⁸ Mbatak dadda nguđi kwatanahəna, dla6a tagaratag kə ghəraan taakiya, ‘Da maay dadda hənniyahar saas wats biya,’

⁴⁹ da farzha kə iin kə kala tsaghwaha tləraana, dla6a zəgaan kaa hə6gaan də lii hə6a kya.

⁵⁰ Akwama 6agaa6ag əndkwaha, da saas dadda hənniyahaan daghuvali maay ma tadaan biya dla6a ma sarti sərgabi nə iin biya.

⁵¹ Da tləkəntləgg nə dadda hənniyahaan də tsəg ba vaivaiya, dla6a da vələr kə dlad əmtəd də muuniyaha, vaakwaha da tuug nə uuda əmtəd də ghwada dəv də tlərdə.

25

Garava dəghwah kəlaawa

¹ “Ma kwahiin kə sarta, da gərav nə tləksəra ghərazhigəl də dəghwah kəlaawa kwa kəsarant kaaraha jahuramb da vaka dləgha zhiila ghuula.

² Dla6 ma iitəra ar dlagaha, dla6 dla6a ar dyamdyama.

³ Ma sarta kwa kəsarant nə dlagahaan kə kaaraha jahurambatəra, kəsarantbi kə wal vakaatər biya.

⁴ Lii dyamdyamna kəsarantkəsəg kə kaaraha jahuramb baz wal ma mərt vakaatəra.

⁵ Zəlamazəlməg nə zhiila ghuulən lakwti sagauwa, kaa njitərnjiig kə haara, ngal ba tsəteratsəg kə haara.

⁶ “Ma kyakyaka avəda, ngal cinngvacinng nə daag taakiya, ‘Wanam zhiila ghuula! Asama sa dləghaana.’

⁷ Kaa ba ciig kə dəghwahaan kəlaaw əmtadəaatəra, ar 6adlənə kə kaaraha jahurammibatəra.

⁸ Am nə dlagahaan taa kə lii dyamdyamna, ‘Gamkəmdugəg yaru kə wal ba hədiikəna, adaba naa əmtsəg nə kaaraha jahurambamnda.’

⁹ Aiyam nə lii dyamdyamən taa kə iitəra, ‘Maaya, da tləkiyamaara biya. Nguləm dam da vak lii vəlgaan am səgwa kə dəgaruwa.’

¹⁰ Daral ba nə iitər da səgwa walna, lakwti saas kə iitəra, səghaasəg nə zhiila ghuula, kaa daas kə lii 6adlarvəgha6adləg əmtəd də iina da vaka hwa6aga, kaa hədvarduhədəg nə wakyagha.

¹¹ “Təhalakwaha, kaa səgaasəg kə dlaga dəghwahaan dlə6na, am nə iitəra, ‘Dadda ndannga, Dadda ndannga, wurkəmdantwurg kə wakyagha!’

¹² Kaa ngutərangug nə zhiilaghhuulən taakiya, ‘Bak jiira wan tagkur naiya, Ən sərkur biya.’

¹³ “Mbakyarvad kwaha ndzamandzəg ba 6adla6adlana, adaba am sərgai kə faciya ma sart biya.

Garava kwanahah həkərdə

¹⁴ “Tləksəra Daadamazhigəla band garava uudi kwada dagal də dəga, kaa dəhtərət kə kwatnahaan fətərdəm kə dəgahaan da mizha dəvaatəra.

¹⁵ Vələr kə pall kə adawan alfu dlə6a, pall dla6 vələr kə adawan alfu buwa, vələr dla6 kwatlərən kə adawan alfu palla, makwaraatər vəlghar ba kalkala ndzədaana, Kaa dagalaana.

¹⁶ Kaa fəgarzhafəg kə dadda kwa cauwa adawan alfu dlə6ən kə mbəda dəv bat watsəra, kaa ba tlənatləg kə iin kə yu alfu dla6 tuuk vakaiya.

¹⁷ Bandkwah dla6 dadda kwa cauwa adawan alfu buna, tlakəna kə yu alfu bu tuuk vakaiya.

¹⁸ Kiyava dadda kwa cauwa adawan alfu palləna, nəghəghar bak kwadəgakwadəg kə affək hədnən kə kwa6a dadda hənyahaanəna.

¹⁹ “Təhala zəlmazəlməga, kaa gwiyağhəra saas kə dadda hənyaha kwatnahahaan kiyava sərgasəreg kə dəgiti bagara nə iitər də kwa6iina.

²⁰ Kaa sagau kə dadda kwa cauwa adawan alfu dlə6ən də kwatlərən kə alfu dlə6a amaa, ‘Dadda hənyaha, adawan alfu dlə6 wa vəlghwa nənnga. Wan nə yu alfu dlə6 naa tləkəna nai tuuk vakaiya.’

²¹ Am nə dadda hənyahaan taa kə iina, ‘Uusa, kwatnaha jiijiira, kwa fəvdəghərətəfəg tə vakaiya. Fəvdəghərətəfəg tsau də kəgh təghər kə zər dəgit hədikəna, ən da vəlakvələg kə tləri juujig kwana. Asəg sa dlaig əmtəd də kaiya.’

²² “Kaa sagau kə dadda kwa cauwa alfu buwa adawana, amaa, ‘Dadda hənyaha, alfu buwa adawan wa vəlghwa nənnga. Wan nə yu alfu bu naa tləkəna nai tuuk vakaiya.’

²³ Am nə dadda hənyahaan taa kə iina, ‘Uus, kwatnaha jiijiira, kwa fəvdəghərətəfəg tə vakaiya. Fəvdəghərətəfəg tsau də kəgh təghər kə dəgit hədikəna, ən da vəlakvələg kə tləri juujig kwana. Asəg sa dlaig əmtəd də kaiya.’

²⁴ “Kaa sagau kə dadda kwa cauwa alfu adawan pallna, amaa, ‘Dadda hənyaha, ən sərgasərg mbələmbələn bagakəv də kəgha, agha ghuda hii vakavaki riigha biya. Agha vai ba dzaha dəgit vakavaki kutgha biya.

²⁵ Iin wa gədzakut kaiya, ən kwa6a kə afka ən hədnanna. Na kə dəgagha.’

²⁶ “Am nə dadda hənyahaan taa kə iina, ‘Kəgh, kwatnahən kələadna, mandəlghna! Mbats agha sərgasəreg taakiya ən ghuda hii vakavaki riyana biya, dla6a ən vai ba dzaha dəgit vakavaki kutana biya.

²⁷ Maa fəghwifəg kə kwa6ar ma banka, maa bad saasar ən tləkəna kə yu tuuk vakaiya!

²⁸ Mbakyarvad kwaha, cauwamarvacaug kə alfuwa adawan pallna am vəlar kə dadda kwad alfu kələawna.

²⁹ Adaba badəm nə daddakwa də dəgita, da fəvarnaafəga tləkna badyaka. Kwa maay də vakai biya, aanji hədikəni də vakai nə iina, da cauwav vakaana.

³⁰ Bələmdəmbələg kə kələada kwatnahən damma gurtla. Vaakwaha da tuug əmtəd də ghwada dəv də tlərda.’

Tughaha ard aagwaha guja

³¹ “Ma Sarti da saay nə Zəra Uud ma ndanngəraan əmtəd də zarha bəlgə Daadamazhigəl badəmma, ngal da cihura tə avəd ndanng ma tləkəsəraana.

³² Da dzahvant nə uudaha duni badəm da təvuukwana, da wahtərza kə uudah hutsəg buwa, bandkwa waghərzə nə dadda piya alman kə tughah ard aagwaha guja.

³³ Da dzant kə tughah damma dəvaa kafaana, aagwah da tə dəvaa ghyabəana.

³⁴ “Təkalakwah da tagtərtəg nə tləkəs kə lii tə dəvaa kafaanən taakiya, ‘Asamasəg nə uuramən fakura nə Daadar kə barkna! Na dləghamdləghəg kə tləksərən bədlakurna Daadamazhigəl bamma fazha duniya.

³⁵ Adaba sarta kwandza njəkwa nə waiya, vəlamwəvələg nə kə dəga zəga. Sarta kwandza njəkwa nə andəla, gamwadgəg kə yuwa həbəga. Ndzan ghulaba, dləghamkwidləghəga.

³⁶ Ndzan maay də sədəv biya, vəlamwəvələg kə sədəva. Ndzan yang biya, famwufəg kə hyimiya. Ndzan ma guda bərfina, nəghamwanəghəga.’

³⁷ “Təhalakwaha, kaa da ngugarngug nə uudaha jiijiir taakiya, ‘Yaazhigəl, nəghamnd kak hər nəmnd njak wai kəm vəlak kə dəga zəgi? Bii njak nə andəl kəm gəgku kə yuwa həbəgi?

³⁸ Nəghamnd kak hər nəmnd agha ghulab kəm dləghkani? Bii agha maay də sədəv kəm vəlak kə sadəvi?

³⁹ Nəghamnd kak hər nəmnd agha yangbiya, bii agha ma guda bərfin kəm nəghkaani?’

⁴⁰ “Kaa da ngutərangug nə tləksən taakiya, ‘Ba jiir wan tagkur naiya, bəgamara6ag tsau kə daddakwa hədiikən pall ma kwanahaan kə zaraabaharna, bakalkal amaa 6agwi ba kəskaiya.’

⁴¹ “Təhakwah da tagtərtəg kə lii tə dəvaa ghyabəan taakiya, ‘Yəgham vakar lii tlafat-lafanəna, damdəg damma kaara fai kwa maay ghyinng ba dəm biya, kwa bədlavarna kə Shatanah ard zarha bəlgəana.

⁴² Adaba ndza njəkwa nə waiya, vəlamwa bi kə dəga zəg biya. Ndza njikwa nə andəla, gamwad bi kə yu biya.

⁴³ Ndzan ghulaba, dləghamkwi biya, ndzan maay də sədəv biya, vəlamwabi kə sədəv biya, ndzan yang biya, dla6a ndzan ma guda bərfina nəghamwa biya.’

⁴⁴ “Ghëravaatər ndakwani ar da ngug taakiya, ‘Yaazhigəla, nəghamnd kak hər nəmnd agha bəsha wai, bi njak nə andəl, bi agha ghulaba, bi agha maay də sədav, bi agha yang biya, bi agha ma guda bərfina kəm ləwa kə fəku hyəmiyi?’

⁴⁵ “Kaa da ngutərngug taakiya, ‘Bak jiir wan tagkur naiya, ɓagamara bi tsau kə dadda kwa hədiikən pall ma uudahaanən biya, ɓagamwi bi kəskai biya.’

⁴⁶ “Kwanahaan kə uudaha, ar da həbā dlad tangw damma zərəzərə, uudaha jiikiira ar damma shifəga tangw damma zərəzərə.”

26

Diyaradiig nā tləvuukwah kə sawariya tsa Yesu

¹ Ghyənnga ba Yesu kə tagtər kwanahaan kə dəgitah badəmma, aiyama taa kə mbərzahaana, ² “Am sərgasəreg taakiya təmaa ba hənng bu kə Hwadaga Haarakəsa Dzava Hənyaha, da vələda dlaḅ nā Zəra Uuda da hərtəvəta.”

³ Kaa dzahav kə maalah ma zhiila kəsauufah ard tləvuukwah təghər kə uudaha ma vəgya maal ba tingting ma zhiila kəsauufah, kwa dāhav də Kayafa.

⁴ Kaa ba diya sawariya viya Yesu kə iitər da gəlagəl kiyava tsəgaan kə iitəra.

⁵ Aiyam nā iitəra, “Bag yam bi sarta hwadag biya, haik kə ciya hənkal kə uudaha.”

Diyavaradiig nā walla tərshən kə Yesu ma Bətani

⁶ Ma sartən ndza ma Bitani nā Yesu ma vəgya Siman kwandza njakən vēcça.

⁷ Kaa sagau nā uusiin da vak Yesu də mərta kwa ɓagava də akura onis, righarighan də tərshən bətbət kwa ba pir ganən diyarət dat ghər ma sartən ndza zaa dəga zəg nā iina.

⁸ Nəghəghara ba nə mbərzahən əndkwaha, kaa badzəg kə ərvidmahudətəra, aiyam nā iitəra ma taatakətəra, “Badza ba dēgiti nə wanna.

⁹ Maa vələvu nā tərshinna, maa tlavkənatləg nā kwaḅ ba dyaḅa maa vələvtərvələg kə talagaha.”

¹⁰ Sərghaakasəreg tsau nā Yesu kə dēgiti ar tag nā iitəra aiyama taa kə iitəra, “Aujiilbəg am gaghya uusən əndkwani? Abi dēgit maraw wa ɓagwi nā iina.

¹¹ Ba kəlaa hēnga am ba əmtad də talagaha, ən maay nai əmtad də kuram kəlaa hənng biya.

¹² Kwan kə tərshinən aa dāigət nā iin tē vəgharna, aa ɓag kwakyarvad ɓadla həda kaiya.

¹³ Bak jijiir wan tagkur naiya, badəm nā vakavaki da tagav nē əlbəg maraw ma duni badəmma, da ba tagav nā dēgiti ɓagaā nē uusən kiyava dzamgaana.”

Haighanthaig nā Yahuda kə vələ Yesu

¹⁴ Kaa ba dagal kə pal ma mbərzah kəlaawa tar buwna, kwa dāhav də Yahuda Iskariyuti, da vak maalāh ma zhiila kəsauufaha.

¹⁵ Aiyama, “Awam da vəlgwa nē uuram, akwama vələnkurvələgi?” Ar vələr kə səl kul kəkərda.

¹⁶ Ciigət tē kwahiin kə sarta wa fəgharzha nē iin kə gata duul veltər Yesu.

Zuuzəg Yesu kə dəga zəga Hwadaga Dzava Hənnayə əmtad də mbərzahaana

¹⁷ Daghuvāla zəngwa Hwadaga Haara kəsəsa bəruudi kwal yista, kaa sagau nē mbərzahaan da vak Yesu, am nā iitər taa kə iina, “Vaakwar wagha naag nəng ma kəmənda ɓadlkana kə dəgazəg Hwadaga Haara kəsəsa dzava hənyah kiyava zəgaan kəkəgghi?”

¹⁸ Aiyama, “Damdəg damma huḁa kəsə da vak uuda nā iina, tagamartaga, ‘Daada tsaga dēgiti, waa taakiya, ɓagaabag nē sart kwan da zəg nai kə dəga zəga Hwadaga Haarakəsa Dzava Hənyah ma vəgyagh əmtad də mbərzahaana.’ ”

¹⁹ Kaa ɓagaan kə mbərzahaan bandkwa tagatər nā Yesu kə ɓagaana, kaa ɓadlnaḅadləg kə iitər kə dəga zəga Hwadaga Haarakəsa Dzava Hənyaha.

²⁰ Bəlaa ba hwaasa, ngal cihuran da za dəga zəga əmtad də mbərzahaan kəlaawa tar buwa.

²¹ Ar təghərdəga za dəga zəga, am nā Yesu taa kə iitəra, “Bak jijiir wan tagkur naiya, palla ma kurama da vələ kaiya.”

²² Kaa njitərnjiig ba vaivaiya, ar farzha kə ndavgarundavəg ba da palla palla ar taakiya, “Kai ni, Yaazhigəla?”

²³ Kaa ngutəranguga amaa, “Daddakwa za dəga zəg əmtad də kaiya ma kuwa, iin wa da vələ kaiya.

²⁴ Zəra Uuda da əmtsəg bandkwa vindava ma kakkada Daadamazhigəl təghər kə iina. Dəga zhuwadaal kə daddakwa da vələ Zəra Uuda! Ngulən maa yava bi nē uuda nē iin biya.”

²⁵ Aiyam nā Yahud kwa vələt Yesu na, “Kai ni, dadda tsaga dēgita?”

Aiyam nā Yesu taa kə iina, “Kəgh ndakwani taghədataga.”

Za Jibiya Yaazhigəla

²⁶ Ar tēghərdəga za dəga zəga, kaa kəsgantkəsəg nə Yesu kə bəruudiya, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, lahnən vəltər kə mbərzahaana, amaa, “Namamma zamzəga, kwana iin nə vəghara.”

²⁷ Kaa kəsgantkəsəg kə iin kə kuwa yuwa inabiya, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, vəltəra amaa, “Həḡamhəḡəg bədəmaruwa.

²⁸ Kwana iin nə avəzara dəga righa lanngiya kwa diyavda mbakyarvad uudah bədyaka, kiyava ḡəsha haipahaatəra.

²⁹ Ən tagkurtaga, ən madlai da gwiya həḡa yuwa inabiyin biya, bamma daghuvali ən da hubəg nai kə daalaan əmtəd də kuram ma tləksəra Daadara.”

³⁰ Bəlara ba Yesu ard mbərzahaan kə əngsa, kaa sagal kə iitəra, ngal ba dagat kə iitər damma Aghwa kwa də Uufaha Zaitun.

Da ḡala agajawa sərgabi kə Yesu nə Bitrusa

³¹ Am nə Yesu taa kə iitəra, “Bamma huḡa avədna, bədəmaru am da mbədəg ma fadghəraru am da ḡukusa, mbakyarvad dəgiti da dzəgaar də kaiya, adaba ba vindavindan taakiya,

“ ‘Ənda tsəgaan kə dadda piya almana, da kwazəg nə agyaragyara tughwaha.’

³² “Təhala kwama da ciyakutciig nə uud də shiifəga, ən da dəga nai tēghər kəskuram damma Galili.”

³³ Am nə Bitrus taa kə iina, “Aanji ar mbədən ma fadghəraatər bədəm mbakyarvad dəgiti da dzəgaar də kəgha, ən da maay nai biya.”

³⁴ Am nə Yesu taa kə iina, “Bak jiir wan tagak naiya, bamma huḡa avədna, lakuti wiig kə ghwatkala, agha da ḡagaan kə agajawa sərkwai shig həkərda.”

³⁵ Aiyam nə Bitrus taa kə iina, “Aanji ən da əmtsəg əmtəd də kəgha, ən da maay ḡagaan kə agajawa səra kəgh biya.”

Tagarar bandkwah dlaḡ nə mbərzah bədəmma.

Dzəgwadzəg nə Yesu kə zhigəl ma Getsamani

³⁶ Kaa dagal kə Yesu ard mbərzahaan damma Getsamani, aymaa taa kə mbərzahaana, “Ndzamandzəg vaakwana, ən dagal da dzəgwazhigəl vaakwaha.”

³⁷ Kaa ba dagal kə iin də Bitrus ard zarha Zabadi buwa, ngal mbəkənmbəga dlaḡa kaa badza ərvīdmahuud kə iina.

³⁸ Amaa dlaḡ taa kə iitəra, “Badzəga ərvīdmahudən ən dəvakai naina, anəgha ba tsakwitsəga. Ndzamandzəg vaakwana, uufamuufəg əmtəd də kaiya.”

³⁹ Gavət ba nə iin dagal da təvuukw həḡiikəna, ngal tsəḡi kə iin kə ghəraan damma haay dzəgwa kə zhigəla, amaa, “Daadara, akwama ḡagaabəga, kəswaarakəssəg kə kwanən kuwa dlaḡa, bəkəvakwaha, gat bi kə dəgiti ən naag nai biya, bamma dəgiti agha naag nənnga.”

⁴⁰ Sagha ba nə iin savak mbərzahaana, tlatəra həna haara, amaa taa kə Bitrusa, “Mbats am uufəgabi kə dəga auu pal əmtəd də kai biya.

⁴¹ Uufamuufəga am dzəgwaan dlaḡ kə zhigəl haik dagau kəskuram damma fəshiga, shiḡəkw naagaana, vəgh wa dəmdəma.”

⁴² Kaa gwiya dagal kə iin kə dəga buwa, dzəgwa kə zhigəl amaa, “Daadara akwama da ghudkwaarabi nə wan kə dlaḡ bamma həbanuuhəḡəga, aandzandzəg bat naagagha.”

⁴³ Gwiyağhəra ba nə iin saasa, tlatəra ba həna haara, Adaba haar wa ma gyiyaatəra.

⁴⁴ Kaa gwiya ḡutərəsḡuug kə Yesu, ngal ba gwiya dagal da dzəgwazhigəl kə dəga həkərda, kaa gwiya tagaan kə iin kə əlbəgi tagada nə iin wura.

⁴⁵ Kaa saas kə iin da vak mbərzahaan amaa taa kə iitəra, “Gwaastən am badlaḡ ba hənahaar am diya kudga? Wa ḡagaabəg ci nə sart kwada vəlav nə Zəra Uuda damma dəv kə yaa dadda haipa.

⁴⁶ Ciyamciiga, jiyam dagala. Wa səghaasəg nə dadda vəla kaiya.”

Viyavətviig Yesu

⁴⁷ Ba ndzəgaan Yesu ba taa ghaiya, ka sagau kə Yahuda pall ma kəlaawa tar buwna, əmtəd də dzahav dlamaa kəlaaw bədyak də katsakarah ard də zadaha, ḡəartər nə maalah ma zhiila kəsauuf ard də tləvuukwaha.

⁴⁸ Adaba tagatərdatag daddakwa da vəlgaanən kə dəga sərgi da marg nə iin taakiya, “Dadda kwanda ḡərhug nai na, iin nə uuda nə iin viyamviiga.”

⁴⁹ Bad saasaana, kaa dagau kə iin da təvəgh kə Yesu amaa taa kə iina, “Uus, dadda tsaga dəgita!” Kaa bərhugaan kə Yahuda.

⁵⁰ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Tsaghwa, ḡag kə dəgiti aa səkadsəga.”

Kaa sagau kə uudahiin, ar viyit kə Yesu ar həkynana.

⁵¹ Nəghəgha ba nə pal ma lii əmtəd də Yesu əntkwaha, ngal təḡda kə katsakaraan ghudarda kə hyimmi kə kwatnaha maal ba tingting ma zhiila kəsauufaha.

⁵² Am nê Yesu taa kə iina, “Gwidəmgwiig kə katsakaragh damma kumbəghaana, adaba badəm daddakwa tədda katsakara, da tsəg ba katsakara.

⁵³ Mam tləg nê uuram ən dāhgant bi kə Daadar, tləgwadi ba watswats kə zarha 6əlg kwa juujig kə dakwala tlauijah kəlaawa tar bu biya?

⁵⁴ Ai ci tsaa, da righav ndandar wa tagada nê Əlbəga Daadamazhigəl vindavindan taaki ba pakat wanən kə dəgit dzəgardzəgi?”

⁵⁵ Ma kwahiin kə sarta amaa taa kə uudahiina, “Amaa sagau də katsakarah ard də zadah da viya kai bandgi ən dadda zaa duula? Ba kəla hənnga ən bamma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəl ən tsaga dəgita, viyamkwa biya.

⁵⁶ Badəm wanahaan dzəghaar ba kiyava righa dəgiti vindara nê tlayanngah ma Əlbəga Daadamazhigəl vindavindana.” Cinngaraba nê mbəzahaan kwanənna, kaa ta dagalaatər kə iitər badəm ar duwarsa.

Yesu təvuukwa lii ma gyidyə

⁵⁷ Kaa lanngaan kə lii viyarət Yesu dagal da vak Kayafa, zhiila kəsauuf maamaala, vakavaki dzaharvət nê maalaha lii tsaga adzahadzah ard tləvuukwaha.

⁵⁸ Kaa gətərgatəg kə Bitrus mahal mahal ba bitky tangw dat ghaiya wakyagha zhiila kəsauuf maamaala, kaa daas kə iin damma gaagazayan cihura əmtəd də lii uufa wakyagh kiyava vaza dəgiti da dzəgardzəga

⁵⁹ Kaa ba gata shiidaha fiid kwada tagav təghər kə Yesu nê zhiila kəsauufah maamaal ard lii ma gyid badəmma, kiyava tsəgaan kə iitəra.

⁶⁰ Tlarkəna biya, bakəvakwaha mənəg nê kyalma uudah ba dyak sarəv sa 6a shiida fiida. Təhalakwaha kaa sagau kə uudah buwa

⁶¹ aiyam nê iitəra, “Kwan kə uuda wa taga taaki, ‘Ən dlagndlag kə vəgya Daadamazhigəla, ən gwiya ndərət bamma hənəg həkərdə.’ ”

⁶² Kaa ciig kə maal ba tingting ma zhiila kəsauufaha, amaa taa kə Yesu, “Agha maay də əlbəg biya? Shiidən tag nê uudahaan təghər kəkəghənmi?”

⁶³ Mbədabi Yesu kə ghaiyaan biya. Aiyam maal ba tingting ma zhiila kəsauufah taa kə iina, “Adabad Daadamazhigəl kwad shifəga, tagkəmnndtag akwama kəgh Kəristi, Zəra Daadamazhigəla.”

⁶⁴ Aiyam nê Yesu taa kə iina, “Band kwagha tagda nənnga. Ən tagkurtag badəmma, ciigət ndakwana am da nəghəganəghəg kə Zəra Uuda cihurgan tə dəvaa kafa Dadda Ndzəda, sii ma akumba zhiigəla.”

⁶⁵ Kaa tahdatahəg kə maal ba tingting ma zhiila kəsauufah kə sədavaan mbakyarvad badzəga ərvindahuuf amaa, “Badzadabadzəg kə daaga Daadamazhigəla! Kwar kaci kə shiid wa kiyam gwiya naag nemyami? Amaa cinngacinnəg aa badza daaga Daadamazhigəla.

⁶⁶ Au wamaa nəghəga nê uurami?”

Kaa ngugangug kə iitər taakiya, “Tlaltləg maa tsəvana!”

⁶⁷ Kaa tafgarvatafəg kə iitər kə ashaghvavai ma hudvəga, ar dlaghara kə tsəga, ar 6alara kə mahupennga,

⁶⁸ ar taakiya, “Tagkəmnndtag kə tlayanngəra, akwama ba kəgh nê Kəristiya, tag kə dadda kwa tsaktsəga!”

Balaabəlag Bitrus kə agajawa sərgabi kə Yesu

⁶⁹ Ma kwaniin kə sarta, ndza cihurgan ma gaagazaya hənnyahiina Bitrusa, kaa sagau nê dəghwiin bətlər hənnyahiin da vakaan amaa taa kə iina, “Abi ghəravagh ndakwi agha əmtəd də Yesu uuda Galilin!”

⁷⁰ Kaa 6ala gajau kə Bitrus təvuukwatər badəmma, amaa, “Ən sərgabi nai kə dəgiti agha tag nənəg təghər biya.”

⁷¹ Saal ba nê iin samma bərcama, kaa nəghəganəghəg nê dughwi tlərən kwa 6a tlər ma hənnyahiina, amaa taa kə lii ghacga vaakwahiina, “Kwanən kə uud araa ndzaa əmtəd də Yesu uuda Nazarat!”

⁷² Kaa gwiya 6ala agajau kə Bitrus baz zaha ngwadəg taakiya, “Ən sərga bi var kə uudanən biya.”

⁷³ Təhala zəlam ba həfikəna, kaa sagau kə lii ghacga vaakwahiin davak Bitrusa, am nê iitəra, “Ba pakat kəgh ndakwani agha pal nənəg ma iitər yaana. Ghayi agha tag nənəg wa markadamarəga.”

⁷⁴ Ngəl farzha kə tlafa ghəraana, ndaha ngwadəga, taakiya, “Ən sərgai var kə uudanən biya.”

Təhala kwaha kaa wiig kə ghwatkala.

⁷⁵ Kaa dzamnadzaməg Bitrus kə əlbəgi tagghar Yesu taakiya, “Lakuti wiig nê ghwatkal hinana, agha da 6agaan kə agajawa sərkwai shig həkərdə.” Kaa dagal kə Bitrus da gymal ngəl tuug kə iin ba vaivaiya.

27

Yesu tɔvuukwa Gumna Bilatus

¹ Wura ba kɛssa, kaa dɛya sawariya tsa Yesu kɛ maalaha zhiila kɛsauufa ard tlɔvuukwaha dlamaa kɛlaawa badɛmma.

² Ar ngwadarna kɛ dɛva, kaa langan kɛ iitɔr dagala, ar vɛlar kɛ gumna Bilatus.

ɔmtsɛga Yahuda

³ Nɛghɛgha ban Yahud kwa vɛlɛt Yesu taakiya, ghudavardaghudɛg shariya ɔmtsɛg kɛ Yesu, kaa mbɛkɛnmbɛg ma ɔrvidya, ngal daas kɛ iin davak lii maamal ma zhiila kɛsauufah ard tlɔvuukwaha, gwiɛrdan kɛ sɛl kul hɛkɛrda adawanɛn cauwa nɛ iinna.

⁴ Amaa, “Baganabag kɛ haipa kwa vɛlanɛt nai kɛ dadɛa kwa maay dɛ haipɛn kiyava tsɛgga.”

Aiyam nɛ iitɛra, “Au lambamɛndi? Waigagh kɛskɛgha.”

⁵ Diida kɛ iin kɛ kwaɛa adawanɛn ma Vɛgya Daadamazhigɛla, ngal dagal hɛrtɛt kɛ ghɛraana.

⁶ Ar cagant maalaha zhiila kɛsauufahɛn kɛ kwaɛna, amaa nɛ iitɛra, “Dzah laɛa kwaɛiin dɛ kwaɛ Vɛgya Daadamazhigɛla, adaba kwaɛa avɛza.”

⁷ Kaa diya sawari kɛ iitɛr tɛghɛr kwaɛiina, ar sɛgwa kɛ vakavak vak lii ndɛra shakka, adaba nal kɛ vaka hɛda zɛr ndzɛgaha.

⁸ Kwakyarvad kwan wa dahav nɛ iin gwastaan dɛ vaka avɛzna.

⁹ Tɛdvad kwan wa righavant nɛ dɛgiti tagada nɛ tlaiyanng Irimi taakiya, “Kɛsavantkɛsɛg nɛ sɛl kwul hɛkɛrda adawana, kwaɛi haiyarant nɛ uudaha Israil kɛ diigaan tɛ iina.

¹⁰ Ar sɛgwa kɛ vakavaka vak lii ndɛra shak dɛ vakaiya, bandkwa tagghwa Yaazhigɛla.”

Yesu tɔvuukwa Bilatus

¹¹ Ma sartɛn ghacɛn nɛ Yesu tɔvuukwa gumna, kaa ndavgarundavɛg kɛ gumɛn taakiya, “Kɛgh nɛ tlɛkɛssa Yahudaha?”

Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iina, “Bandkwa agha tagda nɛnnga.”

¹² Kaa ghwadgarnɛs ɛlbɛg kɛ maalaha zhiila kɛsauufah ard tlɔvuukwaha, tagatɛr bi nɛ Yesu aanji ndau biya.

¹³ Aiyam nɛ Bilatus taa kɛ iina, “Agha cinnga bi kɛ ɛlbɛgahaan ar tag nɛ iitɛr tɛghɛr kɛskɛghɛn biya?”

¹⁴ Ngughara bi Yesu kɛ ndavɛg aanji pal biya, kaa ba ɛa jappɛr kɛ gumɛn ba vaivaiya.

Ghudavardaghudɛg shariya ɔmtsɛg kɛ Yesu

¹⁵ Ma kwar kɛ sarta Hwadaga Haarakɛsa Dzava Hɛnyaha, nɛnɛg gumɛn kɛ ɛla uud pal sagal ma guda bɛrfin kwa naag nɛ uudaha.

¹⁶ Ma kwahiin kɛ sart ndza mɛng nɛ ɛvya kwa sɛrvasɛrg ba vaivai ma guda bɛrfin daagaan Barabbas.

¹⁷ Dzaharvɛt ba dlamaa kɛlaawa, kaa ba ndavtɛrundavɛg kɛ Bilatus taakiya, “War wam naag nɛ uuram ɛn ɛɔlkurɛsi? Barabbas nii Yesu kwa dahav dɛ Kristiyinhi?”

¹⁸ Adaba sɛrghaakasɛrg Bilatus taakiya kwakyarvad shilɛg wa vɛlarda nɛ iitɛr kɛ Yesu.

¹⁹ Cihurgan tɛ avɛda ta shari Bilatusa, kaa ɛɔlgantɛɔlɛg nɛ uusaan kɛ ghaiya amaa, “Aa tap bi kɛ uuda jiijiirɛn biya, adaba mbakwambɛg nɛ dlad ma sɛng haniin tɛghɛr kɛ iina.”

²⁰ Kaa shahtɛrshahɛg kɛ maalaha zhiila kɛsuufah kɛ dlamakɛlaaw aa tagartag taakiya aa ɛɔlvɛrsɛɔlɛg nɛ Barabbas, aa tsɛvatsɛg nɛ Yesu.

²¹ Kaa gwiya tagtɛrtag kɛ gumnɛn taakiya, “Kwar ma uudahaan buna wam naag nɛ uuram ɛn ɛɔlkurnɛsi?”

Aiyam nɛ iitɛra “Barabbas.”

²² Aiyam nɛ Bilatus taa kɛ iitɛra, “Auci wanda ɛag nai dɛ Yesu kwa dahav dɛ Kɛristini?” Kaa ngugangug kɛ iitɛr badɛm taakiya, “Aa hɛrtɛvɛthɛrtɛgal!”

²³ Am nɛ Bilatusa, “Kwakyarvad auwi? Au nɛ haipi aa ɛaga nɛ iini?” Bakɛvakwaha, gwiya fararaa bad ɛg nɛ uudah kɛ diya cauwa, ar taakiya, “Aa hɛrtɛvɛthɛrtɛgal!”

²⁴ Nɛghɛgha ba nɛ Bilatus taakiya maay nɛ dɛgiti da ɛagaɛag nɛ iin biya, dlaɛa uudaha ar naa ciya jaaga, kaa gɛt kɛ iin kɛ yu barda kɛ dɛvahaan tɔvuukwa uudaha, amaa, “Zhigɛlaa dɛvar ma kunngya, tlɛkwibi nɛ avɛza uuda jiijiirɛn biya. Ba kwa vakaruci waha.”

²⁵ Kaa ngugangug kɛ uudah badɛmma, am nɛ iitɛra, “Dɛgshiga avɛzaana aa dɛg damma kungyamnda ard zarhamnda!”

²⁶ Kaa ɛɔltɛrnɛsɛɔlɛg kɛ iin kɛ Barabbas. Tɛhalakwa dlaghavaru kiiɛ kɛ Yesu, vɛlda kɛ iin kiyava hɛrtɛvɛta.

Nɛnɛnɛnig tlaujah kɛ Yesu

²⁷ Tɛhalakwaha, kaa langaan kɛ tlaujaha gumɛn damma gaagazaiya vɛgya gumna, ar dzaharaa kɛ dakwala tlaujah badɛm da tɛghɛr kɛ iina,

²⁸ ar sɔdardan kɛ sɔdava, ar tsugdɛm ma sɔdav kyang hulfa dɛga tlɛksaha.

²⁹ Ar ɓagara kɛ dzakwa kwarɛg dɛ dɛga taka, ar farɛm maghɛra, ar faraa kɛ hɛkya zad ma dɛvaa kafaana, tɛhalakwaha ar kɛla kɛ ghunj tɛvuukwan ar nenigaan ar taakiya, “Kɛm ma barkagh tlɛksa Yahudaha!”

³⁰ Ar tafarva kɛ ashaghwvaiya, ar cauwarva kɛ zadiina, kaa kalgaan kɛ iitɛr dɛ zad maghɛra.

³¹ Ghyɛngara ba nɛ iitɛr kɛ nenigaana, ar sɔdardan kɛ sɔdavɛn kyangna, ar tsugwardɛm kɛ sɔdavahaana. Kaa langaan kɛ iitɛr kiyava hɛrtɛga.

Hɛrtavɛthartɛg nɛ Yesu

³² Ar tɛghɛrdɛga dagala, kaa fadzaghɛr kɛ iitɛr dɛ zhiila Sayirin, daagaan Siman, kaa fɛraafɛg kɛ iitɛr kɛsa tlaɓa hɛrta Yesu bad ndzɛda.

³³ Daral ba nɛ iitɛr dɛ vakavaki dahav dɛ Golgota, dɛgiti tuukvakai nɛ Golgota, iin kuwa ghɛra.

³⁴ Kaa vɛlgarvɛlɛg kɛ iitɛr kɛ yuwa inabi laɓalaɓan dɛ dɛgit dɛyahɛyaha kiyava hɛɓgaana, tapghana ba nɛ iina, lɛwa kɛ hɛɓgaana.

³⁵ Hɛtareɛ ba nɛ iitɛra, kaa ba tagwnatagw kɛ iitɛr kɛ sɔdavahaan tɛdvad tsa tsatsa.

³⁶ Tɛhalakwaha, kaa cahwarga cahwarɛg kɛ iitɛr vaakwahiin ar uufɛgaana.

³⁷ Kaa bɛgɛtbɛg kɛ iitɛr kɛ haipaan vindavindan tɛvaghɛraan taakiya, “KWANA IIN Nɔ YESU TLɔKSA YAHUDAHA.”

³⁸ Kaa hɛtɛvɛthɛrtɛg dlaɓ nɛ gɛlah bu ɛmtaɛ dɛ iina, pal tɛ dɛvaa kafaana, pal tɛ dɛvaa ghyabaana.

³⁹ Uudahi ar tɛ duula dagala ar nenigaana, ar gajaga ghɛra,

⁴⁰ ar taakiya, “Kɛghi tagh taakiya agha dlagnadlag kɛ Vɛgya Daadamazhigɛl agha gwiya ndɛrɛt bamma hɛng hɛkɛrɛda, katɛgci kɛ ghɛragha, akwamma agha ba zɛra Daadamazhigɛla, asɛgci saay tɛ tlaɓa hɛrtɛgɛn ndana!”

⁴¹ Nenner bandkwah dlaɓ nɛ maalaha zhiila kɛsauufaha ard lii tsaga adzahadzaha Muusa ard tlɛvuukwaha, ar taakiya,

⁴² “Katghantkatɛg kɛ uudahi tlɛrna, pilgharvaapilɛg kata ghɛraana. Akwama ba iin nɛ tlɛksa yaa Isra'ila, aa sasɛgci saay ndan tɛ tlaɓa hɛrtɛgna, lakwti kɛmnda fɛdghɛrɛtfɛg dɛ iina

⁴³ Tsaghɛr tɛ Daadamazhigɛl tsauwa, aa katɛgci nɛ Daadamazhigɛl ndakwana, akwama ba naagaana, adaba tagadatag taakiya, ‘ɔn Zɛra Daadamazhigɛla.’”

⁴⁴ Bandkwah dlaɓ nɛ gɛlah buna kwa hɛrtavtɛrɛt ɛmtaɛ dɛ iina, ghɛravatɛr ndakwani nenɛrnenga.

ɔmtsɛga Yesu

⁴⁵ Ciigɛt dɛ vaci tɛghɛra, tangw damma karfe hɛkɛrɛda hwaasa, hɛdgharduhɛdɛg nɛ gurtl kɛ lard badɛmma.

⁴⁶ Tamaha karfe hɛkɛrɛda faciya hwaasa kaa dzɛghantdzɛg nɛ Yesu kɛ ghaiya, amaa, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” Iin taakiya, “Daadamazhigɛlara, Daadamazhigɛlara, fiighkwada kwakyarvadawi?”

⁴⁷ Cinngaraba nɛ kyalma uudahi ghaciga vaakwahiin ɛndkwaha, am nɛ iitɛra, “Iliya wa daag nɛ uudanɛnna.”

⁴⁸ Bat watswatɛra kaa ɛmndɛrg kɛ pallɛraatɛra sɛdaa kɛ abarabara, rɛmndaa kɛ iin ma yuwa zɛra inabi kwarekreka, fɛt tɛ zad vɛlar kiyava hɛɓga.

⁴⁹ Am kyalma, “Duwamarsɛfuug ndana, vaziyamvazɛg mbatak dɛ sii nɛ Iliya da katɛgaana.”

⁵⁰ Kaa gwiya dzɛgantdzɛg nɛ Yesu kɛ ghai bad halavuuwa ndzɛdaana, tɛhalakwaha vɛlda kɛ shifɛgaana.

⁵¹ Bamma kwahiin kɛ sart wa tɛhɛm ɓɛlɛɓɛlɛ* kwama Vɛgya Daadamazhigɛl hutsɛg buwa, ciigɛt maghɛr damma suuha. Kaa gajagav kɛ haaya, akurah dlaɓa caɓaracaɓɛga.

⁵² Kaa wargɛtwarɛg kɛ gɛtlaha, badyak nɛ uudaha jiijiiri ɛmtsaharɛmtsahɛga, ciyarɛtciig dɛ shifɛga,

⁵³ saharalsahɛg ma gɛtlahaatɛra. Tɛhala ciiga Yesu ma gɛtlaha kaa daas kɛ iitɛr damma gɛdɛrkɛs caccuwanacaccuwana, nɛghartɛrnɛghɛg nɛ uudah badyaka.

⁵⁴ Ma sartɛn nɛghɛgha nɛ tlauja Roma maamaalɛn ard lii uufa Yesu kɛ gajagava haaya ard dɛgiti dzɛghaarddzɛg badɛmma, kaa gɛdzɛg kɛ iitɛr ba vaivaiya, aiyam nɛ iitɛra, “Ba pakata, ndza Zɛra Daadamazhigɛla!”

⁵⁵ Mɛng dlaɓ nɛ kyalɛma ɛngwasah badyak kwa gatar Yesu kɛsantaan ma Galili ar ba mɛlgarumɛlga. Kaa ghacigaghacig kɛ iitɛr ba ndzadda, ar vaza dɛgiti dzɛgaarddzɛga

⁵⁶ Ma iitɛra mɛng nɛ Maryam Magadala, ard Maryam babba Yakuba ard Isuvu, dlaɓa ard babba zarha Zabadi.

* **27:51 ɓɛlɛɓɛlɛ:** Iin sɔdav kwa hɛdavardu nɛ ghaiya gud kwa Juujig kɛ Caccuwanacaccuwanan ma Vɛgya Daadamazhigɛla.

Həda Yesu

⁵⁷ Bəlaa ba hwaasa, kaa sagau kə dadda hyahiina, zhiil Arimatiya, daagaana Isuvu, gharavaan ndakwani mbərza Yesu.

⁵⁸ Kaa dagau kə iin davak Bilatus da ghala tluuwa vəgha Yesu. Ngäl ba vəlgavəläg nə Bilatus kə duula kəsagaana.

⁵⁹ Kaa kəsantkəsəg nə Isuvu kə tləwa vəgha Yesu, fadant ma kəlpakan kwal laliya.

⁶⁰ Fədəm kə iin ma daala gətləaana, kwa hurghana nə iin ma kura. Həfardu kə iin kə ghaiya gətləin də maandala akura, kaa ba dagalaana.

⁶¹ Maryam Magadala, ard kwa pal kə Maryam ar cuhurgan ba gyakad də gətləina.

Lii uufa gətləina

⁶² Wurga kəsaaana, təhala Faciya Bədlavəgha† kaa dzahvətdzahəg nə maalaha zhiila kəsauufah ard Farisah təvuukwa Bilatus,

⁶³ Aiyam nə iitəra, “Kəm ma barkagha. Dzamamndnadzaməg kə dəgiti taga dadda vala uudən sarta kwan ndza də shifəg nə iin amaa, ‘Ən da ciig də shiifəg təhala həng həkərdə.’

⁶⁴ Mbakyarvad kwaha, fətəraafəg kə uudah da uufa gətlən ba vaivaiya tangw dat həng həkərdə, haik kə dagal kə mbərzahaan da ghəla tluuwa vəghaana, adaba ar da tagtərtag kə uudah taaki ciyitciig ma gətləha. Valga hala da jəguujig kə valga zəngw ba vaivaiya.”

⁶⁵ Aiyam Bilatus taa kə iitəra, “Dzəgamətdzəg kə tlaujaha, damdəg da uufəgaana, ɓagamɓag kəlaa ndzədaruwa.”

⁶⁶ Kaa dagal kə iitəra da uufa gətləina, ar tsət kə dəga sərga tləkəs tə akura gətləina, dlaɓa ar fətəraa kə tlaujah kə uufəgaana.

28*Ciiga Yesu ma gətləha*

¹ Dal ba faciya ngiiga Yahudaha, daghuvala laad ba wur kəsə, kaa dagal kə Maryam Magdaliya ard kwa pallən kə Maryam da zhara gətlə.

² Kaa gajagvətgajag haay bədyakdyaka, adaba zər ɓəlgə Daadamazhigəl wa sahi ma zhigəl da tləgarwa akurən kwa hədavardu də gətləna, cihura təvakaiya.

³ Ndzəgənan mbiig band wukydəga. Sədavaan madəkw ba təll band tluuzha.

⁴ Nəghəghara ba lii uufəgaana, kaa gədzəgədzəg kə iitəra ba vaivaiya, təg nə vəghaatəra, ar mbəda damma haay bandgi əmtsaharaəmtsahəga.

⁵ Am Zər ɓəlgə Daadamazhigələn taa kə ənghwasahaana, “Gədzam biya, ən sərgəsərgə am gata Yesu kwa hərtavəttə.

⁶ Maay vaakwan biya, ciyitciiga band kwa tagada nə iina, wan vakavaki hənngavna nə iina.

⁷ Damdəg ba watswatsa tagamtərtag kə mbərzahaan taakiya, ‘Ciyitciig ma gətləha, wada dəgaa nə iin təghər kəskuram damma Galili, am da nəghəga vaakwaha.’ Əna səgga bak tagkur kwanənna.”

⁸ Kaa hadzala dagal kə əngwasahiin vaka gətləina, gədzarətgədzəga bəkəvakwaha ar dlaig ba vaivaiya, kaa əmdəra daas kə iitəra ar tagtər kə mbərzaha Yesu.

⁹ Kaa tlətəraatləg kə Yesu bad ghəraana, amaa taa kə iitəra, “Gabər təghər kəskuramal!” Kaa gavva daas kə iitəra ba mbəv da təvəgh kə iina, ngäl bərhwa shigahaan kə iitəra ar ɓagarnəs kwatnaha.

¹⁰ Am nə Yesu taa kə iitəra, “Gədzam biya. Damdəg tagamtərtag kə zaraabahar aa dardəg damma Galili, ar da nəghəkwa vaakwaha.”

Əlbəgi dardaa lii uufa gətlə

¹¹ Ar təghərdəga daas nə ənghwasahiina, kaa daas kə kyaləma lii uufa gətləhən damma kəsə, kaa tagtərtag kə iitəra kə dəgiti dzəghaardzəg bədəm kə maaləh ma zhiila kəsauufaha.

¹² Dzəhavət ba nə maaləh ma zhiila kəsauufah ard tləvuukwaha dlamaa kəlaawa, kaa dəya sawəri kə iitəra ar vəltər kə kwaɓ bədyak kə tlaujaha.

¹³ Aiyam nə iitəra, “Tagamtərtag kə uudah taaki, ‘Mbərzahaan wa ghəlarda kavəd ma sarta kwa tsakəmnda haara.’

¹⁴ Aanji dəm nə əlbəgən damma hyəmmi kə gumna, kəm da tagartag nəmnd kə əlbəga, am da maay həɓa dlad biya.”

¹⁵ Kaa caugacaug kə tlaujah kə kwaɓiina, ar tagda band kwaa tagavtəra. Kwanən kə əlbəga, gwastaan ar ba kutgaan Yahudaha.

Tləri vəlatər nə Yesu kə mbərzahaana

† 27:62 *Wurga kəsaaana, təhala Faciya Bədlavəgha*: Səvda iin faciya ngiiga Yahudaha.

¹⁶ Kaa dagal kə mbərzahaan kəlaawa təmkikən damma Galili, damma aghwən tagatər nə Yesu taaki aa dzarghəradzəga.

¹⁷ Nəghara ba nə iitəra, kaa ɓagar kwatnahər kə iitəra, bakəvakwaha, kyalmatər ɓagar ndaundauwa.

¹⁸ Kaa saas kə Yesu sa tənəgh kə iitər amaa, “Vəlgəhwəwələg nə uud kə ndzəd bədəm ma ghərazhigəla ard duniya.

¹⁹ Mbakyarvad kwaha, damdəg namtərdanəg kə uudaha duni kə mbəzahar bədəmma, am ɓagtəra kə tsuufəg ma ɗaaga Daada, ma ɗaaga Zəra, ard Shidkw Daadamazhigəla.

²⁰ Tsagamtərtsag kə dəgitahi tagankur nai bədəm aa faraarafəga. Ba pakata ən ba əmtəd də kuram ba kəlaa hənnga tangwa damma ghyinnga zamana.”

ƏLBƏG MARAW TƏDVAD Markus

Əlbəga Yuhwan Dadda kwa bagar Tsuufəg kə Uudaha

¹ Kwanənna iin nə əlbəg maraw təghər kə Yesu Kəristi, Zərə Daadamazhigəla.

² Bandkwa fəgharza nə tlayang Ishay kə vindəgaan ma kakkadaan taakiya,
"Am Daadamazhigəla, 'Ənda bəlgan kə zər bəlgar kiyava bədlək duul lakuti aghada saaya.'
³ Uudana bəla tləhəg ma təghala taakiya, 'Bədlamarnabədlək kə duulaan kə Yaazhigəl ba ndəddə.' "

⁴ Tsugwa ba nə Yuhwan dadda tsufəg ma təghala, kaa tagtər əlbəga Daadamazhigəl kə uudaha. Amaa taa kə iitəra, pəlampələg kə ghəra bəg kura nə uud kə tsuufəga, dlaəba bəshkurna Daadamazhigəl kə haipaharuwa.

⁵ Kaa ba sagau kə uudah bədyak ma haiya Yahudiya, ard uudah ma kəssa Wurshalim da vak Yuhwana. Ar tagaan kə haipahatəra, bəgtəra kə iin kə tsuufəg ma zaagha Judan.

⁶ Sədavi tsuguv Yuhwan bəgava də guja adləgwama. Dəga ndzəda hudaana bəgava də həluwa, dlaəba dəga zəgaana, ndzaba ayayuwa ard yuwa mamma.

⁷ Kaa tagtərtəg kə iin kə uudah taakiya, "Daddakwa da sagau tə halara jakwaraajig də ndəngəra, kwa tlanalbi nai kə nəğhrəngəg da pəla aandzu zawwa kimbakaan biya.

⁸ Kai ən bəgkur də yu kə tsuffəga, iina da bəgkur də Shədəkwa Daadamazhigəl kə tsuffəga."

Bəgavaraəg Tsuufəg kə Yesu

⁹ Makwahiin kə sarta, səghaasəg nə Yesu saama kəssa Nazarat ma haaya Galili. Kaa bəgaraəg kə Yuhwan kə tsuffəg ma zaagha Judan.

¹⁰ Bad sagal Yesu ma yuwa, kaa nəğhəganəghəg kə ghərazhigəl wurga, dlaəba kaa tsugwat-sugw Shidəkwa Daadamazhigəl saay da təghər kə iin band garava kakura.

¹¹ Kaa cinngalcinng nə kungy sii ma ghərazhigəl taakiya, "Kəgh zərəra, ən wayakwaig ba vaivaiya."

Fəshafəshəg Shatanah kə Yesu

¹² Zəlamai təhala kwah biya, kaa langaan kə Shədəkwa Daadamazhigəl kə Yesu damma təghala,

¹³ hənəgaan kwul uufad ba vaakwaha, fəshəgaan Shatanaha. Yesu ndzar əmtad də dēg təghalaha, dlaəba zarha bəlgə Daadamazhigəla sarəvsəg da məlgaruməga.

Fəgharzhafəg Yesu kə 6a tləraan ma Galili

¹⁴ Təhalakwa bəlavdəm Yuhwan ma guda bərfina, kaa dagal kə Yesu damma Galili taa əlbəg maraw təghər kə Daadamazhigəla.

¹⁵ Amaa, "Bəgaəbəg sarta. Tləkəsəra Daadamazhigəl hərəzəthərzəg saaya. Pəlampələg kə ghəra, am fədgəhərət tə əlbəg marawana."

Dahatərədəhəg Yesu kə Lii Vaiya Kilfah Uufada

¹⁶ Ghuda dagal nə Yesu təvəgh kə yuwahaiya Galili, kaa nəğhəganəghəg kə iin kə Siman ard zərəbabbaan Andrawus, ar bəla amshiyaha vaiya kilf ma yuwahaiya adaba ar ya daddaha vaiya kilf nə iitəra.

¹⁷ Am Yesu taa kə iitəra, "Gatamkwagətəgə, ən da nəkurdalnəg kə lii dāha uudah sa vakara."

¹⁸ Bat watswatsəra, kaa dūgarsduug kə iitər kə amshiyaha vaiya kilfatəra, kaa gatəgaan kə iitəra.

¹⁹ Gavət ba nə iin da təvukw hədikənana, kaa nəğhəganəghəg kə iin kə zarha Zabadi, Yakuba ard Yuhwana. Ar ma pərayuwa, ar bədlə amshiyaha vaiya kilfaatəra.

²⁰ Bat watswatsəra kaa dahətərət kə iina, kaa dūgarsduug kə iitər kə daddaatər Zabadi ma pərayu əmtad də lii hutsarant nə iitər kə 6a tləra, kaa gataa Yesu kə iitəra.

Dadda kwad Shədkw Ghwada

²¹ Yesu ard lii gatəgaan daragha damma kəssa Kafarnahuma. Bəgaəba Faciya Ngiiga, kaa daas kə iin damma guda dzahava Yahudaha, kaa farzha tsagtər dēgit kə uudaha.

²² Kaa 6a jappər kə iitər də tsagaanana, adaba tsagatər dēgit ba kalkala, gərgər də duuli tsag nə lii tsaga adzahadzaha Musa.

²³ Maay ma taadətər biya, kaa dəgaadəg kə uuda nə iin kwa də shədəkə ghwad damma guda dzahava, huuləg taakiya,

²⁴ "Au lambagh də kəmənd Yesu Uuda Nazaret? Agha sagau da ghyəhha kəmənda? Ən sərgasərga magha war nəngnga. Kəgh daddakwa Caccuwanacaccuwanan sahi vak Daadamazhigəla."

²⁵ Kaa cagaraacag nɔ Yesu kɔ gyi kɔ shɔdɔkw ghwadɛna, amaa taa kɔ iina, “Dɔw amɛnga. Assagal ma uudanɛna.”

²⁶ Kaa gajagantgajag ba dladlad nɔ shɔdɔkw ghwadɛn kɔ uudanɛna. Kaa huulɛg kɔ iin dlaɓa kaa tsugwa dagalaana.

²⁷ Badɛm nɔ uudahi ndzar vaakwahiin ar ɓa jappɛr ba vaivaiya, baz ndava ghɛrahaatɛr kɔ iitɛr taakiya, “Au wa nɔ iini? Kwar kɔ daala tsaga dɛgit wani? Tsaga dɛgit ba kalkala. Baz fɛtɛraafɛg kɔ iin kɔ shɔdɔkw ghwadah kɔ ɓa dɛgiti naag nɔ iina.”

²⁸ Caaricaari nɛghar bak cinngalcing nɔ ɔlbɛg tɛghɛr kɔ iin aandzu taakwar mahudɔ haaya Galili.

Mbɛghanambɛg Yesu kɔ Babba uusa Bitrus

²⁹ Ba dɔ Sagala Yesu ɔmtɔd Yakub ar dɔ Yuhwana ma guda dzahava, kaa daas kɔ iitɛr da vɛgyaz Bitrus ar dɔ Andrawus.

³⁰ Babba uusa Bitrus hɛngan njɛkɛn fɔdɔ. Bat watswatsɛra, kaa tagartag kɔ iitɛr kɔ Yesu kɔ ɔlbɛg tɛghɛra.

³¹ Kaa dagau kɔ iin da vakaana, hakyɛnan kɔ dɔvaan ciyanta. Kaa dɔgarsɔuug fɔdiina, tɛhalakwaha bagtɛra nɔ uusɛn kɔ dɛgzɛga.

³² Dɛghwaasa, tɛhala daaya faciya, kaa sɔdɔvsɛg kɔ uudah kɔ lii yangbi badɛm ard lii dɔ shɔdɔkw ghwad ma vɛghahaatra.

³³ Kaa dzahav kɔ lii ma kɔsiin badɛm tɛghaiya hɛnyahiina,

³⁴ kaa mbahnambahɛg nɔ Yesu kɔ lii dɔ kuzah shahshaha. Lagudan baz shɔdɔkw ghwad mavɛgh kɔ uudaha ba dyaka. Duwatɛrnai kɔ shɔdɔkw ghwadah kɔ taaghai biya, adaba ar sɛrgasɛrg ghɛravaatɛr taaki ma war nɔ iina.

Dal da taa ɔlbɛg Maraw Yesu

³⁵ Dlakadur ba wurra, lakuti cag nɔ kɔsa, ciyitciig nɔ Yesu dɔgharsɔuug kɔ hɛnyaha, kaa dagal kɔ iin da vakavaki maay band war biya. Dzugwa kɔ iin kɔ zhigɛl vaakwaha.

³⁶ Kaa dagal kɔ Siman ɔmtɔd dɔ tsaghwaha dagalaan da gatɛgaana.

³⁷ Tlararaa ba nɔ iitɛra, kaa tagaratag kɔ iitɛr taakiya, “Badɛm nɔ uudah ar gatakɛgha.”

³⁸ Ngwangwug nɔ Yesu amaa, “Jiyam dagal damma gɛdzɛr kɔssahi kwa hɛffa, kiyava da taa ɔlbɛg maraw kɔskai vaakwah dlaɓa. Adaba sanhi mbakyarvad kwah naiya.”

³⁹ Tɛhala kwaha kaa gwaivagwaig kɔ iin badɛm ma haaya Galili, taa ɔlbɛga Daadamazhigɛla ma guda dzahavaatɛra. Lagwdaan dlaɓ kɔ shɔdɔkw ghwadah ma vɛgha uudaha.

Mbɛghanambɛg Yesu kɔ Dadda Vɛca

⁴⁰ Mɛng nɔ uuda nɔ iin njɛkɛn vɛca sɔv sa vak Yesu, kɛla kɔ iin kɔ ghunja kaa ghalgaan taakiya, “Ma haighanthaiga, agha mbɛkwimbɛgga.”

⁴¹ Kaa zhugardaalazhug kɔ Yesu, ɓɛlaraa kɔ dɔva, amaa taa kɔ iina, “Haiyanant haiga, mbambɛgga.”

⁴² Bat watswatsɛra kaa dɔgarsɔuug kɔ kuza vɛciina, kaa mbɛgambɛg kɔ iina.

⁴³ Kaa ɓɛlaraɓɛlɛg nɔ Yesu kɔ magiya ba vaivaiya, ɓɛlars kɔ iin dagala.

⁴⁴ “Tagarbi aandzu ndɔwar kɔ dɛgiti aa dzɛgardzɛg biya. Dɛga agha marda kɔ ghɛragh vak zhiil kɔsuufa, agha ɓaga kɔ kyulɛg bandkwa tagada Musa taakiya aa ɓagavɓag mbakyarvad caccuwagha. Bagnaɓag kwana kiyava fadghɛr kɔ uudah taakiya mbɛghambɛga.”

⁴⁵ Dlakulva kwaha, kaa ba dagal kɔ ghwalvɛn kutɛgaana kɔ duuli mbavɛna dɔ iina. Kwan wa fɛghɛra shɔɓav kɔ Yesu akwama dagal damma kwatlɛrɛn kɔ kɛssa, kaa ndza kɔ iin vakavaki maay ndɔwar biya. Bakɛvakwaha, ar fɛgarna ba sagau nɔ uuda da vakaan aandzu takwara.

2

Mbɛghanambɛg Yesu kɔ Daddakwa ɔmtsamtan nɔ ghyaba Vɛgh palla

¹ Tɛhala hɛnnɛgaha, kaa gwiya daas dlaɓ kɔ Yesu damma Kafarnahuma, kaa cinngacinng kɔ uudah taaki, sɛghaasɛg sa hɛnniyaha.

² Uudahi dzaharvɛt vaakwahiina, ndzar badyak ba vaivaiya, rɛghɛtrɛghɛg vak mbakyarvad uudah hɛnniyaha, baz tɛghaiya wakyagh ndakwani, maadlai vakavak biya. Kaa tagtɛr ɔlbɛg maraw kɔ iina.

³ Kaa lanngaan kɔ uudah uufɔd kɔ uuda nɔ iin ɔmtsamtan nɔ vɛgha da vakaana.

⁴ Pletərvapiləg daas də vakai da vak Yesu mbakyarvad dyakəra uudaha, kaa ba hurnahurg kə iitər kə duul tə ghəra gud kalkal də Yesu. Wurarant ba nə iitər kə ghəra gudəna, kaa bəlgəan kə iitər kə uudanən sii tə kəjaana.

⁵ Nəghəgha ba Yesu kə fadghəratəra, amaa taa kə daddakwa əmtsəəmtsə nə vəghna, “Zəra, bəshakanəbəshig nə uud kə haipahagha.”

⁶ Ndza mənng lii tsaga adzahadzaha Musa cihurgan vaakwahiina, ar dzama dəgit ma ərvīdmahudəhaatəra,

⁷ Ar taakiya, “Aujilbəg kə uudanən taaghəi əndkwani? Kəsgəhantkəsəg kə ghəraan band Daadamazhigəla. Warwa də ndzədə bəsha haipah mamai ba Daadamazhigəl pall biyi?”

⁸ Batwatswatsəra, sərghaakasəg nə Yesu ma ərvīdmahudaana kə dəgiti ar dūngdūng nə iitər ma ərvīdmahudatəra, amaa taa kə iitər, “Aujilbəg kə səkuram dzama kwanahaanii?”

⁹ Kwarwa juujiga, nguləm tagvar kə dadda kwa əmtsəəmtsə nə ghyaba vəgh pallən, taakiya, “Bəshakanəbəshig nə uud kə haipahagh nii, nii taakiya, ciig kəsantkəsəg kə kəjagh dəgdagalli?”

¹⁰ Manaa naagan mammaa səraaka taakiya Zəra Uuda mənng də ndzədə bəsha haipah ma duniya.” Mbakyarvad kwaha, amaa taa kə daddakwa əmtsəəmtsə nə vəghəna,

¹¹ “Amai kəsəkəgha, ciiga, kəsant kəsəg kə kəjagh dəg daas da hənnyaha.”

¹² Kaa ciig kə iina, kəsant kə kəjaana, kaa mələ dagalaana. Badəm nə uudaha ar vazəgaana. Kwan wa fəgharaa aandzu war kə bə ajappəra, kaa gala Daadamazhigəl kə iitəra ar taakiya, “Tapamndnabi kə nəghəg kə dəgit ənd kwan biya.”

Dəghantdəhəg Yesu kə Lawi

¹³ Kaa gwiya dagal kə Yesu dat ghəiya yuwa haiya Galili. Kaa sagau kə uudah bədyak da vakaana, dlaḅa kaa tsagtərtsəg kə iin kə dəgitaha.

¹⁴ Təghərdəga dagala, kaa nəghəganəghəg kə iin kə Lawi zəra Halfa cihurga vaka cauwa hadama. Am Yesu taa kə iina, “Gatkwəgatəga.” Ngəl ba cigətciig kə iina, kaa gatarsa.

¹⁵ Davalilərna, ndza kaf nə Yesu vəgya Lawi. Kaa zəgaan kə kyaləma lii cauwa hadama ard kyalma yaa daddaha haipah kə kaf əmtəd də ii ard mbərzahaana, bədyak ndzar gata Yesu. Ar cuhwaran ar zuu kaf əmtəd də iina ar də mbərzahaana, adəba uudah bədyak wa gatərgatəga.

¹⁶ Nəghara ba lii tsaga adzahadzaha Musa kwar Farisah kə Yesu za kaf də yaa dadda haipaha ard lii dza hadama. Kaa ndavgarundavəg kə iitər kə mbərzahaan taakiya, “Aujilbəg kə iin za kaf də lii dza hadama, ard yaa dadda haipahi?”

¹⁷ Cinngha ba nə Yesu ənd kwana, amaa taa kə iitəra, “Mai lamba lii yanng də dakut biya, bamma lii yanng biya. Sanhi sa da lii də jiir bi nai biya, sanhi mbakyarvad yaa dadda haipaha.”

Ndavəg təghər kəssa ndəla

¹⁸ Mbərzaha Yuhwan dadda tsuufəga ard dəga Farisah ar kəssa ndəla. Kaa sagau kə uudahiin sa ndava Yesu taakiya, “Aujilbəg kə mbərzaha Yuhwan ard dəgaha Farisah ar kəssa andəla, kwakyarva dau kə dəghagh ar maay kəssa andəl biyi?”

¹⁹ Ngwatərangug Yesu amaa, “Kəsgaan nə tsaghwaha zhiila ghwuul kə andəl akwamar əmtəd də zhiila ghwuula? Maba ar əmtəd də zhiila ghwuula ar maay kəssa ndəl biya.

²⁰ Məng sarti da sagauwa kwada kəssav zhiila ghwuul dagal vakaatər duuvtərsa. Ar da kəssəg ma sarta kwah nə iitər kə andəla.

²¹ “Maay wa ghuda daala sədav tlapant tə ənghura sədava biya. Akwama dzəghardzəga, təghaan daala sədavən kə ənghura sədaviina, badzəgaan da jəguujig kwandza wura.

²² Maay wa diya daala yuwa inabi ma ənghura ambəla hələw biya. Akwama diyavədmidiiga, kaa ciig kə yuwa inabiyin ciḡna kə həluwən, da diya dagal nə yuwa inabi, dlaḅa ambəla həluwən da badzəga. Daala yuwa inabi dəyav bamma daala ambəla hələwa.”

Ndavəg təghər kə tsuufa Fəciya Ngiiga

²³ Daghuvala fəciya ngiiga Yahudaha, Yesu ar də mbərzahaan ar ghudadagal ma guha həiya. Kaa kalgaan kə mbərzahaan kə kyalma ghəra həiya tə ghərdəga.

²⁴ Am Farisiyah taa kə Yesu, “Zharga, aujilbəg kə mbərzahagh bə dəgiti dzah kə bəgaan davalə dəyakudəgi?”

²⁵ Ngwatəranngug Yesu amaa, “Mbats, tapamnabi karanta dəgiti bəga nə Dauda sartakwa mbakan waiy ard tsaghwahaan dlaḅa maay dəgzəg vakatər biya?”

²⁶ Ma zamani ndza Abiyatar nə maal ba tinngtimng ma zhiila kəsufaha, kaa daas kə Dauda damma vəgya Daadamazhigəla, zuu kə bruudi kwa favaan ba kəngəda, həyu kə zəgaan aandzu wara, bamma zhiila kəsufaha. Dlaḅa vəltər baz tsaghwaha dagalaana”

²⁷ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Bagava kwakyarvad də uud nə fəciya ngiiga, ndərava bi nə uud kwakyarvad fəciya ngiig biya.

²⁸ Adabad kwaha, Zəra Uuda, iin Yaazhigəl baz dəga fəciya ngiiga.”

3

Mbëghanbæg Yesu kə daddakwa əmtsəmtsə dəv Palla

¹ Gwiya dagha ba nə Yesu damma guda dzahava. Vaakwahiina ndza mæng nə uuda nə iin əmtsəmtsə dəv palla.

² Ma uudahi ndzar vaakwahiina, kyalmahaatəra ndzarandzæg ba dəwwa ar zhargaan mbatak da mbəgaan kə uuda nə iin daghuvala faciya ngiiga, kiyava tləkətlæg kə iitər də haipa.

³ Am Yesu taa kə daddakwa əmtsəmtsə dəvaana, “Assagal ghacaghacig təvuukw vaakwana.”

⁴ Kaa ndavtəru ndavæg kə Yesu amaa, “Haiyakiyamanthaig nə adzahadzaha Muus kə 6a dægīt maraw davala ngiig nii ɓagvəna kələdərhi? Ngədləvəna shifəgnii tsəvanhi?” Maay wa mbəghant ghaiyan biya.

⁵ Kaa vāztərvāzæg kə Yesu ba da palla pal də badzəga rəvidmahuda, kaa hərsa rəvid kə iin mbakyarvad dəgdəgka ərvid mahudaatəra. Aiyama taa kə daddakwa əmtsəmtsə dəvna, “Vəlləg kə dəvəgha.” Kaa vəlgəan kə iina, kaa mbəgambæg kə dəvaan ba fakya.

⁶ Kaa ba dagal kə Farisiyaha da 6a dabari əmtəd də uudaha Hirudus kə dūuli ar da tsəg nə iitər kə Yesu.

Dzahav dyak tə ghaiya dəlva Galili

⁷ Kaa ciya dagal kə Yesu ar də mbərzahaan ma kəsiina, da tə ghaiya dəlva Galili ba davaatəra, dlaba kaa gatəgaan kə uudah ba dyaka vaivaiya ma haaya Galili,

⁸ ma kəsa Wurshalima, ma Idumiya, ar də lii kilga zaagha Judan, ar də uudaha Taya ar də Sidun. Adaba cinngaracinng kə dəgitahi ɓag nə iina.

⁹ Mbakyarvad dyakəra uudaha, kaa tagtərtəg nə Yesu kə mbərzahaana, aa sarardəvsəg kə perayu kwa ngiyikwaha, haik kə tlagaan kə iitəra.

¹⁰ Mbakyarvad mbəghanambæg kə uudah ba dyaka, badəm lii də kuzaha ar tlagakəva kiyava tapəgaana.

¹¹ Badəm sarti ar nəghəga shədəkw ghwadaha, ar nəghaghər ba kə mbədəg təvuukwana ar huuləg ar taakiya, “Agha Zəra Daadamazhigəla.”

¹² Kaa ɓəltərəɓəlæg kə iin kə magi ba vaivai kə shədəkw ghwadah taakiya, aa tagararbi kə uudah man war nai biya.

Dzərgaaka dzərəg Yesu kə mbərzah kəlawə tar buwa

¹³ Təhala kwaha, kaa dagat kə Yesu damma aghwa, dahant kə lii naag nə iina, kaa da vakaaan kə iitəra.

¹⁴ Kaa dzərgaaka dzərəg kə iin kə kəlawə tar bu ma taatakətəra (kwa daatər nə iin də Zərbəlgahaana). Adaba kiyava ndzəgaan kə iitər əmtəd də iina dlaɓa ɓəltərət da taa əlbəg marawa.

¹⁵ Da vəltər dlaɓ kə ndzəda lagwa shədəkw ghwadaha.

¹⁶ Wan kəlawatar buna dzərgaaka nə iina.

Siman, (kwa fəgharva Yesu kə daag Bitrus)

¹⁷ Yakubu zəra Zabadi ar də zərababaan Yuhwana, (kwa fatərva nə iin kə daag Buwarnajis, zarha karazhigəla)

¹⁸ Andrewus, Filigus, Bartilumi, Matiyu, Tuma, Yakub zəra Halfa, Tadiyus, Siman, kwa naagaan kə zaa vuukwa kəssaana,

¹⁹ Yahuda Iskariyuti, kwa vələt Yesu.

Uudah ar taaki mæng Ba'alzabul ma vəgha Yesu

²⁰ Təhala kwaha kaa daas kə Yesu da hənniyaha, kaa gwiya dzahav dlaɓ kə uudaha baz za kaf pələtərvaapilæg kə Yesu ar də mbərzahaana.

²¹ Cinngara ba nə yaatər ndəkwan, kaa dagau kə iitər da saa də vakaiya, adaba yaatər ar taaki, “Nalnəg kə valaaga.”

²² Am nə lii tsaga adzahadzaha Muusi saral ma Wurshalima, “Məng Ba'alzabul, Maala Shatanah ma vəghaana. Tlakəna vakaaan kə ndzəda lagwa shədəkw ghwadaha.”

²³ Kaa dahtərantdahəg Yesu kə uudahiin, kaa tagtər kə əlbəg də garav taakiya, “Lagwaləgw Shatanah kə zəraabaan Shatanaha?”

²⁴ Abi, ma tagwəvəmtəgw nə kwarəg hutsəg buwa, kwan kə kwarəga ghaciga biya.

²⁵ Band kwah dlaɓa, ma tagwəvəmtəgw hənniyah hutsəg buwa, kwan kə hənniyaha ghacig biya.

²⁶ Dlaɓa akwama cigharantciig shatanah kə ghəraana tagwvəm hutsəg buwa, ghacig biya. Səghaasəgga halavuwən.

²⁷ Maay wa dzugwantdzugw kə daas damma vəgya dadda ndzəd hutsarva kə kadlan-gahaan biya, bamma viyit kə uudanən ngudənən, Lakuti hutsəgarvahutsəg kə kadlangaha vəgyaana.

²⁸ “Ən tagkurtag kə jiira, da bəshəvtərnaḅəshəg aandzu hulfə kwar kə haipahi ḅagara nə uudaha, ar də əlbəga nənəgahi ḅagarara nə iitər kə Daadamazhigəla.

²⁹ Ai ciya, bədəm dadda kwa tagəda əlbəga nənəg tə Shədəkw Daadamazhigəla, da bəshvarnaabi ba tangw damma zərəzəra biya. Bagaabag kə haipi kwada bəshvarnaabi ba tangw damma zərəzər biya.”

³⁰ Tagaatag Yesu kwan mbakyarvad ar taakiya, “Də shədəkw ghwad nə iina.”

Babba Yesu ar də zarha babbaana

³¹ Kaa sagau kə babba Yesu ar də zarha babbaan. Ar ghacan gyiməla ar ḅəlant kə uud da daagaana.

³² Ndza mənəg nə uudah ba dyaka ar cahwargan fadagaan təghər kə iina, am nə uuda nə iin taa kə iina, “Wai baabagh ard zarha baabagh ar ghacəga gyiməla ar naa nəgha kəgha.”

³³ Kaa ndavgaru ndavəg kə Yesu taakiya, “War baabara, ard zarha baabarni?”

³⁴ Kaa vəztərvəzəg kə iin kə lii cahwarga təvəgh kə iina, aiyama, “Wan nə baabara ard zaraabahara.

³⁵ Ba dəm daddakwa ḅa dəgiti naag Daadamazhigəla, iin zəraabara, iin nə dəghwa baabara, iin dlaḅ baabara.”

4

Garava dadda riiga

¹ Kaa gwiya tsagaan kə Yesu dlaḅ tə ghaiya dəlvə Galili. Uudahi fadərvət da təghər kə iina ndzar ba dyaka, adabə kwaha, iin wa fəghara daas kə iin damma pərrayiu cihuran ma vakaiya. Dzahava uudaha ar ghacigan tə ghaiya gardza zaagha.

² Kaa tsagtərtsəg kə iin kə dəgitaḅ bədyak tədvad garava. Amaa taa kə iitəra,

³ “Cinngamcinnga, dadda uusəg dal da riig ma guhaana.

⁴ Riig nə iina, kaa ḅalgalḅaləg kyalma hulf da tə ḅuula, kaa sagau kə ḅiikah ar caggu.

⁵ Kyalma hulfah ḅalal dat caccəhəlawə vakavaki maay haay dyak biya. Kaa laghəra sagal kə iitər ba watswatsa adaba maay haay dyak vaakwahiin biya

⁶ Ghut ba faciya, kaa fuugalfuug kə həiy ghulala, adaba badi bi kə tlali biya.

⁷ Kyaləm ḅalal damma takka, kaa ghubargaraa ghubarg kə takka kaa zəgətzəg kə takka tsarva kə ya zəra.

⁸ Kyaləm ḅalal dat haay marawa. Kaa laghəra sagala kə iitər ar ghubaran ba marawa, kyaləmaan yaa zər kulhəkərd-kulhəkərd, kwatlərən kul əngkwah əngkwaha, kyaləm dlaḅa zər dərmək-dərməka.”

⁹ Təhala kwaha amaa, “Bədəm dadda kwad də hyimya cinngaana aa cinnga.”

Dəgiti tuuk vakai garava dadda riiga

¹⁰ Ma sarta kwandza cəhurgan nə Yesu ba daghwvəna, kaa ghalgaan kə mbərzahaan kəlawə tar buwa ard lii gatəgan maa tagtər kə dəgiti tuuk vakai garavəna.

¹¹ Aiyama taa kə iitəra, “Hayakuranthaig nə uud am səra kə dəgiti shəḅashəḅan təghər kə tləkəssəra Daadamazhigəla. Lii maay makuram biya, aandzu kwar kə dəgiti taggəvtər bad garava.

¹² Iin wa nə iina,

“ ‘Aandzu ar ba vəzəgaana, ar nəghəga biya.

Aandzu ar cinngaana, ar nəghəgaaka biya.

Adaba haik kə nəghəgaakanəghəg kə iitəra,

ar pəla kə ghəra bəshivtərnana.’ ”

¹³ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Mbats nəghamakai kə garavən biya? Am da nəghəgaaka ndar kaci kə kyaləmani?

¹⁴ Dadda riigna, əlbəga Daadamazhigəl wa riig nə iina.

¹⁵ Hulfən ḅalal da tə ḅuuləna, iitər garava lii cinngaracinnəg kə əlbəga Daadamazhigəla. Cinngara ba nə iitəra, kaa sagau kə Shatanah hutsdan kə əlbəgən riivaya ma rəvid ma hudaatərna.

¹⁶ Band kwah dlaḅ hulfən ḅalal dat caccəhəlawəna, iin garava lii bad cinngacinnəgaatər kə əlbəgəna, kaa dləghadləgh kə iitər bad ərvid ma huḅ palla.

¹⁷ Adaba ar maay tsau də tlali biya, zəlarmai vaivai biya. Akwama ciyitciig dlad mbakyarvad əlbəga Daadamazhigəla, bat watswatsər kaa gwiya damma haal kə iitəra

¹⁸ Hulfi ḅalal damma takka, iin garava uudahi cinngaracinnəg kə əlbəgiina.

¹⁹ Bakəva kwaha kəmma dəga duniya, ard naa hyahha, ard kəmma kyaləma dəgitaḅa, dagha damma ərvid ma hudəatər tsatərvatsəg kə ghubarg ba kwal yiiḅa kə zəra.

²⁰ Hulfən ɓalal da tɔ haay marawna, iin garava lii cinngaracinnɗ kɔ ɔlbɔga Daadamazhigɔla, ar dlaghan, kaa ɓagaan iitɔr kɔ tɔlɔr dɔ vakaiya, kaa tɔlɔknatɔlɔg kɔ iitɔr kɔ yu tuuk vakaiya kyalɔm kul hɛkɔrd-kul hɛkɔrd, kwatlɔrɔn kul ɔngkwah ɔngkwaha, kyalɔm dɔlaɓa zɔr dɔrmɔk-dɔrmɔka.”

Garava kaara jahuramba

²¹ Am Yesu taa kɔ iitɔra, “Am sagau dɔ kaara jahuramb am humbara kɔ taas nii? Nii am fɛg mazha ngɔil kɔ piin hii? Abi am hɔrtɔg tɔ dɔga hɔrtɔggan nɔ uuram kɔ kaara jahuramb?”

²² Maay dɔgiti shɔɓashɔɓan kwa da sɔrvaaka biya. Dɔlaɓa maay nɔ dɔga gɔlgɔli kwada maay sagal dat ɓalaɓal biya.

²³ Baɗɔm dadda kwad dɔ hyɛmmiya cinngaana, aa cinngacinnga.”

²⁴ Amaa taa kɔ iitɔr dɔlaɓa, “Cinngamcinnɗ ba maraw dɔgiya” “Darami agha kurɔg nɔng dɔ vakaiya, da kurak dɔ vakai nɔ uuda, da fɛkarna nɔ uuda.

²⁵ Baɗɔm dadda kwa dɔ dɔgita, fɔvarnaafɔga, kwa maay nɔ dɔgaan biya, aandzu hɔɗikɔnɔn vakaana da kɔsvarɔvksɔga.”

Garava hulfɔ fɔtsalfɔtsɔga

²⁶ Kaa za vuukw kɔ Yesu taakiya, “Band kwan nɔ ndzɔgana tɔkɔsɔra Daadamazhigɔla. Band uudi riya hulf ma ghaana.

²⁷ Tɔhala hɔngngaha, kaa fɔtsɔgalfɔtsɔg kɔ hulfən ghubarana, sɔrgɔhai nɔ uuda nɔ iin kɔ dɔgiti ɓagavanɔn biya.

²⁸ Haay sagal dɔ dɔgwayi bad ghɔraana, ba zɔngwa ɓagga kɔ ghuuva, kaa ɓa ghɔra, tɔhala kwah kaa dɔg kɔ zɔr tɔ vakaiya

²⁹ Ma tɔhaltɔhɔg nɔ dɔgwayi, kaa kɔssant kɔ iin kɔ hɔnva kiyava ghudgaana, adaba ɓagaɓag sarta ghudgaana.”

Garava hulfɔ Mastad

³⁰ Kaa gwiya tagaan kɔ Yesu taakiya, “Kiyam da kurɔg dau kɔ tɔkɔssɔra Daadamazhigɔli? Nii kiyam da gɔrɔg dɔ kwar kɔ garav kɔ ndzɔganani?”

³¹ Da band dzakɔva hulfɔ zɔra mastad kwa iin wa mishshish ma hulfaha baɗɔm kwa riyyav damma haaya.

³² Bakɔva kwaha, akwama riyavariiga, ghwubarg juujig kɔ kyalɔma uufahi ma dɔyaghaara guha, dɔvahaan ɓa ba maandala, baz dɔikah ar tsug ma shɔɗkwaana.”

³³ Tagatɔr dɔ garav nɔ Yesu kɔ ɔlbɔga Daadamazhigɔla ba dɔyak, kalkal dɔ ghaala nɔghɔgaakanɔghɔgaatɔra

³⁴ Maay nɔ dɔgiti tagatɔra nɔ iin kwal garav biya. Sarti ar ɔmtad dɔ mbɔrzahaan ba dawaatɔra, tagtɔr ba tɔ ɓalaɓal kɔ dɔgitaha.

Caggharaacag Yesu kɔ gyi kɔ kalangasa

³⁵ Ba daghuvalaa nɔ iina, hɔrzɔt ba faci kɔ ɓɔla daaya, am Yesu taa kɔ mbɔzahaana, “Jiyam da tɔ kwah kɔ ghyabba yuwa haiya”

³⁶ Kaa dɔgarsɔduug kɔ iitɔr kɔ dzahava uudaha, kaa dagal kɔ iitɔr ma perryayiwiin band ndzɔganaani ndza ma vakai nɔ iina. Mɔng dɔlaɓ kyalma perra yuwah ɔmtad dɔ iitɔra.

³⁷ Kaa cigɔtciig kɔ kalangasa, fɛgharaafɔg baz yu ciya damma zhigɔla, dɔlaɓa kaa tsɔgaan kɔ iin kɔ perra yuwa, kaa ghubɔda saas kɔ yu samma vakaiya hɔrz perra yuwɔn kɔ righɔgga.

³⁸ Ndza hɔnna haar nɔ Yesu ma hala pera yuwa, ɓɔla kɔ ghɔraan tɔ dɔga ɓɔla ghɔra. Ar ciyan mbɔrzahaana, am nɔ iitɔra, “Dadda tsaga dɔgita, wa kiyam ruuga, kats maay lambagh biya?”

³⁹ Kaa ciig kɔ Yesu cagara kɔ gyi kɔ fɔɗa, amaa taa kɔ yuwa haiyina, “Dew amɔnga! Ndzaandzɔgga!” Kaa ghacigaghacig kɔ fɔɗa, baɗɔm vaka ndzaandzɔg ba dewwa.

⁴⁰ Amaa taa kɔ mbɔzahaana, “Aujiɓɔg ɓɛskuram gɔdzɔg ndɔkwani? Gwastɔn am maay dɔ fadghɔr biya?”

⁴¹ Kaa gɔdzɔgɔtdzɔg kɔ iitɔr ba vaivaiya, am nɔ iitɔr taa kɔ ghɔrahaatɔra, “War wan kɔ uudi? Baz fɔɗa ar dɔ yu ndakwani ar cinngarnucinni?”

5

Mbaghanambɔg Yesu kɔ dadda kwad shidɔkw ghwadɗa

¹ Dzɔvaradzɔvɔg Yesu ard mbɔzahaan kɔ yuwa haiya kwa ma larda Garisinaha

² Bad tsugwa Yesu wah sagal ma perra yuwa, kaa sagau nɔ uuda nɔ iin kwad dɔ shɔɗkwa shatanah ma gɔtlah da vakaana.

³ Kwanɔn kɔ uuda hɔnna bamma gɔtlaha. Maay wa ngwadnangwadɔg aandzu da tsavitsavi biya.

⁴ Adaba wura ndza dɔiyav nɔ atsaviyatsavi tɔ dɔvahaan ard shɔgahaan ba ngadlɔgaana. Maayɗla wa dɔ ndzɔɗɗa gwiya ngwadɗɔgaan biya.

⁵ Ba kella hæng baz faci baz avæd gwayav ma gøtlaha, baz ma aghwa tsaha huulægga harra vøghaan dæ akura.

⁶ Kægsharu ba næ iin kə gyi kə Yesu saas vaka bitkya, kaa æmndəra dagau kə iin kella kə ghwunj təvukwaana.

⁷ Kaa huulæg kə iin bad halavuwa ndzədaana amaa, “Au lambagh dæ kai, Yesu Zəra Daadamazhigəl kwa jujig dæ ndangəri? Ən ghala kəgh ma daaga Daadamazhigəl, vəlwabi kə dlad biya.”

⁸ Taggaa mbakyarvad tagghartag Yesu taakiya, “Duwarsduug kə uudanən, kəgh shəðəkwa shatanahna!”

⁹ Kaa ndavgarundavæg Yesu taakiya, “War daagaghi?” Kaa ngwangug kə iina amaa, “Daagara badyaka, adaba kəm badyaka.”

¹⁰ Kaa ba ghala Yesu kə iin badyakdyak haik kə lagwtərlagw dagal ma lardiina.

¹¹ Hərz dæ kwahiin kə vakavaka mæng maandala gidəya ghavzah piig tə kungula aghwiina

¹² Kaa ghala Yesu kə shəðkwa shatanahən taakiya, “Dukəməndəsduug magha bəlkəməndəs daadama ghavzahaana.”

¹³ Haiyatəranthaig næ Yesu. Kaa ba sagal kə shəðukwa shatanahən ar dəm ma ghavzahaan. Mæng damma alfu bu næ ghavzah ma gyidəna, kaa əmdəra daay kə iitər damma yuwa haiy ar ruwana.

¹⁴ Nəgharaba lii piya ghavzahaan kə dəgiti dzəghardzəgəna, kaa əmdəra daas kə iitər da kutəgaan ma kəssahaatəra ard gədzər kəssaha. Kaa ba sagau kə uudah sa vazza dəginən dzəghardzəgəna.

¹⁵ Saragha ba næ iitər da vak Yesu, kaa nəghganəghəg kə iitər kə uudanən kwa ndza cəbəg shəðkwa shatanahən, cəhurgan tsagwatsagwan ma sədav səghaasəg samma hənkalaa balapiya, kaa gədzəgətədzəg kə iitəra

¹⁶ Uudah i dzəghaar vakatər wanəna, kaa ba kutəgaan kə iitər kə dəgiti dzəghaar dæ daddakwa cəbəg shəðkwa shatanaha ar də ghavzaahaana.

¹⁷ Kaa fəgarzhafəg kə uudah kə ghala Yesu maa duwars kə haayatəra.

¹⁸ Tə ghərdəga daas Yesu damma pərayuwa, kaa ghalgaan kə daddakwa ndza tsəg shəðkwa shatanahən maa hayarant maa dagal əmtəd dæ iina.

¹⁹ Haigharant bi Yesu biya. Amaa taa kə iina, “Dəg daa dæ hənəyah vak zaraabahagha, agha tagtər kə dyəkəra dəgitihi bəgaka Yaazhigəla, baz duuli zhuwakadaala næ iina.”

²⁰ Kaa daas kə uudanən, farzha kə kutəgaan kə dəginən dzəghardzəg ma larda Kəsah Kəlaw təghər kə dəgitihaan dyakdyakahaan bəghara Yesu. Badəm næ uudah kaa bə jappəra.

Dəghwa Yayirus ard Uusi Kəla Avəza

²¹ Gwiya dzəva ba Yesu dæ tə kwah kə ghyaba yuwa hai ma pərayiwa, kaa dzahav kə uudah badyak dæ vakaana. Bamma sartən ndza ba təghaiya yuwa haiy næ iina.

²² Kaa dagau kə pal ma maalah təghər kə guda dzugwazhigəla kwa dāhav dæ Yayirus. Nəggha ba næ iin kə Yesu, kaa mbəðəgəmbəðəg kə iin təvuukwana.

²³ Kaa ghalgaan kə iin ba vaivai, taakiya, “Zər dəghwar təghərdəga əmtsəga. Ən ghala kəgh magha dagau agha tapnan maa mban ndzan dæ shifəga.”

²⁴ Kaa ba dagau kə Yesu əmtəd dæ iina. Kaa gatgarsgatəg kə uudah badyak ar jagwaana.

²⁵ Ndza mæng næ uus vaakwahiin viigaan kəlaw tar buwa bə kəla vəzza.

²⁶ Həbuhəbəg kə dlad bə vaivai mazha dəva lii bə kərgun bə dyaka baz kwaḃaan tsatsəg badəmna. Dlakulva bə ngulma, gwiya mbərəg bad mbərəgga.

²⁷ Ndza cinnghacinng kə əlbəg təghər kə Yesu, mbakyarvad kwaha, kaa daas kə iin damma uudah kылgaana, tapnan kə sədavaana,

²⁸ dzamgaan ma irəvidmahudaan taakiya, “Aandzu bə sədavaan wan tapna naiya ən mbəga.”

²⁹ Bə təvakaitəvakai, kaa ghacigaghacig kə avəziin kəlgiina, dlaḃa cinnghacinng ma vøghaan taakiya mbavnambəga.

³⁰ Ma kwahiin kə sarta kaa nəghəgaakaa-nəghəg kə Yesu taakiya mæng ndzəd aa dəgal ma vøghaan, kaa gwivətgwiig kə iin, amaa, “Warwa tapa sədavari?”

³¹ Am mbərzahaan taa kə iina, “Awdə! Agha nəghəganəghəg kə kirfkirf uudah ndəkəwəntəm, ‘Warwa tapaktapəg amənga?’ ”

³² Kaa ḃalla gyi kə Yesu vazza daddakwa bə kwanəna.

³³ Nəghaakanəghəg næ uusən kə dəgiti ḃagavaran tsauwa, kaa saas kə iin dæ təvuukwa Yesu ma dladlawur dlaḃa vøghaan təgga, mbəda kə iin təvuukwana, tagar kə iin kə jiiraan badəmna.

³⁴ Aiyama taa kə iina, “Dəghwara, fadghəragha mbakambəga. Dəg ma gabərərra, mbəghambəg tuuk kə kuzagha.”

³⁵ Ba ndzegaan Yesu ba taaghai, kaa am nə uudahi saral ma vəgya Yayirus, am nə iitəra, “Abi, əmtsaaəmtəg nə dəghwiina, gwiya gargyabi kə dadda tsagadəgit biya.”

³⁶ Fabi nə Yesu kə taad tə dəgiti taggar nəiitər biya, amaa kə maal təghər kə guda dzəgwazhigəlna, “Gədz biya, fədgəhərətfəga.”

³⁷ Tsatərvatsəg kə gatəgaan kə kyalma uudaha ba Bitrusa, Yakuba ar də Yuhwan zərəabba Yakuba.

³⁸ Daragha ba nə iitər da ma vəgya Yayirus, kaa nəghəganəghəg nə Yesu kə uudah uushit uushig ghəratər ar tuuga ar huuləga.

³⁹ Dagha ba nə iin damma hənnyahiina, amaa taa kə iitəra, “Aujilbəg kə səkuram am tuug am huuləg ndəkəwana? Abi, hənna haar dəghwiina au mtsamtsəga?”

⁴⁰ Kaa bəgar ghwuəasga neneg kə iitəra. Təhalakwaha laguda kə iin kə uudah da gimala, dəhant kə iin kə dadda dəghwiina, ar də babbaana ar də mbərzahaani mtaəd də iina, ngal daas kə iin da vakavaki də dəghwiina.

⁴¹ Viyit kə iin kə dəva dəghwna, amaa taa kəiina, “Talita kumi,” iin taakiya “Zər dəghwa, ciiga.”

⁴² Ba tə watsəra kaa ciig kə dəghwən kaa dagala. Viiga dəghwna kəlawə tar buwa. Kwan fatəraafəg kə 6a jappər ba vaivaiya.

⁴³ Kaa bəltərbələg Yesu kə maggi taakiya aa cinngabi nə uudah kə dəginən aa dzəgardzəgən biya, tagtər dlaə taakiya aa vəlarəlvəlg kaffa.

6

Nahavanti Yesu ma Nazarat biya

¹ Dughars ba Yesu kə vakava kə iin kaa gwiya daas kə iin damma kəsəana, kaa daas kə iin əmtəd də mbərzahaana.

² Bagaa ba sarta ngiiga Yahudaha, kaa farzha kə iin kə tsagar dəgit kə uudah ma guda dzəgwazhigəla. Badyak lii cinngaracinnəga, ar 6a jappəra taakiya, “Tlakəna mər nə uudanən kwanahaani? Hulfa kwar kə sərgasərgər wa vəlavərvəlgə baz dəga jappər ndakwi bəagaani?”

³ “Abi kafintən wanən? Zəra Maryam, zərəbaz Yakub, ard Isuvuu, Yahuda ar də Siman biya? Abi yigahaan ngwasah wan əmtəd də kəmyamən?” Kaa za vəgha də iin kə iitəra.

⁴ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Aandzu ba war fəgaaraafəg kə tlayang, maay ba nə uudaha kəsəan ard zaraabahaan ard lii vəgyaan biya.”

⁵ Bəgaabi Yesu kə dəga jappər vaakwahiin biya, mbəghana ba uudah hədīkən tədvad fətəra dəva.

⁶ Kaa 6a jappər kə iin tədvad maayrərra fadghəghəratəra.

Bəlgəhantbələg Yesu Kə Mbərzahaana

Kaa gwaivagwaig kə Yesu ma kyalma gədzər kəsəsh tsagtər dəgita.

⁷ Kaa ba dahtərdəhəg kə iin kə kəlawə tar buna, bəltəret kəiin bu-buwa, vəltər dlaə kə ndzəd təghər kə shidkwa shatanaha.

⁸ Bəltəra kə maggi taakiya, “Kəsam bi kə dəgit kwakyarvad dagalaru biya, aandzu dəgzəga, ma jilada, bi kwaə ma mbəlaharu biya, ba zad kalti wam kəsəg nə uurama.

⁹ Famfəg ba kə kimbaka, kəsambi kə kwatlərn kə sədəv biya aandzəg ba wa tə vəgharuwa.

¹⁰ Badəm hənyahi am dəga nə uurama, am ndza vaakwah tangw damma sarti am da dūug nəuuram kə kəsəiina

¹¹ Badəm vakavaki dləghakura bi nə uud biya, mam da ciiga am pangda kə aləgwat tə shigahaaru kiyava nəg kə shidaharuwa.”

¹² Kaa ciya dagal kə iitər, ar tagtər əlbəga Daadamazhigəla kə uudah taakiya aa pəlarpəlg kə ghəra.

¹³ Lagwardaləgw kə shidkwa shatanah badyaka, ar mastəra kə wal kə lii yangbi badyaka, dlaəa ar mbəhtərana.

Əmtsəga Yuhwan Dadda Tsuufəga

¹⁴ Kaa cinngacinnəg kə tləkkəs Hirudus kə əlbəg təghər kə Yesu, adaba cinngalcinnəg nə daagaan aandzu takwara. Baz tagaan kə kyaləma uudah taakiya, “Yuhwan dadda tsufəg wa ciyavant ma gətlaha, iin wa nə iin də ndzəda baa dəgaha jappər nə iin ənd kwana.”

¹⁵ Aiyam kyalma uudaha, “Tlayang Iliya.” Am kyalma, “maaya, kwatlərn kə tlayang shah, ma tlayangahi ndza wura.”

¹⁶ Cinngəha ba nə Hirudus kə əlbəgna, aiyama, “Abi, Yuhwan, kwa ghudanənai kə ghər tə vakai wa ciyavant ma gətlaha!”

¹⁷ Adaba wura ndza Hirudus ba də ghəraan wa taga taakiya aa viivətviig Yuhwan ngudvənan ma guda bərfina. Bəgaabəg Hirudus ndəkwan mbakyarvad Hirudiya, uusa zəraabaan Filigus, kwa kəsuu Hirudus.

¹⁸ Adaba ndza taghartag Yuhwan kə Hirudus taakiya, “Kalkalaan bi kəssa uusa zərababagh biya.”

¹⁹ Mbats, Hirudiya həkyaghanahəkyag kə Yuhwan ma ərvīdmahuudaana, nahanahəg maa tsəvaan, bakəva kwaha tləkəna bi kə duuli biya,

²⁰ adaba Hirudus gədzgaan kə Yuhwaana. Sərgasərg nə iin taakiya uuda jiiirjiir nə iina, dləba ba cuwadadda, iin wa fəghara kə Hirudus kə həkyə Yuhwan ba marawwa. Ba cukw sarti taag Yuhwan kə ghaiya də vakaiya, mbəkənməg ma ərvīdmahudaana, bakəva vakwaha cinngaan kə əmtakəra əlbəgaana.

²¹ Təhalakwaha kaa tləkkənətləg kə uusiin kə duula, daavala ba kwaanda Hirudus, kwa dzahghant nə iin kə ajanaha ar də tləksaha ghwavahaana, ar də uudahi maamaalah ma Galili kwakyarvad hwaɖaga kwandaana.

²² Dal ba nə dəghwa Hirudiya da shakaləg təvuukwa Hirudus ar də ghulabahaana, cinngaracinnəg kə mtaəkə ba vaivaiya. Aiyama, “Au wagha naagnəngi? Bədəm dəgiti aa ghalga nəng ən vələkvələg.”

²³ Baz zangwadəga, am tləkəssa taa kə dəghwna, “Bədəm dəgiti aa ghalga nəng ən vələkvələg, aandzu kyalma tləkəssəra.”

²⁴ Kaa dagal kə dəghwən tagar kə babbaan, “Awanda ghalg naayi?” Aiyam babbaana, “Ghəra Yuhwan dadda tsuufəga.”

²⁵ Ba tə watsər kaa əmndəra da vak tləkəs kə iin amaa, “Ən naagan banda kwan ndakwan aa vəlwavələg nə uud kə ghəra Yuhwan dadda tsuufəg tə pəlaiya.”

²⁶ Cinngəha ba nə iin kwana, kaa njikənjiig ba vaivaiya, amaa mbakyarvad ngwadəgi zuu nə iina, ar də ghwulabahaana, naabi kə pigardapiig biya.

²⁷ Kaa bəlgantələg kə iin kə kapupuwaan taakiya aa səvardaasəg ghəra Yuhwan. Kaa dagau kə iin damma guda bərfin ghwuuda kə ghəra Yuhwana.

²⁸ Sədaa kəiin tə pəlaiya, vələr kə dəghwiina, dəghwən dləba vələr kə babbaana.

²⁹ Cinngaraba mbərzaha Yuhwana, kaa dagau kə iitər ar kəsant kə tluwaana, ar hədnana.

Gəlgəntəgəg Yesu kə Uudaha ləffu Dləba

³⁰ Gwiyaragwiig dlakulva gyiya Yesu kwa bəlatərət nə iinən saasa vakaana, ar tagar kə dəgiti bəgara nə iitər bədəmma, ar də dəgiti tsagaar nə iitəra.

³¹ Adaba uudah bədyaka ba kwan daasa kwan sagala, bandva kaffa tlarkənai zərbəlgahaan kə duula zəgaan biya, aiyama taa kə iitəra, “Jiyam dagal da vakavaki maay aandzu ndəwar biya, am diida kudəg hədikəna.”

³² Kaa dəgədməg kə iitər damma pərrayiwa ar dal da vakavaki maay aandzu ndəwarbi ba iitər davaatəra.

³³ Nəghara ba nə uudah bədyak kə ciya dagalatəra, dləba nəghartəraakanəghəga. Kaa əmndəra dagal kə iitər ba də shəg sagal ma kəsah bədəmma, kaa tsugwatsug kə iitər lakuti sagau kə iitəra.

³⁴ Tsugwa ba nə Yesu kaa nəghəganəghəg kə uudah fəɖəgaan ba bədyaka, zhutərdaala kə iina, Adaba ar band tuughah kwal dadda piiga. Kaa tsagtərtsag kə iin kə dəgiti bədyaka.

³⁵ Hərz faci bəladaya kaa sagau kə mbərzahaan da vakaana, am nə iitər taa kə iina, “Vaakwana maay ndəwar biya. Faci dləba hərz bəladayaana.

³⁶ Bəlsəbələg kə uudah maraa dal damma gədzərkəssaha ar də kəssahaan mbəvmbəvən, maraa sagwa kə dəgiti da zə nə iitər.”

³⁷ Ngwatərangwug Yesu amaa, “Vələmtərvələg nə uuram kə dəg zəgga.” Aiyam nə iitər taa kə iina, “Kəm sugudasug kə dəgzəg kalkal də kwaɖi divar kə baryam dəga kyil təhs, kəm vəltər ar zuwa?”

³⁸ Amaa taa kə iitəra, “Bruudi ngwen wa vakaruwi? Dam da vazəgaana.”

Vazarna ba nə iitəra, aiyam nə iitəra, “Bruudi dləba, ar də kilf buwa.”

³⁹ Kaa tagtərtag Yesu kə mbərzahaan aa tagartərtag kə uudah ar cahwara dakwal dakwala tə kazhakw də gyiya.

⁴⁰ Kaa cahwargacahwarəg kə iitər dakwal dakwala, kyaləm dərmək-dərməka, kyaləm kul dləb kul dləba.

⁴¹ Kəsgənt ba nə iin kə dumməba bruudi dləba, ar də kilf buwna, dzəgaan kə iin kə ghəraan damma zhigəl, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, lahnana kə iin kə dumməbahaana vəltər kə mbəzahaana, ar vələr kə uudaha. Tagwtərnən dləb kə kilf buuna kə mbərzahaan ar vəltər kə uudah ba dəmma.

⁴² Bədəmma zaruuzəg tlatərtləga,

⁴³ ar dzahant kə lahgha bruudi ar də kilfiina, tlvəkəna nə alghw kəlawə tar buwa righarighan.

⁴⁴ Dyakəra uudahi zaru kwanən kə dəgzəga ghwalvah alfu dləba.

Dal Yesu Təghəra Yuwa

⁴⁵ Ba tē watsēra kaa fētēraafēg nē Yesu kē mbērzahaan damma perrayiwa maraa tsugwa ma Betsaida lakwti dagau kē iina, iin dlaḡa diitērs kē uudaha.

⁴⁶ Tēhalakwa diyatērs nē iin kē uudaha, kaa dagat kē iin dat kungula aghw da dzug-wazhigēla.

⁴⁷ Bēlaa ba hwaasa, perrayuna ndza ma taataka yuwahaiya. Ndza ba dlaḡ nē Yesu tē ghaiya gardz ba daghwvaana.

⁴⁸ Nēgha ba nē iin kē dlaḡa dūulēgaanaatē kwakyarvad ḡagavanaatē dē fēḡa, band garava karfi hēkardā avēḡa. Kaa dagal kē iin tēghēra yu da vakaatēra. Zēkk amaa bandgi da ghuda dagala.

⁴⁹ Nēghara ba nē iitēr dagal tē ghēra yuwa, am nē iitēr ndakwani daddkwa sēgal tē afka, kaa huulēg kē iitēra,

⁵⁰ adaba badēm nēgharanēghēga, kaa ḡadzēg kē iitēra.

Kaa tagtērtag kē iin taakiya, “Ndavam biya! Ba kaiya, ḡadzam biya!”

⁵¹ Kaa daas kē iin damma perrayu ēmtad dē iitēr, kaa ghacgaghacig kē fēḡiina. Kaa ḡa jappēr kē iitēr ba vaivaiya,

⁵² adaba ar sērgai kē dēgiti tuuk vakai nē ḡalla uudah alfu dlēḡēn biya, kwakyarvad irrēvidmahudaatēra dēkdēka.

Mbēghanimbēg Yesu Kē līi Yang Biya

⁵³ Dzēvara ba nē iitēr kē yuwa haiya, ar tsugwa ma Janisarar, ar ngudēna kē perrayuwīn tē ghaiya yuwahaiya.

⁵⁴ Ba sagalaatēr wah ma perrayuwa, caaricaari kaa sērgaakasērēg kē uudah taaki, mbats Yesu.

⁵⁵ Kaa ḡala ēmdērg kē iitēr aandzu takwar ma haiyin, kaa ba langarlang kē iitēr kē līi yang bi tē dēga hēnganaatēr da vakavaaki ar cinnga nē iitēr taakiya vaakwah Yesu.

⁵⁶ Badēm vakavaki dēgal nē iina, bi kēs dyaka, ma zēr kēssa, bi ḡalaḡalaha, ar hēngna kē līi ya yangbi tē ghaiya kasukwa, ar ḡhalēg mbakyarvad līi yangbi maraa tappēnan aandzu ba ghaiya sēdavaana. Badēm līi taparnatapēgga mbaharambahēgga.

7

Adzahadzaha Līi Maamaala

¹ Farisiyaha ar dē kyalma līi tsaga adzahadzaha Musa līi saral ma Wurshalima fadarvēt vak Yesu.

² Kaa nēghēganēghēg kē iitēr kē kyalēma mbērzahaan ar zaa kaf kwal barga dēva, tēḡvad adzahadzahaatēra ar maay dē caccu biya.

³ Adaba Farisiyaha ard Yahudaha badēm ar maay za kaf ēndkwah biya, bamma bararabarēg kē dēvahaatēra, tēḡvad adzahadzaha daadijahaatēra.

⁴ Ma saraghasēg saa ma kasukwa, ar maay za kaf ndan biya bamma bararabarga. Mēng dlaḡ watlērēn kē adzahadzaha daadijah badyak kwa gwiyarū nē iitēra, dlaḡa ar tsuufēgaana, band bara kuwa hēḡḡa yuwa, shakaha, ar dē tēfuwa.

⁵ Kaa ndavgarundavēg kē Farisiyaha ar dē līi tsaga adzahadzaha Musa kē Yesu, “Aujiḡl bēg kē mbērzahagh ar maay gata adzahadzaha daadijah ar za kaf dē dēv bakwal caccuwi?”

⁶ Ngwatērangug taakiya, “Mbats ba kalkal nē tlayannḡēra tagga nē Ishay tēghēr kēskuram taakiya am muniya! Bandkwa vindava taakiya,

“Am Daadamazhigēla, ‘Ar fēkwaara bad ghai nē uudah kēskaiya, irrēvidmahudatēr biki dē kaiya.

⁷ Ar ḡagwa ba gyagyaan kē kwatnahēra.

Ar tsagtēr adzahadzaha uudaha, dlakulva ēḡbēga Daadamazhigēla.”

⁸ “Duwamarsduug nē uuram kē adzahadzaha Daadamazhigēl kwa tagaa nē iin taaki aa gatavgatēga am gata dēga daadij uudaha.”

⁹ Amaa taa kē iitēra, “Am sērgasērg kē dūwa adzahadzaha Daadamazhigēla mbakyarvad am gata dēga daadijaharuwa!

¹⁰ Adaba tagaatag Musa taakiya, ‘Faarafēg kē daadagha ar dē baabagha,’ dlaḡa, ‘Dadda kwa daava daddana bi babbaana barari tsavva.’

¹¹ Am dūgarsduug nē uuram kē uudi maay tsa puuta daddaana ar dē babbaan biya, farwut taakiya badēm nē dēgit mamma ndza da tlēkkēna nē uuram vakara fanarafēg kē Daadamazhigēla.

¹² Tsamarva ndēkwah nē uuram kē mēḡgaru kē daddana ard babbaana.

¹³ Tēḡvad kwan wam neneg nē uuram kē ēḡbēga Daadamazhigēl mbakyarvad dēga daadijahi am tsagtēr nē uuram kē uudaha. Am ḡag band kwah dlaḡ nē uuram kē dēgitah badyaka.”

Dəgiti Fəgara Uud ndzəga kwal Caccu Təvuukwa Daadamazhigəla

¹⁴ Kaa gwiya dahtərdədhəg nə Yesu kə dlamakəlaaa, amaa taa kə iitəra, “Cinngamwacinng badəmma, am nəghaaka dla6 ba marauwa.

¹⁵ Dəgiti dəgaa damma vəgh kə uud bi wa fəgara ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəla biya, dəgiti sagal ma vəgh kə uud wa fəgaraa ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəla.” [

¹⁶ Daddakwad hyimiya cinngaana aa cinngacinnga.]

¹⁷ Təhala tagwavaan də uudaha, kaa daas kə iin da hənyaha, kaa ndavgarundavəg kə mbərzahaan kə dəgiti tuuk vakai nə wanən kə garava.

¹⁸ Ngwatərangugga amaa, “Mbats kuram ndakwi nəghamaaka biya? Nəghamaaka bi taakiya Dəgiti dəgaa damma vəgh kə uud bi wa fəgaraa ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəla biya,

¹⁹ adaba aa dəhi damma rəvidyan biya, aa dəhi ba damma hudaana, təhalakwaha kaa sagal ma vəghaana.” (Vaakwana maradamarəg Yesu taakiya makwar kə dəgzəga bad caccuwa.)

²⁰ Kaa zavuukw də taakiya, “Dəgiti sagal ma vəgh kə uud iin wa fəgaraa uud ndza kwal caccuwa

²¹ Kwakyarvad sagal ma rəvidmahuda uud nə dzama 6a kələdəra, shifəlgə, 6a gəla, tsa shifəlgə ar də 6a gwaragwara,

²² ard dlərməga, kələadəra, valla uudaha, ar də kəmma dəga tsa zhərwa, ar də shilga, ar də badza daaga, ar də naaghəra ar də dlagəra

²³ Badəm wanahaan kə dəga kələadəra sagal bamma rəvidmahuduuda, badzəgaan kə ndzəgana uuda.”

Fadghəra uussa

²⁴ Kaa ciya dagal kə Yesu vaakwahiin damma larda Taya ard Sidon. Kaa daas kə iin da vəgya uudana, nahabi nə iin maa səran aandzu ndəwar biya. Bakəvakwaha pələwapələg kə shə6ga.

²⁵ Cinngə ba nə uusiin kwa tsaag shidkwa shatanaha kə zər dəghwaan kə əlbəg təghəra, caaricaari kaa dagau mbədan təvuukwana.

²⁶ Uusna dəghwa Helenaha. Yavva ma larda Finikiya ma haiya Suriya. Kaa ghalla Yesu kə iin maa lagwda kə shatanahən ma vəgha dəghwaana.

²⁷ Am Yesu taa kə iina, “Aazaruuzəg zarh ndan tlətəra, kalkalbi kəsəvant kaf vələvtər kə ghəgyah biya.”

²⁸ Ngwangug nə uusəna amaa, “Aana, bandkwah, dadda tsaga dəgita, abi, zəgaan nə ghəgyah kə kafi 6algal vaka zəga kə zarəh.”

²⁹ Aiyam Yesu taa kə iina, “Mbakyarvad ngwuggi aghaa ngugga nəngna, dəg daas da hənyaha, duugharduug shatanahiin kə dəghwagha.”

³⁰ Kaa gwiya daas kə iin da hənyaha, tləghara hənga tə piin kə dəghwaana, duugharsduug shatanaha.

Mbəghnambəg Yesu kə matanga kwa tagdabi kə ghaiya

³¹ Duughars ba nə Yesu kə larda Taya, kaa ghuda dagal də Sidon lakutti gwiya daas damma yiwahaiya Galili, ar də ghaiya kəs kələwa Dikapolis.

³² Vaakwaha ar sardəv nə uudah kə matangng kwa tagəda dlah kə ghaiya. Kaa ghalgaan kə iitər maa tappəna kə uudanən maa mbanna.

³³ Dahant kə iin kə matangən damma dləmmaaava vakavaki maay ndwar biya, kaa fahardəm kə iin kə zarha dəvaan damma hyemyahaana, dla6a təfa kə ashavaiya, tapəna kə aryahaana da ashavaiina.

³⁴ Kaa vazza damma zhigəl kə Yesu kaa dəya shifəg kə iin bad ndzəda, amaa taa kə iina, “Iffata!” Iin taakiya, “Wurga!”

³⁵ Tagaa ba nə iin kwaha, kaa wurəg kə hyimiyahaana, dəgiti həkyəghani aryahaana pləmpəlgə, kaa tagaan kə iin kə ghai ba marawwa.

³⁶ Bəlatəraabəlgə nə Yesu kə maggi aa tagarar bi aandzu war biya, bakəvakwaha kaa kutgaan kə iitər kə dəgiti dzəghardzəgən.

³⁷ Kaa 6a jappər kə uudah ba vaivaiya, am nə iitəra, “Bagaabag kə dəgit badəm bakalkala! Baz lii matang ndza cinngacinng kə əlbəga, lii hatstəruu hyəmiya ar tagaan kə ghaiya.”

8

Gəlgəhantəlgəg Yesu Kə Uudah Alfu Uufada

¹ Makwahiin kə sarta, kaa gwiya fadəgətfadəg kə uudah ba dyaka. Maay tsau nə dəgzəg vakatər biya, kaa dāhgantdāhəg nə Yesu kə mbərzahaan amaa taa kə iitəra,

² “Ən 6a zhuwadaala uudahaana, hənga həkərd wan kwan ar ba vakar bakwal dəgzəga.

³ Akwama diiyanterəsdiiga daas da hennyaha də waiya, ar da mbasda biya. Adaba kyaləm saral vaka bətkya.”

⁴ Am mbərzahaana, “Da tləvkəna mər nə dəga zəg makwanən kə təghal kwada tləgaara kə uudahaani?”

⁵ Kaa ndavətrundavəg kə Yesu taakiya, “Bruudi ngwen wa vakaruwi?” Aiyam nə iitəra, “Uudifa.”

⁶ Kaa tagtərtəg kə iin kə uudah aa cahwararacahwarəg tə haiya. Kəsant kə iin kə bruudiin uudifna, kaa tagar uus kə Daadamazhigəla, lahnana, vəltər kə mbərzahaan kiyava tagwar kə uudaha.

⁷ Məng dla6 kilf mishish hədiikən vakaatəra. Faraa kə iin kə barka, amaa tag-wamtərnatəg kə uudaha

⁸ Zaruuzəg nə uudaha, tlatərtləga, ar dzahant nə mbərzahaan kə təmgan alghw uudifa.

⁹ Lii zaruuzəg ar məng damma alfu uufada. Kaa diitərəs kə iin dagal kə uudaha.

¹⁰ Bat watsər kaa dəgəmdəg kə iin damma perrayu də mbəzahaan, ngal dagal kə iin damma larda Dalmanuta.

Gata Dəga Sərga

¹¹ Kaa sagau kə Farisiyah sa balagajau də Yesu, Sarsaa fəshgaana, kaa ghalgaan kə iitər maa martərda kə dəga jappər kwada nəg kə dəga sərg saay ma ghərazhigəla.

¹² Kaa dəya shifəg kə iin bad ndzəddə, amaa, “Aujibəg kəskuram uudaha zaman am gata dəga sərgi? Ən tagkurtag kə jiira, maay watlənən kə dəga sərgi da marvətər kə uudaha zamanən biya.”

¹³ Təhalakwaha kaa duutərəsduug kə iina, kaa daas kə iin damma perrayuwa, kaa dzəva dagal kə iin dat ghyaba kwaha.

Yista Farisiyaha Ard Hirudus

¹⁴ Viyatəraavig kəsa bruudi kə mbərzaha Yesu, ba pal wa vakatər ma perrayuwa.

¹⁵ Kaa bəlaatərabələg nə Yesu kə maggiya, amaa, “Fəmfəg kə hyəmmi dəgiya, dla6a am fəgaan kə taad tə yista Farisiyaha ar də dəga Hirudus.”

¹⁶ Kaa tagkəvaatəg kə mbərzah ma taatakaatər taakiya, “Mbakyarvad kiyam maay də bruudi ha waa taag nə iin ndəkwhahini?”

¹⁷ Nəghaakaba nə iin kə dēgiti ar taag nə iitəra, kaa ndavtrundavəg kə iina, “Aujibəg am taakiya am maay də bruudi? Mbats, gwastən nəghamaaka biya? Dla6a sərəmaaka biya? Mbats dəkdek ghəraruwa?”

¹⁸ Am də gyiyaha, am nəghəga biya? Am də hyəmmyihaha, am cinnga biya? Mbats dzamamna biya?

¹⁹ Ma sartakwa lahanteru nai kə bruudi dlə6 kə uudah alfu dlə6na, alghw ngwen wa dzahamant nə uuram kə təmgəani?”

Kaa ngugangug kə iitər taakiya, “Alghw kəlawə tar buwa.”

²⁰ “Bruudi uudifən kə lahanteru nai kə uudahna, maandala alghwah ngwen wa dzahamant nə uuram righarighan də ghwadgahaanii?”

Am nə iitər taa kə iina, “Alghw uudiffa.”

²¹ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Gwaastən nəghamaaka bi kə əlbəgar biya?”

Məghanambəg Yesu Kə Gulfma Betsaida

²² Daragha ba nə iitər damma Betsaida, kaa səvadasəg nə uudan gulf kə Yesu, kaa ghalgaan kə iitər maa tapna kə gulfiina.

²³ Viyit kə iin kə dəva gulfəna, tadda kə iin dagal da gylga kəssa. Təfgharvaba nə iin kə ashavai kə uudanən maggiya, tapna kə iina. Ndavaru kə iin taakiya, “Agha nəghəganəghəg kə dēgita?”

²⁴ Kaa dzəgantdzəg kə gulfən kə ghəran damma zhigəl, amaa, “ən nəghəganəghəg kə uudaha, ən nəghtər bənd uufaha, ar gwayaiva.”

²⁵ Kaa gwiya tapgaan kə Yesu kə gyiyaana. Ngəl wurgətwurəg nə gyi təvakaiya, mbana, kaa nəghəganəghəg kə dēgit ba marauwa.

²⁶ Kaa bəlgarsələg Yesu daas da hənəyaha, amaa taa kə iina, “Gwiya təbi kə zərkəss biya.”

Haighanthaig Bitrus Taakiya Yesu iin nə Kəristi

²⁷ Yesu ard mbərzahaan daral damma zərkəssah ma Kaisariya Filibi. Təghərdəga kaa ndavtrundavəg kə iin kə mbərzahaan taakiya, “Ən war nai ma tag nə uudahi?”

²⁸ Kaa ngugangug kə iitər taakiya, “Kyalləm ar taaki, agha Yuhwan dadda tsuufəga, kyalləm ar taakiya, agha Iliya tlayanga, kyalləm dla6 ar taakiya, agha pal ma tlayangaha.”

²⁹ Kaa ndavtəruundavəg kə iina, “Kuraməm, ən warnai mam tləg nə uurami?” Ngwaangug nə Bitrus taakiya, “Kəgh nə Kəristi.”

³⁰ Kaa 6əltəra kə maggi kə mbərzahaan aa tagararbi aandzu ndəwar kə əlbəg təghər kə iin biya.

Tagadatag Yesu Təghər Kə əmtsəgaana

³¹ Makwanən kə sarta, kaa fəgarzhafəg kə Yesu tsagtər dəgit təghər kə duuli da həbəg Zəra Uud kə dladʹshah-shaha. Ar da naabi nə maalah təghər kə dlamaa kəlaw ard maalah zhiila kəssa uufah, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, da tsəvaana, təhala həng həkərd da ciig də shiifəgga.

³² Taggada bat 6ala6al kə kwanən kə əl6əga.

Kaa dahanat nə Bitrus kə Yesu damma dləmmbaava, buuraraana.

³³ Kaa gwiwət kə yesu vazəna kə mbərzahaana, ngal caa gyi kə iin tə Bitrus taakiya, “Yagh vakar, shatanahna! Dzagaghəragha band uuda duniya, band dzamaghəra Daadamazhigəl biya.”

³⁴ Təhalakwaha dāhant kə iin kə uudah ar də mbərzahaan ba hərz də iina, amaa taa kə iitəra, “Badəm daddakwa naa gata kaiya, duwant kəghəraana, kəssant kə tla6a hətəgaan kaa gatəkwagətəgga.

³⁵ Badəm daddakwa naa fa shifəggaana, da tləkəna biya. Dla6a badəm daddakwa 6əlda shifəggaan mbakyarvad kaiya, ar də əlbəga marawa, aafəga ba də fəga.

³⁶ Au paydaan akwama tlakkənātəg nə uudan kə dəga duni ba dəm 6əlda kə shifəggaani?

³⁷ Dla6 au wada wəlda nə uudan dlakulva shifəggaani?

³⁸ Badəm daddakwa cinnga zhirwara ard də əlbəgar ma kwanən kə zamana kwa maay jiir mavakai biya dla6a də haipah ba dyaka, Zəra Uud ndakwi da cinnga kə zhəruwan ma sartən da saggau nə iin ma ndangəra Daddaana əmtad də zərbəlgah kwar caccuwanacac-cuwana.”

9

¹ Amaa dla6 taa kə iitəra, “Ən tagkurtag kə jiira, məng lii ar ghacəga vaakwan ar maay da əmtsəg biya, bamma nəgharanəghəg kə sagauwa tləksəra Daadamazhigəl bad ndzadfa.”

Gwiyaətəgwiig nə ndzəgana Yesu

² Təhala həngah əngkwaha kaa kəsgankəsəg Yesu kə Bitrus, ard Yakuba, ard Yuhwana, kaa langtərdət kə iin dagat damma aghwa ba kyakkwa, ar ndzan ba dawaatəra vaakwahiina. Kaa gwiwətəgwiig kə ndzəganaan təvuukwatəra,

³ sədvaan ndza madəkw batəl ar mbiiga, maay dadda bara kadlangi bardabarəg ndkwah ma duni biya.

⁴ Kaa tsəgwatsug tlayang Iliya ard tlayang Musa vakaatər ar taaghai də Yesu.

⁵ Am Bitrus taa kə Yesu, “Dadda tsagadəgita, maraw ndzəganamiyam vaakwanəna, kəm tafgatafəg kə tsakwamah həkərd, pal kəskəgha, pal kə tlayang Musa, pal dla6 kə tlayang Iliya.”

⁶ Sərgabi kə dəgiti da tag nə iin biya, adaba gədzarətgədzəga ba vaivaiya.

⁷ Kaa saay kə akumb hədtərdə, kaa ba cinngalcingg kə kungy ma akumbiina, taakiya, “Kəgh zərarra, kwan waig naiya. Cinngamarnuucinnag!”

⁸ Maay ma taadətər biya, kaa 6ala gyi kə iitəra nəgharabi ndəwar biya, ba Yesu kalti wa əmtad də iitəra.

⁹ Təghərdəga saayatər maghwa, kaa 6əltər maggi kə Yesu aa tagararbi aandzu ndəwar kə dəgiti aa nəghəga nə iitər biya, bamma ciyitciig Zəra Uud ma gətlah ndanna.

¹⁰ Ar duwars kə əlbəgən bamma taatakaatəra, kaa ndava zaraabahaatər kə iitər taaki auwa tlatləg nə Yesu də “Ciig ma gətlah”.

¹¹ Təhalakwaha kaa ndavəgarundavəg kə iitər taakiya, “Aujilbəgci kə lii tsaga adzahadzaha Musa ar taaki ba tlayang Iliya wada fəgarzha saay ba zəngwa, təhalakwaha kaa Yaazhigəli?”

¹² Ngwangug Yesu taakiya, “Ba jiira tlayang Iliya wada fəgarzha saaya ba zəngwa mbakyarvad 6adla dəgita badəmma. Bakəvakwaha vindavindan taakiya Zəra Uuda da həbgaan kə dladʹshah-shaha, dla6a ar da naa biya. Nii ənd kwah bi hii?”

¹³ Abi, sahisəg nə Iliya, 6agarra6ag nə uudah kə iin kə dəgita badəm kwa naag nə ghəratər badəmma, band kwa vindavindan da dzəgardzəga.”

Mbəghanambəg Yesu Kə Zəra Kwa Də Shatanaha

¹⁴ Gwiyarəghəra ba nə Yesu ar də mbərzah həkərdən savak kyalma mbərzaha, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə uudah bədyak fadəga təghər kə iitər. Lii tsaga adzahadzaha Musa dla6a ar 6alla agajau də iitər.

¹⁵ Nəgharaba nə iitər kə Yesu kaa 6a jappər ba vaivai kə dlamaa kəlaw badəmma, kaa əmdəra da tagar uus kə iitəra.

¹⁶ Kaa ndavatrundavəg nə Yesu kə mbərzahaana amaa, “Agajawaw wam 6ag nə uuram də iitəri?”

¹⁷ Kaa ngwangug kə uuda nə iin ma dlamaa kəlaw, amaa, “Dadda tsaga dəgita, wan zərar naa səkadəv naiya, kwa ciḡəg nə shatanaha dlaḡa tsəgharvatsəg kə taaghahiya.

¹⁸ Ba tuukw sarti tsəgwaraa nə iina, tlvagaarəttlavəg da tə haaya. Faraa kə kubəg ma ghahiya, baz kərdə tlarḡa, ghularant kə vəgh ba dzəghəgha. ‘Dahandəhəg kə mbərzahagh da lagwana, pilatərvaapilga.”

¹⁹ Ngwatərangug nə Yesu amaa, “Kuram uudaha zamana, am maay də fadghər biya, ən da zəlma əmkyangar nai də kurami? Dlaḡa ənda bəshkur hər nai kwanahaanii? Ayakam kə zəriin da vakara.”

²⁰ Kaa səgərdəvsəg kə iitər kə zəriina, nəgha ba nə shatanahən kə Yesu, bat watsəra kaa tləvgaarəttləvəg kə iin kə zəriin dat tə haaya, kaa təg kə vəghaana, gudḡəlḡəlga, baz kubəg sagal ma ghahiyaana.

²¹ Kaa ndavgarundavəg Yesu kə daddaana, “Fəgharzhə hər nə dəginən kə ḡagarḡagi?”

Aiyam nə daddaana, “Fəgharzhə bamma zarhəra.

²² Balgaan damma kaara ar də yuwa, kiyava tsəgaana. Akwama mənəg nə dəgiti agha ḡaggnanənga, zhukəmdalazhug agha məkəmdnu.”

²³ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Aujilbəg agha ndava taakiya mbatak ən ḡagnaḡagi? Abi, makwar kə dəgit ḡagaḡag vak dadda fadghəra.”

²⁴ Caaricaari kaa dzəgantdzəg kə dadda zərən kə kungy amaa, “Fandghərətfəga, məlwadmələg ən farna kə fadghəra!”

²⁵ Nəghaba Yesu kə uudah ar ba sagau də əmdərga, kaa cagaraacag kə iin kə gyi kə shatanahən amaa, “Kəgh shatanahən tsəgharəva kə zərən matang makwai kə taaghahiya ard cinngacinnga, assagal ma vəghaana, gwiya dəbi dlaḡ damma vəghaan biya.”

²⁶ Kaa huuləg kə shatanahna, kaa ḡajagaan kə iin kə zərən ba vaivaiya dlaḡa kaa ḡagalaana. Kaa hənəghəng kə zərən band daddakwa əmtsəəmtsana, baz tagaan kə kyalm taaki, “Abi, əmtsəəmtsəga.”

²⁷ Kaa həkynan nə Yesu kə dəvaan ciyanta, ghacana.

²⁸ Dəgha ba nə Yesu da hənəyaha, kaa ndavgaruundavəg kə mbərzahaan ma dləmmaaba, taakiya, “Aujilbəg kəskəmdndvəa lagwa shatanahiini?”

²⁹ Kaa ngwanguga kə Yesu, amaa, “Hulfa kwan kə shatanaha laguvda biya bamma də dzəgwazhigəla.”

Gwiya Tagadatag nə Yesu Kə Əlbəg Təghər Kəmtsəgaana

³⁰ Kaa ciya ḡagal kə Yesu ar də mbərzahaan vaakwaha, Kaa ḡhudadagal kə iitər ma huḡa ḡalili. Nahaabi Yesu sərvaaka vakavaki də iitər biya,

³¹ adaba ndza tsaggtər dəgit kə mbərzahaan taakiya, “Zəra Uuda da vəltər damma dəv kə uudaha, da tsəvana. Təhala hənəgh həkərdə da ciiga.”

³² Nəgharaakai kə dəgiti tag nə iin biya, dlaḡa ar ḡədzəg kə ndavgaana.

Warwa juujig də Dyakəra

³³ Daragha ba nə iitər damma Kafarnahuma. Kaa daas kə Yesu da hənəyaha kaa ndavtrundavəg kə iin kə mbərzahaan amaa, “Agajawaw wamaa ḡag nə uuram tə ḡhərdəgi?”

³⁴ Mbəḡar bi kə ghaiyatər biya, adaba ḡalarḡaləg kə agajaw təghərdəg taaki war maal mataatakatəra.

³⁵ Kaa cuhwurgacuhurg kə Yesu, dāhant kə kəlawə tar bu na, amaa taa kə iitəra, “Badəm wanaa nəg kə dəga zungwa, barari nal kə dəga haal badəmma, naal dlaḡ kə kwatnaha uudah badəmma.”

³⁶ Səddan kə zərzəra, ghacna ma taatakatəra. Həkyna həkək təvəgh kə vəghaana, amaa taa kə iitəra,

³⁷ “Badəm daddakwa dləghəga zərzər əndkwan mbakyarvad ḡaagara, dləghakwidləghəg kəkaiya. Dadda kwaa dləghkwi kai dlaḡa, kaibi wa dləghkwi nə iin biya, aa dləghəga daddakwa ḡələkwaḡi kaiya.”

Kwa Maay Tləghuma miyam Biya, əmtəd də kəmyama

³⁸ Am Yuhwan taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, mənəg nə uud kəmdna nəghəgha nəmnd lagwa shatanah ma ḡaagaha, kəm tsarvana, adaba maay ma kəmyam biya.”

³⁹ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Tsamarəv biya, maay wa ḡa dəga jappər ma ḡaagar təhalakwaha kaa taa əlbəg ḡhwad tə kai biya.

⁴⁰ Badəm wa maay ḡa tləghum də kəmyam biya, əmtəd də miyama.

⁴¹ Ən tagkurtag kə jiira, badəm waa vəkur yuwa həkḡḡəg, aandzu ba kwu palla adaba am dəga Kəristi, ən tagkurtag kə jiira, da pilwabi nə dəghshigaan biya.”

Dəgitaḡi Fəgara Uud Kə Ba Haipa

⁴² “Badəm daddakwa fəgaraa pal ma zərzarhahaan fadghəraatər tē kaiyən kə 6a haipa, da nəg kə dəga zhuwadaala. Da nguləm ngudvardəm nə akura vaar ma kungy, bəldəm damma dəlva.

⁴³ Akwama fəkaa 6a haip nə dəvaghā, agha ghuddana. Nguləm agha tləkkəna kə shifəgga damma zərazər də dəv palla, təghər kə damma kaar fai də dəvahagh bərkudā, vakavakən da tsəvabi nə kaarən biya. [

⁴⁴ Kwadyahanən kwar zətərzəg vaakwahiina, ar maay əmtsəg biya, dlaḡa tsəva bi nə kaariin biya.]

⁴⁵ Akwama shəghaghā wa fəkaa kə 6a haipa, agha ghuddana. Nguləm agha tləkkəna shifəga tangw damma zərazər də shəg pal, təghər kə damma kaara fai də shəghagh bərkudā. [

⁴⁶ Kwadyahanən kwa zətərzəg vaakwahiina, ar maay əmtsəg biya, kaarən dlaḡ tsəva biya.]

⁴⁷ Akwama fəkaa 6a haip gyiyaghā, nguləm agha təddana. Nguləm agha tləkkəna kə tləkkəsəra Daadamazhigəl də gyi pal təghər kə damma kaara fai də gyiyahagh ba bərkudā

⁴⁸ vaakwahiina, ‘Kwadyahaan zətərzəgna, ar maay əmtsəg biya,

Kaariin dlaḡa tsəva biya.’

⁴⁹ Da fəshav aandzu kwar kə uuda də kaara, bandkwa fəshav nə kyulləg də iizhamalaha.

⁵⁰ “Iizhamalaha dəgit marraw nə iina, akwma tagwazhatagw nə iizh də yamyamana, am da gwida ndari? Aandz mæng nə iizh ma kuram, am ndzan ma gabərər də zaraaba-haaruwa.”

10

Tsag Təghər Kə Lagwa Uusa

¹ Kaa duwa vakavak kə iin kə Yesu, kaa ciya dagal damma larda Yahudiya, kaa dzəva kə iitər dat ghyaba zaagha Jodan. Uudah bədyaka dlaḡ gwiya dzaharvətdzahəg vakaana, kaa gwiya tsagtərtsag bandkwa nət nə iina.

² Kyalma Farisah sərəvsəg sa fəshgaana, kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya, “Ma adzahadzaha Muusa, kalkalaan kə uudan lagwars kə uusaana?”

³ Kaa ngutərangug Yesu amaa, “Auwa tagakur na adzahadzaha Muus daa?”

⁴ Ngwarangugga aiyam nə iitəra, “Haighanthaig nə Muus taakiya agha vinndara kə kakkada tagwavəgh də uusagha, dlaḡa agha lagwarsa.”

⁵ Am Yesu taa kə iitəra “Vindakura mbakyarvad dəkdəka ghəraru nə Muus kwanən kə adzahadzaha.

⁶ Bamma da zəngwa, ndəraandərg ‘Daadamazhigəl kə uudaha ghwalva ar da uusa.’

⁷ Mbakyarvad kwaha, duugaan uud kə dadnaan ar də babbaan əmtsəvət tē uusaana.

⁸ Ba bərkud ar nal kə vəgh palla. Tangw da təvuukwa ard ndzəga band uud palla, maadlai uud bu biya.

⁹ Adabad kwaha, dəgiti aa matləgant Daadamazhigəla, aa tagw bi nə uudan biya.”

¹⁰ Gwiya ba nə iitər da hənyaha, kaa ndavgarundavəg nə mbərzahaan kə Yesu təghər kwanən kə əlbəga.

¹¹ Aiyamaa taa kə iitəra, “Badəm nə uudi lagwda uusaana, gak kwatlərən kə uusa, 6agagharaḡag kə haipa gwaragwar kə uusa zəngwa.

¹² Akwama uus dlaḡ wa duugars zhiilan kəsuu kwatlərən kə zhiila, 6agaaḡag kə haipa gwaragwara.”

Fətəraafəg Yesu kə Bark kə Zər zarha

¹³ Kaa ba langarlang kə uudah kə zər zarh kə Yesu kiyava fətəra barka, kaa burəgaraaburəg nə mbərzahaan kə uudaha.

¹⁴ Nəgha ba Yesu, kaa badzəg nə rəvidmahuuda, amaa taa kə iitəra, “Aduwamtərdūug kə zarəh da vakara, tsamtərvən biya. Adaba tləkkəsəra Daadamazhigəla dəga jəbba iitəra.

¹⁵ Ən tagkurtag kə jiira, badəm daddakwa dləghabi kə tləkkəsəra Daadamazhigəl band kwa dləghəg zərzər biya, dəgaabi damma vakai biya.”

¹⁶ Sətərdaa kə zarhiin da vakaan həkytərna ba həbəkka, fahtəraa kə dəva, dlaḡa fətəraa kə barka.

Daalazər Dadda Hyahha

¹⁷ Təghərdəga ciyadagal Yesu vaakwahiina, kaa sagau kə uuda nə iin də əmndərga, kəlla kə iin kə ghwunj təvuukwana, kaa ndavarundavəg kə iin taakiya, “Dadda tsagaa dəgita jiijiira, awan da 6ag nai ən tləkkəna kə shifəga tangw damma zərazəri?”

¹⁸ Aiyam Yesu taa kə iina, “Aujiilbəg kəskəgh da kai dadda jiiri? Au mæng dadda jiira, ba Daadamazhigəl palla.

¹⁹ Abi agha sərgasərg kə dəgiti taag na adzahadzaha, ‘Tsəbi kə shiffəg biya. Bagbi kə gwaragwar biya. Bagbi kə gəl biya. Bagbi kə shiida fiid biya. Bagbi kə mbadiira biya. Agha faara kə daadagha ar də baabagha.’ ”

²⁰ Am daala zërna, “Dadda tsaga dægita, abi tsufananttsuufæg kwanahaan ciigët bamma zarhëra.”

²¹ Kaa vazëgaan kë Yesu dë vazëga wayakëvëra, amaa taa kë iina, “Ba dëgit pal wa tëmkaana. Dëg valëtvelæg kë dëgiti agha dë vakai nëng badëm, agha vëltër kë talagaha, agha tlëkkëna kë hyah ba dyak ma ghërazhigëla. Tëhalakwaha agha sagau da gatkwagëtëga.”

²² Bad cinnagacinnëgaan wah kë ëlbëgna kaa badza hudvëg kë iina, kaa gwiya daas kë iin ma badzëga ërvidmahudë, adaba dadda hyah në iin ba vaivaiya.

²³ Kaa vaztërvazëg Yesu kë mbërzahaan, amaa taa kë iitëra, “Da dëga ba dlah yaa daddaha hyah damma tlëksërra Daddamazhigëla!”

²⁴ Kaa 6a jappëra kwanën kë ëlbëg kë mbërzahaana. Kaa gwiya tagëtërtag kë Yesu, “Kuram zarhara, da dëga ba dlah, në uud damma tlëksërra Daadamazhigëla!”

²⁵ Da tsafësaf ba kë adlëgwam dagal të duula liipër, tëghër kë dadda hyah daadamma tlëksërra Daadamazhigëla.”

²⁶ Cinnëgara ba në mbërzahaan ëndkwaha, kaa gwiya fëgarna 6a jappër kë iitër ar ndava ghërahaatër taakiya, “Mabba ndëkwaha, warwa da tlëkkëna katëgi?”

²⁷ Kaa vaztëraavazëg kë Yesu amaa, “Vak kë uudaha, mbëmbëlena. Vak Daadamazhigëla mbële biya. Adaba makwar kë dëgit ëgaëbag vak Daadamazhigëla.”

²⁸ Aiyam në Bitrus taa kë iina, “Duwamndarsduug nëmnd kë dëgahaamnd badëm kiyava gata këgha.”

²⁹ Aiyam në Yesu, “Ën tagkurtag kë jiira, daddakwa duugars vëgyaana, bi zërha babbaana, bi dëghwaha babbaana, bi babbaana, bi daddaana, bi zarhaana, bi guhahaana mbakyarvad kaiya ard ëlbëg marawa,

³⁰ dëgiti da tlëkkëna në iin ma kwanën kë zamana, da jëguujig shëg dërmëkka, tëghër kë tlëkna hënyaha, ard zarha baabaha, ard dëghwaha baabaha, ard yahha, ard zarha, ard guhaha, bakëva kwaha da tlëkkëna bamma dlädä. Tëhalakwaha ma zamanën da sagauna, da tlëkna kë shifëgga damma zërazëra.

³¹ Badyak në uudahi ar dëga zëngwa, ar da nëg kë dëga halla. Dëga halla ar da nëg kë dëga zëngwa.”

Gwiya Tagadatag Yesu kë Ëlbëg Tëghër kë Æmtsëgaana

³² Ar tëghërdëga dagat damma Urshalima, Yesu tëvuukwa mbërzahaan ar gatëg të halla ar 6aa jappëra. Uudahi gattër të hal dlaëa ar gëdzëga. Kaa dëhtërtëdähëg në Yesu kë këlawa tar buna damma dlëmmëbaava, kaa gwiya tagëtërtag kë iin kë dëgiti da dzëgaar dë iina. Amaa,

³³ “Kiyam dagat damma Urshalima. Da vëltërvëlæg në Zëra Uuda damma dëv kë maaläh ma zhiilakësuufah ar dë lii tsaga adzahadzaha Musa. Ard ghwudarda kë shariya æmtsëga, ard vëltër kë lii ar Yahudah biya.

³⁴ Ar da nenëgaana, ard tafarwa kë ashavaiya, ar da kalaakan dë kiiëa, ar da tsana. Tëhala hënga hëkërdä da ciyit dë shifëgga.”

Ghëla Yakuba ard Yuhwana

³⁵ Tëhala kwaha, kaa sagau kë zarha Zabadi, Yakuba ard Yuhwana, davak kë Yesu, am në iitër taa kë iina, “Dadda tsaga dægita, këm naa ghala dëgit vakagha.”

³⁶ Aiyama taa kë iitëra, “Au wam naag në uuram ën bagkurani?”

³⁷ Aiyam në iitëra, “Këm ghala këgha mada dëghaghan damma ndangëra kwargagha, pallamnd maa ndzan të dëvaa kaffagha, pal të dëvaa ghyäbëgagha.”

³⁸ Am Yesu taa kë iitëra, “Am sërgai kë dëgiti am ghälëg në uuram biya. Am hëbëgagahëbëg kë dlädën ën da hëbëg naina? Nii am dzugwantdzug bagkura në uud kë hülfa tsuufëgi da bagëwa në uuda?”

³⁹ Ngwaraangug taakiya, “Aana, këm dzugwantdzugwa.”

Am në Yesu taa kë iitëra, “Aana, am da hëbëgagahëbëg kë dlädë ën da hëbëg naiya, da bagkura dlaë në uud kë tsuufëg dë hülfa tsuufëgi da baggwa në uuda.

⁴⁰ Ndzëgga të dëvaa kaffara, bi të dëvaa ghyäbëra, tërär bi në wah biya. Dëgaha lii badlavëtërna mbakyarvad iitër në wah kë vakavaka.”

⁴¹ Cinnëgaraba në kyalma mbërzah këlawën kwana, kaa badza ërvidmahud kë iitër dë Yakub ard Yuhwana.

⁴² Kaa dëhtërtëdähëg kë Yesu da vak palla amaa taa kë iitër, “Am sërgasërgë ma lii Yahudah biya, lii sërëvtërsërg dë kwarga, ar martër ndzëd kë uudahaatëra, uudah maamaalätër ndakwani ar martër ndzëd kë uudahaatëra.

⁴³ Da maay ëndkwah ma taatakaru biya. Mbakyarvad kwaha, badëm daddakwa naa nëg kë maal ma kurama, barari bagarnës kë kwatnahër kë kyalëma.

⁴⁴ Dlaëa badëm daddakwa naanëg kë maal ma kurama, barari naal ëëva uudah badëmma.

⁴⁵ Adaba Zëra Uuda sahi mbakyarvad bagvarnës kwatnahër biya, sahi da 6a kwatnah në iina, dlaëa vëlda kë shiffëgaan kiyava varra uudah badyaka.”

Mbaghanambæg Yesu Kə gulf Bartimawus

⁴⁶ Daragha ba nə iitər damma Yariko. Ba iin ndakwani saggal ma Yariko də mbərzahaana, əmtəd də uudah bədyaka, ndza mæng nə uuda nə iin gulf cəhurgan ma ghyaba duul ghalga. Daagaan Bartimawus, zəra Timawus.

⁴⁷ Cinngha ba nə iin taakiya Yesu zhiil Nazaret wa ghuda dagala, dzəgant kə iin kə kungy taakiya, “Yesu, zəra Dauda, zhukwadaalazhuga!”

⁴⁸ Kaa burəgaraaburəg kə uudah bədyak, ar taakiya “Ndzandzəga,” bakəva kwaha gwiya dzəgant kə iin kə ghai bədyadyaka amaa, “Zəra Dauda, zhukwadaalazhuga!”

⁴⁹ Kaa ghacgaghacəg kə Yesu amaa, “Dahamwantdəhəga.”

Ar dahant kə iitər kə gulfna, am nə iitər taa kə iina, “Ciiga, dlaiga wa dəa kəgh nə Yesu.”

⁵⁰ Bəlda kə nuurana, bərhwaat kaa ciig kə iin davak kə Yesu.

⁵¹ Kaa ndavəgarundavəg kə Yesu taakiya, “Au wagha naag nəng ən ɓagkani?” Am gulfən taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, manaa naa nəghaganəghəgga.”

⁵² Aiyam Yesu taa kə iina, “Dəga, fadghəragha mbakambəga.”

Caaricaari kaa nəghaganəghəg kə iina, kaa gata Yesu kə iin dagal tə duula.

11*Dagha nə Yesu Damma Wurshalima*

¹ Həzarət ba nə iitər daadamma Wursalima, kaa ghacəgagacəg kə iitər ma Betafaji ard Betani, vaka Gaval kwa də Uufaha Zaituna, kaa ɓəlgantɓələg nə Yesu kə mbərzahaan buwa,

² Amaa taa kə iitəra, “Damdəg damma gədzərkəsən təvuukwaruna. Bəd daasarūwa am da nəghəganəghəg kə gələaɓa aghyungngw ngudəngudana, kwa tapavənai dalgaa biya. Pəlamdaapəlgə

³ Akwama ndavakurundavəg nə uud taakiya, ‘Aujilbəg kəskuram pəlgəani?’ ‘Am tagar taakiya, Yaazhigəl wa naagaana, da gwiigaan saas bandakwan ndakwana.’ ”

⁴ Kaa dagal kə iitəra, ar nəgha kə gələaɓa aghyungngw ngudəga tə ghaiya hənniyahə tə duula. Ar təghərdəga pəlgəana,

⁵ am lii ghacəga vaakwahiin taa kə iitəra, “Am pəlləg damər kə aghyungwini?”

⁶ Kaa ngwangug kə mbərzahaan buna bakalkal bandkwa tagatər Yesu, kaa duutərəsduug kə uudahiin dagal də aghyungngwiina.

⁷ Sarardəv ba nə iitər kə aghyungngwən kə Yesu, ar ɓələt kə sədavahaatər tə vakaiya, kaa dalgaa nə Yesu cəhura tə vakaiya.

⁸ Kaa ɓalgaɓələg kə uudah kə sədavahaatər bədyak tə duula, kyaləmah dlaɓa ɓalara dəva uufahi ghwadarda nə iitər saama guhaha.

⁹ Lii təvuukwana ard lii tə halaana ar ɗiyaru kə cau taakiya,

“Galyamgaləg kə Daadamazhigəla!

Bark kə daddakwa saay

ma dəaga Yaazhigəla!

¹⁰ Bark kə tləkəsərən da saayən kwa dəga daadamnd Dauda.

Galyamgaləg kə Daadamazhigəla.”

¹¹ Dagha ba nə Yesu damma Wurshalima, kaa daas kə iin damma gaagazaiya vəgya Daadamazhigəl vazəna kə dəgita badəmma, ɓələaɓələg tsau ba hwaasa, kaa gwiyağhəra daas əmtəd də mbərzahaan damma Betani.

Tlafaatlafəg nə Yesu Kə Uuffa Ghəgyivna

¹² Ciyarət ba nə iitər ma Betani dlakaduraana, kaa njəkənjiig nə wai kə Yesu.

¹³ Nəgha ba nə iin kə uuffa ghəgyiv kwad hyimiya, kaa da vazgaan mbatak tləkənətləg kə zər tə vakaiya. Dagha ba nə iin da təvəgha, tləkənabi aandzu ndau tə vakai biya, ba hyimiya, aɗaba sarta yaa zəra ghəgyiv biya.

¹⁴ Amaa taa kə uuffa ghəgyivəna, “Ba dəmma aa gwiya zəbbi nə uud kə zər tə kəgh biya!” Cinnagaracinnəg mbərzahaan kə dəgiti tagada nə iina.

Yesu Ma Vəgya Daadamazhigəla

¹⁵ Dagha ba nə Yesu damma wurshalima, kaa daas kə iin damma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla farzha kə lagwa lii sagwa dəgita ard lii vəlgaana. Kaa tlagars dlaɓ baz təbərəha lii mbəda kwaɓa baz avədaha lii valla takalamasara.

¹⁶ Tsarva kə uudah kə ghwadadagal də dəgita ma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla.

¹⁷ Kaa ba tsagtərtsag kə iin kə uudah amaa, “Vindavavindəg taakiya, “Da dahav nə vəgyar də

Vəgya dzəgwazhigəla dlamakəlaaw badəmma.’

Namdalnəg nə uuram kwan kə ‘vakka shəɓɓa gəlaha.’ ”

¹⁸ Cinnaraba nē maalah ma zhiilakəsufah ar dē lii tsaga adzahadzaha Muus kē kwanən kē əlbəga, kaa fəgarzhafəg kē iitər kē gata duula tsəgaana, adaba ar gədzəgaana, kwakyarvad badəm dzahava dlamakəlaawən ar 6a jappəra tsagaanana.

¹⁹ Bəlaa ba hwaasa, kaa mēlla dagal kē Yesu ard Mbəzahaan ma kəssiina.

Ghulalghuləg Nə Ghəgyivvən Tlaffa nə Yesuna

²⁰ Dlakadur bawur ar ghudadagala, kaa nəghəganəghəg kē iitər kē ghəgyivvən ghulalghuləg tangw dat tlialiyaana.

²¹ Dzamghanidzaməg Bitrusa, amaa taa kē Yesu, “Dadda tsaga dēgita, zharga! Ghəgyivvən tlafigha nəngən ghulalghuləgga!”

²² Ngwatərangug nē Yesu amaa, “Famdəghərətəfəg tē Daadamazhigəla!

²³ Bak jiir wan tagkurtaga, akwama fədghərətəfəg nē uud tē Daadamazhigəla, tagardatag kē aghwən taakiya ciig bəldəmbəlg kē ghəragh ma yiwahaiya. Akwama 6agaabi kē ndaundawur ma ərvidmahudaan tēghər kē dēgiti aa tag nē iin biya, da 6agvarbaga.

²⁴ Mbakyarvad kwaha wan tagkurtaga, badəm nē dēgiti am ghaləg nē uuram ma dzəgwazhigəla, famdəghərətəfəga taakiya tlamkənətləga, da nəg kē dēgaruwa.

²⁵ Dlə6a makwar kē sarti am ciigət nē uuram da dzugwazhigəla, akwama mēng dadda kwamma həkyna nē uuram ma ərvidya, am bəsharnana, adaba ghərava Daadaruwi maghərazhigəl ndakwani da bəshkurna kē haipaharuwa.”

²⁶ Aiciya, akwamam maay bəstərna6əshəg kē haipahaatər kē uudah biya, daadaruwi ma ghərazhigəl ndakwani da maay bəshkuranaabishəg biya.

Ar Ba Ndaundawur Təghər Kə Ndzədda Yesu

²⁷ Kaa gwiya daas kē iitər damma Wurshalima. Kaa gwaiyav kē Yesu ma gaagazaiya vəgya Daadamazhigəla, kaa sagau kē lii maalah ma zhiilakəsufaha, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, ard maalah tēghər kē vəgya Daadamazhigəla sa vakaana.

²⁸ Am nē iitər taa kē iina, “Agha 6ag dē kwar kē ndzəd nəng kwanahaan kē dēgitahi? Warwa vələkak ndzəda 6aagaani?”

²⁹ Am Yesu taa kē iitəra, “Mēng nē ndavəgi ən nē ndavkuru naiya. Am nguwi ghəravaruwa, kai ndakwi ənda tagkurtag ma hulfa kwar kē ndzəd wan 6ag nai kē tlər dē vakaiya.

³⁰ Tagamwataga, ndzədən 6agga Yuhwan kē tsufəg dē vakaiyəntsə, vəlghar Daadamazhigəl nii uudhi?”

³¹ Kaa fəgarzhafəg kē iitər kē agajaw ma taatakaatər, taakiya, “Akwama tagəyamətag taaki, ‘Vak Daadamazhigəla,’ da tagkiyamtag taakiya, ‘Aujilbəg famdəghərət bi tē iin biyi?’

³² Kiyam tagatag taaki, ‘Vak kē uud kwana?’ ” (Ar gədzə dēgiti da 6agtər nē uudaha, adaba badəm nē uudah kəsarantkəsəg taakiya tlayanga Daadamazhigəl nē Yuhwana.)

³³ Kaa ngugarangug kē iitər kē Yesu taakiya, “Kəm sərga biya.”

Aiyam Yesu taa kē iitəra, “Kai ndakwi ən maay tagkurtag kē ndzədī ən 6ag nai kē tlər dē vakai biya.”

12

Garava Lii Cauwara Mbuuca Guhha Inabi

¹ Kaa zavuukw kē Yesu dē tagtər garava. Amaa, “Ndza mēng nē uuda nē iin kwa ndza 6agaa guuha inabiya, ngal tsarvaara kē iin dē hərgəha takka, kwada kē vakka pərtsə zəraana, ndəra kē iin kē gud kiyava dadda uufəgaana. Vəltər kē mbuucan kē yaa daddaha uusəgga, kaa dagal kē iin damma kwatlərən kē larda.

² 6agaa ba sarta caa zəra inabi, kaa bəlgantbəlg kē dadda guhən kē kwatnahaan davak lii cauwara mbuca guhna, kiyava səgarda kyalləma zarha inabi ma guha.

³ Kaa viigətviig kē lii cauwara mbuucəna, ar kalaakan, ar lagwars dagal bad dəvaan dlə6a.

⁴ Kaa gwiya bəltərən kē kwatlərən kē kwatanaha. Kaa tsəgaan kē iitər kē uudanən ma ghəra, ar vələr kē dlə6a.

⁵ Gwiya bəltən kwatlərənə, ar tsan lii cauwara mbuuca guhna. Bəltərən dlə6 kē kyaləm bədyaka, kaa kalgakaləg nē lii cauwara mbuuca guhən kē kyalləma, ar ci6a kē kyalləmahaatəra.

⁶ Gwastən badlə6 nē uud pall kwada bəlgəg nē iina, iin nē zəraana, kwa waig nē iina. Təhalakwaha kaa bəlgaan kē iin da vakaatəra, kaa tagaan kē iin taakiya, ‘Mbatak, ar da fəgaarafəg kē zəraara.’

⁷ Ar takkəva lii cauwara mbuuca guhhən matatakətəra, ‘Wanci nē dadda gwiya guhna, na tsiyamatsəgga, kiyava nəg guhiin kē dəga miyama.’

⁸ Kaa viigətviig kē iitəra, ar tsana, ar duuldan kē tluwa vəghaan da gyləga ghərgəha.

⁹ “Kaa ndavtərundavəg kē Yesu, amaa, ‘Awa da 6ag nē dadda guhini? Da sagau da cə6a kē lii cauwara mbuuca guhəna, da vəltər kē guhiin kē uudahitlərna.

¹⁰ Mbats tapamnabi kə karanta kwanən kə vindəga əlbəga Daadamazhigələn biya? Adaba vindavindan taakiya,

“ ‘Akuri dūwarars yaa daddaha ndərga,

Iin wa naal kə akura ndəræg kwa juujig kə marawa.

¹¹ Kwanna tləra Yaazhigəla,

dlaḅa dəga jappər vakamiyama. ’ ”

¹² Kaa gata dūula viigaan kə maalaha Yahudaha, mbakyarvad nəgharaakanəghəg taakiya tag təghər kə iitər kə garavəna. Adaba gədzar uudaha. Mbakyarvad kwaha ar dūwars, kaa dagal kə iitəra.

Ndavəg təghər kə dūgar hadam kə Kaisara

¹³ Təhala zəlam hədiikəna, ar ʒəlant kə kyaləma Farisiyah ard uudaha Hirudusa, kiyava ngarant dləgəd kə Yesu ma əlbəgahi da tag nə iina.

¹⁴ Tsugwara ba nə-iitəra, am nə iitər taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, kəm sərgasərag agha dadda jiira. Ba dəgit pal nə uudah vakagha, adaba agha maay fa dagar ma uudah biya. Dlaḅa agha tsagaan kə dūula Daadamazhigəl bak jiira. Magha tləg nəng kalkalaan kəskəmənd dūgar hadam kə Kaisar tləkəssa Ruma dyaka nii kalkalaan bihi?

¹⁵ Kəm dūigaan nii, kəm maay hii?” Nəghaakanəghəg Yesu kə muniyaatəra, amaa taa kə iitəra, “Aujilbəg kəskuram fəsha kaiyi? Anakam kwabiin diyav hadamiin də vakaiyən ndana.”

¹⁶ Kaa səgardaasəg kə iitəra, amaa taa kə iitər, “Garava war ard daaga war wa tə vakaini?”

Aiyam nə iitəra, “Dəga Kaisara.”

¹⁷ Am Yesu taa kə iitəra, “Dəga Kaisar am vələr kə Kaisara. Dəga Daadamazhigəl dlaḅa am vələr kə Daadamazhigəla.” Kaa ʒaa jappəraan kə iitər ba vaivaiya.

Ndavəg Təghər Kə Ciig Ma Gətlaha

¹⁸ Sarəvsəg nə kyaləma Sadukiya sa vak kə Yesu. Iitər wa taakiya maay ciig ma gətlah biya. Kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya,

¹⁹ “Dadda tsaga dəgita, vindakəməndavindəg nə Muusa taakiya akwama əmtsaaəmtsəg nə uudan kwal yigga kə zər də uusaana, barari kəsgaan nə zəraabaan kə uusiina, yahara kə zarah kə zəraabaana.

²⁰ Ndza məng zarhabaabah uudiffa, kəsukəsəg yag kə uus mtsan bakwal yigga kə zəra.

²¹ Kaa kəsgukəsəg kə zəra bu kə uusiina, ghəraavaan ndakwi əmtsaa bakwal zəra. Dəga həkərd ndakwani band kwaha.

²² Bandkwah dlaḅa uudif əmtadaatəra, əmtsahara bakwal zəra. Təhalakwaha kaa əmtsəg kə uusiina.

²³ Aitsa, da nəg kə uusa warci pal ma iitər davalala ciig magətlahi? Adaba uudifamtadətər kəsarukəsəga.”

²⁴ Ngwatərangug nə Yesu, amaa, “Dzmaghəraru kalkal biya mbakyarvad am sərgabi kə əlbəga Daadamazhigəl vindavindan biya, am sərgabi dlaḅ kə ndzəda Daadamazhigəl biya.

²⁵ Masartən da ciig lii əmtsaharaəmtsahəg tə faaya, ar da maay ghwalvah kəssa uus biya, ənghwasah ndakwani ar maay da kəssa zhiil biya, ar da nəg band zərbəlgah kwa ma ghərazhigəla.

²⁶ Təghər kə ciig ma gətlaha, tapamnabi kə karantəgaan ma kakada Muus təghər kə kaar zəg tə uuf ma suuy, taakiya, ‘Kai Daadamazhigəla Ibrahima, ard dəga Ishaku, ard dəga Yakubu biya’?

²⁷ Iina, Daadamazhigəla lii ruwaraaruug biya, dəga lii də shiffəga. Təkamaatəkəg ba linglinga.”

Adzahadzah Kwa Də Ndzəddə

²⁸ Pall ma lii tsaga adzahadzaha Muus tlətəraatləg ar ʒalagajawa ma taatakaatəra. Nəghaaka ba nə iin taakiya ngwatərangug Yesu ba kalkala, kaa ndavəgarundavəg kə iin taakiya, “Kwar kə adzahadzah wa juujig ba vaivayi?”

²⁹ Ngugharangug nə Yesu amaa, “Kwa juujig badəmma iin taakiya, ‘Cinngamcinng, uudaha Isra’la, Yaazhigəl Daadamazhigəlamiyama, Yaazhigəl ba palla.

³⁰ Waig kə Yaazhigəl Daadamazhigəlagh də ərvidmahudagh badəmma, ard shifəggagh badəmma, ard dzmaghəragh badəmma, ard ndzədagh badəmma.’

³¹ Dəga bu iin taakiya, ‘Waig kə tləghaarawakyaghagh band kwagha naag nəng kə ghəragh.’ Maay nə watlən kə dzahadzahi juujig kə kwanahaan biya.”

³² Aiyam dadda tsaga adzahadzahən taa kə Yesu, “Tagghədatag bakalkal dadda tsagadəgita, Daadamazhigəl ba palla, maay watlən biya ba iina.

³³ Aa waiyavwaig bad rəvidmahuuf palla, ard dzamaghəragh baddəmma, ard ndzədagh baddəmma, agha waiyant kə tləghaarawakyaghagh band ghəragha, juujig badəm kə kyuləgga əmcagga ard kyuləgga hərga.”

³⁴ Nəgha ba nə Yesu kə duuli ngwaa nə iin də dabariya, aiyama taa kə iina, “Aghaba həf də tləksa Daadamazhigəla.” Tahalakwaha maadlai wa gwiya shughaana gyiya ndavgaru dəgiti tlərn biya.

Ndavəg Təghər Kə Kəristi

³⁵ Ma sarta kwandza tsaga dəgiti nə Yesu ma vəgya Daadamazhigəla, kaa ndavtəruundavəg kə iin taakiya, “Ar tag ndar nə lii tsaga adzahadzah taakiya Kəristi zəra Daudi?”

³⁶ “Dauda kataghəran ndakwi, tədvad Shəddəkw Daadamazhigəl tagaatag taakiya,

“ ‘Am Yaazhigəl taa kə Yaazhigəlara,

Ndzandzəg tə dəvaa kaffara,

Bamma fantəraafəg kə tləghumahagh

da mazhangyi kə shəghaghə.”

³⁷ “Ba Dauda kataghəran ndakwi dāhadahəg kə iin də ‘Yaazhigəla’. Da nəg ndar kaci kə zər vak Daudi?” Cinnaraba nə uudah kə əlbəgən taggada nə Yesuna, kaa dlaig kə iitəra.

Yesu ard Lii tsagga adzahdzaha Muusa

³⁸ Ma tsagaanaana, am Yesu, “Fəmfəg kə hənkal də lii tsaga adzahadzaha Musa, ar naa ba gwaiyav ma sədav dyakdyaka. Dlaḡa ar naa ba tagvətər nə uuss ma kasukwa.

³⁹ Ar naa ba vələvtər nə dəga ndzəganah ndang ma guda dzəgwazhigəla, ard dəga ndzəgaan maraw vakka hwadaga.

⁴⁰ Iitər nə lii za kadlāga ənghwasahi əmtsahara zalahaatəra. Dlaḡa ar dzəgwazhigəl tladḡa kiyava nəghəvtərnəghəgga. Da vələvtərvələg dlad ba vaivaiya.”

Ndzayau wagyigga

⁴¹ Cəhurga ma guda dzəgwazhigəla nə Yesu vaka cauwa ndzayau, vazza duuli ar diig nə uudah kə kwaḡatər ma dəga dəya ndzayau. Kyaləma yaa dadda hyahha badyaka ar diigaan kə kwaḡ badyaka.

⁴² Kaa sagau kə wagiggiin talaga, dəya kə kalami buwa, kwa dət bi nə palləraan dat kwaḡ biya.

⁴³ Kaa dāgantdahəg nə Yesu kə mbərzahaana, amaa kə iitəra, “Ba jiirjiira, wan tagkurtaga, kwabən aa diiga nə wagigən ma dəga dəya ndzayauna, juujig kə dəga kyalma uudah badəma.

⁴⁴ Badəmmaatər vələda bamma dyakəra dəgiti ar dəvakai nə iitəra, wagyigna, ma ndzəgana talagəraana vələdavələg kə dəgiti dəvakai nə iin badəmma, baz dəgiti tsaghər nə iin tə vakaiya.”

13

Tagadatag nə Yesu kə əlbəg təghər kə dləga vəgya Daadamazhigəla

¹ Təduula Sagal nə Yesu ma vəgya Daadamazhigəla, am pal ma mbərzahaan taa kə iina, “Dadda tsagga dəgita, vazəg kə maandala akurahaan ard ndərgahaana, dəgaha jappəra!”

² Am Yesu taa kə iina, “Agha nəghəganəghəg kə maandala hənayahahaana? Da dlagav badəmma. Da maay duwəv nə akur aandzu pal təghər kə zəraabaan biya.”

Dladā Zəngngwa

³ Cihurgan nə Yesu tə Aghwa Zaitun kwar vazakav magyimagi də Vəgya Daadamazhigəla, kaa ndavgarundavəg kə Bitrusa, Yakuba, Yuhwana, ard Andrawus ba daghuvaatər taakiya,

⁴ “Tagkəmnndtaga, da dzəgaar hər wanahaan kə dəgitaḡi? Au nə dəga sərgi da nəghəvaaka nə iin tə vakai akwama hərəz sarta dzəgardzəgaani?”

⁵ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Fəmfəg kə hyəmiya, aa valkurda nə uudah biya.

⁶ Uudah badyak ar da sagau ma daagara, ar da taakiya, ‘Kai nə iina,’ ar da valtəda kə uudah badyaka.

⁷ Akwama cinngamacinnga kə əlbəga ghwaava ard dlaghalgaana, gədzam biya. Barari da dzəgardzəg wanahaana, bakəvakwaha ghaalaan ndakwani səghəv bi ndan biya.

⁸ Uudaha kəssi tlərna, ar da dəgaradəg kə uudaha kəssi tlərn də ghwaava, kwarga ar da ḡa ghwaav də kwarga. Da gajagav nə haay vakavak shahshaha, da məng baz waiya. Badəm wanahaana iin bi gyigyiya dladin biya. Ba fəgarzhaana.

⁹ Fəmfəg kə hyimmi tə ghəhararuwa, adaba da langkurlang nə uuda damma guda shariya, da kalkuraaka nə uud ma guda dzahava Yahudaha. Da langkurlang nə uud da təvuukwa tləvuukwaha ard tləkəsaha mbakyarvad də daagara, am da tagəda kə shiidi maraw təghər kəskai təvuukwatəra.

¹⁰ Lakuti sagau nə halavuwaana, barari tagəvtəra nə əlbəg maraw kə uudaha duni badəma.

¹¹ Ba kəlaa sarti viikurət nə uuda, akwama dakurdaadэг да vaka ta shariya, ndavambi kə dэгiti am да tag nə uuram biya. Ndzaa ba tagamtag kə dэгi да vəkur nə Daadamazhigəl ma kwahiin kə sarta, adaba kurambi wa taaghaiy biya, Shədəkwa Daadamazhigəla.

¹² Zəraaba да vəlda kə zəraabaan да tsəvana, daad dlaḅa да vəlda kə zəraana. Zarh dlaḅ ar да ciyarant kə yaatəra kwa да fəgara cəḅəvtəra nə yaatəra.

¹³ Badəm nə uudaha ar да naakur bi mbakyarvad daagar biya, Badəm nə daddakwa ghacaghacəg dat ghalaana, да katavva.”

Dlaḅa Ba Vaivaiya

¹⁴ “Akwama nəghamanaghəg kə dэгit dzah ma vəgya Daadamazhigəla, kwada fəgara uudah kə ḁuwa vakavakina, (Aa nəghaakanəghəg dadda karantəgaan taakiya) lii ma larda Yahudiya aa əmdərarəmdərəg dagat damma aghwaha.

¹⁵ Kwa tə ghəragud dlaḅa, aa səbbi saay samma hənyah да kəssa dэгit biya.”

¹⁶ Dadda kwama guh dlaḅa, aa səbi saasa hənyah да kəssa səḁavan biya.

¹⁷ Dəga zhuwadaal kə ənghwasahi ənhuda ard lii də zər ma dlaaga ma kwanən kə sarta!

¹⁸ Dzəgwamdzəg kə zhigəl aa dzaarbi wanahaan kə dэгitah ma sarta viyakəsa biya.

¹⁹ Ma kwahiin kə sarta, да həḅav dlaḁ ba vaivai kwa tapavənabi kə həḅgaan ciḡət ma sarta kwa vərḁya nə Daadamazhigəl kə duni biya, tangw damma kwanən kə sarta. Da maadlai gwiya dzəgardzəg hulfa kwan kə dlaḁ ba dəm biya.

²⁰ Maa maay kwakyarvad gulghaniguləg nə Yaazhigəl kə həngahin biya, maa maay nə uuda dəghigi да ngədləg biya. Mbakyarvad uudahaan dzərghaaka nə iina, kaa gulənaguləg kə iin kə həngaha.

²¹ “Ma kwahin kə sarta badəm daddakwa tagkur taakiya, ‘Vazəga, wai nə Kəristi vaakwana!’ bi, ‘Vazəg, wai nə iin vaakwaha!’ Haiyamant biya.

²² Adaba kəristiya fiidfiida ard tlayangaha fiidfiida ar да sagala, ar да ḅa dəga sərəga ard dəgaha jappərha, kiyava vala uudaha, akwama ḅagaḅaga, baz lii dzəravtəraakadzərga.

²³ Mbakyarvad kwaha famfəg kə hyəmiya! Tagankuratag kə dэгitah badəm bamma sarta.”

Saaya Zəra Uuda.

²⁴ “Aiciya, ma kwahiin kə sarta, təhala dladən да sagauna,

“ ‘Faci да ba niknikka.

Kyil dlaḅa да maay ḅa parakrak biya.

²⁵ Kwadladlah ar да ḅala saay ma ghərazhigəla.

Da gajagav nə dэгitahi dyaḁdyak tə zhigəla.’

²⁶ “Təhala kwaha да nəghəvanəghəg Zəra Uud saay ma akumba də ndzəḁa ard ndənggəra.

²⁷ Təhala kwaha да bəldi kə zərbəlgəhaan ar да dzahant kə lii dzərghaaka nə iin sagatsəga, ard dagatdəga, ard dagaldəga ard saadəsəga, ciḡət tə ngyilla duniya dat ghaala zhigəla.

Tsag Təghər Kə Uufa Ghəgiva

²⁸ “Tsagamtsag kə ndzəgana uufa ghəgiva. Akwama fəgharzhafəg nə dəvahaan kə ḅa ndada, dlaḅa farzha kə da daala hyəmiya, səramasərəg taakiya hərz nə madara.

²⁹ Bandkwah dlaḅ akwama nəghamanəghəg kwanahaan kə dэгitah dzəgaardzəga, səramasərəg taakiya hərz sarta, ba həḁf də ghaiya wakyagha.

³⁰ Bak jiijiira wan tagkurtaga, uudaha kwanən kə zamana ar да maay əmtsəg biya, bamma dzəghardzəg wanahaan kə dэгitah badəmma.

³¹ Ghərazhigəla ard haaya ar да ghyənga, əlbəgara badəmma да maay ghyəng biya.

Maay Wa Sərgasərəg kə faci bi sart biya

³² “Kwan kə faciya ard sarta Maay wa sərgasərəg biya, aandzu, zərbəlgahi ma ghərazhigəla, aandzu Zəriina, bamma Daad palla.

³³ Famfəg kə hyəmiya, am ḅadləvəghana, adaba am sərga bi kə faciya ard sarti да dzəgaar wanən biya.

³⁴ Band uudi kwa təghərdəga dagala, akwama ḁuugharsḁug kə hənyaha fətərdəm ma dəv kə əvəvahaana, ma kwaratər bad tləri да ḅag nə iina. Təhalakwaha tagar kə dadda uuffa hənyaha taakiya aa ḅadləvaḅadləgga.

³⁵ Mbakyarvad kwaha, ndzəmandzəg ba ḅadlaḅadlana, adaba am sərgabi kə sarti да saas daddahənyah biya, ma да saa dəghwaasa, ma mahudə vəḁḁa, bi sarta wiiga ghwatəkala, bi dlakadur ba wurra.

³⁶ Aa да tləkuraabi gahragw am hənahaar biya.

³⁷ Dəginən ən tagkur naina, ən tagtər kə uudah badəma, ‘Ndzəmandzəg ba ḅadlaḅadlana!’

..

¹ Təmmaa ba hæng bu kə Hwadaga Haarakəssa Dzava Hənyaha ard Hwadaga Haarakəssa Bruudi Kwal Yista, kaa gata duula viiya Yesu kə maalah ma zhiilakəsuufah ard lii tsaga adzahadzaha Musa də gəlgəla, kiyava tsəgaan kə iitəra.

² Ar taakiya, “Aa ɓagavbi daghuvala hwadagga haarakəs biya, adaba aa da ciyarantbi nə uudah kə uushav biya.”

Diyavarəmdiiḡ nə walla tərshin kə Yesu ma Bitani

³ Ma sartən ndza ma Bitani nə Yesu, za kaf ma wəgya Siman kwa njikən vəc̣ca, kaa saas kə uussiin də mərta wala tərshan reghareghaan kwa ba pir ganaan ɓagava də nardi, cəḡnan diyarəm kə iin ma ghəra.

⁴ Kaa Badza ərvid kə uudahi ndzar vaakwahiina, am nə iitər ma taatakaatəra, “Aa badzəvda kiyavau wallən tərshin əndkwani?”

⁵ Akwmaa vəlavət nə iina, maa tlvkənatləḡ nə kwaḡa bariyam kwa juujig kə dəga viig palla, maa veltər kwaḡiin kə talagaha!” Kaa caagyi kə iitər təghər kə uusiin ba vaivaiya.

⁶ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Duwamarsduugga. Am gargya kiyavauwi? Abi, dəḡit maraw waa ɓagwi nə iina.

⁷ Ba kəlaahəḡa am ba əmtad də talagaha. Mam naagaan am ɓagtəraaḡag kə hərəər aandzu ba hərə, adaba kaiya ən maay kəlaahəḡ əmtad də kuram biya.

⁸ ʔagaḡag kə kəlaa ndzədaana. ʔaighwaadaiḡ nə iin kə walla tərshən tə vəghaar lakuti kə da hədakai kə uuda.

⁹ Bak jiiṛjiira wan tagkurtagga, badəm vakavaki da tagav nə əlbəḡ marawən ma duniya, da dzamav nə uussən kwakyarvad dəḡiti aḡaga nə iina.”

Haighanthaig nə Yahud kə vəlla Yesu

¹⁰ Təhalakwaha, kaa dagau kə Yahuda Iskariyoti pal ma mbərzah kəlawar tar buna davak maalah ma zhiilakəsuufah kiyava veltəru Yesu.

¹¹ Cinngaraba nə iitər əndkwana, kaa dlaig kə iitər ba vaivaiya, dlaḡa ar tara kə langiya vəlgar kwaḡa. Kə ɓəgarzhafəḡ kə Yahud kə gata duula vəlgaana.

Kaffa Hwadaga Haarakəssa Dzavgaara Hənyaha

¹² Daavala faciya zəḡwa hwadagga haarakəssa bruudi kwal yista, kaa harra mbaklaka kə iitər bandkwa narət nə daadijahaatər kə ɓagaan kiyava hwadaga haarakəssa dzavgaara hənyaha, kaa ndavgarundavəḡ nə mbərzahaan kə Yesu taakiya, “Vaakwar wa magha naagnəḡ ma kəmda ɓadləkana kə vaki agha da zəḡ nəḡ kə haarakəssa dzavgaara hənyahi?”

¹³ Kaa ɓəlgantḡəḡ kə iin kə mbərzahaan buwa, amaa taa kə iitəra, “Damdəḡ damma hudakəssa. Am da nəḡhəḡanəḡhəḡ kə uudan də təfuwa yuwa. Gatamarsgatəḡa.

¹⁴ Aandzu kwar kə hənyah wa dəḡaa nə iina, am tagar kə dadda hənyahiin taakiya, ‘Dadda tsaga dəḡit wa ndava taaki mər nə gudi ən da zəḡ nai ard mbərzahar kə kaffa Hwadaga Haarakəssa Dzavgaara Hənyahi?”

¹⁵ Da markurdamarəḡ nə iin kə maandala gud təghər kə guda sharaw kwa ɓadlavəna mbakyarvad haarakəssiina. Am da ɓadlkiyamna vaakwah kə dəḡzəḡa.”

¹⁶ Kaa dagal kə mbərzahaan damma hudakəssa, tlararatləḡ kə dəḡitah bandkwa tagatər Yesu. Kaa ɓadlənə kə iitər kə dəḡzəḡa Hwadagga Haarakəssa Dzavgaara Hənyaha.

¹⁷ ʔagaa ba hwaasa, kaa saas kə Yesu ard mbərzahaan kəlawar tar buwa da hənyahiina.

¹⁸ Ar təghərdəḡga za kaffa, kaa am Yesuwa, “Bak jiiṛjiira wan tagkurtaga, pal makuram da vəlkwavəḡla, kwa bandakwan za kaf əmtad də kaiya.”

¹⁹ Cinngarubi nə mbərzahaan kə əmtakəra əlbəḡən biya, kaa ba ndavəḡ kə iitər ba da pallapalla, “Kai nii?”

²⁰ Ngwatərangug nə Yesu amaa, “Pal ma kuram kəlawar tar buwna, kwa kəm zəḡ nəmnd kaf ma kuu palla.

²¹ Da əmtsəḡ nə Zəra Uuda, bandkwa vindava təghər kə iina. Da dəḡa zhuwadaal kə dadkwa da vəlla Zəra Uuda! Nguləm maa yaavabi vaani.”

Jibiya Yaazhiḡəla

²² Ar təghərdəḡga za kaffa, kaa kəsəḡankəsəḡ nə Yesu kə bruudiya, tagar kə uus kə Daadamazhiḡəla, lahənən veltər kə mbərzahaana, amaa, “Cauwamcauga, kwana iin nə vəghara.”

²³ Təhala kwan dlaḡa, kəsant kə iin kə kuwa yuwa inabi, tagar kə uus kə Daadamazhiḡəla, veltəra. Kaa həḡḡuhəḡəḡ kə iitər ɓadəmmaatəra.

²⁴ Aiyama taa kə iitəra, “Kwana iin nə avəzara. Avəza rəḡha langiya. Kwa da dəyav dagal mbakyarvad uudah ɓadyaka.

²⁵ Bak jiiṛjiir wan tagkurtaga, ən maadlai da həḡḡa yuwa inabi biya, bamma daghuvali ən da həḡḡəḡ nai kwatlərən kə daalaan ma tləkəssa Daadamazhiḡəla.”

²⁶ Bɛlaraa ba nɛ iitɛr kɛ ɔngsa, tɛhala kwaha kaa dagal kɛ iitɛr dat Gaval kwa dɛ Uufaha Zaituna.

Da Balla Gajawa Sɛrgai Kɛ Yesu Nɛ Bitrusa

²⁷ Am Yesu taa kɛ mbɛrzahaana, “Badɛmmaruw am da ɛmndɛrga am da duukwadɛuuga, bandkwa vindava taakiya,

‘ɛn da tsɛggaan kɛ dadda piigga, dlaɓa ar da tadagal nɛ tuughwaha.’

²⁸ “Tɛhala ciigar ma gɛtlaha, ɛn da dɛгаа nɛi zɛngw tɛghɛr kɛskuram damma Galili.”

²⁹ Aiyam Bitrus taa kɛ iina, “Aandzu ar ɛmndɛra badɛm ar duukɛssa, ɛn da duukɛs bi nɛi biya.”

³⁰ Am nɛ Yesu taa kɛ Bitrus, “Bak jiiirjiir wan tagaktaga, haniina, lakuti wiig kɛ ghwatɛkal shɛg bu ma huuda wɛddɛ, aghada ɓaggaan kɛ agajawa sɛrkwabi shɛg hɛkɛrɛɛ.”

³¹ Kaa ba gwaigarsgwaig kɛ Bitrus ba vaivai taakiya, “Aandzu da tsɛkwatsɛg nɛ uud ɛmtɛɛ dɛ kagha, ɛn maay da ɓala gajawa sɛrak bi ba dɛm biya.” Badɛmaatɛr tagar band kwaha.

Dzɛgwadzɛgw nɛ Yesu kɛ zhigɛl ma Getsemani

³² Kaa dagal kɛ iitɛr da vakavakin kwa dahav dɛ Getsemani, aiyam nɛ Yesu taa kɛ mbɛrzahaana, “Ndzamandzɛg vaakwana. ɛn dagal da dzɛgwazhigɛla.”

³³ Kaa dagal kɛ iin ɛmtɛɛ dɛ Bitrusa, ard Yakuba, ard Yuhwana. Tɛhalakwaha kaa mbɛkɛnmbɛg nɛ dladɛn da hɛbbɛg nɛ iin ba vaivaiya, dlaɓa tsɛgharatsɛg kɛ wɛgha.

³⁴ Aiyama taa kɛ iitɛra, “Shifɛgara hɛbbɛa dladɛ ba vaivaiya bandgi na tsɛkwatsɛgga. Ndzamadzɛg vaakwana, famfɛg kɛ hyɛmiya, uufamuufɛgga.”

³⁵ Gavɛr ba nɛ iin da tɛvuukw hɛdiikɛnan, kɛlla kɛ ghunji tɛ haiya, Kaa dzɛgwazhigɛl taaki akwama ɓagaɓaga, maa kɛsvaaran nɛ dladɛna.

³⁶ Amaa, “Abba, Daada, aandzu kwar kɛ dɛgita ɓagaɓag vakagha. Kɛswaarakɛssɛg kɛ kuwa dladɛna. Bakɛvakwaha, ɓag kɛ dɛgiti agha naag nɛnga, dɛgiti ɛn naag nɛi biya.”

³⁷ Sagha ba nɛ iina, kaa tlɛtɛraatlɛg kɛ iin kɛ mbɛrzahaan hɛnahaara, amaa taa kɛ Bitrusa, “Bitrus, agha hɛnahaara? Mbats agha dzɛgwanti kɛ fahyɛmi aandzu dɛga aw pall biya?

³⁸ Famfɛg kɛ hyɛmiya, am dzɛgwan kɛ zhigɛla haik kɛ mbɛɓɛg kɛsuram tɛduula fɛshɛga. Bak jiiijira, naagbantnaag nɛ shɛɛkwa, wɛgh wa maay ndzɛɛ biya.”

³⁹ Kaa gwiya dagal kɛ iin da dzɛgwazhigɛla, gwayaars bak kwahiin kɛ dzɛgwazhigɛla.

⁴⁰ Gwiyaaghɛra ba nɛ iin saassa, tlɛtɛraa ba hɛnahaara mbakyarvad haar ma gyiyaatɛr ba vaivaiya. Pɛlɛtɛrvapɛlɛg nɛ dɛgiti ar da tagar nɛ iitɛra.

⁴¹ Gwiya ba nɛ iin da vakaatɛr kɛ dɛga hɛkɛrɛɛ, amaa taa kɛ iitɛra, “Gwaastɛn am ba ndzɛggaan hɛnahaar am dɛya kudɛgga? Atlanama! Wa ɓagaɓag sarta kwada vɛlav Zɛra Uud damma dɛv kɛ yaa dadda haipaha.

⁴² Ciyamciiga, jiiyam dagala! Wa sɛghɛvsɛg daddakwa da vɛla kaiya!”

Viyavɛtviig nɛ Yesu

⁴³ Ba ndzɛggaan Yesu ba taa ghaiya, kaa sagau kɛ Yahud pal ma mbɛrzahaan kɛlawɛ tar buwna, sarɛv ɛmtɛɛ dɛ uudah ba dɛyaka dɛ katsakarah ard zɛdah vakaatɛra, ɓɛlartɛrɛt nɛ maalɛh ma zhiilakɛsuufaha, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, ard tlɛvuukwaha.

⁴⁴ Tagatɛratag nɛ Yahud kɛ duuli da vɛlɛg nɛ iin kɛ Yesu, amaa, “Daddakwa ɛn da bɛrhuug naiya, iin nɛ uud nɛ iina. Viyamɛtviiga, langamlɛnga, hɛkyamnahɛkyig ba marawa.”

⁴⁵ Bad dagauwa Yahud wah da vak Yesu, amaa taa kɛ iina, “Dadda tsagadɛgit!” Kaa bɛrhugaan kɛ iina.

⁴⁶ Kaa viigɛtviig kɛ uudahiin kɛ Yesu, ar hɛkinan ba marawa.

⁴⁷ Kaa tɛddatɛɓɛg nɛ pal ma mbɛrzaha Yesu kwandza ghacɛga tɛvɛgh kɛ iina, kɛ katsakaraana, ghudarda kɛ hyɛmi kɛ kwatɛnah maala zhiilakɛsuufa.

⁴⁸ Am Yesu taa kɛ iitɛra, “Amaa sagal dɛ katsakarah ard zɛdah sa viiya kai bandgi ɛn dadda zaa duula?

⁴⁹ Ba kɛlahɛnga ɛn ba ɛmtaɛɛ dɛ kuram ma gaagazaiya vɛgya Daadamazhigɛl ɛn tsagadigita, viiyamkwa biya. Barari righɛvant nɛ dɛgiti vindava ma kakaɛɛ Daadamazhigɛla.”

⁵⁰ Tɛhalakwaha badɛm mbɛrzahaan duwarɛsdɛga, ɛmndraraɛmndrɛga.

⁵¹ Ndza mɛng nɛ daala zɛriin gata Yesu tɛhala, maay nɛ sɛɛɛv tɛ vɛghaan biya, ba nuura kalti. Naha viiyarviig nɛ uudaha,

⁵² Kaa dɛgarɛsdɛg kɛ sɛɛɛvan ma dɛvaatɛra, kaa ɛmdɛradagal bad suuha.

Yesu Tɛvuukwa Gyidya Maalaha

⁵³ Kaa lanngaan kɛ iitɛr kɛ Yesu da vɛgya maal batingting ma zhiilakɛsuufa, kaa dza-hvɛtdzahɛg kɛ maalɛh ma zhiilakɛsuufaha, ard tlɛvuukwaha, ard lii tsaga adzahadzaha Musa da vaakwahiina.

⁵⁴ Kaa gatəgaan kə Bitrus kə Yesu təhal təhala, ba bətky tagwavaatəra. Gatəgharsgatəg ba tangw damma huda gaagazaiya wəgya zhillakəsuf kə tingtinga. Cəhura kə iin əmtəd də lii uuffa hənyaha, diira kaara.

⁵⁵ Gatərgatəg nə maalaha ma zhillakəsufaha ard gyidə maalah badəm kə dəgiti maraa da tləkəna nə iitər kə shiid təghər kə Yesu taakiya, ɔagaɔag kə haipa kiyava tsəgaan kə iitəra, bakəvakwaha, viyarəti də haip biya.

⁵⁶ Ghwadararsghwadəg nə uudah ba dyak kə fiid kə Yesu, bakəvakwaha ndzaabi ghaiyatər tə dəgit pal biya.

⁵⁷ Təhalakwaha kaa gwiya ciig kə kyələm uudaha, ar ghwudars kə fiid kə Yesu taakiya, ⁵⁸ “Cinngamndacinng tagadatag taakiya, ‘Ən dlagnadlag kə wəgya Daadamazhigələn kwa ndəraran nə uudaha, ən ndərant kwatlərən bamma həng həkərdə, kwa ndərg uud biya.’ ”

⁵⁹ Bakəvakwah əlbəghaatər ndzaabi tə dəgit pal biya.

⁶⁰ Kaa ciig kə maal batinting ma zhillakəsufah ghacan mataatakaatəra, kaa ndavəgarundavəg kə iin kə Yesu, amaa, “Agha maay də əlbəg biya? Əlbəghaan aa tagav təghər kəskəgh nəm?”

⁶¹ Bakəvakwaha mbədabi nə Yesu kə ghaiyan biya, ndza kə iin ba dəwa. Kaa gwiya ndavgarundavəg kə maal batingting ma zhillakəsuf taakiya, “Kəgh haa nə Kəristi, Zəra Daddakwa də barkna?”

⁶² Ngwangw nə Yesu taakiya, “Aana ba kaiya. Am da nəghanəghəg kə Zəra Uuda ndzəgan tə dəvaa kaffa Daadamazhigəl əmkyadaka, dlaɔa da saay ma akumba zhigəla.”

⁶³ Kaa tahnatahəg kə maal batingting ma zhillakəsuf kə sədavahaana, amaa, “Kwar kə shiid dlaɔ wa kiyam naag nə miyami?”

⁶⁴ Cinngamacing dlaɔa ghəravaru kə badza daaga Daadamazhigəl aa tag nə iina! Auwam nə urami?” Kaa ghudgardaghud nə uudahi ndzar vaakwahiin badəm kə shariya taakiya aa tsəvatsəgga.

⁶⁵ Kaa fəgarzhafəg nə kyaləmah kə tafgarəv ashavaiya, ar mbuusaaraka kə gyiia, dlaɔa ar dlagharaa kə tsəgga, am nə iitər taa kə iina, “Tagga kə daddakwa tsakəgha!” Lii uuffa wakyagh dlaɔa ndakwani kaa kalgaan kə iitəra.

Balaɔbaləg nə Bitrus kə agajawa sərgabi kə Yesu biya

⁶⁶ Ndza mangyila gaagazaiya hənyaha nə Bitrusa, kaa sagau kə dəghwiin pal ma kwatnaha maal batingting ma zhiilakəsuf da vaakwahiina.

⁶⁷ Nəgha ba nə iin kə Bitrus diira kaara, kaa vəzəgaan kə iin ba marawa, amaa taa kə iina, “Kəgh ndakwi agha əmtəd də Yesu zhiila Nazaretal!”

⁶⁸ Kaa ɔalla gajau kə Bitrusa, amaa, “Ən sərgabi var kə dəgiti agha tag nəng biya. Nəghanaakabi ba lingiling biya!” Tagada ba nə iin kə kwaha, Kaa ciya dagal kə iin damma bərcama hənyahiina, kaa wiig kə ghwatkala təhala kwaha.

⁶⁹ Gwiya nəgha ba nə dəghwən kə Bitrus vaakwaha, kaa tagatərtag kə iin kə lii ghacəga vaakwahiina, “Kwan ndakwani pal ghəravaan ma iitəra.”

⁷⁰ Kaa gwiya ɔalla gajau kə Bitrus dlaɔa. Təhala zələm hədiikənana, aiyam lii ghacəga təvəgh kə Bitrus taa kə iina, “Bak jijiira agha pal nəng yan miitəra. Adaba agha zhiil Galili nə ghəravagha.”

⁷¹ Kaa fəgarzhafəg kə Bitrus daava ghəraana, dlaɔa kaa tlaɔa ghəran baz ndaha wadəg təvukwatər taakiya. “Ən sərgai var kə uudanən am tag nə uuram kə əlbəg təghərən biya.”

⁷² Batwatswatsəra kaa wiig kə ghwatəkala kə dəga buwa. Kaa dzamnadzaməg nə Bitrus kə əlbəgi taghar nə Yesu taakiya, “Lakwti wiig nə ghwatəkala shig buwa, agha da ɔalləgaan kə agajauwa sərkwabi shig həkərd biya.” Dzamghana ba nə iin kwan kə əlbəga. Kaa ɔəlaru kə iin kə tuuga.

15

Yesu təvuukwa Bilatus

¹ Dlakadur bawura, kaa diya sawari kə maalaha zhiil kəsauufaha, ard tləvuukwah ard lii tsaga adzahadzaha Musa, ard dzahava lii ma gyid badəmma. Kaa ngwadəngwadəg kə iitər kə Yesu, ar langda da təvuukwa Bilatusa, ar fardəm ma dəva.

² Kaa ndavgaruundavəg nə Bilatus kə Yesu taakiya, “Kəgh tləkəssa Yahudaha?”

Ngwugharangug Yesu amaa, “Aana, bandkwa tagəda nənga.”

³ Kaa ghwadgarəva əlbəgha ba dyak nə maalaha zhiila kəsauufaha.

⁴ Kaa gwiya ndavgaruundavəg nə Bilatus taakiya, “Agha maay mbəda ghai biya? Cinng kə dəgiti ar tag nə iitər təghər kəskəgh ba dyaka.”

⁵ Gwastəna, mbədabi Yesu kə ghaiyan biya, kwana vəlgharvələg kə Bilatus kə dəga jappər.

Ghudavardaghudəg nə shariya əmtsəg kə Yesu

⁶ Dægiti nēt tləkəs kə bagaan sarta hwaɗaga iin taakiya, ɓɛlars kə uud palla kwa ghalga nē uudah sagal ma guda ɓɛrfina.

⁷ Məng nē uuda nē iin ɗagaan Barabbas kwa ɓɛlaavɗəm ma guda ɓɛrfina, əmtaɗ də lii dzagwara dlagwam kwa tsara uuda ma sartən ciyit nē dlagwaməna.

⁸ Kaa sagau kə dzahava dlamakəlaaw da ghala Bilatus maa ɓagɗərə kə dægiti nēt nē iina kə bagaana.

⁹ Ngwatərangug nē Bilatus amaa, “Am naagaan ən ɓɛlkurnəs kə tləkəssa Yahudaha?”

¹⁰ Adaba nəghaakanəghəg nē Bilatus taakiya, ba shiləg wa fatəra maaləh zhiilakəsauufah kə vɛlla Yesu damma ɗəvaana

¹¹ Maalaha zhiilakəsauufah wa shaharant uudah kə taakiya aa ɓɛlkəməndarsɓɛləg nē uud kə Barabaas təghər kə Yesu.

¹² Kaa ndavtərundavəg nē Bilatus taakiya, “Au kaci wanda ɓag nai də kwam ɗaag nē uuram də tləkəssa Yahudahni?”

¹³ Ar ɗəyaru kə iitər kə cau ar taakiya, “Aa hərtəvəthərtəgga!”

¹⁴ Aiyam nē Bilatus taa kə iitəra, “Mbakyauwi? Au nē haipaani?”

Ar gwiya dzəgant kə kungy ar taakiya, “Aa hərtəvəthərtəgga!”

¹⁵ Naagaan tsau nē Bilatus hənɡtərna kə ərvidmahudaatəra, ɓɛltərnəs kə Barabaas. Təhalakwa fəgharaa nē iin kə uudah kə dlaghgaru kiiɓ kə Yesu, kaa vɛltər kə iin kiyava hərtəgga.

Neneneneg Tlaujah Kə Yesu

¹⁶ Kaa ɗadəg nē tlauijah kə Yesu damma gaagazaiya vəgya gumna. Ar dzahant kə tlauijah baɗəmma.

¹⁷ Ar tsəgwərdəm kə sədav kyang hulfa ɗəga tləkəssaha, dlaɓa ar ɓagara kə dzakwa takka, ar fərdəm ma ghəra.

¹⁸ Ar fərzha kə tagar uus taakiya, “Kəm ma barkagh tləkəssa Yahudaha!”

¹⁹ Kaa kalgaan kə iitər də zad ma ghəra, ar tafarəva kə ashavaiya. Təhalakwaha ar kəlla kə ghunj təvuukwana am nē iitəra ar fəgaaradfəga.

²⁰ Ghyəngara ba nē iitər kə nənegaana, ar sədarda kə sədava tləkəsa, ar tsagwɗəm ma sədavahaana. Təhalakwaha ar langda dagal da gyəmal kiyava hərtəgaana.

Hərtəvəthəg nē Yesu

²¹ Ar təghərdəga dagala, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə uuda nē iin ghwudadagal, kwa ɗahav ɗə Siman, zhiila Sayirina, daddaatər kə Alekzanda ard Rufus, saas ma gədzər kəssa, ar faraa baɗ ndzəɗ kə kəssa tlaɓa hərtə Yesu.

²² Ar langda kə Yesu da vakavakiin kwa ɗahav ɗə Golgata, (dægiti tuuk vakai nē iina “Vakka kuwa ghəra”).

²³ Vəlarar vaakwahiin nē iitər kə yuwa innabi laɓalaɓan də mur*, luwa kə həɓgaana.

²⁴ Ar hərtəta. Ar tagwina dlaɓ kə sədavahaan ma taatakaatəra, kaa tsa tsats kə iitər təghər kiyava vaza dægiti aa tləkəna aandzu waratəra.

²⁵ Hərtəɗət ma sarta vaslambadā dlakadura.

²⁶ Ar vinda tē tlaɓa hərtəg kə əlbəgi ghwudararva nē iitər taakiya, “TLƏKƏSSA YAHU-DAHA.”

²⁷ Ar hərtət kə gəlah buwa əmtaɗ də iina, pal tē ɗəvaa kaffaana, pal dlaɓ tē ɗəvaa ghyəbbaana. [

²⁸ Kwan iin nē righəgga tlayangər kwa tagaa taakiya, “Kədlavəna ma lii haipaha.”[†]]

²⁹ Uudahi ghudadagal ar tagar əlbəga nənega, ar gajaga ghər ar taakiya, “Caa! Kəghi agha dlagənadlag kə vəgya Daadamazhigəla, dlaɓa agha da gwiya ndərant bamma hənɡ həkərdə,

³⁰ katəg ci kə ghəragha, agha sii bi dlaɓ tē tlaɓa hərtəg biya!”

³¹ Bandkwah dlaɓ nē maaləh ma zhiilakəsauufah ard lii tsaga adzahadzaha Musa, kaa nənegaan kə iitər ma taatakaatər ar taakiya, “Katəghankatəg kə kyaləma, pilgharvaapiləg kata ghəraana!

³² Aa sasi ci ndan Kəristi tləkəssa Isra'ilən ndakwan tē tlaɓa hərtəgəna, kiyava nəghəganəghəg kəskəmənd kəm fədgəhərtə!” Baz gəlahən hərtəvət əmtaɗ də iinən ndakwani kaa taa əlbəgahi ghwadghwad kə iitər tē iina.

Əmtsəga Yesu

³³ Baɗ vacci təghəra, kaa həɗgarduhəɗəg nē gurtl kə lard baɗəma, tangw damma həkərdə hwassa.

* **15:23** Mur laɓalaɓan də yuwa inabi, vɛlvar kə daddakwa hərtəvət də hərtəg kiyava kəhyəgarna dlaɗa. † **15:28** Kyaləma vindəgahi ndza wura, ar maay də kwanən kə aay biya.

³⁴ Təhalakwaha, sarta həkərda hwaasa, kaa dzagantdzəg nə Yesu kə kuungy bad halavuwa ndzədaan, amaa, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” Iin taakiya, “Daadamazhigəl Daadamazhigəla, agha fiikwada daḅawi?”

³⁵ Cinnğara ba nə lii ghaciga vaakwahiin kwaha, aiyam nə iitəra, “Wai nə iin daa tlaiyang Iliya.”

³⁶ Kaa əmdərəg kə palləraatəra, rəmda kə abarabar də yuwa inabi kwarekreka tə zadda, vəlar kə Yesu kiyava həḅḅəga, aiyama, “Vazyamvazəg ndana! Mbatak da sagau nə tlayang Iliya da sii də vakaiya.”

³⁷ Kaa dzəgantdzəg Yesu kə kungy bad halavuwa ndzədaana, təhalakwaha, kaa dīya shifəgga halavuuwana, əmtsana.

³⁸ Kaa təhgəmtəhəg kə ḅəlyabəlyə Vəgya Daadamaazhigəl hutsəg buwa ciigət ma ghəraan tangw damma suhwaana.

³⁹ Nəgha bən nə tlaujin ndza ghaciga təvuukwa Yesu kə duuli əmtsa nə iina, aiyama, “Ba pakat uudanən Zəra Daadamazhigəl!”

⁴⁰ Kyalma ənghwasaha, ghaccara ba ndzaḅda ar vazəggaana. Ma iitəra məng Maryam Magadala, ard Maryam babba Yakub kudərkudəra ard Isuvuwa, ard Salomi.

⁴¹ Gatarars ciigət sagat ma Galili nə ənghwasahaan ar ba məlgaruməlgə. Dləḅa bədyak nə kyaləma ənghwasah kwa darət əmtəḅ də iin ma Wurshalim ndakwi ndzar ba vaakwaha.

Həda Yesu

⁴² Dəm ba faciya hwaasa, kaa ḅadlav kə uudaha, adaba dlakaduraan Faciya Ngiiga.

⁴³ Kaa sagal kə uuda nə iin ma Arimatiya daagaan Isuvuwa. Pall ma gyidya lii maalmala nə iina, dləḅa fəvaarafəga, kwa pakka saaya tləkkəssəra Daadamazhigəla. Shughanashug kə gyi da vak Bilatus, da ghala ma vəlar nə tləwa vəgha Yesu.

⁴⁴ Cinnğha ba nə Bilatus taakiya əmtsəəmtsəg nə Yesu, vəlgharvələg kə dəga ajappəra. Dahant kə iin kə maala tlaujiin ndavaru taakiya bak jiirjiira ha əmtsəəmtsəg nə Yesu.

⁴⁵ Cinnğha ba nə iin vak maala tlaujin taakiya band kwaha, kaa vəlar kə iin kə Isuvu kə tləwa vəgha Yesu.

⁴⁶ Kaa səgwdaasəgw nə Isuvu kə kəlpakana, səddi kə iin kə tləwa Yesu tə tləḅa hərtəgga, fadant ma kəlpakana, fədəm kə iin ma gətł kwa kwaḅava ma kura. Təhala kwaha, hutambardi kə akura həḅardu kə iin kə ghaiyan də vakaiya.

⁴⁷ Nəghəranəghəg nə Maryamu Magadala ard Maryamu babba Isuvu kə vakavaki fava də tləwa vəgha Yesu.

16

Ciiga Yesu Ma Gətlaha

¹ Dal ba faciya ngiigga, kaa səgwasəgw kə Maryam Magadala, ard Maryam babba Yakub, ard Salomi kə tərshan kiyava dzuupəg tə tləwa Yesu.

² Davala faciya zəngw ma maaka, kaa dagal kə iitər damma gətlah ba dlakaduur wur kəssa.

³ Təghərdəgga dagala, am nə iitər mataatakataəra, “War wada tləkkiyamarwatləg kə akuriin tuuk kə ghaiya gətli?”

⁴ Daragha ba nə iitər da vaakwahiina, dzəgarant ba nə iitər kə ghəraatəra, kaa nəghəganəgh kə iitər mbats tləgavarwatləg nə akuriin dagala. Akuriin ndza maanda.

⁵ Daragha ba nə iitər damma gətliina, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə daala zər tsagwat-sagwan ma səḅav maḅəkwa cəhurga tə ghyəḅa dəvaakaffa, kaa gədzəgətdəg kə iitəra.

⁶ Am daala zərən taa kə iitəra, “Bagambi kə ajappər biya. Am gata Yesu uuda nazare kwa hərtavətəna? Abi, ciyitciiga. Maay vaakwan biya. Wan vakavaki həngavna nə iina.

⁷ Damdəga, am tagar kə mbərzahaana, ard Bitrus, taakiya da dəga nə iin təghər kə iitər damma Galili, ar da nəghəga vaakwah nə iitər bandkwa tagatər nə iina.”

⁸ Kaa əmdərəg saggal kə ənghwasahahaana, ar ḅa jappər dləḅa təg nə vəghatəra. Tagararbi aandzu ndəwar kə əlbəg biya, adaba gədzərdəgədzəgga.

Maradamarəg Yesu Kə Ghəraan Vak Maryama

[

⁹ Ciyit ba nə Yesu ma gətlah dlakadur ba wur davala faciya zəngw ma maaka, marda kə ghəraan ba zəngw vak Maryamu Magadala, kwa lagwgharda nə iin kə shatanah uudiif ma vəghaana.

¹⁰ Kaa daas kə iin tagtər kə uudahi ndzar əmtəḅ ba bawur də iina, lii taa dzəgwagha ar tuuga.

¹¹ Cinnğaraba nə iitər taakiya də shifəg nə Yesu, dləḅa nəghəganəghəg nə Maryama kə iina, fardghərət biya.

Maradamarəg nə Yesu Kə Ghəran Vak Mbərzah Buwa

¹² Təhalakwaha, kaa mbədfəghəmbədfəg nə ndzəgana vəgha Yesu, kaa mardamarəg kə ghəraan vak mbərzah buwa masarta kwa ndzar tə duula dagal damma gədzərkəsə.

¹³ Kaa gwiyaadaas kə lii buna ar tagar kə kyalmaha, bakəvakwaha larwaləg kə fadəghər tə əlbəgiina.

Tləri Vəlatər nə Yesu Kə Mbərzahaana

¹⁴ Təhalakwaha, kaa mardamarəg nə Yesu kə ghəran vak kəlawə təmkikən ma sarta kwa ndzar za kaffa. Kaa cəgtəraacəg kə iin kə gyi təghər kə mairə fadghəraatəra ard dəkdəka ghəraatəra, adaba fadghərətbi də lii nəgharanəghəg təhala ciigaan biya.

¹⁵ Amaa taa kə iitər dlaḅa, “Damdəg damma duni bəḍəmma, tagamtərtəg kə əlbəg maraw kə uudah dəshiga.

¹⁶ Bəḍəm daddakwa fadghərətḑəga, dlaḅa ḅagvara nə tsuufəgga, da tləkkənətləg kə katəgga. Bəḍəm daddakwa fadghərət biya da vələvtər dlaḅa.

¹⁷ Wan nə dəgiti da ḅag lii gata kaiya kiyava marra fadəghərətəra. Ar da lagwan kə shatanah ma daagara, ar da tagaan dlaḅa kə əlbəg də daala ghaiyaha.

¹⁸ Ar da kəssəggaan kə ghavalah də dəvahaatəra. Ma həḅaruhəḅəg kə gurra, maay nə dəgiti da ḅagtər nə iin biya. Ar da fəgaan dlaḅa kə dəvahaatər tə lii yangbiya, ar da mbəgga.”

Kəssəvantkəsəg nə Yesu dagat damma Ghərazhigəla

¹⁹ Təhala kwa tagatəra nə Yaazhigəl Yesu kə kwanən kə əlbəga, kaa kəsvantkəsəg dəvdət damma ghərazhigəla, ndza kə iin tə dəvaa kaffa Daadamazhigəla.

²⁰ Kaa dagal kə mbərzahaana, kaa taa əlbəg maraw kə iitər aandzu takwara. Bəgaḅag nə Yaazhigəl kə tlər əmtəd də iitəra, dlaḅa mara jiira əlbəghatər tədvad dəgaha sərgah kwa vəlla jappər fatəraa nə iin kə ḅaggaan əmtəd də əlbəghiina.]

1CO

Taa uussa

¹ Bulus wa dahavant kiyava nɛg kɛ zɛr bɛlga Yesu Kɛristi dɛ naaga Daadamazhigɛl, ard zɛraabamiyam sastanis.

² Da vak uudaha Daadamazhigɛl kwar ma kurinti, ard da vak lii dahavtɛrant kɛ gata Kɛristi Yesu, ɛmtad dɛ lii aandzu ta kwara kwar dzugazhɛgɛla ma daaga yesu tlɛkatɛga yaazhigɛlamiyama, baz yaazhɛgilatɛra ard kɛmyam badɛmma.

³ Hɛrɛra ard gabɛr vak Daadamazhigɛl Daadamiyam ard Yaazhigɛl Yesu Kɛristi da vakaruwa.

Tagghartag nɛ Bulus kɛ uus kɛ Daadamazhigɛla

⁴ Ɛn tagar uus kɛ Daadamazhigɛl ba kɛla hɛng kwakyarvad kuurama, adabad hɛrɛr vɛlakur nɛ iin tɛdvad Yesu Kɛristi.

⁵ Adaba tɛdvad iina, vɛlakurvɛlɛg nɛ uud kɛ hyahhɛr aandzu takwar kɛ gyaba, tɛdvad taa ghaiya ard sɛgasɛrgɛr badɛmma.

⁶ Bandkwa haiyavant nɛ shiidamnd tɛghɛr Kɛristi mataatakaruwa.

⁷ Mbakyarvad kwaha maay nɛ dɛgiti vɛlakurbi nɛ Daadamazhigɛl tɛdvad shɛkwan biya, bandkwam fa gyi nɛ uuram am paka saaya Yaazhigɛlamiyam Yesu Kɛristi.

⁸ Da fɛkurnaafɛg nɛ Yaazhigɛl kɛ ndzɛda tangw dat ghaala shifɛgaruwa, adaba am da nal kɛ lii maay dɛ haip ma sartɛn da saay nɛ Yaazhigɛl Kɛristi.

⁹ Daadamazhigɛl kwa daahakurɛt da ɛa hudir ɛmtad dɛ Zɛran Yesu Kɛristi Yaazhigɛlamiyama, uuda jiiir nɛ iina.

Tagwazhatagwazha ma lii gatɛga

¹⁰ Ɛn ghaalakuram zaarabahara, mbakyarvad daaga Yaazhigɛl Yesu Kɛristi, haiyaman-thaig dɛ zaraabaharuwa, aandz maay nɛ tagwazhatagwazh ma taatakaru biya, am dzant kɛ ghɛraru vak palla, dzamaghɛraru ndakwi vak palla.

¹¹ Zaraabahara, adaba taghwatag nɛ lii ma hɛnyaha kuluwi taakiya, mɛng nɛ mbadaghai ma taatakaruwa.

¹² Dɛgiti ɛn tlɛtlɛg nai, iin taakiya, ma kwararuwa taa dɛgaan shahha, kwan taakiya, "Ɛn dɛga Bulus naiya," kwan taakiya, "Ɛn dɛga Afulus naiya," kwan taakiya "Ɛn dɛga Kefasa," kwan dlaɛa taakiya, "Ɛn dɛga Kɛristi naiya

¹³ Mbats tagwavɛmtagw nɛ tlɛkatɛg shahshaha? Ɛmtsɛmtsɛg Bulus tɛ tlaɛa hɛrtɛg kwakyarvad kuurama? Nii ɛaga kuura dɛ daaga Bulus ha nɛ-uud kɛ tsufɛgi?

¹⁴ Ɛn tagar uus kɛ Daadamazhigɛl ɛaganarai aandzu war makuuram kɛ tsufɛg biya, ba kiribus ard gayus.

¹⁵ Mbakyarvad kwaha maiy watag da tag takiya ɛagakuura dɛ daagar nɛ uud kɛ tsuufɛg biya.

¹⁶ Dzamanadzamɛga ɛaganara ɛag dlab kɛ yaha istafanus kɛ tsuufɛga, ma juujɛg ba kɛ yaha Istafanusa maay nɛ uudahiil tɛr ɛagantɛra naiy biya.

¹⁷ Bɛlakutbi nɛ yesu mbakyarvad tsuufɛg biya, bɛlakut mbakyarvad taa ɛlbɛg marawa, dlaɛa dɛ dabariya uuda dɛg shig biya. Adaba aada pɛlwai nɛ nɛghɛgga ndangngɛra ɛmtsɛga yesu tɛ tlaɛa hɛrtɛg biya.

Tlɛkatɛga ndzɛda Daadamazhigɛla ard dabariyana

¹⁸ Ɛlbɛga hɛrtɛga, ɛlbɛga ghwad nɛ iin vak lii gata duula ɛmtsɛga, adaba vaka miyamɛn katakiyamɛkatɛg nɛ uudna, ɛlbɛga katɛga ndzɛda Daadamazhigɛla.

¹⁹ Adaba viinda viindan taakiya, "Ɛnda badzɛgaan kɛ dabariya lii taaki ar mɛng dɛ dabariya."

²⁰ Aitsa mɛr nɛ lii dɛ dabariyɛni? Ar mɛr nɛ lii taakiya ar tsaga adzahadzahi? Ar mɛr nɛ lii taakiya ar sɛgasɛrg kɛ dɛgitah badɛmni? Mbats maradai nɛ Daadamazhigɛl taakiya, dyɛmɛdyɛma lii dɛ dabariya kwan kɛ duniya ba dlagɛr nɛ iina.

²¹ Adaba ma tag nɛ dabariya Daadamazhigɛla, uudaha duniya ar sɛrgai kɛ Daadamazhigɛl tɛdvad dabariya biya. Dlakulvakwaha, dzɛghakakadzɛrg nɛ Daadamazhigɛl kɛ lii da katɛg nɛ iin kwa fardɛghɛrtɛfɛg tɛ iin tɛdvad taa ɛlbɛg marawa kwa ma zharg nɛ uud maay nɛ tlɛrani.

²² Yahudaha ar na ma marvɛtɛrdan nɛ dɛga sɛrga, helenaha dlaɛa ar gata sɛrga dabariya.

²³ Kɛm taa ɛlbɛg marawa tlɛkatɛga kwa ɛmtsɛn tɛ tlaɛa hɛrtɛga kwa nal kɛ duula mbɛdɛg kɛ yahudaha, dlaɛa dɛga dlagɛr vak lii ar yahudah biya.

²⁴ Ndzedā ard dabariya Daadamazhigēl nē tlēkatēg da vak lii ar yahudaha ard kwa yahudah biya,

²⁵ Adaḡa dēgiti ma zharga nē uud mandki dlagēr wa ḡaga nē Daadamazhigēla, juujig kē dabariya uuda, dēgiti ma tlatlēg nē uud hētsalhētsēg nē Daadamazhigēla juujig nē iin kē ndzēd uud badēmma,

²⁶ Dzamamnadzamēg kē ndzēganaru ma sartēn dahakurt nē Daadamazhigēla, ba kyēkwah ma kuuram nē lii dē dyēmdyēma ma zharēg nē uudaha, bakyēkwah dlab makuuram nē lii hēkya kwarēg dyaka, bakyēkwah nē zarha lii dyadyaka.

²⁷ Kēsgaakakēsēg nē Daadamazhigēl kē dēgiti tlatlēg nē uud taakiya dlagēra, adaba tsētēra kē zhirw kē lii dē dabariya duniya, kēsgaha kēsēg nē Daadamazhigēl kē dēgiti zharg nē uudah mandki hētsalhētsēg nē iina, adaba tsētēra ku zhiruw kē lii dē ndzēda.

²⁸ Dēgiti kēsgbant nē uud mandki maay dē ndangbiya, aandzu maay tlēraniya, aandzu kwa maay nē dēgiti tukvakaibiya, iin wa ḡag nē Daadamazhigēl kē tlēr dēvakai kiyava dlagan nē dēgiti zharg nē uud mandki mēng tlērana.

²⁹ Bagaḡag nē Daadamazhigēl kwanahaan badēmma haik naaghēr kē uudaha dēgshiga tēvuukwa Daadamazhigēla.

³⁰ Daadamazhigēl wa fafēg kwa namal nē uuram kē dēga tlēkatēg yesu, Daadamazhigēl dlab wa haighant haig kē tlēkatēga nal kē dabariyamiyama. Tlēyamkēna tēdvad iin nē miyam kē jira Daadamazhigēla ard katēgana.

³¹ Mbakyarvad kwaha, band kwa viindviidan ma kakaḡa Daadamazhigēl taaki, “Badēm dadda kwa tsa kusgha aa ḡag bat yaazhigēla.”

2

Ḑlbēg tēghēr kē tlēkatēga kwa hērtavēthērtēga

¹ Ma sarta kwa danēvnai da vakaru da tagakur ḑlbēga Daadamazhigēlēn zaraabahaara, tagankur bi nai dē sērgasērgēra ard markura dabari biya.

² Adaba ngudanant ngudēg ma ērvēdmahuddār taakiya, ma sartēn ēn da ndzēga nai ēmtad dē kuuramna, ēn da maay tsagkur aandzu ndau biya, ba ḑlbēg tēghēr kē yesu tlēkatēga, kwa hērtavēt hērtēga.

³ Sagawar ba zēngw da vakaruwa ēn maay ndzēd biya, tēg nē vēghara mbakyavad dladlawura.

⁴ Ḑlbēgara ard ḑlbēg marawa dzavēmbi nē iin dē pattakurama ma markuura dyēmdyēmēr biya, bamma aa ndzēvēm dē ndzēda shidkwa caccuwanacaccuwana,

⁵ Adaba haik fadghēr kēskuuram tē dabariya uudaha, bamma tē ndzēda Daadamazhigēla.

Dabariya Daadamazhigēla

⁶ Bakēvakwaha kēm taa ḑlbēg dē dabari kē lii ghubarara ghbarg ma fadghērātēra, iin wa dabariya hulfakwan kē zaman biya, dlaḡa dē dēga hulfa lii kwara kwan kē zaman kwa da mēng ghaala kwargatēr biya.

⁷ Kēm taa ḑlbēga dabariya Daadamazhigēl shēḡashēḡan, dabaritan kwa ndza shēḡashēḡan ba wura, iin dabariya Daadamazhigēl kwa fa nē iin ba wurwura lakwti kē fazha duniya adaba fēkiyamara nē uuda.

⁸ Ma lii kwara zaman nadakwana maay wa da nēghēgaka nēghēg kē dabariyan biya, akwama nēgharaaka nē iitēra, maa hērtarēt bi kē yaazhēgēl ēmkyadyēk biya.

⁹ Band kwa viindaviidan taakiya, “Badēm nē dēgiti fatēra nē Daadamazhigēl kē lii waig nē iina maay nēghanēghēg biya, maay nē daadakwa tapghani tapēg kē cēngacēng biya, dlaḡa maay nē daadakwa tapghana kē dzamaghēr tēghēr biya.

¹⁰ Marakiyamnda marēg nē Daadamazhigēl kē kwanahaan kē dēgitah tēdvad shidkwan cacuwana cacuwana, adaba shidkwa cacuwana cacuwana wa gata shiga dēgita, baz dēgaha Daadamazhigēl kwa dēmdēm kē nēghēgaka nēghēga.

¹¹ War wa sērgasērg kē dēgiti ma ērvīdmahudā uudan ma maay ba iin dē ghērānbiyi? Bandkwah dlaḡa, maay wa nēghēgakanēghēg kē dzamaghērā Daadamazhigēl biya bama iin dē ghērāana.

¹² Cauwamnda shidkwa duunibi nēmnd biya, cauwamnda shikwa cacuwana cacuwana vak Daadamazhigēla, kiyava nēghēgakanēghēg kēskēmnd kē dēgitahi vēlakēmnd ba gyagyaana.

¹³ Kēm tagkur kwanaahaan kē dēgitaha, dē ḑlbēgahi tsagav dē dabariya uudbiya, kēm tag dē shidkwa caccuwanacaccuwana, tēdvad taa dēgahaa shidkwa cacuwanacacuwana kē lii dēgaha shidkwa caccuwanacaccuwana.

¹⁴ Daddakwa shidkwa Daadamazhigēlbi wa ḡa tlēr dēvakai biya, maay cauwa dēgaha shidkwa caccuwanacaccuwana Daadamazhigēli, adaba dlagēr wahiin vakana, da nēghēgaaka biya, adaba nēghvaka tēdvad shidkwa Daadamazhigēl nē dēgitaha,

¹⁵ Daddakwa shidkwa Daadamazhigël wa 6a tlër dë iina, tatlëna tatlëg kə dëgitaha badëmma, maay wa tsagarnëstasag biya.

¹⁶ “Warwa sërga sërgasërg kə dzamaghëra yaazhigël kwa da tsagarutsagi?” Dzamaghëramiiyam kësëkëmyama dëga tlëkatëga.

3

Tsaghwaha 6a tlëra Daadamazhigëla

¹ Zараабahara, әn tagkur da bi nai kə әlbәg band kwa әn tagtәr nai kə lii dë shidkwa Daadamazhigël biya, bamma band uudaha duniya, band zarhah vuunj ma gata tlëkatëga,

² Gëlankur gëlëg nai dë ghwaya watla, dë kaffi kwa dëk dëk biya adaba tlamalbi kə zaa kaffi dëk dëk biya, bakëvakhwa tlamalbiya.

³ Adaba gwastëna am ba dlab 6a dëgiti naag në vëghëgha, akwama am ba dlab 6a shëlgakava, am uushava dë zaraabaharuwa, mbats am ba dlab 6a dëgiti naag në vëghëgha biya, adaba am 6a tërähi naag në vëghëgha.

⁴ Mbakyarvad kwaha akwama tagatag në uudan taaki, “Әn dëga Bulus naiy amaa,” kwatlërn dlab taaki, “Әn dëga Afullus amaa,” mbats tlëra vëghëg wam marg në uuram biya?

⁵ War në Afullusini? War në Bulusi? Mbats ba lii 6a tlër kalti biya, kwa famdëghërt në uuram tëdvad iitërya, ma kwaraatëra bad hulfa tlëri aa vëlgar në yaazhigëlan biya?

⁶ Riianariig naiya, pëdghar yu në Afullusa, ba Daadamazhigël wa da fëgara ghubarg kə dëgiti aa riiva riiga.

⁷ Mbakyarvad kwaha daddakwa riiga dë riiga, ard daddakwa pëdghar yuwa maay në dëgiti tuuk vakai në iitër biya, bamma Daadamazhigël pall kwa fëghara ghubarëg kə dëgiti aariivana.

⁸ Dadda riiga, ard dadda kwa pëdghar yuwa ba tlëraatër palla, adaba ma kwaratëra da tlëkënatlëg kə dëgshiga tlëraana.

⁹ Adaba këm tsahwahaha 6a tlëra Daadamazhigël nëmnda, kuurama am guuha Daadamazhigëla dlabä ndërgaana.

¹⁰ Tëdvad herërä Daadamazhigël kwa vëghwa në iina, fanarzhafëg kə ndërg band daddakwa dyaghë kə ndërga, kwatlërn dlabä ndërg tëghëraana. Barari kə dadda ndërg fa hyëmiya të hulfa ndëgi kwa da fëgara në iin tëghëra.

¹¹ Adaba maay në dadda kwa da fëgaraa kwatlër kə ndër shah kwa juujig kwa fëvanën biya, kwa iin në Yesu Tlëkatëga.

¹² Akwama ndërandërg në uudan da tëghër kwa favarzhän dë adawanna, aandzu ma agwallëla ma dë akurahi kwa ndanga, ma dë dakara ma dë kazhakwa aandzu dë ghuuva,

¹³ Da nëghëva nëghëga në tlëra aandzu kwar kə dadda ndërga, da marazha sagal daghuvalana, adaba da marava dë kara aandzu tlëra wara, dlabä kaar wa da sëra tlëri baga në uudana.

¹⁴ Akwama ngërdëti në ndërgän favara dat ghër kwa favarzhänën biya, daddakwa baga kwan kə ndërga da tlëkënatlëg kə dëgshigaana.

¹⁵ Akwama ngërdët ngërdëg në tlëriina, daddakwa ndërgiina da huëgän kə dlabä aandzu ba da tlëkënatlëg kə katëga, band daddakwa dëgal matataka kaara.

¹⁶ Mbats amm sërgai taaki am guda Daadamazhigël në uuram biya, dlabä shidkwa Daadamazhigël wa ndzëga makuuram biya?

¹⁷ Badëm në daddakwa badzëda guda Daadamazhigëla, da badzëgaan dlab në Daadamazhigël kə iina adaba guda Daadamazhigëla cacuwana cacuwanan në iina, dlabä kuuram në gudiina.

¹⁸ Aa valdabi në uudan kə ghërani, akwama tlëtlëgaan në uudan ma ghëran taaki dadda dabari në iin hulkwa dëvakai në duniya, aa nëdal nëg kə ghëran band dlagä mbakyarvad nal kə dadda dyëmdyëma.

¹⁹ Adaba dyëmdyëma kwan kə duniya dlagër vak Daadamazhigëla, mbakyarvad viinda viindän taakiya, “viigan kə lii dë dabariya baz dyëmdyëmatëra.”

²⁰ Viindaviindän dlab ma kakkada Daadamazhigël taakiya, “Sërgasërga në yaazhëgël kə dzamaghëra yaa daddaha kwad dabariya taaki maay në tlëraani.”

²¹ Mbakyarvad kwaha aa tsibi në uudan kə kushëgh dë uud biya, adaba badëm në ba dëgaruwa.

²² Aandzu Bulusa ma Afullusa ma Këfasa ma duniya ma shifëga ma әmтsëga ma dëgitahi ndakwana aandzu kwa da tëvuukwa badëm ba dëgaruu në iina.

²³ Adaba am dëga tlëkatëg në uurama, dlabä tlëkatëga dëga Daadamazhigëla,

4

¹ Da sarkəmnda ka ənkwana nē uud kēm lii 6atlēra yaazhəgəla, kwavəlatər nē Daadamazhigəl kē langyi sarga jirrahan kwa shifashiḡanna,

² Adabad kwaha baraari kē lii həkya langyi ar nal kē uudaha jirjiira

³ Dəgit dyək bi vakar ma ba kuuram wam da fəshakaiya, aandzu mada fəshakai nē uud mat zharga ndzəgana uud, kai bi wada fəshaghərər biya.

⁴ Ən sərgəbi nai mbatak ən mēng də haip biya, bakəvakwaha nal bi taaki ən maay də haip ba lənggi ləng biya, yaazhəgəl wada fəshakaiya.

⁵ Mbakyarvad kwaha ghudamarbi kē shari kē uud ma ḡagabi nē sart biya, pakamant pakəga bamma səghawisəg nē yaazhəgəla. Iin wada marda dēgita shəḡashəḡan kwa ma gurtla, da tagdan dlaḡ kē dēgiti tlatlāg nē ərvədmahuduudaha, təhalakwah wada caug aandzu ma ba war kē kalkala dēgshəgaan vak Daadamazhigəla.

⁶ Aici zaraabahara, əlbəg təghər kwanahaana nandal kē garav tə ghərara ard Afullusa mbakyarvad kē uurama, kiyava tsagan kəskuuram kē əlbəg taaga taakiya, “Dzəvamabi kē dēgiti viindaviivdan biya,” haik tsa kusgha kē palla ruwa də kwa tsagu n iin təghər k uudana.

⁷ War wa tagaktag taaki juughujig kē kyalmahī?

⁸ Auwa agha dəvakai nēng kwa Daadamazhigəl bi wa vėlakəkvələg biyi? Akwama bandkwah citsa, aujilbəg agha naa ghər mandki aa vėlək gyagyanbi nē uudti?

⁹ Adaba manzharg naiya, maradamarg nē Daadamazhigəl bat ḡalaḡal taakiya kēm lii ḡa tlēra kēm dēga halla aandzu ma kē dēgita, band lii ghudavtərdan sharia əmtsəga, adaba namdalnəg nēg nēmnd kē dēgiti da fəg nē duni kē gyi təvakai badəm, baz zarha ḡelga Daadamazhigəla ard uudaha.

¹⁰ Namdalnəg kē dlag mbakyavad tləkətəga, bakəvakwaha am də dabari nē uuram ma tləkətəga! kēm maay də ndzəd nēmnd biya kuurama am də ndzəda! fa zhiruw nē uud tə kuurama, vėləkəmnnd dlad nē uuda!

¹¹ Ndakwana njikəmnnd nē waiya ard andəla, əm maay fahaa sədav marawau biya, kalkəmnnd kaləg nē uuda, dlaba kēm maay də hənyah biya.

¹² Kēm ḡa ba tlər də ghəraməmnnda, akwama dāhakəmvadāhəg nē uuda, kēm fətəra kē bark dlakulvana, akwama vėləkəmnnd vələg nē uud kē dladā, kēm ba ḡəsgaana.

¹³ Akwama tagaratag nē uudah kē dēga bandza daag tə kəmnnda, kēm tagtərdə kē əlbəg bad əmtakəra. Namndal nēg nēmnd band agagava, kwa naabi nē uudaha duni biya.

¹⁴ Viindankuura viindəg nai kwana mbakyarvad ənfəkurdəm dama zhiruw biya, viindan kuura mbakyavad ən ḡəlkura kē magiya adaba am zarharr kwan waitər naiya.

¹⁵ Aandzu am bad lii tsaga dēgit ma tləkətəga kwa kədləvtərnəbiya, am maay də daadah dyak biya. Ba jijia nanalnəg nai kē daad kəskuuram ma tləkətəga yesu tədvad lang kurda əlbəg marawa.

¹⁶ Mbakyarvadkwaha, ən ghalaakuurama tsagamtsag də kaiya.

¹⁷ Adabadkwaha ḡəlanant ḡələg kē Timuti zərər da vakaruuwa kwan waig naiya, haiyananthaiḡ nai də iin ma yaazhəgəla, da dzamkurnəs dzaməg kē dūuli ən gatəg naiy kē Tləkətəg Yesu, ard dūuli ən tsagtər nai kē dlamakəlaaa lii gatəga.

¹⁸ Kəsarantkəsəg nē kyalmaharu mandki ən da maay dagau davakaru biya, baz naa ghərətər kē iitəra.

¹⁹ Akwama haighant haig nē Yaazhəgəla ən da zəlmabi kē dagau davakaru biya, ən da sərən kē hulfa ndzədī də vakai nē lii naa ghəraatərna, kwakyə əlbəghaātər biya.

²⁰ Adaba tləkəsa Daadamazhigəla təvaghai biya, bamma tə ndzədaana.

²¹ Aitsa, auwama kəsgaka nē uurami, ən dagau davakaru də kiifəni, nii ən markurda kē wayakəvərhi?

5

Sharia kē lii ḡa gwaragwara

¹ Ciinganaciing taakiya mēng nē lii ḡa gwaragwar makuurama, hulfa kwa maay ḡagav aandzu ma lii sərgai kē Daadamazhigəl biya, mēng nē daddakwa nadal uusa daddaan band uusaana.

² Baz təda fədaavəgh kəskuurama! mbats, kalkalanbi kəskuuram un gda ərvədmahudā, am sədan kē daddakwa ḡa kwa nē iin ma kuuram biya?

³ Aandzu ba ən maay əmtəd də kuuram ma ndzəgana vəghbiya, ən ba əmtəd də kuuram ma shidkwa cacuwana cacuwana. Ghudanarda ghudəg nai kē sharia kē dadda ḡa kwan kē dēgita ma daaga Tləkətəg Yesu aandzu ban maay əmtəd də kuuram biya.

⁴ Akwama də dzahamvət dzahəga ən ba əmtəd də kuurama, ard ndzəda Tləkətəg Yes,

⁵ Am vėlər kē shatanah kē uuda nē iina, aandzu ba badzada badzəg nē shatanah kē vəgha uuda nē iina, da katav nē shifəgaan davalā fachiya Tləkətəga.

⁶ Tsa kushəghən am 6ag nē uuramna dēgit maraw biya, mbats am sērga biya, abi zər yist ba əknyakwah ya wəgara kuburag kē bruudiya?

⁷ Samdasəg kəmgħura yista aa haipa kiyava nēg kē daala bruudi, ba jirjira band kwaha. Adaba 6agava 6ag nē kyuləga Zəra Mbakəllaka kiyava hwaḍaga haara kəssa ndzava hən̄yaha, iin nē Tləkatəga.

⁸ Mbakyarvad kwaha 6agiyam6ag kē hwaḍaga haara kəssamiyyama, dē bruudi kwa dē əngħura yist ma vakai biya, kwa dēga naiy kē uuda ard dēga 6a kəladər biya, bamma dē bruudi kwal yista kwa iin 6a jirjira ard haigant haiga.

⁹ Viindankura viindəg ma wakitar taakiya haḍambi ghər dē līi 6a gwaragwar biya, ¹⁰ Ən taa kē hulfa gwaragwara kwan kē duni biya, ma līi 6a dlərməga, ma līi 6a gəlla, ma līi 6agarnəs kwatənəhər ghəllaha. Akwama bandkwaha barari am sagal ma tləra duniya.

¹¹ Ən viindkur kwan nai taakiya haḍambi kē ghər aandzu kwar kē zəraabi kwa gata Yesu ma ba 6a gwaragwariya, aandzu dadda dlərməg biya, ma dadda 6agar kwatənəhər ghəlla, ma daddakwa ḍavada, ma dadda huḍa kya, ma dadda 6a gəlla, zambi kē kaf dē hulf kwan kē uudah biya.

¹² Au lambar dē tətər shari kē līi ar dəgamiyyamiyi? Am dē tətər bak zaraabahamiyam līi gatəg nē uuram kē shari biya?

¹³ Daadamazhigəl wada tətər shari kē līi dəgamiyyam biya, lagwamdalagw kē kəlaadin makuurama.

6

Aa ḍiyyar bi nē yaa dadda gatəg kē ghuunja zaraabahatə biya

¹ Akwama mēg ma kuuram kwa na dē ḍiyya ghuunja zəraabana, mbats, dēga zhuruw bi kē iin langan dē vaka taa shari kwar yaa dadda gatəgən biya, ma marau lang ḍavak yaa dadda gatəg nē iin biya?

² Mbats, am sērgabi taakiya yaa daddaha gatəg nē līi dē tətər shari kē duni biya? Akwama ba kuuram wada tēgar shari kē duni tsautsa, am tēgai kē shari tēghər kē dēgitahan ənkəkwahahaan biya?

³ Amm sērgabi taakiya kəmyam wada tətər shari kē zərḍəlgaha Daadamazhigəl biya? Kyakadava dēgitahi ma kwan kē duuniyi kaciya?

⁴ Akwama dzəghadzəg nē hulfa kwanahaan dē kuurama, aujibəg am lang ḍavak kwa yaa daddaha gatən biyi?

⁵ Tagandataḡ nai kwana mbakyavad am dēm dama zhuruwa, aitsa, maay aandzu pal makuuram nē daddakwa dē dabari kwada 6adlənə 6adləg ndzəgana zəraaba ard zəraab biya?

⁶ Aujibəg kaci kē dadda gatəg ḍiyya ghuunja zəraaban dē dama guda taa shari, kwa tēvuukwa yaa daddaha gatəg biyi!

⁷ Ḍiyya ghuunja zaraabaha ruwən am 6ag nē uuram na, abi hətsamal hətsəg nē uuram əndkwahiina, nguləm am fak kē huḍa zəkuruu nē uud biya, dləḍa am fa kē huḍa aandzu ma hutsakurvahutsəg nē uud kē dēgahaaru biya?

⁸ Iin wan kwana, bakura kuurama am za dēga zaraabaharuwa, am həkya dēga uudaha, baz dēga zaraabaharuwa!

⁹ mbats, am sērgabi taakiya līi maay 6a dēga jirjir biya ar dē dēgaabi dama tləkəsə Daadamazhigəl biya? Aa valkurdabi nē uud biya adaba maay nē līi 6a gəlla, ard līi 6agarnəs kwatənəhər kē ghəllaha, ard līi 6a gwaragwara, aadzu ghulvahi hənna dē zəraabatər ghulva,

¹⁰ Ma gəllaha, ma līi dlərməga, ma līi tsətər nē kya, ma līi ḍavadaava, ma līi pərda dēguuda, maay aandzu pallatər kwa dē daadama tsəkəsə Daadamazhigəla.

¹¹ Ndza bandkwaha nē kyalmaharu wurra, ndakwana barakuraka barəg nē uuda, fakurafəg nē uud ba cadlḍədlə tēvuukwa Daadamazhigəla, dləḍa ngədlakura ngədləg nu uud sagal ma haipahahu tēvuukwa Daadamazhigəla ma ḍaaga Yaazhəgəla Yesu Tləkatəga, ard shidkwa Daadamazhigəla miyyama.

Galamgaləg kē Daadamazhigəl dē vəgharuwa

¹² “Haighwanthaig nē uud kē dēgitsh baḍəmma” dləḍa baḍəm bi nē dēgitah kwa mēg nē tləran biya, “Haighwanthaig nē uud, kē dēgitah baḍəmma”, ən nəgalbi kē Eva aandzu ma bau biya.

¹³ “Tavatəg nē kaffa mbakyarvad huḍḍa, huḍḍ dləḍa mbakyarvad kaffa,” ba Daadamazhigəl wa dē ghyəhtərghyəgha ba bərkuda, 6agava mbakyarvad gwaragwar nē vəghə biya, mbagava mbakya tləkətəga, tləkətəg dləḍa mbakyarvad vəghəgha.

¹⁴ Ciighant ciig nē Daadamazhigəl kē Yaazhəgəl ma gətlaha, bandkwah dləḍ nē miyyama dē ciikiyamciig nē uud tḍvad ndzədaana.

¹⁵ Mbats, am sērgabi taakiya vəghəghaharuwa uuḍiyaha tləkətəg biya? Ən haigant biya, ən kəsant kē uuḍiyaha tləkətəga ən nəḍal kuuḍiya karuu biya.

¹⁶ Am sɛrgai taakiya baɗɗam daddakwa matlɛgant vɛghɛghan dɛ karuuwa naral nɛg kɛ vɛghɛ pall biya? Adaba viindaviindan ma kakkada Daadamazhigɛl taaki, “Ba bɛrkudatɛra naralnɛg kɛ vɛghɛ palla.”

¹⁷ Baɗɗam nɛ daddakwa matlɛghant matlɛg kɛ ghɛran dɛ tlɛkatɛga naralnɛg kɛ ma shidkwa cacuwana cacuwananna.

¹⁸ Duwamars duug kɛ 6a gwaragwara! baɗɗam nɛ haipi 6ag nɛ uuda dzavɛmbi dɛ vɛghanbiya, adaba dada gwaragwara 6agar haip kɛ ghɛraana.

¹⁹ Am sɛrga bi taakiya vɛghɛgharuwa guda shidkwa cacuwana cacuwananna kwa maku-rama, dlaɓa vak Daadamazhigɛl biya? Kuuram bi wam dɛ ndzɛɗ tɛ ghɛraruu biya.

²⁰ Sɛgwara dɛ sɛgw nɛ uuda pɛlavapɛlɛga. Mbakyarvad kwaha galamgalɛg kɛ Daadamazhigɛl dɛ vɛgharuwa.

7

Dlad tɛghɛr kɛ kɛssa uusa

¹ Aiciya, tɛghɛr kɛ dɛgiti viindama nɛ uurama, 6aga6ag kɛ maraw ndzan nɛ uud kwal kɛssuusa.

² Adaba haik 6a gwaragwar kɛskuurama, ma kwar kɛ ghulva aa kɛssɛg kɛ uusaana, bandkwah dlaɓ nɛ uusa aa ndzandzɛg dɛ zhiilaana

³ Aa vɛlarvɛlɛg nɛ zhiil kɛ vɛghaan kɛ uussaana, bandkwah dlaɓ nɛ uusa aa vɛlarvɛlɛg kɛ vɛghaan kɛ zhiilaana.

⁴ Adaba maay nɛ uus dɛ ndzɛɗ tɛghɛr kɛ vɛghaan biya, bamma zhiilaana, bandkwah dlaɓ nɛ zhiila maay dɛ ndzɛɗ tɛghɛr kɛ vɛghaan biya bamma uussaana.

⁵ Aa piyardabi nɛ palaru kɛ uud pal biya, bamma am haigant nɛ uuram kɛ tsaha hɛng kiyava fa ndzɛɗ kɛskuuram ma ndzɛgwazhɛgɛla. Tɛhalakwaha am gwiya matlavva, aa valkurɗabi nɛ shatanah akwama am maay fa huud biya.

⁶ Shawari wan vɛlkurnaiya, barari biya.

⁷ Akwama baɗɗam nɛ uud band kaiya, ma bawara bad vɛlga sɛrgasɛrgi aa vɛlgar nɛ Daadamazhɛgɛlaana kwana vɛlava shah dɛ kwaha.

⁸ Ma 6aga6 kɛ marau maraa ndzan band kai nɛ lii kɛssarubi kɛ uusa ma zhiil biya, ard lii ɛtsahatɛraa nɛ zhiila.

⁹ Akwama ar fɛgabi kɛ huud biya, aa kɛssar kɛssɛga.

¹⁰ Lii kɛssaru kɛssɛga, ɛn tagkurtaga, kai bi wa tagan biya, Yaazhɛgɛl wa tagatag taakiya, aa tagwzha bi nɛ uus dɛ zhiilan biya.

¹¹ Akwama tagwazha tagw dɛ vakaiya, aa gwiya kɛsbi kɛ zhiil biya, aa gwiya dɛg daa dɛ vɛgya zhiilaana, aa gwiya lagw bi nɛ zhiil biya.

¹² Tɛghɛr kɛ kyalmah dlaɓa, kai wa tagana, Yaazhɛgɛl biya, akwama mɛng nɛ zɛraab dadda gatɛg kwa dɛ uusi maay gata yaazhɛgɛl biya, haighanthaiga ndzɛrandzɛg ɛmtada, aa lagwda biya.

¹³ Akwama mɛng dlaɓ nɛ uusa kwad zhiila maay gata Yesu biya, haighanthaig ndzɛra ndzɛg ɛmtada, aa tagwzhabi dɛ vakai biya.

¹⁴ Tagandatag naiy ɛndkwaha, adaba zhiila kwa maay dɛ fadghɛr biya, ba cuwadaɗ nɛ iin tɛɗvad ndzɛgan ɛmtad dɛ uusaana, bandkwah dlaɓ nɛ uusi kwa maay dɛ fadghɛr biya ba cuwadaɗ nɛ iin tɛɗvad ndzɛgan ɛmtad dɛ zhiilaana, akwama maay ɛndkwah biya zarharuwa ar da maay cuwadaɗ biya, ndakwana ar da cacuwana cacuwana.

¹⁵ Akwamana tagwzh nɛ daddakwa maay gata Yesu dɛ kwa gata Yesu, aa tagwarkɛva tagwa, maay barariya ndzgan ɛmtad kɛ daddakwa gata Yesu ma ghulva ma uusa dɛ kwa maay gata Yesu biya, adaba dahakiyamit kiyava ndzɛgana lapiyɛr nɛ Daadamazhigɛla.

¹⁶ Kɛgh uusa, agha sɛrgasɛrg mbatak kɛgh wagha da kata zhiilaagha? Kɛgh zhiila, agha sɛrgasɛrg mbatak kɛgh wagha da kata uusaagha?

Hulfa ndzɛgani naag nɛ Yaazhɛgɛla kɛ 6agaana

¹⁷ Ma bawara aa 6ag kɛ ndzɛgaanan band kwa naag nɛ Yaazhɛgɛla aandzu takwar kɛ duula, kwa daagbant nɛ Daadamazhigɛl kɛ 6agaana. Adzahadzahi ɛn vɛltɛr naiy kɛ lii gata Yesu baɗɗamma.

¹⁸ Baɗɗam nɛ daddakwa daagant nɛ Daadamazhigɛl, kwa ndza 6agavara 6ag nɛ aghuvaca, agwiya gat bi nal band dadda kwa 6agavara biya. Kwa daagbant nɛ Daadamazhigɛla, kwa ndza 6agavarabi nɛ ghuvac biya, aiciya, aa tag bi taaki bamma 6agavara 6ag nɛ aghuvac biya,

¹⁹ Bagaɓagan nɛ aghuvaca, 6agabi nɛ aghuvachiya, maay nɛ dɛgiti tuukvakai nɛ iini, tsufa adzahadzaha Daadamazhigɛl wa marawa.

²⁰ Ma bawara aa ndzandzɛg ba tɛ dɛgiti dahavant nɛ iina,

²¹ Akwama ndzagha Eva nɛg ma sarta kwa ɗahakɛt nɛ uuda, ndavbiya. Magha ba tlɛkɛna tlɛg kɛ duula kwar a ghɛragha agha ɓagan kɛ dɛ vakaiya.

²² Baɗɛm nɛ daddakwa ndza Eva nɛ iin, ma sarta kwa ɗahghant nɛ Tlɛkatɛga, madlabi nɛ iin Eva biya, dɛga tlɛkatɛg nu iina. Bandkwah dlaɓ nɛ daddakwa ndza dahavant ma sarta kwa tlɛkɛnatlɛg nɛ iin kɛ kwar a ghɛra, nalnɛg nɛ iin ku Eva Tlɛkatɛga.

²³ Sugwakuraa suug nɛ uud ba pɛrra, namal bi kɛ Eva uudah biya.

²⁴ Aici zaraabahhara, ma hulfa kwar kɛ ndzgan wa ndzamvakai nɛ uudan ma sarta kwa dahavant nɛ iina, aa ndzandzɛg bandkwh ɛmtaɗ dɛ Daadamazhigɛla.

Lii kɛsarubi kɛ zhilla ard kwa rɛruwa zaalahatɛra

²⁵ Ɖlbɛg tɛghɛr kɛmghwasahi kɛsarubi kɛ zhiil biya, tag ghwabi nɛ Yaazhɛgɛl kɛlɛb tɛghɛr kɛ iitɛ biya, ɛn taa dɛgiti ma ghɛrar nai taakiya haiyakuthaig nu uud kɛskaiya, tɛɗvad zhɛwadaala Yaazhɛgɛla.

²⁶ Manzharg naiya ɓagaɓag kɛ marawa kɛ uudan ndzan bandkwaha kwal kɛsguu uusa, mbakyavad sarta dlaɗ wa ndakwana.

²⁷ Akwama kɛsguu kɛssɛg kɛ uusa, lagwbi dagal biya, akwama kɛssghuubi kɛ uus biya, kɛsbiya.

²⁸ Adaba dadda kwama kɛssuukɛskɛg ku uusa, haip biya, dlaɓa akwama kɛssuu kɛssɛg nɛ dughwa kɛ zhiila, haip biya. Bakɛvakwaha, baɗɛm nɛ lii ɓagaraɓag kɛ auraiya ar da huɓa dlaɗa ma ndzɛganatɛra, mana naag nai ɛn ngɛkura sagal ma dlaɗa.

²⁹ Dɛgiti ɛn tlatlɛg nai ɛndkwahiin zaraabahara, adaba hɛrz nɛ sart kɛ ghyɛngga. Ciigɛt ndakwana, lii ɓagaraɓag kɛ auraiya aa nardalnɛg kɛ ghɛratɛr band lii ɓagarai kɛ aurai biya.

³⁰ Lii dɛ badzɛga ɛrvɛdmahuda aa naralnɛg band lii ar maay dɛ badzɛga ɛrvɛdmahud biya, lii ar hwaɗag aa naralnɛg band lii ar maay hwaɗag biya, dlaɓa lii sɛgwa dɛgita ar naralnɛg band lii maay aandzu ndaubiye,

³¹ Lii ɓatlɛr dɛ kadlɛnga duniya, aa farbi kɛ ghɛr dɛ iitɛr biya, adaba duuniina, da ghyɛngga.

³² Mana naag nai mamma ngɛɗlan sagal ma ndzama dɛgitaha. Daddakwa kɛssuubi kɛ uusa nndzama ba ɛlbɛga Yaazhɛgɛl ba vaivaiya, kwa da ciingucing nɛ Yaazhɛgɛl kɛmtakɛraana.

³³ Adaba daddakwa kɛssuukssɛg kɛ uusa ndzamgan kɛ dɛgaha duniya, kwa da fɛgara uusaan kɛ ciinga ɛmtakɛraana.

³⁴ Tagwazhtagw nɛ ghɛran hutsɛg buwa, Uusi kwa kɛssuubi kɛ zhiil biya, ma dughwa nɛ iina, ndzama ɛlbɛga Yaazhɛgɛla ba vaivaiya kwa da nɛgalnɛg nɛ iin kɛ cacuwana cacuwana tɛɗvad vɛgha ard gatɛga. Uusi kwad zhiila ndzama dɛgaha duunita, kwa da fɛgara zhiilan kɛ ciinga ɛmtakɛraana.

³⁵ Naa tagkur kwana mbakyavad da mɛlkuru mɛlɛga, kwakyavad ɛn mbukurars biya, adaba ma nal nɛ ndzaganaru kɛ marauwa, kiyava ɓagarnɛs kwatnahɛr kɛsskuram kɛ Yaazhɛgɛl kwa tagwzhatagw nɛ ghɛraaruwa.

³⁶ Akwama taatɛg nɛ uudan kɛ langyi dɛ dughwa kwa tlatlɛg kɛssa zhiila, dlaɓa ma zharg nɛ iina ɓagharai kɛ dɛgit kalkal biya, tɛhalakwa kɛmgan nɛ iin ba vaivaiya, aa kɛssɛga. Ma nalnɛg ndkwaha, haip biya.

³⁷ Ma ndzaghana ndzɛmɛg ma ɛrvɛdmahudan taakiya, barari bi kɛ iin kɛssɛgan biya, dlaɓa faɗɛm fɛg ma ɛrvɛdmahudan maay kɛssgan biya, ba kalkalla.

³⁸ Mbakyavad kwaha daddakwa kɛssuu dughwi kwa taa nɛ iin kɛ langyi kɛssgaana, ɓagaɓag kalkalla. Daddakwa kɛssuubi ma juujig kɛ iina.

³⁹ Aa tagwzabi nɛ uus dɛ zhiilan ma ba dɛ shifɛg biya, akwama ɛmtsɛmtsɛga nɛ zhiilaana, kɛssgan kɛ zhiili naagant nɛ iin, bama dadda gata Yaazhɛgɛla.

⁴⁰ Akwama tɛ naagara ,ma da ciinguu ɛnkwaha nɛ iin kɛmtakɛra ma ndzaandzɛg bandkwaha, adaba man zharg naiya ɛn dɛ shidkwa Daadamazhigɛla naiya.

8

Dɛg zhɛga kwa vɛlvar kɛ ghɛllah

¹ Aiciya, tɛghɛr kɛ dɛg zhɛgi kwa vɛlvar kɛ ghɛlla, kɛyim sɛrgasɛrg baɗɛma miyyama kɛyam ba dɛmdɛma, dɛmdɛmɛr wa fɛgara naa ghɛr kɛ uuda, wayaakɛvɛra fɛgara sɛrgasɛrgɛra.

² Baɗɛm nɛ daddakwa zhara taakiya mandki sɛrgasɛrg kɛ dɛgitah baɗɛmma, bakɛvakwana sɛrgai kɛ dɛgiti marauwi biya.

³ Baɗɛm nɛ daddakwa waigan kɛ Daadamazhigɛla, sɛrgasɛrg nɛ Daadamazhigɛl kɛ iina.

⁴ Aiciya, tɛghɛr kɛ zaa dɛg zɛgi kwa vɛlvar kɛ ghɛlla, kiyam sɛrgasɛrg taakiya, baɗɛm ma duuniya , maay nɛ dɛgita tuukvakai nɛ ghɛllah biya, dlaɓa kiyam taakiya Daddamazhigɛl ba palla, maay nɛ watɛrn biya.

⁵ Aandzu ba mɛng nɛ dɛgitaɗi ɗahvɛtɛr dɛ “daadamazhigɛlah” ma maghɛzhigɛla ard ma duuniya, adaba mɛng nɛ daadamazhigɛlaha ard yaazhigɛlah ba dyaka.

⁶ Bakəvakwaha, ba pal nē Daadamazhigəl kəskəmnda. Kwa iin Daadamazhigəla Daada kwa badəm nē dəgitha dzəghar ba vakaana, Kwa kiyam ndzəgan nē miyam kwakyarvad iina, Yaazhəgəl ba palla, iin yesu tləkətəga, kwa badəm nē dəgitha dzəghar tədvd iina, dlaḡa kiyam ndzəgan tədvd iina.

⁷ Bakəvakwaha badəm bi nē lii sərgasərg kə kwan biya, adaba gwastan ba dlab nē lii narətnəg kə ḡagarnəs kwatənhər kə ghəllaha ar tlatla taakiya dəgzəgi ar zəg nē iitərna dəga ghəlla. Adaba ḡagara bi kə ndzəd ndan biya, mar zharg nē iitəra mbadarambəg tədvd zaa dəgzəgha.

⁸ Səkiyamnda bi nē dəg zəg hərəz da təvəgh kə Daadamazhəgəl biya, aandzu ziyamuu biya, gulkiyama biya, aandzu ma ziyamuuziga fakiyamarna biya.

⁹ Famfəg kə hyəmiya aa nalbi nē kwara ghəraru kə duula ḡa haip kə lii hətsahətsa nē fadghəraatər biya.

¹⁰ Adaba ma nəghəkək nəghəg nē kyalma uudah kəskəghən agha sərgasərg kə dəgithən agha zaa kaffa ma guda ghəllaha, mbats da fətrabi kə ghəravatər nē wan kə zaa dəgzəg kwa fəvara kə ghəllah, adaba hətsahətsan nē fadghəraatəra biya?

¹¹ Tədvd kwaha, sərgasərgəraghna da nəg kə duula mbədəg kə zaraaba kwa əmtsan nē tləkətəg mbakyarvad iina.

¹² Akwama ḡagamtəraḡag kə haip kə zaraabaharu tədvd fətəra ḡa dəgiti ghwada, amaa ḡagar haip kə Tləkətəga nē uurama.

¹³ Mbakyarvad kwaha akwama zaa dəgzəg wa da fəgara zəraabagh kə mbədəg tē duula, ən dūgan kə zaa tləu haik kə mbədəg kə zəraabar tē duula.

9

Dəghshiga lii ḡatləra

¹ Ən maay naiy dē kwara ghər biya? Nii ən dlakulva giya yesu bihi? Nəghəghanabi nai kə Yesu Yaazhəl biya? Nii dəg shugar ma Yaazhəgəl bihi?

² Akwama ən dlakulva giya Yesu bi nai vak uudah biya, ən dlakulva giya Yesu nai vakaruwa adaḡa kuuram nē dəga sərga taakiya ɲ dlakulva giya Yesu naiya.

³ Ən ngədłəg ndkwah nai kə ghərar vak lii arna sərri ndzəganara.

⁴ Mbats kəm maay dē ndzəd vəkəmənd nē uud kə dəg zhəga ard yuwa hubəg biya?

⁵ Kəm maay dē ndzəda gwiya dē əmghwassahamənd band kwa ḡag nē kyalmaḡa lii ḡa tləri, ard zaraabah ma gata Yaazhəgəla, ard kefas biya?

⁶ Nii ba kaiya ard barnabas ha wa nalnəg kə barari kəskəmənd ḡa tlər ḡəlla ghayaməndi?

⁷ War wa ḡatləra tlauija təhalakwaha iin wa ḡəlla ghəraani? War wa uusa ghuiha inabi, kwal huḡgwiibi kə yuwan biyi? War wa piiya almana, da pəlarvan huḡa watli? ?

⁸ Ən taa kwana kwakyarvad dəgiti naag nē uuda? Taagabi na adzahadzah muus ndkwahiin biya?

⁹ Adabb viindaviindan ma adzahadzaha muusa taakiya, “mbusarbi kə ghai kə tlusəg ma sarta buga hiya biya,” ba tlah pall wa fəg nē Daadamazhigəl kə hyəmi tē iitəra?

¹⁰ Tagav da mbakyarvad kəmyam nē əlbəgiin biya? Ba jirjiira, viindava mbakyarvad kəmyamma. Abi kalkalan kə daada uusəga ard dadda bugahiya fadghər kə tləkəna dəghshigaan matlra guuha.

¹¹ Akwama riitamənd riig kəlbəga Daadamazhigəl ma ərvədamahudaruwa, aiciya, dəgit dyak vakamənd akwama ghudamənda ghudəg tləraru kwa hulfa dəga duniya biya?

¹² Akwama tləkənatləg nē kyalmaḡa kə ndzəda ḡa kwaha, mbats, jamtərubu nəmnd dē ḡa kwahiin biya? Bakəvakwaha, ḡagamnd bi kə tlər dē ndzədəmənd biya, famənda fəg kə huḡda ḡagaməndbi kə dəgiti da tsəgarva taa əlbəg marawa tləkətəga.

¹³ Mbats, am sərgai taakiya lii ḡatlər ma guda Daadamazhigəla ar tləkəna ba vakwahiin kə dəgzəgaatər biya? Lii ḡatləra tē ḡagadiya, ar tləkəna ba dəga kyuuləg nē iitər kə dəghshigatər biya?

¹⁴ Bandkwah dlaḡa, tagadatag nē adzahadzaha Yaazhəgəl taakiya lii taa əlbəg marawa ar da tləkəna bavakwahiin kə dəga pəla puutatəra

¹⁵ Baganbi nai kə tlər aandzu dē pal ma kwanahaan kə kwara ghər biya, adaba ən viinda kwanən naiya mbakyarvad ḡagwi nē band kwah biya, ngguləm ən əmtsan nai təghər kwa da tsəkwa nē uud kə tsa kuusghəg dē kwanna.

¹⁶ Aandzu ban ḡa tləra taa əlbəg marawa , nalbi adabanə wan kədəga tsa kushəg kəskaiy biya, adaba barari kəskai ḡatləra, dəga zhuwadaal kəskai akwam ən maay ḡatlər taa əlbəg maraw biya.

¹⁷ Akwamana ḡag kwakyarvad naaga ghərarra naiya, ma pəlgwəpələg nəuud kə dəghshigara, adaba ən ḡag kwakyarvad nəgha giya biya, vəlghwa langyi nē Daadamazhigəla.

¹⁸ Auci nädəgshigari? Dəgshigara, iin taa əlbəg marawa, ən tagaan ba gyagyaana. Ən maay 6a tlər də kwara ghərən tlankəna naiyin ma tləra taa əlbəg maraw biya.

¹⁹ Bakəvakwana ən Eva aandzu war naiy biya, nandalnəg kə ghərar kə Eva aandzu ba wara, adaba ən tləkəna kə uudah ba dyəka.

²⁰ Vak yahudaha, nanalnəg band zhiil yahudah nai kiyava dzahdaan kə yahudaha. Kwar ma kwarəg adzahadzaha muus biya, kwakyarvad ən taaki maay na adzahadzaha Daadamazhigəl 6atlər də kaibiya, əndkwah biya, ən mazhangəl kə adzahadzaha tləkətgə naiya, kiyava saa də lii ar maay mazhangəl kə adzahadzaha muus biya.

²¹ Vak lii ar maay ma kwarəg adzahadzaha muus biya, nanalnəg nai band daddakwa maay ma kwarəg adzahadzaha muus biya, kwakyarvad ən taaki maay na adzahadzaha Daadamazhigəl 6atlər də kaibiya, əndkwah biya, ən mazhangəl kə adzahadzaha tləkətgə naiya, kiyava saa də lii ar maay mazhangəl kə adzahadzaha muus biya.

²² Lii hətsəhətsan nə fadghəraatəra, nandalnəg nai kə ghərar band daddakwa hətsəhətsan ma fadghəra kiyava saa də iitəra, dla6a nanalnəg nai aandzu hulfa kwar kə dəgita vak aandzu hulfa kwar kə uudah adaba ma 6agaba ndandara ən kattərt kə kyalmaha.

²³ 6agana6ag nai badəm bandkwana mbakyarvad əlbəg marawa, kiyava tləkənatləg kəskai kə dəgshigar ma barkaana.

²⁴ Mbats am sərgabiya, vaka 6a dərri 6alla əmndərga, badəm nə lii 6alla əmndərga ar6a kəlla ndzədaatəra ar jaara kə pallatəra, ba pal miitər wada zaa firbiya?

²⁵ Ar ndaigan nə lii 6a dər kə ghəraatər ma kwar kə dərri, ar 6a kwana kwakyarvad ar tləkəna kə dəgshigaatər kwa da badzəga, adaba dəg shigamnda da maay badzəg biya.

²⁶ Mbakyarvad kwaha 6alla əmndərgara da nəgalbi gyan biya, tsa dəmbara ən tsəg ma fədbiya.

²⁷ Adaba ən ndaiya vəghara, nandalnəg Evaara, mbakyarvad aa nalbi dla6 təhala taa əlbəg maraw kəkai kə kyalmaha, kai kata ghərarra da tsuwava nə uud kə tləkəna zaa fiira.

10

Ndaig təghər kə 6agarnəs kwatənəh kə ghəlla

¹ Aiciya, ən naagan am sran zaraabah taakiya, daadijahamiiyamma badəma ndza hədāvtərdu da akumba tə duula dagalla, badəmmatəra daral bama taataka yuwa haiya.

² 6agavtəra bama akumba ard yuwa haiy nə tsuufəg kə iitər badəm ma gata adzahadzaha musa.

³ Badəmmatəra zaruuzəg kə dəgzəg aa shidkwa cacuwana cacuwana,

⁴ Badəmmatəra hu6aruu hu6əg kə yuwa shidkwa caccuwanacaccuwana. Adaba hu6aruu yuwa ma akura shidkwa cacuwana, kwa da dagal əmtəd də iitəra, kwahiin kə akura iin tləkətgə.

⁵ Bakəvakwaha cəngubi nə Daadamazhigəl kəmtakəra kyamahatər biya, cə6avtəra cə6əga ma təghaala.

⁶ Ndakwana, nalnəg nə wannahaan kə dəgitah kə garava kəskimiyam haik 6a dəgiyah ghwadə bandkwa 6ag nə iitə.

⁷ Namalbi kə lii ar 6ərgarnəs kwatənəhər kə ghəllah band kwa naral nə kyalmah biya. Adaba viindaviinda makakkadə Daadamazhigəl taakiya, “caahwarara caahwarəg nə uudah ar zəgaana ar hu6gaana, baz shakalga ard gwaragwar biya.

⁸ Bagiiyambi kə gwaragwar bandkwa 6ag nə kyalmah biya, adaba ba daval palla əmtsahara əmtsahəg nə uudah alfu kulbuwa.

⁹ Fishambi kə Yaazhəgəl band kwa 6agar nə kyalmaha biya, baz ghwatəraghwag nə ghavalaha əmtsahara əmtsahəga.

¹⁰ Zavambi kə ghai band kwa 6ag nə kyalmah biya, adaba ci6atəraci6əg nə zarha 6əlga Daadamazhigəla.

¹¹ Dəgitahan dzəghardzəgna də iitər na garava, viindavaviindəgga mbakyavad 6əlkiyama nə ndaiga, kəskəmyamən tlakiyama nə zamanna.

¹² Mbakyavad kwaha, akwama agha tlatla taaikya baghabaag ku shiga, aiciya, fafəg kə hənkalə mbadabiya.

¹³ Maay nə fəshigi tlakuratləg kwal dzəgharbi də uudah biya. Adaba Daadamazhigəla uuda jirjir nə iina da dugharbi am dəm damma fəshig kwa juujig kə ndzadaru biya, akwama daməmdəg dat duula fəshiga, da wurkurant wurg nə Daadmazhəgəl ngədləga kwam da 6əshəg nə uurama.

¹⁴ Mbakyarvad kwaha, kuraməm ən waikur naiyna, aduumarsdug kə 6agar kwatənəhər kə ghəllaha.

¹⁵ Ən tagkur kwana adaba am də hənkal nə uurama, zharamzharg ba nə uuram kə dəgiti ən tagkur naiya.

¹⁶ Kuwa langyi dëga barka nē iina, kwa kiyam taa uus dëvakiya, mbats ba iin wa fëkiyama ndzëgan pal ma avaza tlëkatëg biya? Bruudiin kwa kiyam kalna nē mihiyamën wa fëkiyama ndzëgan pal ma vëgha tlëkatëg biya?

¹⁷ Adaba bruudiin ba palla, mbats këmyamën kiyam ba dyëk na kiyam ba vëgh palla, adaba badëmma miyama kiyam zaa ba bruudi palla.

¹⁸ Zharamzharg kë uudaha israila. Mbats lii zaa këyulëga, ar ba pal nē iitër ma zaa dëga këyulëg wa vëlava kë Daadamazhigël të bagadiya këyulëg biya?

¹⁹ Awa ën tlätlëg nai vakwani? Dëgiti hëravara kë ghëli ci nē dëgit marawa? Nii ghëla ci nē dëgit marawi?

²⁰ Əndkwah biya, ën tlätla yaakiya, dëga këyulëgi kwa vëlëg nē lii bagar kwatënah kë ghëlla, ar vëla kë sgatanaha, kë Daadamazhigël biya. Ən naiy am nal band shatanah biya.

²¹ Ba gabi am huëu ma kuwa langyi tlëkatëg biya, dlaëa am zuu kë dëga shatanah biya.

²² Kiyam pëkya ghaya Yaazëgël nii? Jiyamujig kë iin dë ndzëd hi?

Bag kë dëgita kwakyarvad fëvaran Daadamazhigëla

²³ “Badëm nē dëgita haiyakiyamanthaig nē uuda,” dlaëa ba dëmbi nē dëgitah mëng nē tlëran biya, “badëm nē dëgitaha haighwanthaig nē uuda,” badëmbi nē dëgitahi kwa da mëng tlëran biya.

²⁴ Bagarbi ba kë ghëragh kë dëgit maraw biya, bagarëag baz zëraabagha.

²⁵ Zamzëg badëm kë hulfa dëgiti valav vaka valla tluwa, bamam ndavna dë ndavëg biya, mbakyarvad haik ndzamëgan këskuuram ma ërvëmahudaru kë vakavaki aa sëgal dë tluwëna.

²⁶ Adaba tagatag nē ëlbëga Daadamazhigëla taakiya, “Duni badëmma baz dëgiti ma vakaita ba dëga Daadamazhigëla,”

²⁷ Akwama dahakurëtëdhëg nē daddakwa maay gata Yesu da za kaffa, ma haiyamanthaig kë dëgaüwa, zamzëg badëm ku hulfa dëgiti vëlkur nē iina, bamam ndavna dë ndavëg biya, adaba haik dzamëgan këskuuram ma ërvëdmahudaru kë vakavaki aa sëgal dë dëgzëgiina.

²⁸ Akwama tagakuuratag nē uud taakiya, “Aa hërva mbakyarvad ghëlla,” zambiya, mbakyarvad zhara ndzëgana uudëraru dë dadda kwa tagkurataga, adaba haik kë haip të ghëraruwa.

²⁹ Ən tlätla dëgiti da dzamëg nē iin ma ërvëdmahudaana, dëgaruu biya. Aiciya, da tagan nē uudaru pal taakiya “Aujibëg kë dzamaghëra uudan da tsëkwava kë kwara ghërari?”

³⁰ Akwama taganaratag kë uus kë Daadamazhigëla lakwti ën da zaa dëgzëga, aujibëg da ghudgus ëlbëg nē uud tëghër kë dëgiti naa zëg naiy tambar taganaratag kë uus kë Daadamazhigëli?

³¹ Aiciya, badëm nē dëgiti am bag nē uurama, aandzu am zëg dë zëga, aandzu am huëg dë huëga, bagamëag mbakyarvad galla Daadamazhigëla.

³² Namalbi kë duula ba haip kë yahudah biya, aandzu ma lii ar yahudah biya, ma dlamakëlaaa lii ar gata Daadamazhigël biya.

³³ Bagamëag band kwa ën bag naiya. Ən ba këla ndzëdar ma ciinguu aandzu ma ba war këmtakër dëgitahi ën bag naiy badëmma, kwakyarvad ghër pal wan bag naiy biya, ën bag kwakyarvad uudah ba dyëkka, adaba maraa tlëkëna kë katëgga.

11

¹ Gatamgatëg kë garav dë kaiya, bandkwa ën gatëg naiy kë garava tlëkatëga.

Tsag tëghër kë mbussa ghëra

² Ən galakuuram naiy mbakyarvad am dzamkwadzamëg aandzu ba mauwa, dlaëa hëkyamnahëkyëg kë dëgiti tsagankuru naiy ba vaiyvaiya, ba kalkal dë kwa vëlankur naiya.

³ Adaba ën naagan am sëran taakiya, Tlëkatëg nē maal tëghër kukwar kë uuda, Zhiila dlaëa maal tëghër kë uusaana, Daadamazhigël nē tëghër Tlëkatëga.

⁴ Badëm nē ghwalvi dzëgwazhëgël ma ba dëga jappëra mbuusambuusan ghëraana fëgharabi kë maalan biya.

⁵ Dlaëa badëm nē uusi dzëgwazhëgëla ma ba dëga jappër kwal ugwëdga dankwaliya, nenghana nennëg kë zhiila, ba kalkal mandki aa uusëvardan ghëra.

⁶ Akwama lawalëg nē uus kë ugwëda dankwaliya, aa uusdauusëg kë ghëraana, adaba dëga zhëruu kë uus uusaghëra, aa ugwëdëg kë dankwaliya.

⁷ Kalkalanbi kë ghwalëv mbuusa kë ghëran biya, adaba garava Daadamazhigëla ard ndanghëraana, dlaëa uusa mara ndanghëra zhiilaana.

⁸ Savda ma vëgha uusbi nē ghwalëv biya, bamma uus wa savda ma vëgha ghwalëva.

⁹ Bagavabi nē ghwalëv mbakyarvad uus biya, bamma uus wa bagava mbakyarvad ghwalëva.

¹⁰ Mbakyarvad kwaha barari kë uus ugwëda dankwaliya, mardan taakiya dë ndzëd nē ghwalëva, mbakyarvad zërbëlgaha Daadamazhigëla.

¹¹ Bakəvakwaha, tagwabi nē uus dē ghwaləv ma tləkatəg biya, ghwaləv dlaḡa tagwabi dē uus ma tləkatəg biya.

¹² Bandkwa səghal nē uus ma vəgha ghwaləva, uus dlaḡ wa yaa ghwaləva, adaba badəm nē dēgita ḡaga ba Daadamazhigəla.

¹³ Zharamzharg ba nē uuram dē ghəraruwa, ḡagaḡag kē maraw nē uus dzəgwazhəgəl kē Daadamazhigəl kwal hədəna kē ghəraana?

¹⁴ Tsagakurutsag nē dzəganaru taakiya akwama dūghardūg nē ghwaləv kē guuja ghəraan ba fiikəmma, dēga zhəruw nē iina.

¹⁵ Kiyava uusi dē guuja ghəran dladḡa, dēga ndanghər vakaana, adaba vəlavarvələg nē guuja kiyava hədḡa ghəraana.

¹⁶ Akwama məng nē daddakwa haighantbi kē kwa nē iin ya, kəm sərgabi nəmənd kwatlərn kadzahadzah biya, bandkwah dlab nē kyalma zaraabaha lii gatəga.

Dlad vaka zaa jibiya Yaazhəgəla

¹⁷ Təghər kē dēgiti tagankur naiya, dləbankurət biya adaba dzahavaruwəna ghwadḡa dēga jirjir biya.

¹⁸ Bamma dzahavaru ba zuunga kwa dzahamvət nē uurama, cənganacəng taakiya məng tagwazha tagwaz ma taatakaruwa, haiyananthaig nē dē əlbəgiina.

¹⁹ Ba jirjiira tləvkənətləg nē tagwazha tagwazh ma taatakaruwa, adaba nəghəvakan nē uudaha jirjir ma taatakaruwa.

²⁰ Mbats am dzahav kwakyarvad zaa jibiya Yaazhəgəl biya.

²¹ Adaba vaka zaa dēgzəga, ma bawara tsədi kē ghər vaka zaa dēgaana, maay wa ləhuud biya Duuvars nē watlən mbəsha waiya, kwatlurna huḡuuḡuḡa kē kya tsaatsəga.

²² Am maay dē hənəhaaruwa kwam ndzəga nuurama am zəgaana am huḡəgan biya? Nii amaa nenna dlamakələaa lii gata Daadamazhəgəlhi, am vəltər dlad kē lii ar maay dē dēgith biya? Auci wan da tagkur naiyi, ən da dləba kuuram mbakyarvad kwan ciya? Bagabiya ən maay dləba kuurami.

Zaa jibiya Yaazhəgəla

²³ Dēgiten caawana naiy vak Yaazhəgəl kwa tagankur naiy taakiya, ma huḡavəḡa kwa vələvvət nē Yaazhəgəl Yesu, kəssant kē bruudiya,

²⁴ Təhala kwa taghar nē iin kē uus kē Daadamazhigəla, kalna kē iina, aiyama, “Kwanna iin nē vəghaara, kwa vələvda mbakyarvad kuurama. Ndza ba ḡagamḡag band kwana kiyava dzamkwadzaməga.”

²⁵ Bandkwah dlaḡa təhala zaa jibiya, kəssant kē iin kē zər kuuwa amaa, “Kwanna kē zər kuuwa iin daala langiya avzara, ḡagamḡag bandkwana ba tuuk sarti am huḡəg nē uurama, kiyava dzamkwadzaməg kəskuurama.”

²⁶ Ba tuuk sarti am zəg nē uuram kē bruuiya, dlaḡa am huḡəgan ma zərkuwa, am ḡəla tləghəga əmtsəga Yaazhəgəl, tangw dama sarti da saay nē iina.

Zaa jibiya Yaazhəgəl bad ərvədmahud palla

²⁷ Mbakyarvad kwaha badəm nē daddakwa zəguu bruudiina, ma huḡəguu ma zərkuwa Yaazhəgəl dē ərvədmahud pall biya, ḡagharəḡag kē haip kē vəgha Yesu ard avzaana,

²⁸ Ma ba wara aa sərəsərg kē ghəraana, təhalakwaha ka zəgan kē bruudiya ard huḡəgan ma zərkuwa.

²⁹ Badəm daddakwa zəguu bruudiya, ma huḡəguu ma zərkuwa kwal fəgarafəg kē vəgha Yaazhəgəla, səghardəsəg kē dlad kē ghəraan tədvd zəgaana ard huḡəgani ḡaga nē iina.

³⁰ Iin wa dzəghardzəg ma kuuram ba dyək nē lii dē maira ndzəd ard yangbiyaha, kyalmah ndakwani əmtsahara əmtsahəga.

³¹ Adaba akwama səryamasərg kē ghəramiiyama ba marawa, da maay nē uud vəlkiyam dlad bia.

³² Akwama Yaazhəgəl wa da təkiiyam sharia, kiiyam ndaiya ghəramiiyama haik vəlkiyam dlad kē uud əmtəd dē uudaha duniya.

³³ Mbakyarvad kwaha zaraabahara, akwama dzahamvətdzahəg dē zaa dēgita, am pakant kē zaraabaharuwa.

³⁴ Akwama məng nē daddakwa njəkən waiy ma kuurama, aa zuuzəg kē dēgit sagal hənəya, aa nalbi taakiya dzahavaruwəna da səkurda dlad biya. Təghər kē kyalma dēgitaha, akwama guyanagwig sagauwa ən da tagkurtaga.

12

Vəlgah shah shah vak shədkwa cacuwana

¹ Ndakwan ciya, zaraabahaara, təghər kē vəlgə shah shaha vak shədkwa cacuwana cacuwana, ən naiya am ndzan kwal sərgasərg biya.

² Ma sarta kwa ndzam lii gata Daadamazhægəlbi nuuram biya, sëramsərg taakiya, valakurda də valəg nə uuda, ndzam ɓagarnəs kwatənəhər ghəllaha kwar maay də shiflug biya.

³ Adabad kwaha ən naagan am nəghakan taakiya, maay nə daddakwa shədkwa Daadamazhigəl wa ɓatlər də iin da taakiya, “Tlafatlafan nə Yesu biya,” dlaɓa maay nə wada tagdatag taakiya, “Yesu Yaazhægəl nə iin biya,” bamma daddakwa shədkwa cacuwana cacuwanan wa ɓa tlər də iina.

⁴ Məng nə vəlgah shah shaha, ba shədkwa cacuwana cacuwanan pal wa vəlɓan ɓadəmma.

⁵ Məng nə duulah shah shah kə dəga ɓa tləra, ba Yaazhægəl pal wa ɓagvara.

⁶ Məng tlərah shah shaha, ba Daadamazhigəl pal wa vəlga aandzu ma bawar kə ndzəɗa ɓagan ɓadəmma.

⁷ Vəlghar vəlɓ nə Daadamazhigəl aandzu ma bawar kə shədkwa cacuwana cacuwanan kiyava margar dəgit marawa.

⁸ Kwatlərna vəlavar nə dəga tsaga dabariya tədvad shədkwa cacuwana cacuwannan, kwaklərɗ dlaɓa vəlavar nə dəga tsaga sərgasərga tədvad shədkwa.

⁹ Kwatlərɗ dlaɓa vəlavar nə dəga fadghəra tədvad shədkwiina, kwatlərna vəlavar nə dəga mbahuuda tədvad shədkwa,

¹⁰ Kwatlərna vəlavar nə dəga ɓa tləraha jappərra, kwatlərna dəga tlayangngəra, kwatlərna dlaɓa dəga tagwaaka ndzəgana shədkwaha, kwatlərna dəga sərga taa ghaiyah shahshaha, kwatlərɗ dlaɓa dəga gwiya ghaiyah shahshaha.

¹¹ ɓadəm nə wanahaana ba shədkw pal wa ɓagaana, dlaɓa biin wa tagwan aandzu war band kwa naagant nə iina.

Badəmmamiiyama kiyam ba uuɓiiya vəgh palla

¹² Bandkwa ba pal nə vəgha, dlaɓa uuɓiiyah təvakai ba dyəkka, aandzu ba məng nə uuɓiiyah ba dyəkka, ar ba vəghəg palla. Bandkwah ci kə Tləkatəga.

¹³ Adaba ɓaggakiyama ɓag nə uud kə tsuufəg ɓadəmmamiiyam tədvad shədkwa palla damma vəghəgha palla, aandzu yahuudaha aandzu kwar yahuudah biya, ma Evva nə iina ma daddakwa kwara ghəraana, ɓadəmmamiiyama huɓɓiiyamuhuɓɓəg bamma shədkw palla.

¹⁴ Vəghəgha uuɓii pal bi nə iin biya, uuɓiiyah ba dyək tə vakaiya,

¹⁵ Akwama tagatag nə shəg taaki, “ Adaba ən dāv bi naiyama, ən, maay naiy ma uuɓiiya vəghəg biyama,” atar ba tagda kwana tsəgarvabi kə nəg kə uuɓiiya vəghəg biya.

¹⁶ Bandkwah dlaɓ nə hyəmiya akwam tagatag taakiya, “ən gyi bi naiy biya, adabad kwaha ən uuɓiiya vəgh bi naiyama,” atar ba tagəda əndkwaha tsəgarvabi kə nəg uuɓiiya vəgh biya.

¹⁷ Akwama ɓadəm nə vəgh ba gyi, ma da ciingav ndandar nə əlbəgi? Akwama ɓadəm nə vəgh ba hyəmiya, ma da shiyav ndandar nə dəgiti?

¹⁸ Fahafahəg nə Daadamazhigəl kukwar kə uuɓiiya vəgh band kwa naag nə iina.

¹⁹ Akwama ɓadəm nə vəgh ba uuɓii palla, ma mər ha kə kyalma vəghi?

²⁰ Ii wan kwana məng nə uuɓiiyah ba dyakka, ba pal nə vəgha.

²¹ Tagardabi nə gyi kə dāv taakiya, “maay nə lamɓar də kəgh biyama,” aandzu ma ghər wa tagar kə shigah taakiya, “maay nə lamɓar də kuuram biya.”

²² Əndkwah biya, uuɓiiyahi kwama zharav ar maay də ndzəɗ biya, iitər wa məng nə tləraatəra.

²³ Uuɓiiya vəgghahi kwa kiyam zharag mandki darətib dat kyalmah də ndanghər biya, iin wa kiyam fətəraa nə miiyamma.

²⁴ Dlaɓa uuɓiiyaha vəghahamiiyamən kwa maaraw kə zhərgənnan, ɓadləghani ɓadləg nə Daadamazhigəl kə vəgha fahət kə uuɓiiyah kwa maay ndang kiyava məng nə tləraana,

²⁵ Adaba haik tləvkəna tləg tagwazh tagwazh tə vəgha, bamma uuɓiiyah war fa kyəmiy tə ghəraatəra, kwa ba dəgit palla.

²⁶ Mbakyarvad kwaha akwama tlakənətləg nə uuɓii pal kə vəvvəra, ɓadəmmatra ar cəngan kə njiigana, akwama dləbavənt dləbəg nə uuɓii palla, ɓadəmmatəra ar ba hwaɗaga əmtada.

²⁷ ɓadəmmaruwa am vəgha tləkatəga, ma kwararuwa am uuɓiiyana.

²⁸ Ma huɗa dlamakəlaa lii gatəg Yesu, faafəg nə Daadamazhigəl kə lii ɓagar tlər kə Yesu kə dəga zuungwa, dəga buwa tlayannəgaha, dəga həkərɗa lii tsaga dəgita, ka lii ɓa dəgaha jappəra, ka lii vələvtər vəlga mbahuudaha, ard lii məlgaru kə uudaha, ard lii fakyəmi tə tləra lii gatəga, ard lii sərga taa ghaiyah shah shaha.

²⁹ ɓadəm nə uuda ha dlakulva gyia Yesuni? Ar ɓadəm ba tlayangahhi? ɓadəmma ar ba lii tsaga dəgit hi? Nii ar ɓadəma ar ba lii ɓa dəgaha jappər hi?

³⁰ ɓadəmmatəra ar ba də vəlga mba hə uudahhi? Ar ɓadəmmma ar sərgasərg kə taa ghaiyah shahshaha? Nii ɓadəmmatər ha sərgasərg kə gwiya ghaiyahhi?

³¹ Gatamgatəg kə vəlga kə gwiya ghaiyahhi, ənda markurmərg kə duuli kwa juujig ɓadəm də marawa.

13

Wayakøva

¹ Aandzu ba mana sɛrgasɛrg kɛ taa ghaiya uudaha shah shaha ard dɛga zɛrɔɛlgaha Daadamazhigɛla, akwama ɛn maay dɛ wayakøvɛr biya, nanalnɛg band talenlenga kwa tlaav ba gyaagyanna, aandzu gangga kwa tlaav ba dyɛk dyɛkka,

² Aandzu ba mana sɛrgasɛrg kɛ taa tlayangɛra, ɛn nɛghaakan kɛ dɛgitah shifashiɓan badɛmma, dlaɓa ɛn mɛng dɛ dyɛmdyɛma badɛmma, ard fadɛghɛr ba vaivaiya, kwan da gantgɛg kɛ aghwa, akwama ɛn maay dɛ wayaikøvɛr biya, maay nɛ dɛgiti ɛn tuuk vakai naiy biya.

³ Aandzu ma vɛlandavɛlɛg kɛ dɛgiti ɛn dɛvakai nai badɛmma, ɛn vɛldan dlaɓ kɛ vɛghara hɛvara kaara, akwama ban maay dɛ wayakøvɛr biya, ɛn maay dɛ dɛkshiga aandzu ndaw biya.

⁴ Waiyakøvɛra fɛgara fa ɛrvɛdmahudɛ ard taa jir kɛ uuda, waiyakøvɛra maay dɛ sɛlg biya, maay fɛgara tɛda fɛdavgha, ard daaga ghɛr biya.

⁵ Waiyakøvɛra Maay dɛ naa ghɛr biya, maay dlaɓa fa dagar ma uudah biya, maay pɛkya ghaiy biya maay hɛkya dɛgit ghwad mahud biya.

⁶ Naay nɛ waiyakøvɛr kɛ ɓa dɛga kɛladɛr biya, bamma naa ɓa dɛga jirjira,

⁷ Waiyakøvɛra fɛgara fa ɛrvɛdmahud kɛ uud, ard fadghɛra aandzu tauwa, ard pakka dɛgita, ard ɓɛshgaana aandzu ba ndara.

⁸ Maay ghyɛng nɛ waiyakøvɛra ba tangw dama zɛrazɛr biya, taa tlayanngɛra da dagal zamanana, taa ghayah dlaɓa zɛgga, dyɛmdyɛmɛra da ghyɛngga.

⁹ Bak jirjira, dyɛmdyɛmɛra miyyama rɛghghɛt biya, taa tlayanngɛra miyyama rɛghghɛt biya.

¹⁰ Akwama da saahii sɛg nɛ daddakwa rɛghgha rɛghghana, tɛhalakwaha daddakwa rɛgha biya da nɛga.

¹¹ Ma sartɛn zarhɛrara, ndzan taa ba ɛlbɛga zarhɛrra, ndzan dzamaghɛr band dɛga zarha, ndzan vɛla farwut band dɛga zarha. Ghubaranɛt ba naiya kal dugarsdug kɛskai kɛ hɛnkala zarhɛrra.

¹² Adaba ndakwana kɛm zhara garava ma akwatɛrama band avɛdvaavɛda, daghuvaliina kɛm da zharg ba ghwɛm dɛ gyiyya, adaba ndakwana sɛrgasɛrgara rɛghghɛt biya, daghuvalaana sɛrgasɛrgɛrra da rɛghghɛg ba dyɛkdyɛk band kwa fakwi nɛ Daadamazhigɛla.

¹³ Ndakwan ciya, dɛgitahaan hɛkɛrdɛna mɛnga bak jiiyira, fadghɛra, pakka dɛgita, ard waiyakøvɛra, badɛm miitɛra ba waiyakøvɛr wa dyɛkka.

14

Vɛlga sɛrga ghaiy shahshaha ard taa tlayanngɛra

¹ Gatamgatɛg kɛ duula waiyakøva, dlaɓa am gatɛgaan kɛ vɛlga sɛrgasɛrg vak shɛdkwa caccuwanacaccuwana, ndɛ dɛga taa tlayanngɛra.

² Adaba daddakwa taa ghaiy shahshaha tag dɛ uudah biya, tag dɛ Daadamazhigɛla, adaba maay wa nɛghɛgaka nɛghɛg kɛ dɛgitahi tag nɛ iini, mbakyarvad taa dɛgitahi shifashiɓana tɛdvad ndzɛda shɛdkwa cacuwana cacuwana.

³ Daddakwa taa tlayanngɛra tagtɛr kɛ uudah kɛ ɛlbɛga kiyava mɛltɛrumɛlga fɛtɛrna kɛ ndzɛda, dlaɓa tagtɛra kɛ dzɛgwaggha.

⁴ Daddakwa taa ghai shahshaha mɛlgaru bak kɛ ghɛraana, adaba daddakwa taa tlayanngɛra mɛltɛru kɛ dlamakɛlaaa lii gatɛga.

⁵ Mana naag nai badɛmmaruwa mamma taa ghyi shahshaha, bakøvakwana mat naagara mamma taa tlayanngɛra. Daddakwa taa tlayanngɛra juujig ku daddakwa taa ghai shahshaha, bama mɛng nɛ daddakwa sɛrgasɛrga kɛ gwiya ghaiyiina kiyava mɛlgaru kɛ dlamakɛlwa lii gatɛga.

⁶ Aici zaraabaharra, akwama danɛvdɛg da vakaruwa ɛn tagkura kɛ ɛlbɛg dɛ ghaiy shahshaha, auci wana mɛlkuru nai dɛvakai, akwama danɛvbi da vakaru dɛ ɛlbɛgaha ard dyɛmdyɛmɛr, ard tsaga ɛlbɛga Daadamazhigɛl biyi?

⁷ Bandkwah nɛ dɛgitahan kwa maay dɛ shifɛgi band faakɛlla ard kakanghya. Akwama cɛngalbi nɛ tlavɛtɛr ba vaivai biya, da sɛrga ndandar nɛ uudan kɛ dɛgiti tsava ard kwa fɛrtavvi?

⁸ Akwama fɛrtavantbi nɛ dɛrau ba vaivai kwa da cɛnngalcɛng biya, war wa da ɓadlawa da ghwaavi?

⁹ Bandkwah dlaɓ kɛskuurama, akwama tagamatag kɛ ɛlbɛg dɛ ghaiya kwa nɛghvaaka biya, da sɛr vaaka ndandar nɛ dɛgiti am tag nɛ uurami? Tagamatag kɛ ɛlbɛg ba gyagyaana.

¹⁰ Mɛng nɛ ghaiyah shahshah ma duniya, ma kwaratɛra ba tuuk kɛ ɛlbɛga.

¹¹ Akwama ɛn cɛnngabi kɛ ghaiyin biya, nanalnɛg kɛ ghulab kɛ daddakwa ta ɛlbɛgiina.

¹² Bandkwah dla6 kəskuurama, ma bam hwaɗaaga tləkəna vɛlg shahshah dɛga shɛdkwa caccuwanacaccuwana, ɓagamɓag kɛla ndzɛɗaruwa am ɓa tlɛr dɛ lii da fɛgara zaa vuuka kɛ dlamakɛwa lii gatɛga.

¹³ Mbakyarvad kwaha baɗɛm nɛ daddakwa taa ɛlbɛg dɛ kwatlɛr kɛ ghaiya, aa dzug kɛ zhɛgɛla vɛlvar nɛ sɛrgasɛrga gwiya ghaiyiina.

¹⁴ Akwama dzɛgwanadzug kɛ zhɛgɛl ma ghaiyi tlɛrna, ba kai dɛ ghɛrar wa dzɛgwazhɛgɛla, hɛnkalarra maay ɛmtaɗ dɛ kaiyi.

¹⁵ Auci, wan da ɓag naiyi? Ɖn da dzugazhɛgɛl baɗ ɛrvidmahudara, ɛn dɛgwadzug kɛ zhɛgɛl dla6 dɛ nɛghɛakanɛghɛgara. Ɖn ɓɛlgabɛlg kɛ ngɛssa gala Daadamazhigɛl baɗ ghɛrarra, dla6a ɛn ɓɛlgabɛlg baz ma hɛnkalarra.

¹⁶ Akwama maay ɛndkwah biya, akwama taghartag kɛ uus kɛ Daadamazhigɛl ba magharagh kaltiya, da tag ndandar nɛ daddakwa cɛnnɔgabi kɛ dɛgiti agha tag nɛng taaki, “Amin” tɛghɛr kɛ taa uusi agha tag nɛng, akwama sɛrgabi kɛ dɛgiti agha tag nɛng biyi?

¹⁷ Aadzɛ ba tagharatag kɛ uus kɛ Daadamazhigɛl ba vaivaiya, mɛlgharuubi kɛ uuda nɛ iin biya.

¹⁸ Ɖn tagar uus kɛ Daadamazhigɛl ɛn tagatag kɛ ɛlbɛg dɛ ghai shahshah tɛghɛr kɛskuuram baɗɛmma.

¹⁹ Bakɛwakwaha ma dzahava dlamakɛlaaa lii gatɛga, mana naag nai ɛn tagda kɛ ɛlbɛg ba dlɛ6 dɛ dzamagharar kiyava tsagturu kɛ kyalamaha, tɛghɛr kɛ tagda ɛlbɛgah dɛbu kɛlawe dɛ kwatlɛr kɛ ghaiya.

²⁰ Zaaabahara, dzamambi kɛ dɛgit band zarhah biya, bamma tɛɗvad ɓa dɛga kɛladɛra namalnɛg band zarhaha, kuurama aa nalnɛg nɛ dzamaghararu ba kɛ dɛga uudah maamala.

²¹ Viindaviindan ma kakaɗa Daadamazhigɛl taakiya, “Ɖn da tagan kɛ ɛlbɛg dɛ uudahah tɛɗvad uudahi kwar taa ghaiy shahshaha, ard ghaiya ghulabaha, bakɛwakwaha ar maay cɛngwanacɛng biya, am nɛ Yaazhɛgɛla.”

²² Mbats, sɛrga taa ghaiy shahshaha mbakyarvad dɛga sɛrg kɛ yaa dadda gatɛg biya, bamma kɛ lii ar maay gata yesu biya. Taa tlayannɔra mbakyarvad kɛ lii dɛ fadghɛra, kiyava lii maay dɛ fadghɛr biya.

²³ Mbakyarvad kwaha, akwama dzaharvɛɗzahɛg nɛ dlamakɛlawe lii gatɛg baɗɛmma, ma kwarayɛra ar taa ɛlbɛg dɛ ghaiy shahshaha, ka sagau kɛ kyalma uudahi ar sɛrgabi kɛ dɛgiti ar tag nɛ iitɛr biya, ma lii ar maay gata Yesu biya, mbats, ar maay tagan taaki am valagah biya?

²⁴ Akwama taaki baɗɛmmaruwa am taa tlayannɔra, ma tlakuratlɛg nɛ daddakwa maay gata Yesu ard kwa sɛrgai kɛ dɛgiti tagav biya, kaa cɛnnan kɛ dɛgiti tagava, ngal ba pɛlla ghɛra.

²⁵ Da kwada sagal nɛ dɛgiti ma ɛrvɛdmahudaana, tɛɗvadkwaha da mbuda dama haaya ɓagarnɛs kwatɛnahɛr kɛ Daadamazhigɛla, ngal taakiya, “Bak jirjira mɛng nɛ Daadamazhigɛl ma kuurama.”

Aa ɓagav ɓag nɛ kwatɛnahɛr band kwa nahavva

²⁶ Wan nɛ dɛgiti ɛn tagkur naiy zaraabahaara, akwama da dzahamvɛɗzahɛga, kwana ɓɛla ngsa gala Daadamazhigɛla, kwana tsaga dɛgita, taa dɛgitaha, kwana taa ɛlbɛg dɛ kwatlɛr ghaiy shaha, kwana gwiya ghaiya. ɓagamɓag baɗɛmma mbakyarvad mɛlɔgaru kɛ dlamakɛlwa lii gatɛga.

²⁷ Akwama mɛng nɛ lii taa ɛlbɛg dɛ kwatlɛr ghaiya, aa juubi ba kɛ uud buwa ma hɛkɛrɗ biya, aa ɓagarɓag ba tɛɗv tɛɗva, kwatlɛrna gwiya dɛgiti tagava.

²⁸ Akwama maay nɛ dadda gwiigan biya, aa ndzarandzɛg ba dɛw ma dzahava dlamakɛlaaa. Aa tagartag kɛ ɛlbɛg kɛ ghɛra ard Daadamazhigɛla.

²⁹ Lii taa tlayannɔra, aa tagartag ba nɛ uud buwa ma hɛkɛrɗ kɛ ɛlbɛga. Kyalamaha ar tsɛgwa hyɛmiya dɛgiti tagava.

³⁰ Akwama taghartag nɛ Daadamazhigɛl kɛ ɛlbɛg kɛ uudani cɛghurga vakwahiina, dadakwa taa ghaiy ba zuungwana ghacaan kɛ taa ghaiya.

³¹ Baɗɛmmaruwa am tagatag kɛ ɛlbuga Daadamazhigɛla, ba da palla palla, kiyava tsagan kɛ uudaha, dla6a ar tləkəna kɛ ndzɛɗa.

³² Lii vɛlavtɛr nɛ sɛrgasɛrga taa tlayannɔra, ba iitɛr dɛ ghɛraatɛr wa tagaana.

³³ Adaba Daadamazhigɛla miyama Daadamazhigɛla ciya hɛnkali biya, Daadamazhigɛlaaa gabɛrra. Band kwaha vak dlamakɛlaaa lii gatɛga.

³⁴ ɓagabag kɛ marau ar ndza nɛmghwasah ba dɛw ma dzahava dlamakɛlaaa lii gatɛga, adaba vɛlavtɛrbi nɛ duula taa ghaiy biya, bama ar dɛba dɛgiti tagaa nadzahadzaha muus taaki.

³⁵ Akwama mɛng nɛ dɛgiti ar naa sɛrga nɛ iitɛra, aa ndavarndavɛg vak zhiilahatɛr ma hɛnyaha. Adaba dɛga zhɛrw kɛ ɛnghwasah taa ghaiy ma dlamakɛlaaa lii gatɛga.

³⁶ Fəgharzha bat kuuram nə əlbəga Daadamazhigəla, nii ba kuurama pal ha wa dal nə əlbugiın da vakaruwi?

³⁷ Akwama məng nə daddakwa tlatla taaki tlayanng nə iina, aandzu ma vəlavər nə sərgəsərgəra, aa nəghakanəghəg taakiya, dəgitaħan ən viındkurnaiyna əlbuga Yaazhəgəla.

³⁸ Akwama lawaləg nə uudan kə fa hyəmiya tə kwanna, ghəraan ndakwani da ləvwaləg nə uud kə fa hyəmiy tə vakaiya.

³⁹ Mbakyarvad kwaha zaraabahaara, nahamnahəg kə taa əlbəga Daadamazhigəla, tsamarəvbi dla6 kə uud kə taa għaiy də kwatlər kə għaiyah biya.

⁴⁰ Aa 6agav6ag nə dəgit bat duulan ba kalkalla, dla6a 6adləvnanna.

15

Ciiga tləkatəg ma gətlaha

¹ Ndakwana, ən da dzamkurnəsdzaməg kə əlbug marawən kwa tagankur naiyiın zaaraba-haara, kwa caawama nə uuramna, dla6a kwa famdəghərət nə uurama.

² Tədvad əlbug marawa wa tləkəna nə uuram kə katəga, akwama həkyamnahəkyəg kə əlbugən tagankur naiyiın ba matrawa, ma maay ndkwah biya, fadghəraruwa ba gyagyaana.

³ Dəgitiin marauwən tagankur naiya, iin wa caawana naiy, taakiya, əmtsəəmtsəg nə Tləkatəg mbakyarvad haipahaamiyama, band kwa viındaviından ma kakkada Daadamazhigəla,

⁴ Taaki hədəvahədəgga, dla6a ciyavantciig tə həng həkərda, band kwa viındaviından ma kakkada Daadamazhigəla,

⁵ maradamərg kə ghəran vak kefasa, ard kəlawə tar buwa.

⁶ Təhalakwaha mardan kə ghəraan vak kə uudah kwa juujig kə dərmək dlə6a ba daval palla, kyalmaħaatəra ar ba dla6a bad shifəga, kyalmaħ dla6a əmtsaharaəmtsahəga.

⁷ Təhalakwaha maradamərg kə ghəran vak yakuba, ard dlakulva gyi Yesu badəmma.

⁸ Təhalatər badəma, maradamərg kə ghəran dla6 vakara, bakəvakwaha aandzu ba ən uudi yaava tə duula jirjir biya.

⁹ Adaba kai wa hədiikən ma dlakulva gyiyaha Yesu, tlanalbi naiy kə daakwa nə uud də dlakulva gyiya Yesu biya, mbakyarvad kai wa vəlantər dlad kə dlamakəlaaa lii gata Daadamazhigəla.

¹⁰ Mbakyarvad herərra Daadamazhigəl wa nanal naiy əndkwana, dla6a herərrən 6agghwi nə iina ba gyagyaan biya, adaba januujiig aandzu kwar kə dlakulvaha gyiya Yesu də tlərra, bakəvakwaha mbakyarvad sərgəsərgar biya, mbakyarvad herərra Daadamazhigəli kwa əmtəd də kaiya.

¹¹ Aiciya, nə kaiya, ma iitəraha, badəmmamənda kəm taa ba əlbəg marawa, famdəghərt tədvad kwan nə uurama.

Ciig ma gətlaha

¹² Akwama ba tagav nə əlbəg marawa ciiga Tləkatəg ma gətlaha, aujibəg ka cii kə kyalmaħaru ar taakiya maay nə ciig ma gətlah biyi?

¹³ Akwama maay nə ciig ma gətlah biya, mbats, ciyyit bi nə Tləkatəg ma gətlah bi ciya.

¹⁴ Akwama ciyyit bi nə Tləkatəg ma gətlah biya, mbats, taa əlbəg marawamənda ba gyagyaana, fadghəraru dla6a nalnəg ba gyagyaana.

¹⁵ Nalnəgtaaki, tagamənda fiid təghər kə Daadamazhigəl ciya, adaba tagamənda tag kə əlbəg təghər kə Daadamazhigəl taakiya ciighantciig kə Tləkatəga, akwama ba ciighantbi tsa, bakjirjira maay nə ciig ma gətlah biya.

¹⁶ Akwama maay nə ciig ma gətlah biya, mbats, ciyavatbi ci nə tləkatəg biya.

¹⁷ Akwama ba ciyavantbi nə tləkatəg biya, mbats, fadghəraruwa ba gyaagyaana, ba kəvakwana am ba ndzəganən ba ma haipaharuwa

¹⁸ Mbats, lii əmtsaharaəmtsahəg tə duula gata Tləkatəga, zaraazəg ciya.

¹⁹ Akwama faaghəra miyam tə Tləkatəga kwakyarvad ba kiyava ndzəgan kaltiya, mbats jiiyamuijiig aandzu ba war kə dəga zhuwadaala.

²⁰ Bakjirjira, ciyavantciig nə Tləkatəg ma gətlaha. Inn wa təghal ba zuungw ma lii ma gətlaha. Bakjirjira maradamərg taakiya da ciyav nə kyalmaħa lii əmtsaharaana.

²¹ Aandzu ba səghəv tədvad uud nə əmtsəg, bandkwah dla6 nə ciig ma gətlaha səghəv tədvad uuda.

²² Bandkwa əmtsəg nə uud badəm mbakyarvad Adamu, da ciyav nə uud badəm mbakyarvad Tləkatəga.

²³ Da ciyav aandzu ma ba wara ba tədəv tədəvaana, Tləkatəg nə təghəga zuungwa, təhalakwaha lii ar da dəgan daghuvali da saay nə iina.

²⁴ Kaa da sagau nɛ ghyɛnnga duniya, ma sarta kwa da gwiigarda nɛ Tlɛkatɛg kɛ tlɛksɛran kɛ Daadamazhigɛl Daada, tɔhalakwama da kɛsatɔrva kɛsɛg kɛ ndzɛd kɛ lii kwarɛga baz tlɛksɛraatɔr bɛdɛmma.

²⁵ Adaba barari kɛ Tlɛkatɛg da kwarɛga, bamma fatɛrdɛmfɛg kɛ tlɛghumahaan bɛdɛm da miizhangyɛl kɛ shigahaana.

²⁶ Dadda tlɛghummi kwa dɛga halli da ghyɛhava, iin nɛ ɛmɛtsɛga.

²⁷ Adaba tagaataɛg nɛ ɛlbɛga Daadamazhigɛl taaki, “fadɛmfɛg nɛ Daadamazhigɛl kɛ dɛgitaɛ bɛdɛm miizhangyɛl kɛ kwargana.”

²⁸ Akwama da nadalnɛg nɛ Daadamazhigɛl kɛ dɛgitaɛ bɛdɛm da miizhangyɛl kwarga tlɛkatɛga, da nal dlaɛ nɛ zɛran da miizhangyɛl kɛ kwarga Daadamazhigɛl kwa nadal dɛgitaɛ bɛdɛm da miizhangyɛl kɛ iina, adaba Daadamazhigɛl dɛgit bɛdɛm bɛdɛmma.

²⁹ Akwama maay ɛndkwah biya, auwa da ɛag nɛ uudahaan, kwa ɛagavɛtɛra nɛ tsufɛg mbakyarvad lii ma gɛtlahi? Ma ba maay nɛ ciig ma gɛtlah biya, aujibɛg ka cii ɛagavɛtɛra nɛ tsufɛg kɛ uudah mbakyarvad lii ma gɛtlahi?

³⁰ Aujɛlbɛg dlaɛ kiyam fa ghɛramiiyam ba kɛlahɛng tɛ duula ɛmɛtsɛgi?

³¹ Ɛn nɛghɛganɛghɛg kɛ ɛmɛtsɛg ba kɛlahɛng zaraabahaara, bak jijiira ɛn tsa kushɛgh dɛ kuuram ma Tlɛkatɛg Yesu Yaazhɛgɛlamiiyama.

³² Akawama tɛ naaga uuda, ma ɛaganaɛag kɛ ghwav dɛ dɛktɛghal ma Afisa, auci nɛ dɛkghigari? Akwama ba da maay nɛ uud ciig ma gɛtlah biya. “Ba kiyam zɛgaana kiiyam huɛɛgana, adaba kiyam da ɛmɛtsɛg dlakadur biya?”

³³ Aa valkurɛdai nɛ uud biya, “Adaba ndzɛgan dɛ kɛladaha bɛdzɛgaan kɛ uuda jirjira.”

³⁴ Asamasaas da tɛ duula jirjira, am duuwant kɛ ɛa haipa. Adaba kyalmaharuwa ar sɛrgabi kɛ Daadamazhigɛl biya. Na taakwan naiya mbakyarvad am dɛm dama zhɛrwa.

Ciig ma vɛgha

³⁵ Ar da ndavɛgan nɛ kyalmah yaakiya, “Da ciig ndandar nɛ lii ɛmɛtsahara ɛmɛtsahɛg ma gɛtlahi? Ar da sagal dɛ huulfa kwar kɛ vɛghɛghi?”

³⁶ Kɛgh dlagɛna! dɛgiti aghaa riiga nɛnga da maay sagal biya bamma ɛmɛtsaɛmɛtsɛga.

³⁷ Dɛgiti agha riiga nɛnga, da sagal bandkwahiin biya, ba zɛraana, ma zɛra hiiya ma zɛra dɛgiti tlɛrna shaha.

³⁸ Ba Daadamazhigɛl wa vɛlga dzakɛva vɛgh kɛ zɛra dɛgita band kwa naag nɛ iina, ma kwar kɛ zɛra dɛgita bɛd dzakɛva vɛghaana.

³⁹ Bɛdɛm nɛ tluwa ba dɛgit pall biya. Uudaha bɛd hulfa dɛgahaatɛra, almanaha bɛd hulfa dɛgahaatɛra, dɛlkaha bɛd hulfa dɛgahaatɛra. Kɛlfah dlaɛa bɛd hulfa dɛgahaatra.

⁴⁰ Mɛng hulfa ndɛrga ghɛrazhigɛla, mɛng nɛ hulfa dɛga haaya. Nɛngɛra dɛga ghɛrazhigɛla shaha, ndangɛra hulfa dɛga haaya shaha.

⁴¹ Nɛngɛra faciya shahha, dɛga kyɛlla shahha, dɛga kwadladlah dlaɛa shahha, mɛng dlaɛ nɛ kwatlɛr kɛ kwadladla shah dɛ kwatlɛr kɛ kwadlad vaka ndangɛra.

⁴² Bandkwah dlaɛ tɛghɛr kɛ ciig ma gɛtlaha, dɛgiti aa riivariiga da ɛrtsɛga, dɛgiti aa ciivanta da maay ɛrtsɛg biya.

⁴³ Riivariig nɛ iin bamma dlaɛa, ciivantciig ma ndangɛra, riivariig ma maira ndzɛda ciivantciig dlaɛ ma ndzɛdɛra.

⁴⁴ Riivariig ma vɛgha uudɛra, ciivantciig dlaɛ dɛ ndzɛgana vɛgha shɛdkwa caccuwanacac-cuwana. Adaba mɛng nɛ vɛgha uudɛra, ba jirjira mɛng nɛ vɛgha shɛdkwa caccuwanacac-cuwana.

⁴⁵ Viindaviindan bandkwah taakiya, “Adamu nɛ uuda zɛnngwa, kwa nal kɛ uuda dɛ shifɛga.” Adamudɛga halla iin shɛdkwa kwa vɛlla shifɛga.

⁴⁶ Dɛga zɛnngw bi nɛ shidkw biya, dɛga tluwa ard avz nɛ dɛga zɛnngw lakwti kɛ shidkwa.

⁴⁷ Uuda zɛnngwa ndɛrava dɛ haaya, sal ma haaya. Dɛga buwa sahi ma ghɛrazhigɛla.

⁴⁸ Bandkwa dɛga haaya nɛ uuda, ar bandkwah dlaɛ nɛ lii dɛga haaya. Lii ar dɛga ghɛrazhigɛla, ar da bandkwa sahii ma ghɛrazɛgɛla.

⁴⁹ Bandkwa kiyam garava daddakwa ndɛrava dɛ haaya nɛ miiyama, kiyam da nɛg dlaɛ kɛ garava daddakwa sahi ma ghɛrazhigɛla.

⁵⁰ Dɛgiti ɛn tagkur naiya wah zaraabaharra, adaba ɛagabi kiyam tlɛkɛna kɛ gwiig ma tlɛkɛsa ghɛrazhigɛl dɛ vɛgha miiyam kwa dɛga tluwa ard avz biya, bandkwah dlaɛ nɛ daddakwa da ɛrtsɛga da maay gwiya daddakwa maay ɛrtsɛg biya.

⁵¹ Ciinngamciinga, ɛn tagkurtag kɛ dɛgiti shiɛashiɛana! kiyam da bɛdɛm ɛmɛtsɛg biya, aiciya da gwiyyav nɛ garava miiyam bɛdɛmma,

⁵² Ba daval palla, band kɛbɛkyɛga gyiia, ma ciingavaciing nɛ vɛrta dɛrawa, da ciiyav nɛ lii ma gɛtlaha dɛ vɛgh hulfa kwa da maay ɛrtsɛg biya, da gwiyyav nɛ ndzɛgana garava miiyama.

⁵³ Adaba barari nɛ vɛghɛn kwa ɛrtsɛgɛna da gwiyyav nal kwa maay ɛrtsɛg biya, vɛghɛghi kwa da ɛmɛtsɛga da gwiyyav nal kwa maay ɛmɛtsɛg biya.

⁵⁴ Təhalakwama gwiivyavant gwiig nə vəghən kwa ərtsəgən dat kwa maay ərtsəgən biya, dlaḡa vəghən kwa dəga əmtsəgən nal kwa maay əmtsəgən biya, da righəg ma sartakwa nə, əlbəgən viindava ma kakkada Daadamazhigəl taakiya, “Ghyəhavna ghyəhəg nə əmtsəga, zavuzəg nə fiir təghəra.

⁵⁵ Kəgh əmtsəga, mər nə za fiiraghi? Kəgh əmtsəga mər nə guraghi?”

⁵⁶ Abi haip nə gura əmtsəga, tləkəna tədvad shari nə əmtsəg kə ndzadə.

⁵⁷ Tagiiyamartag kə uus kə Daadamazhigəl kwa vəl kiyam zaa fiir tədvad Yaazhəgəl Yesu Tləkatəgal

⁵⁸ Mbakyarvad kwah zaraabahara kwan waikur naiya, ghacaamaghaciig ba marawa, ba kəlahənga am ḡagar tlər kə Tləkatəga, adaba am sərən taakiya dladən am huḡəg nə uuram mbakyarvad Yaazhəgəla ba gyagyaan biya.

16

¹ Aiciya, əlḡəga məltəru kə yaa daddaha gatəga, ḡagamḡag bandkwa taganter nai kə dlamakəla lii gatəga kwa ma Galatiya taaki aa ḡagarḡaga.

² Ma kwar kə laada, am fəgaan kə kwaḡa kalkala dəgiti tləkəna nə uudana, bamma ən səgəv naiy lakwti am da dzaha dəgiti kwa da məlvaru kə uud biya.

³ Akwama da danəv dəga, ən da bəltərant kə lii haiyamant_haig nə uuram də iitəra, əmtad də wakiita mara ghəraatəra.

⁴ Akwama ḡagaḡag kə maraw ən dəv naiy ndakwani, bar da pughkwazhana.

Badlava dagalla

⁵ Ən da dagau da vakaruwa da tagkur uusaa, təhalakwama gwayavagwaiga ma haaya makiduniya, adaba ən naagan kə dagal damma makiduniya.

⁶ Mbatak ən da zəlmazələməg vakaruwa, ən da ghyəngəna kə viiyaksa vaksruwa, adaba am da məlwad ba kəla vakavaki ən da dagal naiya.

⁷ Də naagarbi akwama nəghankurnəghəg ən tsəkura də fət biya, mana naag nai ən ḡaga kə hənəgh vakaruwa, akwama haighant nə Yaazhəgəla.

⁸ Ən da ghacig ma Afisa ən da pakant kə sarta fentikus.

⁹ Adaba wurghwantwurg nə uud kə ḡuul ba banngang kiyava ḡa tlər marauwa, aandzu ba mənəg nə tləghumah ba d̄yeka.

¹⁰ Akwama səghəvsəg nə timuti da vakaruwa, aa ḡalaḡaləg nə ghəraana aa ḡədzə biya, adaba iin ndakwani ḡa tləra Yaazhəgəl band kaiya.

¹¹ Mbakyarvad kwaha aa nenne bi aandzu ma war biya, am mələrəwa də dəgita kiyava sagau da vakara, adaba gyiyyar ba tə duula kə paka ba iina əmtad da zarabaha.

¹² Əlbəga zərabamiyam Afullusa, ḡhaləngəhəg ma səv da vakaru əmtad də kyalma zarabaha, haighant bi kə dagau ndakwan biya, bamma da tləkənətləg kə sarta lakwti da dagauwa.

Əlbəga mbasumbasa

¹³ Badlamvaḡadləg ba marawa, am ḡhacan tə fadghərarəwa ba vaivaiya, am bəlḡan kə māgiya am fəḡab kə ndzadə.

¹⁴ Badəm nə dəgiti am ḡag nə uurama, ḡagamḡag ba də waiyakəvəra.

¹⁵ Aici, zarabahara, am sərən taaki uudaha hən̄yaha Istafanus wa fararzhz ba zəngw kə pələghər ma haaya Akaya, vələrdavələg kə ghəraatər kiyava ḡa tlər kə ya dadda gatəga.

¹⁶ Ən ḡhalakurama am faara kə hulfa kwanahaan kə uudaha, ba tsaghwaha ḡa tləramnd badəm̄ma kwa kəm huḡa dlad də iitəra.

¹⁷ Cinganucing kəmtakera sagauwa Istafanusa, Fortunatus, ard Akaikus, kwa nəḡal vakar mandki kuuram wa səḡəvsəga.

¹⁸ Adaba ḡagarwiiḡag kə dəgit maraw tərvidara, baz dəḡaruwa. Hulfa kwan kə uudaha kalkalan ma fəfteraarana.

¹⁹ Araa tagkur uus nə dlamakəlaa lii gatəg kwama haaya Asiya. Akila ard Biriskila, əmtad də dlamakəlaa lii gatəg kwa dzaharvət ma hən̄yahaatəra, ar tagkur uss ba vaivai ma daaga Yaazhəgəla.

²⁰ Badəm nə zaraabaha ar tagkur uusa. Tagamartag kə uus kə kyalmaharuwa əmtad də bərhuga.

²¹ Ba kai Bulus də ḡhərar wan viinda tagkur uusa.

²² Badəm nə daddakwa maay waiya Yaazhəgəl biya tlaflatlafana. Aseg, Yaazhəgəla!

²³ Herərra Yaazhəgəla Yesu aa ndzandzəg əmtad də kuurama.

²⁴ Aa ndzandzəg nə wayakəvar təghər kəskuuram ma daag Tləkatəg Yesu. Amin.

2CO

¹ Bulus kwa nal kə dlakulva gyiia Tləkatəg Yesu də naaga Daadamazhigəla, ard zəraabamiiyam Timoti, da vak dlamakəlaa lii gata Daadmazhəgəl ma Korinti, əmtəf də yaa daddaha gatəg badəm ma larda Akaya.

² Herərra ard gabərər vak Daadamazhigəl Daadamiiyama ard Yaazhəgəl Yesu Tləkatəga aa ndzarandzəg əmtəf də kuurama.

Daadamazhigəla dadda taa dzəgwagha

³ Tagiyamartag kə uus kə Daadamazhigəl Daadamiiyama, kwa iin Daada Yaazhəgəl Yesu Tləkatəga, Daada kwa dadda zhəwadal ba dyək dyəka, Daadamazhigəl kwa tagkiyam aandzu hulfa kwar kə dzəgwagha!

⁴ Takkiyamtag nə Daadamazhigəl kə dzəgwagh ma dlada miyyam badəmma, adaba kəmyam ndakwani kiyam tagtər kə dzəgwagh kə kyalmaha ma dladi kwar huḃəg nə iitəra, də kwanən kə taa dzəgwagha kwa tləyamkəna nə miyyam vak Daadamazhigəla.

⁵ Bandkwa kiyam huḃəg nə miyyam kə dlada huḃu bandkwah nə Tləkatəg də ghəraana kə dlada, kiyam da tləkəna tədvad Tləkatəg kə taa dzəgwagha Daadamazhigəla

⁶ Aandzu ma kiyam huḃa dlada, kiyam huḃəg mbakyarvad nal kə dəga taa dzəgwagh kəskuurama dlabə da fəkurna kə ndzəd ma ndzəgana gatəgaruwa. Akwama tagkiyam dzəgwagh nə uuda, ba kuuram ndakwani tlamkənatləg kə taa dzəgwaghiina kwam da tləkəna nə uuram kə ndzədə fa ərvədmahud də dlada kwa kiyam huḃəg nə miyyamna.

⁷ Kəm maay 6a ndaundau də kuuram aandzu ba hədiikən biya, adaba kəm sərgasərg tagkiya am huḃa dlada band kwa kəm huḃəg nəmnda, kuram ndakwani am da tləkənatləg kə hulfa taa dzəgweaghən ɓagakəmnda nə uuda.

⁸ Kəm naay taaki am dzan kwal sərgasərg təghər kə hulfa dladən huḃaməndu nəmnd ma haay Asiya, zaraabahar biya, kwan kə dlada dyəkadyək ba vaivaiya mandki kəm da əmtsəaga.

⁹ Baz tlatləgan kəskəmnd taaki manki shariya əmtsəg wa təkəmnda nə uuda. Dzəghardzəg nə wana haik fadghər kəskəmnd tə ghrāmənda, bamma kəm fadghər tə Daadamazhigəla, kwa iin wa ciya lii əmtsahara əmtsahəga

¹⁰ Sakəmndasəg nə Daadamazhigəl sagal ma əmtsəga dlada, famdəghərtfəg taakiya da katkəmnndkatəga, famdəghərət ba tə iina mbakyarvad gwiya katkəmnndətta.

¹¹ Mələmkəmndu mələg də dzəgwazhigəla. Tədvad kwah war da tagar nə uudah ba dyəka kə uus kə Daadamazhigəl mbakyarvad kəmnda, mbakyarvad bark badyak kwa kəmnda tləkəna nəmnda tədvad dzəgwazhigəla.

Gwiighant gwiig nə Bulus kə duula taa uusa

¹² Dəgiti fəkiyama kə tsa kusghəgha, adaba dzaghəramiiyam wa tagkiyamtag taakiya ɓagiyamḃag kə ndzəgən ba cuwadad ma duniya bad ərvədmahud palla, kyambar ndzəgani kwa ndzamda nəmnd də kuurama. Ən tagan taakiya ndzəmnda bad jiira hulfa dəga Daadamazhigəla, tədvad herərra Daadamazhigəla, kwakyarvad dyəmdyəmər kwan kə duni biya.

¹³ Kəm viindkur dəgiti am da karantəga karantəg nuurama am nəghaakana, Bəvəkwaha nəghamaka nəghəg ənkyəkwan ndakwana, mandləg naiya am da nəghəgakanəghəg kə dəgitaḃ badəmma,

¹⁴ Adaba sartən da saay nə Yaazhəgəlamiiyam Yesu, am da tsa kushəg də kəmnd, band kwa kəmnda tsa nəmnd kə kushəg də kuurama.

¹⁵ Mbakyarvad haiyananthaig naiy kwana, iin wa nahan naiy kə sagau da vakaru ba zəngwa, adaba am tləkəna kə bark shig buwa.

¹⁶ Badlanvaḃadləg kə da vakaruwa akwaman da dagal dama Makidoniya, ən da ghacan dlab vakaruwa akwaman da gwiya saasa, adaba ən tlaran kə dəgiti am da məlgwad nə uurama kiyava langan kəskai dama Yahudiya.

¹⁷ Mam zharəg nə uuram tsa na ɓadlawa ba kwal də sərgasərgar ha kəskuurama? Nii mam zharg nə uuram ɓadlawa də ndzəgana hənkala uudərha, adaba ən taga taaki, “aana” ən gwiya tagan dlab taaki “əndkwah bihi”?

¹⁸ Bandkwa maay nə ndaudau biya Daadamazhigəl iin jiira, bandkwah dlab nə əlbugən kəm tagkur nəmndna dəga taaki “Aana” ard “A'a biya.”

¹⁹ Mbakyarvad Zəra Daadamazhigəla Yesu Tləkatəga, wa tagan naiya ard Sila ard Timoti kə əlḃəg maraw təghəra, dəga taaki “Aana”ard “Aa” biya, ba kəlahənga ba “Aana”.

²⁰ Adaba righant tēdvad Yesu nē Daadamazhigēl kē langyi taa nē iin badēmma.iin wa kiyam tag nē miiyam tēdvad Yesu Tlēkatēg taaki “Aandz bandkwaha” kiyava fēgara kē Daadamazhigēla.

²¹ Ba Daadamazhigēl pal, wa da vėliyam tlēkēna shifēg ma Tlēkatēga, baz kēmnda baz kuurama, ba iin dla6 fakiyamafēga.

²² Fakiyamēfēg kē dēga sērgan tē kēmyam kwa da mara taaki kiyam dēgaana, vėlikiyamvėlēg dlab kē gyagyaan shėkwan ma ērvīdmahūdamiiyama mbakyarvad markiyamdadan kē dēgiti da 6ag nē iin tēvuuka.

²³ Ba Daadamazhigēl nē shidara, akwama fiid wan tag nai taakiya kwa gwiiya na bi nai dagal dama korinti biya, mbakyarvad aa gwiiya fankuraabi kē dlad biya.

²⁴ Kwakyarvad kēm naa markuura ndzēd tēghēr kē fadghēraru biya, maaya, kiyam 6aa ba tlēr ēmtādā, kiyava hwadag kėskuurama, mbakyarvad am ghacan bad ndzēd ma fadghēraruwa.

2

¹ Mbakyarvad kwaha fandēmēfēg ma ghērār taaki ēn madlai da vakaru ēn badzēdkurda kē ērvēdmahūd biya,

² Aitsa, akwama fankuraafēg kē badzēga ērvēdmahūda, war wada fēgwa ciinga ēmtakēr kėskai, akwama maay ban daddakwa ēn fēgara naiy kē badzēga ērvēdmahūd biyi?

³ Kwa viindankura nai kē kwah kē wakiita, adaba iin naiya taakiya akwama danēvdēga ēn tlara kē uudahi kwa dlayatēr kē fēgwa hwadāga, ar da badzēwadan kē ērvēdmahūd biya. Adaba fandēghērtēg naiy taakiya, akwama ēn da hwadāga naiya, badēmmaru ndakwani am da hwadāga.

⁴ Viindankura mbakyarvad ēn ma dladā ard badzēga ērvēdmahūd ba dyėkdyėka, baz kēla yuwa tuug kėskai ba vaivaiya, kwakyarvad ēn fēkura kē badzēga ērvēdmahūd biya, adaba am sērān taaki ēn waikurwaig ba vaivaiya.

Bēshgarna haip kē daddakwa 6agaa haipa

⁵ Akwama 6aga6ag nē uudan kē dēga saa dē badzēga ērvēdmahūda, aa 6aggwi kėskai pal bi nē iini, aa 6agkura baz kuuram badēmma. Adaba ēn taa kwana naiya kwakyarvad ēn mbėkurs biya.

⁶ Kiī6a ndaigēn aa tlēkēna nē uudanēn vak dlamakēlaaa, tlatlan bandkwaha.

⁷ Ndakwan ciya, 6ēshamarna 6ēshēga, am farna kē ndzēda, haik duugars duug kėskuuram ma badzēga ērvēdmahūda kwa da juugujēg kē ndzēdaana.

⁸ Mbakyarvad kwaha ēn ghalakuurama, am marardan taakiya am waigan ba vaivaiya.

⁹ Na viindkura kwan kē wakiita mbakyarvad ēn fēsha kuurama, adaba ēn sērān mbatak am da gatēgaan kē ēlbēgi tagankur ba kēlahēnga.

¹⁰ Badēm daddakwama 6ēshgarna nē uurama, ba kai ndakwani 6ēshanarna6ēshēga. Dēgiti na 6ēshna naiya, akwama ba mōng nē dēgiti ēnda 6ēshgarna naiya, 6ēshēnna 6ēshēg mbakyarvad kuurama, ma barka Tlēkatēga,

¹¹ Haik tlēkēnatlēg nē shatanh kē duula valla kēmyama, mbakyarvad kiīyam sērgasērg kē dēga kēladērahan bat 6ala6ala.

Dēgiti njikēn kē Bulus ma Toruwasa

¹² Danal ba nai damma toruwasa da taa ēlbēga marawa tēghēr kē Tlēkatēga, wurghuntwurēg dla6 nē Yaazhēgēl kē duula 6a tlēr vaakwana,

¹³ bakėvakwaha 6allabi nē ghērār biya, adaba nēghēghanabi kē zēraabar Titus vaakwa nē iin biya. Tēhalakwaha kaa duutērasduug kėskai kē uudaha, kaa dagal kėskai damma Makidoniya.

Zaa fiir ma gata Tlēkatēga

¹⁴ Aa tagvartag nē uus kē Daadamazhigēla, kwa iin wa ba kēlahēng vėlikiyam zaa fiir tēdvad Tlēkatēga. Ba tlēr dē kimyam kiyava langa ēlbēg marawa Tlēkatēga Aandzu takwara band tērshēn bētbēta kwa pėsvapēshēga.

¹⁵ Adaba kiyam band tērshēn bētbēt nē miiyam kwa vėlgar nē Tlēkatēg kē Daadamazhigēla, kwa kwazakwazēg dama lii katavtērētkatēga ard lii tē duula ēmtsēga.

¹⁶ Kiyava lii tē duula ēmtsēga, bētbētna vaka ēmtsēga, kwa saa dē ēmtsēga, kiyava lii tlarēkatlēg kē katēga, bētbētna iin shifēga kwa saa dē shifēga. Maay daddakwa dzēgwantduug kē 6a kwan kē tlēr biya.

¹⁷ Adaba kēmnda kēm band kyalma uudah biya, kwar taa ēlbēg marawa Daadamazhigēl kiyava tlēkēna riibatēra. Adaba aa 6ėlkēmđēt nē Daadamazhigēl kėskēmnda, kēm taa ba jirjir tēvuukwana, kwakyarvad kēm lii 6a tlēra Tlēkatēga.

3

Lii batlëra daala langiya

¹ Aitsa, kəmnda fəgarzha gwiya dləba ghəramnd ha nəmnda? Nii kəm gata wakita shid da vakaruw ha, aandzu ma vakaruwa, band kwa ɓag nɔ kyalmah hi?

² Abi ba kuuram dɔ ghəraru nɔ wakiti kwa kəm dɔvakai nəmnda, kwa viindava ma ərvdmahudamənda adaba nəghan andzu ba wara dlaɓa karantana.

³ Maramdamarg nɔ uuram taaki am wakita Tləkatɔg nɔ uurama, kwa iin nɔ dɔgshəga tləramnda. Kwan kɔ wakita viindava dɔ dɔga viindɔg biya, viindava dɔ shɔdkw cacuwana cacuwana dɔga Daadamazhigɔl kwa dɔ shifɔga. Viindava tɔ fafakɔlama akur biya, viindava ma ərvdmahud uudaha.

⁴ Kəm taa kwana mbakyarvad kəm dɔ jiir tɔvuukwa Daadamazhigɔl tɔdvad Tləkatɔga.

⁵ Maay nɔ dɔgiti kwa kəm da mardamarg taakiya ɓagamnd dɔ sɔrgasɔrgamnd kɔ tləriin biya, Sɔrgasɔrgamɔda saal vak Daadamazhigɔla.

⁶ Iin wa namndal nəmnd kɔ lii ɓa tləra daala langiya kwa viindava tɔdvad adzahadzah biya, viindava tɔdvad shɔdkwa. Adzahadzahən kwa viindavana iin wa saa dɔ əmtsəga, shɔdkwa cacuwana iin wa wɔla shifɔga.

⁷ Viindava viindɔg na adzahadzaha muus tɔ fafakɔlama akura, dlaɓa ndanghəra Daadamazhigɔla mararmarg ma sarta kwa vɔlavdan nɔ iina. Aaandzu ba dɔgitiən ndza mbiig tɔ hufdɔga Muus da zɔlma biya, kaa mbiig ba caacan hufdɔgaan ba vaivaiya pelatərvapelɔg kɔ zarha Isra'ila kɔ vazgaana. Akwama adzahadzahi kwa saa dɔ əmtsəga sɔghəvsɔg dɔ ndanghər əndkwana,

⁸ Aitsa, da ɓaga ndar ka cii nɔ dyakəra ndanghəra kwa dɔga ɓaa tləra shɔdkwa cacuwana-cacuwana kɔ ndzɔgani?

⁹ Akwama ba dɔgiti saa dɔ əmtsəga tlakənətlɔg kɔ ndanghəra, ba jirjira dɔgiti saa dɔ tləkəna jira Daadamazhigɔla juujig kɔ iin ba dyakdyaka.

¹⁰ Ba jirjira, ndanghəra umghura langiya madlabi dɔ ndanghər ndakwan biya, akwama gəravanagərɔg dɔ ndanghəra daala langiya.

¹¹ Akwama dɔgiti da ghyənnɔg nɔ zamanana sɔghəvsɔg dɔ ndanghəra, da nəg ndandar ka cii nɔ dɔgiti kwa da ndzɔg ba tangw dama zərəzəri!

¹² Mbakyarvad kiyyam mɔng dɔ hulfa kwan kɔ fantaara, iin wa kiyyam mɔng dɔ ndzɔd ba vaivaiya.

¹³ Kiyyam maay nɔ miyyam band Muus biya, kwa hɔdgharduu hufdɔgan dɔ sɔdav biya, haik nəghəganəghɔg nɔ uudaha Israilaha kɔ ghyənnɔg ndanghər kwa da dagal nɔ zamanana.

¹⁴ Adaba ghəratəra ba dɔkdəka, tangw dat hiinanna, mɔng nɔ dɔgiti tsətərva nəghəga jiira akwamar karanta umghura langiya. Təhavdabi nɔ sɔdavən ba kəvakwan biya, adaba təhəvdabiya, bamma tɔdvad Tləkatɔg kalti lakwti təhəvdatəhəga.

¹⁵ Tangw dat hiinanna, akwamaar karanta kakada muusa, kaa hɔdtərduhɔdɔg nɔ sɔdavən kɔ ərvdmahudaatəra.

¹⁶ Təhəvdatəhəga nɔ sɔdaviina akwama gwiyyagwiig nɔ uudan da vak Tləkatɔga.

¹⁷ Aiciiya, Yaazhɔgɔla iin nɔ sɔdkwa cacuwana-cacuwanna. Vakavaki dɔ sɔdkwa Yaazhɔgɔla mɔng nɔ kwaraghər vakwahiina.

¹⁸ Kəmyamən hɔdavarduubi nɔ hufdɔgamiiyamən biya, kiyyam mara paraka ndanghəra Yaazhɔgɔl band akwatərama, dlaɓa gwiikiyamant gwiig nɔ uud kiyyam nal band Yaazhɔgɔla. Kwan kɔ gwiyya vəghən ɓaga kiyyama nɔ uudəna fəgara bad fəga ma ndanghəra kwa sal vak Yaazhɔgɔla, kwa iin sɔdkwa caccuwanacacuwana.

4

Hyahər ma dəfuwa luuwa

¹ Mbakyarvad kwaha, kiyyam mɔng tsuu dɔ kwan kɔ tləra kwakyarvad zhəwadaala Daadamazhigɔla, aa ngadlavbi nɔ ərvdmahudamiyam biya.

² Maay lambamnd dɔ shəɓa hulfa daga muuniya kwa saa dɔ dɔga tsa zhəru biya. Maay lambamnd dɔ valuuda ma taa fiid dɔ əlbəga Daadamazhigɔl biya. Kəm taa ba jiir nəmnda bat ɓalaɓala. Da ɓag əndkwah nɔ uudah kɔ shiida jiirjir kwa ɓagamnda nəmnd tɔ vuuka Daadamazhigɔl ma ərvdmahudaana.

³ Akwama əlbəg marawən kwa kəm tag nəmnd kɔ əlbəg təghərən shəɓashəɓanna, shəɓashəɓan bak lii tɔ duula əmtsəga.

⁴ Ar lii maay dɔ fadghər nɔ iitər biya, adaba shatanaha duniya gulfatərtəgulfɔg kɔ ərvdmahudaatəra. Tsatərvatsɔg kɔ nəghəga paraka kwa ba caacan təghər kɔ iitəra, parakən kwa səghal ma əlbəg marawa aa ndanghəra Tləkatɔga, kwa iin nɔ garava Daadamazhigɔla.

⁵ Mbakyarvad kəm taa əlbəg marawa ghəramnd biya, bamma dɔga Yesu Tləkatɔga, taakiya iin Yaazhɔgɔla, kəm band kwatənaharu nəmnd mbakyarvad Yesu.

⁶ Daadamazhægəlen kwa tagaa taaki, “Aa ndzadzæg nɛ parak ba parakrak ma gurtla,” iin wa fafəg kɛ parakan kwa ba parakrak ma ɔrvədmahudamiiyamma, kiyava ba parakrak kɛ uudaha mara sɛran kɛ ndanghɛra Daadamazhigɛl tɛvuukwa Tləkatəga.

⁷ Bakəvakwaha, kɔmyamən kiiyam dɛ kwan kɛ hyahɛra ma gatəga, kiiyam band tɛfuwa luuwa. Niiyamalməg band ɛndkwaha, adaba marvədan taakiya ndzədɛi kwa juujig badəmma sal vak Daadamazhigəla, sal vakamnd biya.

⁸ Vəlkəmd vɛləg nɛ uud kɛ dlad nɛ uud aandzu ta kwar kɛ ɖuula, bakəvakwaha fakəmda bi nɛ uud kɛ kudəg dɛ tləriin biya. Davalitlɛrna kɛm ɓagan kɛ ndaundauwa, adaba gəndzamdɛt biya.

⁹ Vəlkəmd vɛləg nɛ uud kɛ mbahəlla, bakəvakwaha duuwa kəmdarsbi nɛ Daadamazhigɛl biya. Daghuvaliitlɛr dladə tsəkəməndtsəg nɛ uud dɛ zaada, bakəvakaha ciibakəmdabi nɛ uudya.

¹⁰ Ba kələhənga kɛm ba tɛ duula əmtsəga band kwa ɓagavara kɛ Yesu, mbakyarvad marvadan nɛ ndzəgana Yesu tɛ vɛgha miiyam kwa dɛga əmtsəga.

¹¹ Ma ba kiiyam ndzəga bad shifəg ma duniya, kiiyam ba tɛ duula əmtsəg mbakyarvad Yesu, adaba nəghəvan nɛ ndzəgana Yesu tɛ vɛghamiiyam kwa dɛga əmtsəga.

¹² Iin wa ba kələhənga kɛm ba tɛ duula əmtsəga, mbakyarvad am tləkəna nɛ uuram kɛ shifəga.

¹³ Viindaviindan ma kakaɖa Daadamazhigɛl taakiya, “Fandəghərətəfəga, mbakyarvad kwaha taganataga.” Aandzu ba kiiyam dɛ fadghər hulfa dɛgit palla, ba kəmd ndakwani famdəghərtəfəga, kɛm tag mbakyarvad kwan nəmd kɛ ghaiya.

¹⁴ Kɛm sɛrgasərg taakiya Daadamazhigɛl kwa ciighant Yaazhəgɛl Yesu ma gətlaaha, da ciikiyamciig əmtad dɛ Yesu, da səkiiyamnda da tɛvuukwana baz kɛ uurama.

¹⁵ Badəm nɛ wana mbakyarvad da məlkuuru kəskuurama, adaba herrəra Daadamazhigəla da fəgarabadəg dɛ təghər kɛ uudaha ba dyəkka, da nəg kɛ dəgshəga gwiiya fəgara taa uus kɛ uudah kɛ Daadamazhigəla, kiyava vɛlva nɛ ndangəra.

Ndzəgan tɛdvad fadghəra

¹⁶ Mbakyarvad kwaha gədzamdɛt biya, aandzu ba vɛghamnda dɛga uuda duniya da badzəga, bakəvakwaha kɛm nəg bak daal ma gatəg ba kələhənga.

¹⁷ Adaba kwan kɛ zər dladən kɛm huɓəg nəmda da zəlmabiya, kɛm da tləkənətləg kɛ ndanghər ba dyəkka, kwa juujig kɛ taga, da ndzəg ba tangw damma zərəzərra.

¹⁸ Kwakyarvad dɛgitahi zharəg nɛ gyiwa wa kɛm fəg nəmd kɛ taad tɛ vakai biya, bamma dɛgitahi kwa nəghvabiya. Adaba dɛgitahi kwa nəghəvanəghəga da zəlmabi nɛ zamanan kɛ dagal biya, dɛgitahi kwa nəghəvabiya dɛga tangw damma zərəzərra.

5

¹ Səryamasərg taakiya akwama dlagavnadlag nɛ tsakwamən kwa kiiyam ndzəga nɛ miiyama mavakaina, kwa iin nɛ vɛghəghamiiyama dɛga kwan kɛ duniya, ɓagakiyamaɓag nɛ Daadamazhigɛl bad ghəran kɛ hənɔyah ma ghərazhigəla. Kwan kɛ hənɔyaha ndəra nɛ uud biya, da ndzəg nɛ iin ba tangw dama zərəzərra.

² Ndakwana, kiiyam fəgaan kɛ ɔrvədmahuda, kiiyam hwaɖag ba vaivaiya kiiyam da tləkəna kɛ sɛɖav da tɛ vɛgha ma ghərazhigəla.

³ Akwama da vɛlyakiiyam vɛləg nɛ uud kɛ sɛɖava, da tləkiiyamabi nɛ uud dɛ suuh biya.

⁴ Ma sarta kwa kiiyam ndzəgan nɛ miiyam dɛ vɛgha kwan kɛ duniya, kiiyam ngiiga mbakyarvad dladə kwa kiiyam huɓəg nɛ miiyama. Kwakyarvad kiiyam na tagguva dɛ vɛgha kwan kɛ duniya, ma naaga miiyama ma kiiyama tləkəna kɛ sɛɖav kwa dɛga ghərazhigəla, adaba dɛgit dɛ shifəga tangw dama zərzzərra gwiighantgwiig kɛ dɛga əmtsəga badəmma.

⁵ Ba Daadamazhigɛl dɛ ghəraan wa ɓadləghani kwan kɛ gwiiya vɛgha, vɛlakiiyamvɛləg dlad kɛ shədkwan kiyava markiiyamndan kɛ dɛgiti da ɓagkiiyam nɛ iin tɛvuukwa.

⁶ Mbakyarvad kwaha iin wa bakələhəng kiiyam tsa ɔrvədmahuda miiyama, kiiyam sɛrgasərg dlad taakiya akwama ba kiiyam dɛ vɛgha kwan kɛ duniya, kiiyam ba bəkyə dɛ hənɔyaha miiyam kwa əmtad dɛ Yaazhəgəla.

⁷ Adaba kiiyam ndzəgan ma fadghəra, dɛga nəgha gyi biya.

⁸ Bak jiiira ghacəmda ghacig tsau ba tankara, maa tɛ naagamnda makəma tagguva dɛ kwan kɛ vɛgha, kɛm ndzan əmtad dɛ Yaazhəgɛl ma ghərazhigəla.

⁹ Mbakyarvad kwaha, aandzu kɛm ma kwan kɛ duniya aandzu kɛm maghərazhəgəla ma tɛ naagamnd ma ciingu kɛ əmtakəramnda.

¹⁰ Adaba barari kəskəmyam kiiyam ghachaan tɛvuukwa Tləkatəga badəmma, kiyava təkitaam kɛ shariya. Ma bawara da caawa dəgshəga tləraani ɓagaa nɛ iin dɛ vɛgha kwan kɛ duniya, aandzu marawa aandzu marau biya

Badla ndzəgan uudah də Daadamazhigəla

¹¹ Kiiyam sərgasərg tsau kə dəgiti tagav də gədza Daadamazhigəla, iin wa kəm 6a kəlaa ndzədamnda ma kəma sədaa kə kyalmaaha. Sərgasərg nə Daadamazhigəl kə ndzəgana miiyan badəmma, mandləg naiya am sərgasərg kə kwan ma ərvədmahudaruwa.

¹² Kwakyarvad kəm dləba ghəramnd təvuukwaru biya, kəm 6a kəla ndzədamnda kəm tagkur kə duuli am da ciinggu nə uuram kəmtakəramnd ba vaivaiya, kiyava ngutərangug kəskuuram kə lii naa ghəraatər mbakyarvad ar uudah dyəkdyəka, dlakulva hənkalatəra.

¹³ Kəm valaagah nəmnd band nkwa taag nə kyalmaaha? Aandzun kəm ba valaaga, kəm valaag mbakyarvad ndangəra Daadamazhigəla. Akwama kəm valaag bi nəmnd biya, ba kwa vakaru ci waha.

¹⁴ Badəm nə dəgiti 6agamnda nəmnda, 6agamnd kiyava tləkəna dəgshəg kə ghəramnd biya, 6agamnd mbakyarvad waiyakəva Tləkatəga kwa 6a tlər də kəmnda. Fəyamdgəhərtəfəg tsau taakiya əmtsəəmtsəg nə Tləkatəg mbakyarvad uudah badəmma, mbakyarvad kwaha badəm əmtsəhara əmtsəhəg əmtəd də iina.

¹⁵ Əmtsəəmtsəg nə iina mbakyarvad uudah badəmma, adaba haik 6a dəgiti naag nə ghəratər kə lii də shifəga, bamma ar 6a ndzəgan mbakyarvad daddakwa əmtsə kwakyarvad iitəra, ciyavantciig dləb mbakyarvad iitəra.

¹⁶ Mbakyarvad kwaha kəm madlabi zhara ndzəgana uud də hənkalə duni biya, aandzu ba tapamndəna tapəg kə dzamaghər təghər kə ndzəgana Tləkatəg band ndzəgana uudəra, ndakwana kəm madlabi ndzamgan əndkwah biya.

¹⁷ Mbakyarvad kwaha akwama ndzəgan ma Tləkatəg nə uudana, nalnəg kə daala vərdəga, badəm nə ənghura dəgitəha daal zamanana, aandzu ba əuwa, nalnəg kə daala.

¹⁸ Badəm nə wana ba vak Daadamazhigəla, kwa badləghani ndzəgana taataka miiyam əmtəd də iin tədvad Tləkatəga, vələkəməndvələg dləb kə tləra badla ndzəgana taataka uudah də Daadamazhigəla.

¹⁹ Əlbəgamnda iin taakiya badləghani badləg nə Daadamazhigəl kə ndzəgana taataka uuda dəgshiga ard iin tədvad Tləkatəga, maay dləb kəda haipahatər təghər kə iitər biya. Vələkəməndvələg nə Daadamazhigəl kə dəgshiga 6a tləra badla ndzəgana uudaha ard iina.

²⁰ Mbakyarvadkwaha kəm dlakulva gyiya tləkatəg nəmnda, mandki ba Daadamazhigəl də ghəraan wa taaghəi tədvad kəmnda. Ma daaga Tləkatəga, kəm ghaala kuurama badlamvəbadləg də Daadamazhigəla am nal kə tsaghwahaana, lii 6a tləghum də iin biya.

²¹ Tapghanabi nə Tləkatəg kə 6a haip biya, mbakyarvad kəmyamma nadalnəg nə Daadamazhigəl kə Tləkatəg band dadda haipa. Tədvad kwan kə duul, wa kiiyam da tləkəna kə jiira ma daaga Tləkatəg vak Daadamazhigəla.

6

¹ Ma huda tləri 6agamnd nəmnd əmtəd də Daadamazhigəla, kəm ghalakuuramən tlamkənətləg kə herərra Daadamazhigəla, duuwamarsbi nal ba gyagyan biya.

² Cinngamcing kə dəgiti aa taag nə, Daadamazhigəla, amaa, "Səghəv ban sarta kwa 6agankur nai kə herərra, cinngankurana cinnga. Səghəv ba sarta katəga, məlankurumələga." Cinngamcinga! kwan sarta kwam da caaug nə uuram kə herərra Daadamazhigəla, hiinan nə faciya katəga!

³ Nəyamalbi kə duula mbədəg aandzu kə war biya, adaba haika tləkəna duula ghudəkiiyamas əlbəg təghər kə tlamiiyama.

⁴ Dlakulvakwaha, badəm nə dəgiti kiym 6ag nə miiyama, 6agyam6aga mbakyarvad kiiyam mardan takiya kiym lii 6a tləra Daadamazhigəla. Kiiyam 6agan də fa ərvədmahuda, ard hu6a dlada, mbahəlla, ard dlada ndzəgana.

⁵ Kaləkəməndakaləg nə uuda, ar bəlkəmdəm dama guda bərfina, dlə6a ar fakəmdət nə uud kə vavərra ma sarta ciiga hənkalə, 6agamnda6ag kə tlər kwa juujig kə ndzədamnda, hənəmndu bi kə haar biya dlə6a fəməndu bi kə kaff biya.

⁶ Tədvad hənkaləmd kə cacuwana, ar sərgasərgamnda, ard fa ərvədmahudamnda ard taa jiira, maramnda marəg taakiya kəm lii 6a tləra Daadamazhigəl tədvad shədkwa cacuwana cacuwana, ard waiyakəwamnda ba jiijiira,

⁷ Ard əlbəgamnda kwa ba jiijiira, ard ndzəda Daadamazhigəla. Kəm məng də jiira kwa iin wa band dəgdəva kwa kiiyam həkyəg nə miiyam ma dəva kaffa ard dəva ghyə6a.

⁸ Fakəməndarəfəg nə uuda, dlə6a vələkəmənd vələg nə uud kə dlada, dləbakəmdət dləbəg nə uuda, dlə6a bəzda kəmnda badzəg nə uud kə daaga. Nakəmdadalnəg nə uud kə lii taa fiida, bəvəkwaha kəm taa ba jiir nəmnda.

⁹ Mandki səkəmənd bi nə uud biya, tambar səkəməndsərg nə uuda ba vaivaiya, Mandki kəm ba tə duula əmtsəga, iin wan kwana kəm bad shifəga. Ar vələkəmənd dlada, bəvəkwaha ciifəkəməndabi nə uudi,

¹⁰ Ma hufda dladfen vëlakëmd nê uudna, fakëmda ba hwaɗaaga. Aandzu ba këm maay dë dëgit biya, bakëvakwaha tlakënatlëg nê uudah badyëk kë hyahër tëdvad këmnda. Mandki këm maay aandzu ndau biya, mbats badëm nê dëgita ba dëgamnda.

¹¹ Kuuram uudaha Korintiyaha, shëbamndkurvabi aandzu ndauw biya, dla6a maramndadamarëg nëmnd taakiya këm waikurwaiga ba vaivaiya.

¹² Au këmnd wa duuwamndkurars duuga, abi kuuram wa haiyamanthi dë këmnd ma ërvëdmahufaru biya.

¹³ Ën taagkur kwan naiya band kwa taagtër nê Daad kë ëlbëg kë zarhaana, kuuram ndakwani am markëmndadan kë waiyakëvaruwa.

Hadambi kë ghër dë lii maay gatëg biya

¹⁴ Hadambi kë ghër dë uudahi kwar maay gata Yaazhëgël biya. Ëndzëgandzëg nê uuda jiiirjir ba lapi dë dadda 6a këländërra? Nii auwa dzëtërëm paraka ard gurtli?

¹⁵ Tsaghwa shatanah nê Tlëkatëga? Nii auwa dzëtërëm lii gata Yesu ard lii maay gata Yesu biyi?

¹⁶ Auwa dzëtërëm vëgya Daadamazhigëla ard hënyaha 6a ghëlli? Këm vëgya Daadamazhigël nëmnd kwa dë shifëga. Band kwa tagaa nê Daadamazhigël taaki, "Ën da ndzëgan ëmtad dë iitëra, ën gwaiva miitëra. Ën nal dla6a kë Daadamazhëgëlatërra, ar nal dla6 nê iitër kë uudahara.

¹⁷ Mbakyarvad kwaha asamasagal ma lii ar maay gata Yesu biya, wahamzhawahëg kë ghëraru dë iitëra, am nê Yaazhëgëla. Hadambi kë ghëraru dëgiti kwa maay cacuwana cacuwan biya, ën da haikurët tëdvad kwan naiya am nê Daadamazhigëla.

¹⁸ Ën da nëg kë Daadaruwa, kuuram dla6 am nal kë zarhahar ghwalvaha ard ënghwasaha. Am nê Yaazhëgël kwad ndzëd badëmma."

7

¹ Takiiyamatëg tsau nê uud kë langyiya dëgitahan badëm zaraabahara, mbakyarvad kwaha aandz ba cuwadad nê vëghamiiyama ard ërvëdmahudamiiyam haik 6a haip kësëmyama. Kiiyam nal dla6 ba caccuwanacaccuwana ma gadza Daadamazhigëla.

Hwadag nê Bulus mbakyarvad pëlarapëlëg nê Korintiyah kë ghëra

² Haiyamanthaig dë këmnd ma ërvëdmahufaruwa. Bagamndarabi kë haip aandzu kë war biya, badzamdardabi dla6 kë ërvëdmahud aandzu kë war biya, dla6a zamndubi aandzu dëga war biya.

³ Na fëkura haip naiya kwakyarvad na tagda kwah biya, band kwa taggankurda naiy taakiya, maay nê dëgiti da tagkuratagw dë waiyakëvëmnd biya, aandzu këm ëmtsëmtsana aandzu këm dë shifëga.

⁴ Haiyankurëthaig ba vaivaiya, ën tsa kushëgh dla6 dë kuurama. Ërvëdmahudara ba panahnah ba vaivaiya. Aandzu ba këm hufda dla6a, ërvëdmahudara ba dzaiya.

⁵ Aandzu ba sarti damdaghan nëmnd damma haaya Makidoniya, diiyamndubi kë kudëgg biya. Aandzu këm takwara ba dla6a, të 6ala6ala ndakwani pëkya ghaiyamnd nê uuda, ma hufda kësëa gëgzëtëgdzëg nê ërvëdmahudamnda.

⁶ Daadamazhëgëli kwa fëgara ndzëd kë daddakwa gëdzëga, fakëmdafëg kë nzëdëd dë sagauwa Titusa.

⁷ Kwakyarvad sagauwa Titus kalti bi wa fakëmda hwadag biya, ëlbëgahi tagakëmnd nê iin kë duula kwa famarna nê uuram kë ndzëdë. Tagakëmndtag dla6 kë duuli am na nëghëkwa nê uurama ba vaivaiya, ard duuli badzamdadda nê uuram tëghër kë dëgiti dzëghardzëga, ard kwa bagam nê uuram kë këla ndzëdëru kë tlähëgus ëlga. Kwan wa fëghwa kë cingga ëmtakër ba vaivaiya.

⁸ Aandzu ba badzakurdabadzëg nê wakiitar kë ërvëdmahuda, njikwa biya. Ndza badzanda badzëg kë ërvëdmahuda ma sartakwa ndza wura adaba sëranasërgë taaki ndza tapghant tapëg nê wakiitar kë ërvëdmahufaruwa, aandzu ba dëga sart ënkyëkwaha.

⁹ Ndakwana ën hwadaaga, aandzu ba cëngganubi këmatakëra kwa badzankurdanai kë ërvëdmahud biya, adaba badzëga ërvëdmahufaru wa fakura pëlla ghëra am 6adlëna kë hënkalaruwa. Badzëga ërvëdmahufaruwa hulfa kwa naag nê Daadamazhigëla, mbakyarvad kwaha bagamndkurabi kë haip tëghër kë dëgiti bagamndkura nëmnd biya.

¹⁰ Adaba badzëga ërvëdmahufu kwa hulfa dëga Daadamazhigëla wa fëgaraa pëlaghër kë uuda, gwiian davak Daadamazhigëla, da tlëkëna ëndkwah kë katëga. Dla6a maay nê taaki "ma sëranasërgë" mavakai biya. Adaba badzëga ërvëdmahufu sëgarda nê uudan kë ghëraana, saa dë ëmtsëga.

¹¹ Zharamzharëg kë dëgiti aa sëkurda nê badzëga ërvëdmahud hulfa kwa naag Daadamazhigël dama kuurama. Fakuraafëg kë panahnaha 6agana, ard mara taaki 6agama bi kë dëgit kalkal biya. Fakuurafëg kë nguda ërvëdmahufu, dla6a gëdzamëtëgdzëga.

Fakurafæg kə 6a fantara, dla6a 6agama6ag kə tləra. Fakurafæg am 6adləvan da caauwa kii6a ndaiga kwa kalkalana. Əlbəg təghər kə kwan kə dəgita, bak jiijiira aandzu tə kwar kə duula maramdamarg nə uuram taakiya am maay də haip biya.

¹² Ma sarta kwa viindananai kə kwah kə wakita, ndza maay lambar də uudi kwa 6aga haip biya, aandzu ma daddakwa 6agəvara nə haipa. Dlakulvan wana viindkuranai kiyava markurdan ba da palla pal taaakiya sərgasərg nə Daadamazhigəl haiyamanthaig də kəmda ba vaivaiya.

¹³ Kwakyarvad kwan wa tlamkəna nəmnd kə ndzəd ma ərvdmahudəmdnda. Maay ba nə tləkəna ndzəd ma ərvdmahudəmdnd biya, bakəvakwaha kəm fəgara ba hwa6ag ba vaivaiya adaba hulfa hwa6agən mavakai nə Titus na, mbakyarvad badəmmaruwa mələmarumələg də tləkəna ndzəd ma əlbəgaha.

¹⁴ Aandzu ba taganartag nai taakiya ən tsa kushəg də kuurama, da nəmbi damma zhəru biya. Band kwa tagamndkurnəmdnd kə dəgita badəm bak jiijiira, bandkwah dla6 tsa kushəghəmdnd də kuurama nalnəg bak jiijiir təvuukwa Titusa.

¹⁵ Waiyakəvən kwa 6agkur nə Titus na, fəgara bad fəg ba vaivaiya akwama dza-mghanadzaməg kwa famaara nə uuram nə uuram badəmna, ard hulf hənkalı maramarda nə uuram ma sarta kwa caawama nə uurama.

¹⁶ Ən hwa6ag ndakwana mbakyarvad haiyananthaig də kuurama bak jiijiira.

8

Dəgiti vələda nə yaa daddaha gatəga

¹ Ndakwan ci Zaraabaharra, kəm naagan am sərən kə dəgiti 6agaa nə herərri Daadamazhigəl ma dlamakələaaa lii gatəga kwar ma makidoniya.

² Adaba hu6aruuhu6əg kə dla6 ba vaivai mbakyarvad dla6ən darəm nə iitər da mavakaina, bakəvakwaha dyəkəra hwa6aagatəra fətərafəg kə 6a tləra herərri kə məltəru kə kyalmaha, aandzu ar bamma talagəraatəra.

³ Fandəghərtfəg nai taakiya araa vələda ba kalkala ndzədaatəra juujig kwa nahava. Vələdavələg bad haiga ghəratəra, favtəra də ndzəd biya.

⁴ Ghalarkəmdnd ghaləga ma kəma vəltər kə duula 6a tləra məltəru kə uudaha, adaba iitər ndakwani mara dəm damma lii məltəru kə lii gatəga kwar ghyəba Yahuda.

⁵ Vələdavələg juujig ba kə dəgiti tlatlamnd nəmnda. Adaba vələdavələg kə ghəratər ba ma zungwər kə Yaazhəgəla, ar vələdan dla6 kə ghəraatər kəskəmdnda, band kwa naag nə Daadamazhigəla.

⁶ Nəghəmdnda ba nəmnd əndkwaha, kaa ghala Titus kəskəmdnd ma zaavuuk də tləra dzaha dəgita ndzahavanta, adaba iin wa fəghazhafəga.

⁷ Aandzu bamma kwar kə dəgita, ba kuuram wa təvuukwa, aandzu tə fadghər ma Tləkatəga, aandzu ba tə taa əlbəga, ma sərga dəga jiijiira, ma tə na 6a tlrə, ard waiyakəvəri am 6əgkəmdnd nə uurama. Mbakyarvad kwaha zamzəg kə vuuk də 6a tlrə vələg naaga ghəra.

⁸ Na fəkura barari bi naiya, ən markur duuli 6agar nə kyalmaha kə tləra mələgaru kə uudaha. Kwan wa da marda waiyakəvi am də vakai nə uurama.

⁹ Adaba am sərgasərg kə herərri Yaazhəgəl Yesu Tləkatəga. Aandzu ba dadda hyahər nə iina, bakəvakwaha nadalnəg kə ghəraan kə talaga mbakyarvad kə uurama, adaba tədvd talagərana, am da tləkənatləg nə uuram kə dəgit badəm təvuukwa Daadamazhigəla.

¹⁰ Sawariyi ən vəkurnaiya, ən taaakiya, 6aga6ag kə maraw am ghyənnəgna kə dəgiti famarzha nə uuram ma viiğən kwa daal na, kwakyarvad vələmdavələg kaltı biya, əndkwah biya, adaba am naagan kə 6əgana.

¹¹ Ghyənnəgamna ghyənnəg ci kə tlərən famarzha nə uuram bad ərvədmahudə pallna, 6agam6ag ba kəla ndzədaaruwa.

¹² Akwamam də ərvədmahudə vəlgaana, da ciingan nə Daadamazhigəl kəmtakəra valgaanaruwa, akwama vələmdavələg kalkala ndzədaaruwa. Naa bi nə Daadamazhigəl kə 6a dəgiti kwa dətbi nə ndzədaaru dat vakai biya.

¹³ Kwakyarvad ən vəltər kə dəgit tsafsaftəf kə kyalmaha, təhaləkwaha ən fəkura kə dəgit dəmdəm biya.

¹⁴ Kwakyarvad taguvnan nə tləriin ba kalkal band kwa nahava, mələmtərumələg ba ndkwana adaba am də duula mələmtərumələga. Kuuram dla6a ar da mələkurumələg ma sarta kwa da maay nə dəgit vakaru biya, iitər dla6a ar da mələkuru, sarti ma da mənəg nə dəgit vakatəra. Tədvd kwah wa da ba kalkal nə ndzəgana.

¹⁵ Bandkwa viindaviindan ma kaka6a Daadamazhigəl taaki, “ Daadakwa dzagant ba dyəka, da jəguubi kə ndzə6a biya, Daadakwa dzagant ba ənkyəkəwaha, hətsal bi kə iin biya.”

¹⁶ Kəm tagar uus kə Daadamazhigəl kwa fəghara kə Titus kə 6a tləra məlgaru kə uudah, bandkwa naag naiya.

¹⁷ Kwakyarvad ghalgamnd bi wa fəghara kə dagau da vakaru biya, adaba naha ba wur nə iin kə da vakaruwa.

¹⁸ Wa 6əlamndant6ələg baz zəraabamiiyam əmtəd də iina, kwa daal nə daagan vaka taa əlbəg maraw kə dlamakəlaa lii gatəg badəmma.

¹⁹ Maay waha ndakwani, kəshgakəkəsəg nə dlamakəlaa lii gata kə iina ma dahadagal əmtəd də kəmnda da vaka 6atləra herərra kwa kəm 6ag nəmnd mbakyarvad galla Yaazhəgəla, dla6a kiyava mardamarəg taakiya kəm məng də ərvədmahudə məltəru kə uudaha.

²⁰ Kəm gədza dəgiti da tagav tə kəmnd təghər kə duuli kəmnda tagw nəmnd də dəgitali dzahavant də haiga ghəra.

²¹ Naagamnda kəm 6aga kə dəgit marawa, kwakyarvad təvuukwa Yaazhəgəl pall biya, baz təvuukwa uudaha.

²² Bəlamndant6ələg kə zərabamiiyam əmtəd də iitəra, kwa shəg ba dyək kəm ba fishəgaana dla6a famndəghərtəg də iin təghər kə dəgitah shah-shaha. Ndawana gwiya fəgharafəg kə məlkuruməlag mbakyarvad haiyakurəhaig də kuurama.

²³ Dzamamnadzaməg taakiya Titusa tsagwa 6a tlərarra, baz iina baz kaiya kəm 6a tlər mbakyarvad kuurama. Kyalma zaraabahamiiyami kwar əmtəd də iina, 6əlatərət nə dlamakəlaa lii gata Yesu, tləratəra fəgara ba galaa Tləkatəga.

²⁴ Maramtərdamarəg kə uudaha kə hulfə waiyakəvən 6agamtəra nə uuramana. Ar da cinngacingnə nə dlamakəlaa lii gata Yesu kwa 6əlatərət6ələg kə dəgiti 6agamtəra nə uurama, kwan wa da martərdamarəg taakiya tsa kushəghamnd də kuurama mbats bak jirjiira.

9

Məltəru kə lii gata Yesu

¹ Maay nə tləra viindkur wakit kəskai təghər kə məltəru kə yaa dadda gatəg biya.

² Adaba ən sərgəsərag nai am naagan kə məlgaru kə uuda, baz tsa kushəgh kəskai vak kə uudaha makidoniya təghər kwana. Ən tagtərtəg taakiya kə uuram uudaha Akaya 6ədləvə6ədləg bamma viigən kwa dalna. Hulfə fa ndzədən maramnda nə uurama iin wa fatərəfəg kə ghəravatlər kə fa ndzəda.

³ Ndakwan ciya, wan 6əlga kə uudahaan zaraabaharra, adaba haik kə nəg nə tsa kushəghamənd də kuuram kə dəga bandza. Ən naagan an ndzan ba 6adla6adlana, band kwa tagankur nai wurra taaki am ndzana.

⁴ Mbakyarvad kwaha akwama da sarəvsəg əmtəd də kyalma lii gatəga kwar ma Maki-doniya, ən naay ar tləkuuran ba kwal dzahgant dəgit biya. Akwama dzəghardzəg əndkwana, əm da ciinga zhəruwa mbakyarvad dyəkəra tsa kushəghən ən tsəg nai də kuurama, ba kai pal bi wam da tsəgwi nə uuram kə zhəru biya, baz kə uurama.

⁵ Mbakyarvad kwaha, maa 6aga6ag kə maraw ən ghalu kə Zəraabahən mara səv saa vakaru lakwti ən da dagau naiya, mbakyarvad mara dzahant kə dəgitahaan tama nə uuram kə langyi vəlgaana, adaba ma tləvaran dzahadzahana. Kwan wa da mardamarəg taakiya vəlmanda bad naaga ghəruwa, faakuura də ndzəd nə uud biya.

⁶ Dzamam-nadzaməga, daddakwa riiga hulf ənkyəkwha, da tləkəna ba ənkyəkwha kə dəgita ma guuha, kiyava daddakwa riiga hulf ba dyəkka, da tləkənətləg kə dəgit ma guuh ba dyəkka.

⁷ Ma bawara aa veldəvələg band kwa haigant nə iina, də badzəga ərvədmahud biya də barari biya, adaba naa daddakwa veldə bad hud pal nə Daadamazhigəla.

⁸ Da vəlkurvələg nə Daadamazhigəl kə bark ba kwa juujig kə dəgiti am naag nə uurama, adaba aandzu ba hərə am tləkəna kə dəgiti am naad nə uuram badəmma, baz kwa juujig kwaha, kiyava 6a dəga herərr kəskuurama.

⁹ Bandkwa viindaviindan ma kakadə Daadamazhigəl taakiya, “Vəltərvələg kə dəgit kə talagaha. Jirjiira aandz ba tangw damma Zərazəra.”

¹⁰ Ba Daadamazhigəl wa vəlga hulfə riig kə dadda riiga, vələr dlab kə dəg zəga. Mbakyarvad kwaha da vəlkurvələg nə Daadamazhigəl kə hulfə riiga, iin dla6 wa da fəgara hulf kə ghubarga. Tədvad kwah wa da fəgara nə iin kə bark təghər kə dəgiti amaa veldə nə uurama də haiga ghəra kiyav 6a dəga herərra.

¹¹ Aandzu ba hərəra da fəkurafəg kə bark ma dəgiti am da 6ag nə uuram kiyava vəlgaan kəskuurama də haiga ghəra ba kələhənga. Ar da tagar əndkwah nə uudah ba dyək kə uus kə Daadamazhigəl mbakyarvad gyagyaan kwam da vəltər nə uuram tədvad kəmnda.

¹² Adaba tləra herərrən am 6ag nə uuram kiyava pəlla puuta yaa dadda gatəg kalti biya, gwiya ba fəgaraa tagar uus bədyak dyak kə Daadamazhigəla.

¹³ Mbakyarvad tlərahi kwam 6ag nə uurama, ar da galgan nə uudah ba dyəkə kə Daadamazhigəl mbakyarvad fəgarafəgaruwa kwa gwiya təhala kwa caawamanuuram kə

əlbəg marawa Tləkatəga, dlaḡa mbakyarvad kwa məlamtəru nə uuram kə iitəra ard kyalma uudaha badəmma.

¹⁴ Ar da dzəkurdzug nə iitər kə zhəgəla, dlaḡa ar da dzamkurdzaməmæg ma ərvədmahudatər mbakyarvad herərr kwa juujig kə taga kwa ḡagakura nə Daadamazhigəla.

¹⁵ Tagiiyamartag kə uus kə Daadamazhigəl mbakyarvad gyagyanən vəla kiiyam nə iin, gyagyan kwa juujig kə taga.

10

Ngəḡla ghəran nə Bulus təghər kə tlərana

¹ Ba kai Bulus də ghərara , ən ghalakurama, kwa ḡaakwa nə uud, “Daddakwa də hənkalā” akwaman əmtad də kuurama, akwama ən maay əmtad də kuuram biya “Ən daddakwa mbəgar kə uuda” ma barka kalaliya ard hənkalā Tləkatəga,

² Ən ghalakuurama, famwabi ən mbukurəs akwama da danəvdəg da vakaru biya, adāba ən sərgasərgəg ən da mbətərasmbəg kə lii taaki dəgiti kəm ḡag nəmnda, ba dəga duniya.

³ Aandzu ba kəm ḡa ndzəgan ma duniya, ghwavi kəm ḡag nəmnda dəga duni biya.

⁴ Adāba kadlānga ghwavamnda dəga duniya biya, dəga ndzəḡa Daadamazhigəla. Kəm dlag tədvad iitər nəmnd kə vakavakahi də ndzəḡa kwa ndzaməg nə tləghumaha kə dəga fiidfiida.

⁵ Kəm zaafir təghər kə lii ḡala ḡajauwa, kəm dlagan aandzu kwar kə dəgiti da tsəgarva sərga Daadamazhigəla, kəm gwiidan dlaḡ aandzu hulfa kwar kə dzamaghər da tə ḡa kwatənəhəra ard fəgara kə Tləkatəga.

⁶ Badlamvabədləg nəmnd kəm vəla kə kiiḡa ndaig kə daddakwa lawaləg kə fəgaara kə Tləkatəga, akwama ba am fəgarafəga.

⁷ Zharamzharəg kə dəgit bat ḡalaḡala! akwama tagaatag nə uudan taaki dəga tləkatəg nə iina, aa gwiya dzaməg nə uudanən kə ghəra, da nəghəgakanəghəg nə iin taakiya ba kəmənd ndakwani kəm dəga tləkatəga.

⁸ Aandzu ba mana tsa kushəgh də ndzəḡən kwa vəlakəmənd nə Yaazhəgəl kiyava fəkura ndzəḡa, kwakyarvad gulkura nə uud biya, ən da dəḡəmbi dama zhəru mbakyarvad tlərər biya.

⁹ Tlatlambi taaki ən na vəlkur tlatlau nai ma wakiitahar biya.

¹⁰ Adāba tagav taakiya, “Wakiitaha Bulusa ba dladladana ard ndzəḡa, akwama ba iin də ghəran wa vakamiiyama, maay nə iin taaghāi də ndzəḡ biya, dlaḡa əlbəḡahaana tlatbi kə dəgiti biya.”

¹¹ Barari hulfa kwan kə uudaha ar səran taakiya maay nə ḡərgər ma taataka dəgiti viindamnda nəmnd ma wakiitamnda akwama kəm maay vakwani, ar də dəgiti kəm da ḡag nəmnd akwama kəm əmtad də kuurama.

¹² Kəm war nəmndil tlamdalbi nəmnd kə ḡəra ghəramnd də uudahi kwa ma zharg nə iitəra jarujig aandzu ma bawara. Kwan kə uudaha ar kura ghəraatər də zaraabahatəra, ar na səraakan kə ḡərgər mataatakatəra, ar dlagaha niitəra!

¹³ Kəm maay tsa kushəgh kwa juujig kə ndzəḡ biya, bamma kəm ghachan bat ḡala dəgiti aa ghutəkəmənda nə Daadamazhigəla, kwa ndzakiiyamət baz kuurama.

¹⁴ Abi baz kuuram ndakwani am ba ma ghaali kwa ghudgwi nə Daadamazhigəla, mbakyarvad kwaha dzəvanai kə ḡala guh kwakyarvad na dəḡal da vakaru da taa əlbəg marawa Tləkatəg biya.

¹⁵ Tsa kushəghamnda juubi kwa nahav biya, tapghanthi dlaḡ kə tləra kyalmah biya. Adāba kəm da fantar taakiya fadghəraruwa da fəgara bad fəga, tədvad kwah nə vaka ḡa tləramnd ma kə uurama fəgara bad fəg ba vaivaia,

¹⁶ Kəm da taagan kə əlbəg maraw ma kwatlərn kə kəsah kwa təvuukwaruwa, ba kwal gata daag vaka ḡa tləri ḡaga nə uudan tə vakavaki favan nə iin biya.

¹⁷ Bandkwa viindaviindan ma kakadā Daadamazhigəl taakiya, “Badəm nə daddakwa tsa kushəgha, aa tsatsəg kə kushəgh də Yaazhəgəla.”

¹⁸ Daddakwa dləba ghəran bi wa haivanthaig də iin biya, bamma daddakwa dləbgant nə Yaazhəgəla.

11

Bulusa ard lii taa əlbəg fiidfiida

¹ Am da fa ba ərvədmahud də kaiya, aandzu ba məng zər dlaghər vakara. Famaḡəg kə ərvədmahud də kaiya!

² Ən səlga mbakyarvad kuurama, də hulfa səlga waiyakəva kwa ḡag nə Daadamzəghəg təghər kəskuurama. Am band ghuul cacuwanacacuwān kwa tavara langyi kəsgan kə zhiila ba pəl ba nə iina, iin Tləkatəga.

³ Ɔn gædzæg naiya aa nalbi band kwa dzæghaar dæ Hauwa, da dzaar dæ kuuram biya. Valadavalæg næ ghavala bad dyæmdyæmæraana ɓagaɓag kæ haipa. Am band kwah næ uurama, nægalnæg næ dzamaghæraru kæ dæga jjiirær biya, tædvad kwaha, am vældabi kæ ghæraru bak jjiirjiir kæ Tlækatæg biya.

⁴ Adaba am haigant ba wats dæ lii sægæv da vakaruwa. Haiyamanthaig dæ ælbægahi ar tagkur næ iitær tægær kæ Yesu, aandzu ba shah dæ kwa tsagamndkuuru næmnda kæ ælbæg marawana. Haiyamanthaig dlaɓ dæ hulfa shædkwi tagakur næ iitæra, bakævakwaha kwan kæ shædkwa shidkwa cacuwanaacacuwana bi wa caawama næ uur biya. Haiyamanthaig dlaɓ dæ hulfa ælbæg marawatæra, aandzu ba shah dæ kwa caawama næ uuram vakamnda.

⁵ Manzharg naiya jarkwarabi næ lii am tagtær næ uuram taaki “Ar dlakulva gyiyah Yesu” dæ dægiti biya.

⁶ Aandzu ba tsaghwad bi næ uud kæ taaghai biya, bakævakwah æn sægæsæg kæ dægita. Maramndkurdamarg næmd kwan aandzu tæ kwar kæ duula.

⁷ Tagankuratag nai kæ ælbæg marawa Daadamazhigæl ba gyagyana. Nanenanenæg nai kæ ghærarra, kiyaava fækuraaran næ uuda. Baganaɓag kæ haip ciya?

⁸ Nalnæg mandki na pærdigu kwaɓ vak kyalma dlamakælaaa lii gatæga kwakyarvad æn ɓakura kæ tlæra.

⁹ Ma sartæn ndzan ba æmtad dæ kuurama, nahanahæg nai kæ kwaɓa, bakævakwaha nda-vankur biya, adaba sarwadævsæg næ zaraabahamiyam kwa saræv ma Makidunkiya kæ dægiti æn naag nai badæmma. Fankuraabi nai ma sartakwahiin biya, dlaɓa æn da zaa ba vuukw bandkwana.

¹⁰ Kwakarvad jiira Tlækatæga kwa ma kaiya, maay wa tsækwavatsæg badæm ma haaya Akaya kæ taaki duuwardug kæ tsa kushæg biya.

¹¹ Aujiibæg kækai æn taa kwani? Mbakyarvad æn maay waiyakurami ciya? Sægæsæg næ Daadamazhigæl taaaki æn waikurwaiga.

¹² Ɔn zaa ba vuuk nai dæ duuwa kwaɓi kwam da mælgwad næ uurama, mbakyarvad æn tsætærvæ kæ “Dlakulvaha gyiyi Yesu kwa dyækdyækæn” kæ duula tsa kushæg taakiya, ar ɓa tlær ba kalkal dæ kæmnda.

¹³ Hulfa kwan kæ uudaha ar dlakulva gyiyi Yesu aa jjiirjiir biya, lii ɓa tlæra fiida. Ar na ghæraatær band dlakulva gyiyi Tlækatæga.

¹⁴ Dæga jappær biya, adaba shatanah dæ ghæraan ndakwani naa ghæraan band zærbælæg paraka.

¹⁵ Mbakyarvad kwaha, dæga jappær bi akwama nardalnæg næ lii ɓagar tlær kæ Shtanah kæ ghæraatær band lii ɓa tlæra jjiirjiira. Tæhala ghyænnga duniya ar da cauwa dægshægatær ba kalkal dæ tlæraatæra.

Dladɓi huɓuu næ Bulus ma ɓa Tlæraana

¹⁶ Ɔn gwiyya ba tagan naiya, aa tlatl bi næ uudan taakiya æn dlag biya. Akwmam tlatlægan band kwaha, aciya, haiyamanthaig dæ kai band dadda dlag, adaba kai ndakwani æn tlækæna kæda tsa kusægħa.

¹⁷ Hulfa tsakushægħæn æn tsæg naiyna, kwakyarvad tagaa næ Yaazhigæl ændkwah biya. A'a, ma kwanæn kæ ælbæg æn tsakushægħ band dlaaga.

¹⁸ Adaba mæng næ lii tsakushægħ band kwa ɓag næ uudaha duniya, ba kai ndakwani æn ɓagan band kwaha.

¹⁹ Am ba dyæmdyæm næ uuram ba vaivaiya, baz hwadag kæskuurama am ɓæsha dægiti ɓagkur næ dlaagaha!

²⁰ Adaba ma fakuraafæg næ uud kæ ɓa kwatænahæra, am ba ɓæshægana, aandzu pærkurva dæga ruuwa, ma markura ndzæda, ma ɓalkura mahæpængw ma hudvæga.

²¹ Ɔn cinnga zhæruw nai kæ taaki mbakyarvad maira ndzædamnd wa ɓagamnda bi kæ kwanahaan kæ dægita biya! Akwama mæng næ daddakwa fa ndzæda tsa kushægħ dæ dægiti tlærna, ba kai ndakwana æn fægaan kæ ndzæd bandkwaha. Ɔn tag band dlag naiy kæ ghaiya vakwana!

²² Akwamaa Ibraniyah næ iitæra, kai ndakwani bandkwaha. Akwamar kuɗæga Ibrahim næ iitæra, ba kai ndalwani bandkwaha. Akwamar Isra ilah næ iitæra, ba kai ndakwani bandkwaha.

²³ Akwama ar lii ɓatlæra Tlækatæg næ iitæra, jantærarajig naiya! æn taa ghaiya mandki nanalnæg kæ valaaga! abi jantærarajig naiy dæ tlær ba vaivaiya, danaghadæg damma guda bærfina, huɓanuhuɓæg kæ tsægga ba dyækdyæka, shæg badyæk kækai kæ ngædlæga tæ duula æmtsægħa.

²⁴ Shæg dlæɓa kæ Yahudah kalkwakalæg dæ kiiɓ kulhækærd taar vaslambada.

²⁵ Shög həkərd kalkwakaləg nə Rumaha də kiiḃa. Tapavnatapəg dlaḃ ḃawalkwaḃawaləg nə uud da akura shög palla. Shög həkərd kə pərayuwa caaḃəg ən bama vakaiya. Tapannatapəg dlaḃ kə hənnga baz vanng bama ḃəḃva, lakwti səkwadasəg nə uuda.

²⁶ Ma dahadagali ḃagan naiya fərtanafərtəg kəmtsəg ma zaagha, dlaḃa fərtanatərtəg kəmtsəg ma ḃəva gwardaaha. Fərtanafərtəg kəmtsəg ma ḃəva zaraabahar Yahudaha, dlaḃa fərtanafərtəg ma ḃəva lii kwar yahudah biya. Fərtanafərtəg kəmtsəg ma kəssah dyəka, fərtanafərtəg kəmtsəg ma təghala, fərtanafərtəg kəmtsəg ma ḃəḃva, fərtanafərtəg dlaḃ kəmtsəg ma ḃəva zaraabah fiidfiida.

²⁷ Baganabag kə tləra, tlakwatləg dlaḃa, hənnanubi kə haar maraw biya ,ḃəshanuḃəshəg kə waiya ard andəla. Shög ba dyəkka ən tləkənabi kə kaff biya, tlakwatləg nə akwəhya, pəghwawapələg nə səḃav ən da fəg nai biya.

²⁸ Maay ba nə kyalma ḃəgitihi shah shah biya, ba kəlahənnga ən kəsa dlaḃa faahyəmi tə yaa daddaha gatəg ḃadəmma.

²⁹ Akwama məng nə daddakwa hətsalhətsəga, mandki kai wa hətsəgalhətsəga, akwama məng nə daddakwa dəgəm damma haipa, fəgwafəg kə ḃadza ərvədmahud ba vaivaiya.

³⁰ Akwama nalnəg ba jiiḃir kəkai tsakushəgha, ən tsakushəgh də ḃəgitihi kwa mara hətsəgalhətsəgara.

³¹ Sərgasərg nə Daadamazhigəl taaki fiidbi wan tag naiya, kwa iin Daadamazhigəla, dlaḃa Daada Yaazhəgəl Yesu Tləkatəga. Aa ndzandzəg bark təghər kə iina ba tangw damma zərazəra!

³² Ma sarta kwa ndzan ma Dimashku naiya, faafəg nə gwammna kwa miizhangil kə tləkəsa Aretas kə uuda tuuk kə ghaiya guda kəs dyəkka Dimashku kiyava viiya kaiya.

³³ Sarkwada nə tsaghwahar ma alghwa tə ghəra ḃəḃga kəssiina, ngəḃlanarva əndkwaha.

12

Dəgitihi margharda Yesu kə Bulus ma sənga

¹ Aandzu ba da maay nə tləran biya, ḃarari kəkai tsakushəgha. Bandkwannən, ən zaavuuk də taa taa əḃbəgh təghər kə ḃəgitihi marghwada nə Yaazhəgəl Yesu Tləkatəg ma sənnga ard ba ghwəm də gyiia.

² Ən sərgasərg kə uuda nə iina kwa viigan kəlawatar uufad hiinanna, kəsavəntkəsəg dagat damma ghərazhigəla dəga həkərdə təḃvad ndzəḃa Tləkatəga, mbatak ma ndzəgana vəgha, mbatak ma ndzəgana vəgh biya, ən sərga biya, sərga ba nə Daadamazhigəl palla.

³ Ən ba sərgasərg dlaḃ kə uuda nə iina, kwa kəsavəntkəsəg dagat damma ghərazhigəla dəga həkərdəna, mbatak ba maa ndzəgana vəgh nə iina, mbatak ma ndzəgana vəgh biya , ən sərga biya, sərga ba nə Daadamazhigəl palla.

⁴ Cinngħacinnəg kə kyalma ḃəgitihi vakwah kwa da tagəḃda biya, hulfa kwa tagdabi nə uuda dəghshəg kə əḃbəg təghər biya.

⁵ Ən tsəgan nai kə kushəgh də uudana, ən tsəgabi kə kushəgh də ghərar biya, bamma təghər kə ḃəgitihi kwa mara hətsəgalhətsəgara.

⁶ Akwaman naagan kə tsakushəgha, ən nəgalbi kə dlaagi, adaba ən da taa ba jiira. Ən maay da tsakushəgh biya, mbakyarvad aa dzambi nə uudan mandki ən shah də kwa sərkwa nə iin biya, ard kwa cinngħa nə iin vakara.

⁷ Adaba haik tsakushəgh kəkai də kwanahaan də sənnga kwa juujig kə dəga jappəra, ngal ba ḃəḃgəḃəḃəg nə uud kə kuzza kwa nal kə tak ma vəghara. Nalnəg wan kə zəḃḃəḃəḃəg shatanah kiyava vəḃgwa dlaḃ tsəkwavan dlaḃ kə təḃa fəḃəḃvgha.

⁸ Shög həkərd kəkai ən ba ghaala Yaazhəgəl mana tagwzha də kwan kə ḃəgita,

⁹ Aiyama kəkaiya, “Tlakaratləg nə herərra, adaba təḃvad hətsəgalhətsəgah wa da nəghəvanəghəg nə ndzəḃaara.” Mbakyarvad kwaha ən da fəgara ḃad hwadag nai kə tsakushəgha hətsəgalhətsəgar kiyava ndzəg nə ndzəḃa Tləkatəg əmtad də kaiya.

¹⁰ Mbakyarvad kwaha nəghəghanakanəghəg də hətsəgalhətsəgara, ard zaa hətər ma vəga kwa ḃəghwi nə uuda, ard huḃa dlaḃa, ard mbahəlla, ard ḃəgitihi dzaghərdzag mbakyarvad Tləkatəga. Adaba akwma hətsanalhətsəga, ən da tləkəna ma sartakwah nai kə ndzəḃa.

Dəgiti njəkən kə Bulus təghər kə yaa daddaha gatəg ma kurinti

¹¹ Baganabag kə dlagəra, famwaba nə uurama. Ma kuuram wa kalkalan kə dləba kaiya. Aandzu ba tlanal ndau biya, nal bi taaki “mallaha dlakulva gyiia Yesu ruwa” jarkwaraa biya.

¹² Baganabag nə Daadamazhigəl kə dəga sərga ard tləraha jappər təḃvad kai makuurama, kwa ḃagana nai kə tlərar də fa ərvədmahudə. Kwanahan kə dəgaha jappəra maradamarəg taakiya ən dlakulva gyiia Yesu ba jiiḃira.

¹³ Ta kwar kɛ ɗuul wa marandanai taakiya namalbi kalkal dɛ kyalma dlamakɛlaa lii gatɛg biyi? Nii mbakyarvad tsankɛrvatsɛg kɛ mɛlgwad dɛ kwaɓhi? Bɛshamwanaɓɛshɛg ci kwan kɛ haipa!

¹⁴ Badlamvaɓɗɗɛg kɛ dɛga hɛkɛrd da nɛghakuuram ndakwana. Ɖn fɛkuraabi kɛ ɓa dɛgit biya, adaba kuuram wan naag naiya, kwaɓaruu biya. Adaba kalkalnabi kɛ zarh kɛ dladɛ ɓa dɛgit kɛ Daddaatɛrta ard Babbaatɛr biya, bamma Daddaatɛra ard Babbaatɛr wa kɛsa dladɛ zarhatɛra.

¹⁵ Ɖn cɛnngan ɛmtakɛr akwama tsanatsɛg kɛ dɛgit vakar badɛmma, baz ghɛrarra kwak-yarvad ɛn mɛlkuruwa. Akwamma ɛn zaa ba vuukw dɛ waiya kɛ uurama, mbats am da gulgan kɛ waiyakɛvaru mbakyarvad kaiya?

¹⁶ Am da haiganthaig dɛ kai taakiya nanaibi naiy kɛ dɛgit kɛskuuram biya . Adaba mɛng wa da tagan taaki na markura dyɛmdyɛmɛra, na patkuru bad fiida.

¹⁷ Zankuruzɛg nai tɛɗvad kwatɛr kɛ uud ma lii ɓɛlantɛr nai da vaakuruwa?

¹⁸ Ghalanghalɛg kɛ Titus ma dɛvakaruwa, ɓɛlanantɓɗɗɛg kɛ zɛraab kwa dadda gatɛg ɛmtɗ dɛ iina. Am tagan taakiya zakuruzɛg nɛ Titusa? Mbats kaiya ard iina ba dɛgit pall nɛmnd biya? Dladɛ kɛm taa ba ɗuul pal biya?

¹⁹ Mbats tlatlam ba wur nɛ uuram taakiya kɛm ɓa kɛla ndzɛɗamnd kɛ ngɗla ghɛramnd vakaruwa. Ba Daadamazhigɛl nɛ shiidamnda, kɛm taa ba jiiir ma Tlɛkatɛga. Aandzu kɛm ɓa bau nɛmnda, kuuramɛn ɛn waikur naiya, ɓagamnd kwakyarvad am tlɛkɛna kɛ ndzɛɗa.

²⁰ Ɖn gɛɗzɛga, mbatak sarti ɛn da sagau naiya, ɛn tlɛkuuran band kwan naag nai biya, dladɛ am tlɛkwa nɛ uuram band kwam naag nɛ uuram biya. Ɖn gɛɗza aa tlanarai kɛ ushava, ard sɛlga, ghwada hɛnkala, ard naa ghɛra ard badza ɗaaga, ard amaaha, ard dɛkdɛka ghɛra, ard ciya hɛnkala.

²¹ Ɖn gɛɗza taakiya akwama da gwiiyanagwiig da vakaruwa, da fɛgwafɛg nɛ Daadamazhigɛlar kɛ cinnga zhɛruwa tɛ vuukwaruwa. Ɖn gɛɗza haik badza ɛrvɛdmahud kɛskai mbakyarvad uudad ba dyɛkka kwa ndzar ɓa ba haip wura, lii pɛlarabi kɛ ghɛr vaka ɓa gwaragwar biya, ard ɓa fɛɗɛra ard gata duula cɛnga ɛmtakɛra dɛga tsa zhɛruwa.

13

Bɛla magiya Bulus dɛga mbasuumbasa

¹ Dɛga hɛkɛrd nɛ wan kɛskai ɛn ba sagau da nɛghkuranɛghɛga. “Ba jiiira da sɛrvaka tɛ shidah buwa ma hɛkɛrd nɛ jiira ɛlbɛga” band kwa viindava ma kakada Daadamazhigɛla.

² Dagawar da vakaru kɛ dɛga buwa, ɓɛlanaɓɗɗɛg kɛ magiya kɛ lii ɓagara haipa ard kyalma uudad badɛmma mara duuwars kɛ ɓa haipa. Aandzu ban maay ɛmtɗ dɛ kuuram biya, ɛn gwiiya gwaigarsgwaig kɛ hulfa kiiɓa ndaigɛn tagankur nai na, adaba akwama gwiiyanagwiig da vakaruwa maay na daddakwa da ngɗɛlɛgarwagɗɗɛg kɛ kiiɓa ndaig biya.

³ Akwama ba am na sɛran kɛ jiira taakiya taaghai nɛ Tlɛkatɛg tɛɗvad kaiya, wayam ci nɛ jiiirana, hɛtsalbi nɛ Tlɛkatɛg ma kuuram biya, dlakulvakwaha mara ndzɛɗan ma kuurama.

⁴ Aandzu ba hɛrtavɛthɛrtɛg nɛ Yesu tɛɗvad mara ndzɛɗa, bakɛvakwaha dɛ shifɛg nɛ iin tɛɗvad ndzɛɗa Daadamazhigɛla. Aandzu ba kiyam maira ndzɛɗ nɛ miiyam ma Yesu, bakɛvakwaha kiyam dɛ shifɛg ma Yesu tɛɗvad ndzɛɗa Daadamazhigɛla mbakyarvad tlɛrɛn ɓagamnd nɛmnd ma kuurama.

⁵ Sɛramakasɛrɛg ndan kɛ ghɛraruwa mbakyarvad am sɛrakan taakiya am gatɛgaan kɛ Yesu bak jiiiriira. Sɛramakasɛrɛg kɛ kɛ ndzɛgana ruuwa. Mbats am sɛrgai taakiya Tlɛkatɛg ba ma kuuram biya? Akwama am sɛrgabiya, nalnɛg mbɛɗamambɛɗɛg tɛ duula fɛshiga.

⁶ Mantɗɛg naiya am da sɛrgaakasɛrɛg taakiya hɛtsamndalbi nɛmnd biya.

⁷ Kɛm dɛgwazhɛgɛl kɛ Daadamazhigɛl taakiya ɓagam bi kɛ dɛgiti kwa kalkal biya. Kwa-yarvad kɛm ɓa dabariya nɛdal ghɛramnd mandki kɛmnd wa zamndu fiir biya, mbakyarvad am ɓagan nɛ uuram kɛ dɛgiti kalkala, aandzu ar ba da tlatlɛgan nɛ uudad taaki mandki hɛtsamndalhɛtsɛga.

⁸ Adaba kɛm naiy kɛ dɛgiti maay nɛ jiiir mavakai biya, kɛm naa ba dɛga jiira.

⁹ Kɛm hwadag nɛmnda akwama hɛtsamndalhɛtsɛga, adaba am tlɛkɛna nɛ uuram kɛ ndzɛɗa. Dladɛ kɛm dɛgwazhɛgɛl am nal ba kɛ uudad jiiirjiira.

¹⁰ Iin wa viindankura nai kɛ kwana aandzu ban maay ɛmtɗ dɛ kɛ uuram biya, adaba akwama sanɛvsɛga, aa da nal bi kɛ barari kɛskai ɛn da vɛlkur kɛ dlad dɛ mara ndzɛɗan kwa vɛlghwa nɛ Yaazhɛgɛla, ndzɛɗa fɛgaraadɛfɛga, dɛga badzɛg dɛ badzɛg biya.

Ɖbɛga mbasuumbasa

¹¹ Dɛga mbasuumbas ci zaraabahara, da ba daghuvalitlɛrn. Bagamɗag kɛ kɛla ndzɛɗaaru am nal kɛ uudad jiiirjiira, cɛngamcɛng kɛ ghalgara, haiyamanthaig dɛ zaraabaharuwa am ndzan ba lapiya. Tɛɗvad kwah wa da ndzɛg nɛ Daadamazhigɛl kwa waiyuuda ard gabɛrra ɛmtɗ dɛ kɛ uurama.

¹² Tagamartag kə uus kə zaraabaharuwa də taa uus bərhuga kwa caccuwanacaccuwana.

¹³ Ar tagkur uus nə yaa daddaha gatəg badəmma.

¹⁴ Aa ndzandzəg nə herərra Yaazhəgəlamiiyam Yesu Tləkatəga, ard waiyakəva Daadamazhigəla, ard ndzəgan shədkwa caccuwanacaccuwana əmtəd də kuuram badəmma. Amin.

GAL

Taa uusa

¹ Bulus zərɓələg Yesu. Dahakwant nə uudah ma səv vak kə uud biya. Dahakwant nə Yesu Kristi ard Daadamazhigəl Daada kwa ciighant Yesu ma gətlaha.

² Badəm nə zaraabah kwar əmtaɗ də kai vakwana, għəravatər ndakwani ar taa uus kə dlamakələaa lii gatəg badəm kwar ma Galatiya.

³ Aa dzadzəg nə herərɾa ard gabəra Daadamazhigəl Daadamiyama ard Yaazhigəl Yesu Kristi da təghər kəskuurama.

⁴ Vələdavələg nə Yesu Kristi kə shifəgan mbakyarvad haipahamiyma, kiyava katkiyamkatəg makwan kə zamana kələdəra. Kwana kwakyarvad naaga Daadamazhigəl Daadamiyama.

⁵ Ndanghər kə Daadamazhigəl ba tangw damma zərəzərə .Amin.

Maay nə watlər kə əlbəg maraw shah biya

⁶ Vəlgħwəvələg nə dəgiti am ɓag nə uuram kə dəga jappər ba vaivaiya. Bamma sart hədiikən am naa ɗuwa daddakwa dahakurət təɗvad herərɾa Kristi, am gwiya damma kwatlərən kə daala əlbəg shah də əlbəg maraw kwa samndkurdəv nəmnda.

⁷ Maay nə watlərən kə əlbəg maraw shah biya. Adaba mənɓ kyalma uudaha ar na ciikurant hənkalaruwa, dlaɓa ar ɓa dabariya gwiya jiira əlbəg marawa Kristi.

⁸ Ən tagkurtag ciya, akwama sakurdəvsəg nə uudan kə əlbəg shah də əlbəg maraw kwa samndkurdəv nəmnda, aandzu zərbələg sii ma għərazhigəla, aandzu ma kəmənda, tlaɗatlaɗan vak Daadamazhigəla!

⁹ Bandkwa tagamndkur nəmnd ba wurwura, ən gwiya tagkurtag bakəvakwana taakiya, badəm nə daddakwa tagkura əlbəg maraw shah də əlbəg maraw kwa cawama nə uuram vakamnda, tlaɗatlaɗana!

¹⁰ Magħa tag nəng ən ɓa dabariya fətəra uudah mara haiyant də kaiya? əndkwah biya. dəgiti ən naag naiya, aa haiyanthaig nə Daadamazhigəl də dəgiti ən ɓag naiya. Mam tləg nə uuram ən ɓa dabariya ɓa dəgiti naag nə uudah naiya? əndkwah biya. Akwama manaa ɓa dəgiti naag nə uudah naiya, ma nanal bi kə kwatənəh Kristi biya.

Duuli nal nə Bulus kə zərbələg Yesu

¹¹ Ən naagan am sərən zaraabahar taakiya, əlbəg marawən ən tag nai kə əlbəg təghərna, sal vak uud nə iin biya.

¹² Caawana vak uud bi naiy biya. dlaɓa maay wa tsaghwad tsag biya. Caawana vak Yesu Kristi təɗvad mara għəran vakara.

¹³ Cinngamacinng kə hulfa ndzəgani ɓagan nai wur ma gatəga Yahudah, ard ɗuuli vələnətər nai kə dlad kə dlamakələaa lii gata Daadamazhigəl ba vaivaiya, ɓaganaɓag kə kəla ndzəɗar mana għənnan na.

¹⁴ Am sərgasərəg dlaɓ taakiya januuɓəg kə kyaləm uudah ma gatəga Yahudah kwa għubaramnd nəmnd əmtaɗ də iitəra. Jantəruuɓəg də naa dəga daadijahamnd ba vaivaiya.

¹⁵ Daadamazhigəl kwa fakwi mahufa baabara, kəsakutkəsəga dlaɓa dahakutdahəg təɗvad herərɾaana, cinngucinng kə əmtakərɾa

¹⁶ Margħwadamarəg kə Zəran Yesu, kiyava taa əlbəg maraw kə lii ar Yahudah biya. ɓagaa ba nə iin əndkwana gatan bi kə sawari vak kə uud biya,

¹⁷ danal bi dlaɓ damma wurshalim da vak lii jarkwarajəg kə nəg kə zərbələgah biya. Dəgiti ɓagan naiya, batwatswatsəra ka dagal kəskai damma haaya Arabiya, təhalakwaha ka gwiya saas kəskai damma Dimasku.

¹⁸ Danal təhala viig həkərəɗ damma wurshalima da nəgha Kefas kwa ɗahav də Siman Bitrusa. Ən ɓaga kə hənɓah kəlawə tar dlaɓ əmtaɗ də iina.

¹⁹ Nəghana bi nai aandzu ba pall ma zərbələgah biya, ba Yakub zəra babba Yaazhigəla.

²⁰ Dəgiti ən viindkurnai na bak jiijiira tə vuukwa Daadamazhigəla, fiid bi wan tagkur nai biya.

²¹ Təhalakwaha, kaa dagal kəskai damma haaya Suriya ard Kilikiya.

²² Ma sarta kwahiina, dlamakələaa lii gata Kristi kwar ma Yahudiya, sərarkwaka biya.

²³ Cinngara bad cinng taakiya, “Daddakwa ndza vəlakiyam dlad ba wurwur na, ən wan ndakwan taa əlbəga fadghərən kwa ndza badza da nə iin wur na!”

²⁴ Kaa gala Daadamazhigəl kə iitər mbakyarvad dəgiti ɓaga nə iin təɗvad kaiya.

2

Haiyaranthaig nə kyaləma zərbələgah də Bulusa

¹ Təhala viig kəlawə tar uufadə kaa gwiya dagal kəskai damma wurshalima. ma sarta kwahiina, danal əmtəd də Barnabasa ard Titusa.

² Marghwada ma səng nə Daadamazhigəl taakiya dəgama. danal ba nai da vaakwahiina, kaa fəgaafəg kəskai kə dzaghər də kyaləma maalaha dlamakəlaa lii gatəga, kaa tagtərtəg kəskai kə duuli ən tagtər nai kə əlbəg marawa kə uudahi kwar Yahudah biya. ba iitər pall wa tagantər nai kə əlbəga, adaba aa nal bi nə fa ndzədar ma tlər kə gyaagyan biya.

³ Titus tsahgwa dagalara, wa ba zhiila Hellas nə iina, maay wa fəghara barari kə ʒagara aguvac biya.

⁴ Ələbəga kwa ciyət təghər kə ʒa aguvaca, ciyə mbakyarvad zaraabaha fiidfiida kwa saraghan sifasiʒana, saraghan kwakyarvad ar badzədan kə kwara ghərən kwa kiyam də vakai nə miyam tədvad Kristi Yesu. ar naa nəkiyamdadal kə evaha.

⁵ Kəm haitərant bi aandzu ba hədiikən biya, kəm na tsufant kə jiira əlbəg maraw kiyavaruwa.

⁶ Uudahan kwa tagav taaiya ar mamaalahna, fararaa bi nə iitər aandzu ndau təghər kə dəgiti kwan tsag nai biya, man zharəg naiya aandzu ar hulfa kwar kə uudah nə iitəra ba dəgit pall vakara, adaba maay nə Daadamazhigəl fa dagar ma uudah biya.

⁷ Dlakulvakwaha, nəgharanəghəg kə duuli fəghwadəm nə Dadamazhigəl kə tləra taa əlbəg maraw kə lii ʒagavtəra bi na aguvac biya, bandkwa favdəm ma dəv kə Bitrus nə taa əlbəg maraw kə Yahudah kwa ʒagavtəraʒag nə aguvaca.

⁸ Ba Daadamazhigəl kwa ʒagaa tlər ma ərvīdmahuda Bitrus kiyava nəg kə zərʒələga Yesu da vak Yahudaha, ba iin dlaʒ wa ʒagaa tlər ma ərvīdmahudar kiyava nəg kəskai kə zərʒələg Yesu da vak lii ar Yahudah biya

⁹ Marghwada ba nə Daadamazhigəl kə herəraana, az Yakuba, Bitrusa, ard Yuhwana, lii favtəra nə ʒa tləra maalər təghər kə dlamakəlaa lii gatəga, kaa caukəmdacaug kə iitər baz kaiya baz Barnaba bad ərvīdmahud palla. Haiyamndanthaig də ghəramnd taakiya kəm dagal da vak lii ar Yahudah biya, iitər dlaʒa ar da vak Yahudaha.

¹⁰ Ar dzamkəmdant taakiya aa viya bi məlgaru kə talagah biya, adaba kaiya ba dəgiti ndzan kəməg nai ba wurwur wana.

Taghartag nə Bulus kə əlbəg kə Bitrus bamma gyi ma gyiya

¹¹ Ma sarta kwa sahi nə Bitrus damma Antakiya, kaa tagartag kəskai kə əlbəg bamma gyi ma gyiya kwakyarvad haipan bat ʒalaʒala.

¹² Ma zəngwəra, ndza zəgan kə kaf əmtəd də yaa daddaha gatəga kwar Yahudah biya. təhalakwa ʒəlatərət ba nə Yakub kə kyaləmah damma Antakiya, kaa həzhahəg kə Bitrus daghuvana. ʒagaʒag nə iin kwana mbakyarvad gəzda lii na ʒagəvtəra nə aguvac kə lii ar Yahudahən biya.

¹³ ʒagara bandkwah dlaʒ nə kyaləma lii gata Yesu ma Yahudah kə muuniya band Bitrusa, viyardəmvig baz ghəra Barnaba damma muuniyəra.

¹⁴ Nəghanaka ba nai ar maay ʒa dəgətər tə duula jiira əlbəg maraw biya, aiyamai kə Bitrus təvuukwa uudah badəma, “Kəgha agha zhila Yahudaha, agha ʒa ndzəgan bandkwa ʒag nə lii ar Yahudah biya, maay əndkwa ʒa nə yaa Yahudahi. Aujilbəg agha fətəra barari kə lii ar Yahudah bi kə gata də Daadiija Yahudahi?”

Katavtərətəg nə Yahudah ard lii Yahudah ba tə duul palla

¹⁵ Bak jijjiira kiyam Yahudah nə miyam tədvad yiiga, kiyam lii ar Yahudah biya ma yaa dadda haipah biya,

¹⁶ kiyam sərgasərgəg taakiya tləkəna bi nə uud kə ndzəgan kwal haip təvuukwa Daadamazhigəl tədvad gata tsaga adzahadzaha Muus biya, bamma fədgəhərtəfəg nə uudan tə Yesu Kristiya. mbakyarvad kwaha fəmdəghərtəfəg ghəravamnd tə Kristi Yesu. ʒagamndaʒag kwana kwakyarvad kəm tləkəna kə ndzəgan kwal haip təvuukwa Daadamazhigəl tədvad fadəghər tə Kristiya tədvad tləraha tsaga adzahadzah Muus biya. Adaba maay wa tləkəna ndzəgana kwal haip təvuukwa Daadamazhigə tədvad tsaga adzahadzaha Muus biya.

¹⁷ Akwama nalnəg taakiya kiyam na tləkəna kə ndzəgana kwal haip təvuukwa Daadamazhigəl tədvad fadəghər tə Kristiya, kaa tləkiyamatləg nə uud kə ghəravamiyama də haipa, aitsa, maradamarəg wan taakiya tləra Kristi haighanthaig də haipa? əndkwah biya!

¹⁸ Akwama gwiya ndəranantndərgəg kə dəgiti dlagana nai wura nanalnəg kə dadda kəla adzahadzaha.

¹⁹ Tədvad tsaga adzahadzaha Muusa əmtsanaəmtsəg kwakyaevad adzahadzaha, kiyava ndzəgan kəkai kə Daadamazhigəga.

²⁰ Hærtakuthærtæg næ uud æmtað də Kristiya. ndakwana kai bi wa ndzəgan də ghərar biya, Kristi wa 6a ndzəgan ma kaiya. Kwan kə ndzəganən 6a naiyna, ndzəgan tədvdad fədghərət tə Zəra Daadamazhigəla, kwa waiyakutwaiga vələdavələg kə shifəgan mbakyarvad kaiya.

²¹ Ən vinabi kə herərra Daadamazhigəl biya. Akwama tləkənatləg næ uud kə ndzəgana kwal haip təvuukwa Daadamazhigəl tədvdad gata nadzahadzaha Muusa, maradamarəg wan taakiya əmtsəga Kristiya mbats nalnəg bak gyagyaana.

3

Gata Adzahadzaha Musa ma fadghər tə Kəristiya

¹ Kuram Galantiyaha, am dlagaha? Aa da nau kə hənkaluruwi? Tangankur bat 6ala6al naiy kə əlbəg təghər kə Yesu Kəristi kwa əmtsaa tə tla6a hərtəga.

² Ən naa ndavkuru ndavəg palla. Cauwama mbakyarvad am gataa adzahadzaha Muus næ uuram kə Shidkwa Daadamazhigəl nii, cauwama mbakyarvad famdgħərətəg tə əlbəgi cinngama næ uuram hi?

³ Hulfa kwar kə dlagər wam də vakai næ uuramni? Famarzha də Shidkwa Daadamazhigəla, iin wan kwan ndakwana am naa ghyəng də dəgiti naag næ ghəraru kə 6agaana!

⁴ Mbats dladahan hu6amuu næ uuram shahshahən nalnəg ba gyagyaana?

⁵ Ən gwiiya ndavkurundavəga, mam tlatləg næ uuram vələkurvələg næ Daadamazhigəl kə Shidkwan ma kuuram kiyava 6a dəgaha jappər kwakyarvad am gata tləri tsag na adzahadzaha Muus nii, mbakyarvad cinngamacinng kə əlbəg Kəristi am fədghərət tə iin hii?

⁶ Bandkwah næ Ibrahim “fədghərətəg tə Daadamazhigəla, kədləgharnakədləg næ Daadamazhigəl kə iin kə kwan uuda jiiirjiira.”

⁷ Nəghamakanəghəg kwan, taakiya, lii də fadghəra iitər nə zarha Ibrahima.

⁸ Vinndavinndan ma kakada Daadamazhigəl ba wur taakiya, lii ar Yahudah biya ar datləkənatləg kə nəg kə uudah jiiirjiir tə vuukwa Daadamazhigəl tədvdad fadghəra. Adaba tagavar ba wur næ əlbəg maraw kə Ibrahim taakiya, “Ar da tləkəna tədvdad kəgh næ lii ar Yahudah bi kə barka.”

⁹ Mbakyarvad kwaha, lii də fadghəra da vələvətərvələg næ bark əmtađ də Ibrahim dadda fadghəra.

¹⁰ Adaba badəm næ lii tlatla taaki da cautərcaug næ Daadamazhigəl kwakyarvad ar gata adzahadzaha Muusa. Ar tlatlatlana. Adaba vinndavinndan ma kakada Daadamazhigəl taakiya, “Badəm daddakwa 6agaa bi kə dəgitahi vinndavinndan ma kakada adzahadzaha Muus biya, tlatlatlan næ iina.

¹¹ Salsəg ba dat 6ala6al, taakiya, maay wa nəgalnəg kə uuda jiiirjiir tə vuukwa Daadamazhigəl tədvdad gata tsaga adzahadzaha Muus biya, adaba vinndavinndan taakiya, “Uuda jiiirjiira, da tləkənatləg kə shifəg tədvdad fadghəra.”

¹² Adzahadzaha Muusa shah næ iin də fadghəra, bandkwa vinndavinndan taakiya, “Daddakwa 6aga6ag badəm kə dəgitahi tagava ma adzahadzaha Muusa, da tləkənatləg kə shifəg tədvdad iina.

¹³ Ngədlakiyaməngədləg næ nə Kəristi sagal ma tla6əga adzahadzaha Muusa, navdalnəg tsau kə dəga tla6əg kəskəmyama. Adaba vinndavinndan ma kakad taakiya, “Badəm nə daddakwa hərtəvət tə gugyəmba dakara, tlatlatlan næ iina.”

¹⁴ Varakiyamndavarəg næ Kəristi mbakyarvad barkən vələvar kə Ibrahim, iin wa tləkəna kə lii ar Yahudahən bi tədvdad Kəristi Yesu. Bandkwah ghəra miyama, kiyam da tləkəna tədvdad fadghər kə Shidkwa Daadamazhigəl kwa takiyah næ iin kə langyiyaana.

Shahshaha ndzəgana adzahadzaha Muusa ard Langyiya

¹⁵ Zaraabaha ard əngghwasaha, ən vələkurvələg kə garava dəgiti namətnəg næ uuram kə 6agaana. Akwama ngufarantngudəg næ uudah bu kə langyiya dla6a ar fədəm kə dəva kiyava fədghərətəg tə vakaiya, maay nə daddakwa masdamasəg biya dla6a maay dad-dakwa fəgarnafəg kə dəgit təghər biya.

¹⁶ Təgharatəg næ Daadamazhigəl kə langyi kə Ibrahim ard hulfaana. Vinndabi taakiya, “də hulfa biya” kwa maradamarəg mandki ar ba dyak biya, əndkwah biya, “hulfagha” am næ uud taa kə iina, ba uud palla, kwa iin nə Kəristiya.

¹⁷ Dəgiti ən tlatləg naiya iin wana, təgharatəg næ Daadamazhigəl kə langyi kə Ibrahim dla6a maradamarəga. Adzahadzaha Muus savda təhala viig dərmək uufad də kulhəkərdə, nədalbi kə langyi kwa taa nə Daadamazhigəl ba wur kə maay nə tləran biya.

¹⁸ Akwama tləkəna tədvdad gata adzahadzaha Muus næ uud kə gwiiga barka vak Daadamazhigəla, mbats ma tləvkəna bi tədvdad langyi biya. Adaba tləkəna tədvdad langyi nə Ibrahim kə bark vak Daadamazhigəla.

¹⁵ Ndzam dlaiga ba vaivai ma sartiina! Æn hwaðag nai ndkwana mbakyarvad cinngamwanacinga? Æn særgasærag nai ma sartakwahiina aandzu ba zæra gyiyaharu ndkwani ma taðamdataðag am vølwana!

¹⁶ Mbats nanalnæg nai kə tləghumaru ndakwan kwakyarvad tagankurtag kə jiira?

¹⁷ Kwanahan kə uudaha ar kəma ndzəgan də kuurama, dəgiti ar tlatləg nə iitəra ba ghwəda. Ar naa tagkwiyahtagwa əmtəda, mbakyarvad ar viyət kə hənkaləru bəbəm da vakatəra.

¹⁸ Maraw nə kəma hulfa ndzəgan əndkwana. Aa ɓagarɓag ba kəlahəng bandkwana, ba mar nəgha kai vakaru nə iitər biya.

¹⁹ Kuuram zaraabahara, ən gwiya huɓa dladə ya kuurama. dladə ən za ba vuuk də kwanən kə dladə bamma ndzandzəg nə hənkala Kristi ma ərvɪdmahudəruwa.

²⁰ Akwamana ba əmtəd də kuurama ndakwana, ma mbəðanambəðəg kə kunghyara. Adaba ən dzama ghər ba vaivai mbakyarvad kuurama.

Garav təghər kə Hagar ard Saratu

²¹ Tagamwataga, kuuramən am gata ba adzahadzaha Muusa, nəghamakanəghəg də dəgiti tsag na adzahadzaha?

²² Adaba vinndavinndan taakiya Ibrahim ndza də zarh buwa ghwalvaha, palla yava tədvad uusa kwa əva, pall dladə tədvad uusa kwa kwara ghəraana.

²³ Zəran kwa yava də uusa əva, tləkəna band kwa tləfkəna nə zarha. Kiyava zəran kwa yava də uusa kwa kwara ghəraana yava tədvad langyi kwa təghara nə Daadamazhigəla.

²⁴ Kwan kə garava əmghwasahaana, iin nə langyi buwa. Hagar iin wa yaa əva.

²⁵ Hagar wa nalnæg kə garava Aghwa Sinai kwa ma haaya Arabiya. Iin nə garava kəsə Wurshalima ndakwana, adaba iina ard zarhaana ar ba evah bəðəma.

²⁶ Adaba Wurshalima kwa ma ghəazhigəla də kwara ghəra, dladə iin baabamiyama.

²⁷ Vinndavidan taakiya, “Bağ kə hwaðaga kəgh uusa kwa yigha bi kə zər biya, Agha tləgha hwaðaga mbakyarvad tapghanabi kə dladə yaa zər biya, adaba zarha uusa kwa duughars nə zhiilana ɓagarabag ba dyeka. Jaruujig kə zarha uusii də zhiilaana.”

²⁸ Aiciya, zaraabahara, niyamalnæg ghəravamiyam kə zarha Daadamazhigəl tədvad langyiya band Ishaku.

²⁹ Ma sartakwahiina zərən yava band kwa yahav nə zarha vəlgharvələg kə dlad kə zərən kwa yava tədvad ndzəda Shidkwa Daadamazhigəla. Bandkwah dlad tangw dat hiinana.

³⁰ Vinndavinndan ma kakkada Daadamazhigəl taakiya, “Lagwdalagw kə uusən evana ard zəraana, adaba zərən yava də evana da maay tagwa dəga gwiig əmtəd də zəra uusən kwa kwara ghərən biya.”

³¹ Mbakyarvad kwaha zaraabahara, kiyam zarha uusiin kwa əva biya, kiyam zarha uusən kwa də kwarəga ghəra.

5

Kwara ghər ma Kristi

¹ Kwakyarvad ndzəgana kwara ghəra iin wa ngədlakiyam nə Kristi. mbakyarvad kwaha ghacamaghacəg bad ndzəda, gwiya vələmbi dlad kə ghəraru da mazhagyiil kə zuukiya əva biya.

² Aiciya, cinngamcinnga, kai Bulus wa tagkur kwana, akwama haiyamanthaig ɓagkuraana uud kə aguvaca, mbats maay nə tləra Kristi vakaru biya.

³ Æn gwiya ba tagkurtag taakiya, bəðəm daddakwa haiganthaig gata adzahadzaha ɓa aguvaca, nalnæg barari gatəgaan kə adzahadzaha muus bəðəma.

⁴ Kuuramən am ɓa kələndzədaru kə tləkəna nəg kwal haip təvuukwa Daadamazhigəl tədvad gata adzahadzaha Muusa, samdalsəg kə ghəraru ma gata Kistiya. Tərdamatərdəg tə herəra Daadamazhigəla.

⁵ Adaba tədvad Shidkwa Daadamazhigəla ard fadghəra, nə wa kiyam pakkəg nə miyam də fantaar kə tləkəna jiiijira.

⁶ Adaba ma kiiyam də Kristi Yesu nə miyama, aandzu ɓagakaɓag nə uud kə aguvaca, aandzu ɓagakaabi nə uud biya, maay tləran vakamnd biya. Dəgiti maraw vakamnda, iinfadghəra kwa mara ghəran tədvad waiyakəvəra.

⁷ Ba zəngw am za vuuk ba vaivaiya. War wa tsakurva kə gata dəga jiiijii?

⁸ Hulfa kwan kə valla uuda sahi vak Daadamazhigəl kwa dahakurətdahəg biya.

⁹ Bandkwa tagavdan taakiya, “Zər yisti ba hədiikən wa fəgara ciig kə bəruudiya.”

¹⁰ Mbakyarvad hweda miyam ma Kristiya, fandghərfəg nai taakiya am maay gata kwatlərn kə əlbəg shah də dəgar biya. Daddakwa na ciya hənkaləruwa də vəlvarvələg nə dladə, aandzu ba war nə iina.

¹¹ Zaraabahara, akwama gwastaan ən taa ba əlbəg marawa təghər kə 6a aguvac naiya, aujiləg kaci kə uudaha gwastaan ar vəlgwa ba dladī? Akwama bandkwaha, əlbəgar təghər kə əmtsəga Kristi tə tla6a hərtəga nalbi kə dəga m6əda uud tə dūul biya!

¹² Lii ar ciya hənkalaruna, nguləm mara datlant kə gharatəra!

¹³ Zaraabaha, dahakurantdahəg nə uud kiyava kwaraghəra. Famfəg kə kyəmiya analbi nə kwaraghəraru kə dəga 6a dəgiti naag nə vəgh biya. Dlakulvakwaha 6agam6ag kə tlər də kwaraghəraru am waigan kə zaraabaharuwa.

¹⁴ Adaba badəm tsagaana adzahadzaha Muusa ghaca bad dəgit palla kwa taakiya, “Waiga kə zəraabagha band ghəragha.”

¹⁵ Akwama am zavəghad zaraabaharuwa dla6a am hadzakava, famfəg kə hənkala, badzamdabi kə ghəraru biya.

Sahsaha Shidkwa Daadamazhigəla ard ndzəgana vəgha

¹⁶ Naagara, 6agam6ag kə ndzəgani naag nə Shidkwa Daadamazhigəla. Akwama 6agam6ag əndkwana, am maay gata ndzəgana vəgh biya.

¹⁷ Adaba ndzəna vəgha haigant bi də Shidkwa Daadamazhigəl biya, shidkwa Daadamazhigəl dla6a haigant bi də ndzəgana vəgha biya. Kwanaham kə hənkala buwaəna ar 6a tləghum də ghərahətəra. Iin wam 6agənabi nə uuram kə dəgiti am naag nə uuram kə 6agan biya.

¹⁸ Akwama Shidkwa Daadamazhigəl wa 6a tlər də kə uurama, am mazhagil kə tsaga adzahadzaha Muus biya.

¹⁹ Tlərahi kwa 6ag nə ndzəgana vəgha maradamarəg ba tə 6ala6ala. Iitər nə 6a kuuya, 6a gwaragwara, ard gata cinnga əmtakəra kwa dəga tsa zhuruwa,

²⁰ ard 6a kwatənəhər kə ghəlla, ard uukya, ard naabi kə zəraaba, uushava, səlga kə zəraaba, nguda ərvīdmahudə, naa ghəra, ard tlakwatsiga,

²¹ ard səlga ard tsəg nə kya, ard hulfə tər badəma. Ən 6əlkur kə kii6a ndaiga, band kwa tangankur nai ba wurwur taakiya lii 6a hulfə kwanahan kə dəgita ar da tləkənabi kə dəga gwiig ma tləksəra Daadamazhigəl biya.

²² Dəgiti vələg nə Shidkwa Daadamazhigəla iin nə waiyakəva, ard panahnaha ərvīdmahudə, ard gabərəra, ard fa ərvīdmahudə, ard jiira,

²³ ard kalaliya ard agha duuwant kə dəgiti naag nə vəgha. Lii 6a hulfə kwan kə dəgita da maay təvtər nə shari biya.

²⁴ Badəm nə lii dəga Kristi Yesu hərtərəthərtəg kə tləra vəgha ard dəgita shahshah kwa naag nə vəgha.

²⁵ Vəlakiyavəlg tsau ba nə Shidkwa Daadamazhigəl kə shifəga, aa 6a nə Shidkwa kə tlər də kəmyam ma ndzəgana miyam badəmma.

²⁶ Niyamalbi kə lii də dəkəka ghər biya, bi lii ciya hənkala zaraabah biya, bi lii naabi kə zaraabah biya.

6

Ba dəgit marawa kə uudaha

¹ Zaraabahara, akwama nəghamanəghəg kə uuda ma haipa, kuuramən am ndzəga ma Shidkwa Daadamazhigəlna, am gwidan kə uuda nə iin dat dūula. Famfəg kə hənkala, anabi dla6 dlakulva saa də zarab dat dūula agha dəm damma fishəg biya.

² Məlamarumələg kə zaraabaharu tədvd kəsa dla6a kyalmaha. Am da righəg əndkwan kə adzahadzaha Kristi.

³ Akwama tlatləgan nə uudan taakiya mənəg nə dəgit tuuk vakai nə iina, mbats maay nə dəgiti tuuk vakai nə iin biya, valaba ghəraana.

⁴ Aa zharnazharəg nə uudan kə tlərani 6ag nə iin ndana. Akwama ba marawa, lakwti da tida fidavəgh də dəgiti 6agaa nə iin də ghərana, bamma gəra ghəran də uudi tləm biya.

⁵ Adaba 6aga6ag kə maraw aandzu bawara akəsəg kə kadlanga ghəraana.

⁶ Badəm nə daddakwa tsagəvaru nə əlbəga Kristiya aa tagwnatagw kə dəgaha harər badəm də daddakwa tsagarutsaga.

⁷ Valamndabi kə ghəraru biya, 6agabi marvara nə dyəmdyēmər kə Daadamazhigəl biya. Badəm nə dəgiti aa riiga nə uuda, iin wa da ghudəg nə iina.

⁸ Adaba ma riyarig nə uudan də naaga ərvīdmahudaana, da ghudəgan kə əmtsəga. Akwama aa riiga də naaga shidkwa Daadamazhigəla, da ghudəgan kə shifəga tangwa damma zərazəra.

⁹ Mbakyarvad kwaha kudəyamalbi də 6a dəgit maraw biya. Adaba akwama kudəyamalbi, kə 6agan biya, da sagau nə sarta kwa kiyam da ghudəg nə miyam kwa də barka.

¹⁰ Mbakyarvad kwaha, ba kəla sarti kiyam tləkəna nə miyam kə dūula 6agaana, məlamarumələg kə uudah badəma, kyambar zaraabahamiyami kwama Krəstiya.

Əlbəga mbasuumbasə

¹¹ Zharamzharəg kə hulfa vindəgahan dyakdyakən vindankura nai də dəvara.

¹² Aiciya uudahanən ar na ba ma cingaba dəgatər nə uudna, iitər wana fəkura barari əkura nu uud kə aguvaca. Ar əkur kwana adaba ar gədza dladən ar da hu6əg nə iitər mbakyarvad hərtəga Kəristiya.

¹³ Aandzu ba lii bagavtəra6ag nə aguvac ndakwani ar maay tsuufa adzahadzaha Muus biya. Ar naa ba ma əkura nə uud kə aguvaca kiyava taakiya iitər wa fakura əkura nə uud kə aguvaca.

¹⁴ Kiyava kaiya ən maay tədə fədavəgh biya, bamma təghər kə hərtəga Yaazhigəl Yesu Kəristiya, Adaba tədvad əmtsəgan tə tla6a hərtəga nə wa duuwanars nai kə ndzəgana duniya, dla6a əmtsənaətsəg kwakyarvad dəga duniya.

¹⁵ Baga6agan nə aguvaca 6agabi na aguvac biya maay nə dəgiti tuuk vakai nə iini, dəgit marawa kə uuda, aa nalnəg kə daala vərdəgga.

¹⁶ Gagəra ard zhuwadaala aa dzadzəg təghər kə lii gata kwan kə duul badəmma, kwa yaa izraila ba jiijiira.

¹⁷ Cigət ndakwana da təvuuk zaraabahara, aa gwiya bi nə uudan kə gəgyakai də dəgiti tlər biya, adaba vavərahan tə vəgharna maradamarəg taakiya ən eva Yesu naiya.

¹⁸ Aa ndzandzəg nə harərra Yaazhigəl Yesu Kəristi əmtəd də Shidkwaru zaraabahara. Amin.

COL

¹ Wakita Bulus, kwa nal kɛ zɛr ɓɛlga kɛristi Yesu tɛɗvad naaga Daadamazhigɛl, ɛmtaɗ dɛ Timuti, zɛraabamiyama,

² Da vak lii gata Daadamazhigɛl kwar ndzɛga ma Kolosiya. Aa ndzandzɛg nɛ Herɛra ard gabɛrɛr Daadamazhigɛl Daadamiyam tɛghɛr kɛskurama.

³ Ba kɛlahɛnga, kɛm tagar uus kɛ Daadamazhigɛla, Daad Yaazhigɛlamiyam Yesu Kɛristiya, ma sartɛn kɛm dzug nɛmnd kɛ zhigɛl kwakyarvad kuurama

⁴ Adaba cinngamndacinng kɛ fadghɛraru tɛ Kɛristi Yesu, ard waiyakɛvi am martɛr nɛ uuram kɛ lii gata Daadamazhigɛl baɗɛmma.

⁵ Kwam ɓagɛr nɛ uuram ɛndkwaha, adaba am dɛ fantaar tɛghɛr kɛ dɛgitahi marau kwa fakura nɛ uud ma ghɛrazhigɛla. Kwan nɛ ɛlbɛga jijiiri cinngama nɛ uuram ba zɛngw ma ɛlbɛg marawa.

⁶ ɛlbɛg marawɛn sa dɛ barka, dlaɓa cinngalciing ma duni baɗɛmma, bandkwa ɓagaa nɛ iin makuuram bamma sarta kwa famarzha cinnga ɛlbɛg tɛghɛr herɛra Daadamazhigɛla, ard duuli nɛghamaaka nɛ uurama.

⁷ Fɛgharzha nɛ Abafaras tsaghwa tlɛramnda kwa kɛm waig nɛmnd kɛ lankur ɛlbɛga hɛrɛra Daadamazhigɛla. Uuda jijiir nɛ iin ma ɓa tlɛra Kɛristiya, dlaɓa iin wa ɓa tlɛr vakaru dlakulvamnɗa.

⁸ Iin dlaɓ wa tagkɛmnd ɛlbɛg tɛghɛr kɛ waiyakɛvi am ɓag nɛ uuram ma Shidkwa.

⁹ Cinngamnda ba nɛmnd kɛ ɛlbɛgna, ghacamnda bi kɛ dzɛgwazhigɛl mbakyarvad kɛ uuram biya, kɛm ba ghala Daadamazhigɛl ma righkurɛt dɛ sɛrgasɛrg ma dabariya ard nɛghakanɛghɛga.

¹⁰ Tɛɗvad kwah wam da ɓag nɛ uuram kɛ ndzɛgan maraw tɛvuukwa Yaazhigɛla, am hɛnarna kɛ ɛrvidmahuda, am ɓagan kɛ ndzɛgan maraw aanji ma hulfa kwar kɛ tlɛra, dlaɓa am gwiya fɛgara baɗ fɛg ma sɛrga Daadamazhigɛla

¹¹ Aa fɛkuraafɛg nɛ Daadamazhigɛl kɛ ndzɛɗ dɛ ndzɛɗan baɗɛmma, kiyava fishgan kɛskuuram aanji bau wa dzɛgardzɛga, am fɛgan kɛ ɛrvidmahud dɛ dlaiga.

¹² Am tagar uus kɛ Daad ba kɛla hɛnga, adaba iin wa fakiyama tlɛkɛna dɛgshiga gwiigɛn kwa faa nɛ iin kiyava uudahan kwar ma tlɛksɛra paraka.

¹³ Adaba iin wa ngɛdlakiyama sagal ma tlɛksɛra gurtla, sɛkiyamdaan damma tlɛksɛra Zɛraan kwa waig nɛ iina.

¹⁴ Kwa varakiyamnda tɛɗvad iin nɛ uuda, kwa iin nɛ ɓisha haipaha miyama.

Juujig nɛ Yesu kɛ dɛgit baɗɛmma

¹⁵ Kɛristi nɛ dzakɛna Daadamazhigɛl kwa nɛghva biya, iin Zɛra zɛnngw tɛvuukwa dɛgitahi vɛrɗyava baɗɛmma.

¹⁶ Adaba ɓagava tɛɗvad iin nɛ dɛgitah baɗɛmma, dɛgitahi ma ghɛrazhigɛla ard ma duuniya, ard dɛgitahi nɛghvanɛghɛga ard dɛgitahi kwa nɛghva biya, aanji avda kwarga, aaji kwarga, aanji lii ndzɛɗa. Baɗɛm nɛ dɛgitahi vɛrɗyavana, vɛrɗyavɛtɛra tɛɗvad iina, dlaɓa mbakyarvad iina.

¹⁷ Kɛristi wa tɛvuukwa dɛgitah baɗɛmma, dlaɓa baɗɛm nɛ dɛgitahi vɛrɗyavana matlavant tɛɗvad iina.

¹⁸ Iin nɛ ghɛr tɛ vɛgha, kwa iin dlamakɛlawaa lii gatɛga. Iin nɛ dɛga zɛnngwa, iin dlaɓ nɛ dɛga zɛnngw ma lii ciig ma gɛtlaha, dlaɓa aanji ma kwar kɛ dɛgita nalnɛg nɛ iin kɛ dɛga zɛnngwa.

¹⁹ Adaba cinngucinng nɛ Daadamazhigɛl kɛmtakɛra righɛga dɛgitah baɗɛm ma iina,

²⁰ tɛɗvad Kɛristi dlaɓ wa nadal nɛ iin kɛ dɛgitahi vɛrɗya nɛ iin baɗɛm da vakaana. Aanji dɛgitahi ma duuniya ma dɛgitahi ma ghɛrazhigɛla, sadaasɛg kɛ gabar saa mataataaka kwanahaan baɗɛm tɛɗvad diida avzaan tɛ dlaɓa hɛrtɛga

²¹ Ndzam ba ɓɛkya dɛ Daadamazhigɛl wurwura, ndzam ɓa tlɛghum dɛ iin ma ɛrvɛdmahudaru am ɓa dɛgitah ghwadghwada.

²² Adaba ndakwana, faafɛg nɛ Daadamazhigɛl kɛ gabɛr mataatakaru dɛ iin ma avza Kɛristi kwa dɛga tluwa ard avza tɛɗvad ɛmtsɛgaana. Nakurdalnɛg nɛ Kɛristi ndakwan ba cuwadaɗ lii maay dɛ haip tɛvuukwa Daadamazhigɛl biya,

²³ Akwama am zaa ba vuuk dɛ fadghɛraruwa, am ghaca ba tɛ vakaiya, duuwamar bi kɛ fantara kwam dɛvakai nɛ uuram kwa cinngam ma ɛlbɛg marawɛn biya. Kwan kɛ ɛlbɛga maraw kwa tagavɛr aanji kwar kɛ dɛgitahi vɛrɗyava ma miizhangɛl kɛ ghɛrazhigɛla, kai Bulus wa nanal kɛ dadda ɓa tlɛra.

²⁴ Ƀn dlaig nai ndakwan mbakyarvad dladɛn ɛn huɓɛg nai kwakyarvad kuramna, adaba ɛn da righgant tɛɗvad dladɛn kɛ dɛgiti tɛmaa kɛ dlaɗa Kɛristi huɓuu nɛ iin kwakyarvad vɛghaana, kwa iin nɛ dlamakɛlawaa lii gatɛgaana.

²⁵ Nanalnæg kə dadda taa əlbæg marawa tədvd həkya langyiya kwa vəlghwa nə Daadamazhigəl mbakyarvad kə uurama, kiyava tagkur əlbæg Gaadamazhigəl ba marawa.

²⁶ Kwan kə əlbəgən ən tagkur naiy na, dəgit shifashiḡan ba sagalan ma zərəzəra, adaba ndakwana maravtərdamarəg kə yaa dadda gata yaazhigəla.

²⁷ Naaga Daadamazhigəl mara səran nə uudadan kə dyaka hyahərən ma dəgan shifashiḡan kwa ndanga, kwa fa nə iin kiyava lii ar Yahudahən biya, dəgitən shifashiḡanna, iin Kəristi kwa də shifəg ma kə uurama, am də fantar ndzəga əmtəd də iin ma ndangəraana.

²⁸ Iin wa kəm tagar nəmnd aanji war kə dəgit təghər kə Yesu Kəristiya, kəm tədkur hyəmya dlaḡa kəm tsakur kə dəgitah badəm də dabariya kiyava nal aanji ba war kə dadda gata Kəristiya.

²⁹ Mbakyarvad kwah wan ghulvanai kə 6a tlər bad halavuwa ndzədər kwa vəlghwa nə Kərisi ma kaiya.

2

¹ Ən naagan am səran kə hulfa dladən ən həḡəg nai kwakyarvad kə uurama ard uudahi ar ma lawudikiya, ard uudah badəm kwa taparnabi kə nəghkwanəghəg biya.

² Maa tə naagara maraa ndzan ma waiyakəva, dlaḡa ar tləkəna kə ndzəd ma ərvdmahudəatəra, kiyava tləkənatləg kə iitər kə sərgəsərgər ba maraw, ar səran kə dəga Daadamazhigəl shifashiḡana, kwa iin Kəristi bad ghəraana.

³ Shifəvna ma iin nə ndangəra dabariya ard sərgəsərgər badəmma.

⁴ Ən tagkur kwa nai haik valkurdavaləg nə uudanna də əlbəga, ḡala ḡajawa.

⁵ Aanji ban maay əmtəd də kuuram ma ndzəgana vəgh biya, adaba ma shidkwa ən ba əmtəd də kuurama. Ən dlaig nai ba vaivai mbakyarvad ndzəga ba kalkala, dlaḡa am də fadghər ma Kəristiya.

Sadaasəg nə gata Kəristi kə daala shifəga

⁶ Haiyamanthaig tsau taakiya Yesu Kəristi nə Yaazhigəlaruwa, zamzəg kə vuuk də gatəgaana.

⁷ Am ndzan ba maraw ma iina, am faraa kə ndzəd kə ghəraruwa, dlaḡa am ghacan ma fadghəraru bandkwa tsagamndkuru nəmnda, am tagar uus kə Daadamazhigəl ba kələhənga.

⁸ Famfəg kə hyəmya, aa viiyət bi nə uudan kə ghəraru tədvd dyaḡdyama duuni kwa dəga valuud biya, kwa tag nə dəga daadija uudah tədvd ndzədə shidkwa duuniya, kwa dəga Kərist biya.

⁹ Adaba righant ma Kəristi nə Daadamazhigəl kə dəgahan badəm ma vəghaana.

¹⁰ Bandkwah dlaḡ nə uurama, am righarighan ma Kəristiya, kwa iin maal təghər ndzədə ard kwarga

¹¹ Bagakura ma iin dlaḡ nə uud kə aguvaca, hulfa aguvacən ḡag nə uud də dəv biya. Sakurdasəg nə uud sagal ma haipaharu kwa naag nə vəgh badəmm, ma sarta kwa bagakura nə Kəristi kə aguvaca.

¹² Adaba hədakurahədəg nə uud əmtəd də Kəristi ma sarta kwa bagakura nə uud kə tsuufəga. Ciyakurətciig dlaḡ nə uud əmtəd də Kəristi ma tsuufəg tədvd fadghəraru ma ndzədə Daadamazhigəla, kwa ciighant nə iin ma ḡətlaha.

¹³ Ndzam əmtsaməmtsən wur mbakyarvad haipaharuwa ard maara 6a aguvaca kwa dəga dūwa hənkalī naag nə vəgha, ciyakurətciig nə Daadamazhigəl də shifəg əmtəd də Kəristiya, bishakiyamnaḡishəg kə haipahamiyam badəmma.

¹⁴ Ghudadaghudəg kə shariya kwa nguḡa kiyama nə adzahadzahəna, kəsakiyamara kəsəga nə Daadamazhigəla, tsahətsahəg kə kus tə tlaḡa hərtəga Kəristiya.

¹⁵ Kəsətərvakəsəg kadlāga ghwava lii kwarəga ard ndzədəatəra, tsatəratsəg kə zhirwa bat ḡalaḡala tədvd zaa fiir ti iitər tə tlaḡa hərtəga.

Tləkəna kwara ghər vak Adzahagdzaha

¹⁶ Mbakyarvad kwaha, aa fəkuraabi nə uud kə haipa təghər kə dəḡiti am zəg nə uurama, bi təghər kə dəḡiti am huḡəg nə uurama, bi am maay tsuufa hwaḡaga haarakəsə, bi Hwaḡaga Daala Kyila, bi ngiiya faciya əvd biya.

¹⁷ Kwanahaan kə dəḡitaha band shidkwa dəḡiti da sagauwa, Kəristi nə gyigyiya dəḡiniina.

¹⁸ Mbakyarvad kwaha, haiyamant bi aanji ba war kə dadda naa ghər nenna kə uuram taakiya, tlətləg nə iin kə ghwalvəra ḡagan kə sənga. Hulfa kwan kə uuda naa ghəran ba ghyaaana, baz taaki ḡagar kwatənəh kə zərha ḡəḡa Daadamazhigəla, mbats ndakwani vala ba ghəraana, ərvdmahudəna dəga hənkalā uuda digshiga.

¹⁹ Hulfa kwan kə uuda, əmtsəvət bi tə Kəristi kwa iin nə ghər tə vəgh biya. Adaba iin wa həkya vəgh badəma kwa matlamatlan də pərdəha, ghubarəg dlab bandkwa faa nə Daadamazhigəla kiyava ghubarəga.

²⁰ Æmtsamaæmtsæg tsau æmtad dæ Kæristiya, dlaða sakurdasæg sagal mazhagyl kæ ndzæda kwan kæ duuniya. Aujiibæg am 6a ndzægan band lii gwastan ar ba dæga duuniyi? aujiibæg am haiganthaig dæ adzahadzah kwa tsag næ uud duuni,

²¹ adzahadzah kwa taakiya, “Bag bi kæ tlær dæ kwan biya, tap biya, vii biya”?

²² Hulfa kwan kæ adzahadzaha tag tæghær kæ dægitahi da zælma biya, adaba adzahadzahiina kwa tsag næ uudaha.

²³ Hulfa kwan kæ adzahadzaha mæng næ ndzægana dabariya vaka faa ndzæd ma gatæga kwa naag næ uudaha, ar tsægarva ghærætær kæ cinnga æmtakær mbakyarvad gata digshiga, ar vælga dlad kæ ghærætæra. Bak jiirjiira, hulfa kwan kæ adzahadzaha maay dæ ndzæd vaka tsægarva dægiti naag næ vøgh biya

3

Ndzægana Daala Shiifæga

¹ Ciyakuræciig tsau næ Daadamazhigæl dæ shiifæg æmtad dæ Kæristiya, gatamgatæg kæ dægitahi kwa maghærzhigæla, vakavaki dæ Kæristiya, kwa cihurgan tæ dæva kafa Daadamazhigæla.

² Dzamamdzamæg ba kæ dægitahi kwa ma ghærzhigæla, ndavambi kæ dægitahi kwa ma duuni biya.

³ Adaba æmtsamaæmtsæga, shifashiðan næ shifægaru æmtad dæ Kæristi ma Daadamazhigæla.

⁴ Ma sartæn da marazh næ kæristi kwa iin næ shifægaruwa, ghæravaru ndakwani am da marazh æmtad dæ iin ma ndangæraana.

⁵ Mbakyarvad kwanha, duwamarsduug kæma dæga duuni ma ærvidmahudæruwa, kwa iin tlæra gwardzæra, ard gwaragwara, ard 6a kæladæra, ard shiðæga, kwa iin ndakwani ba 6agar kwatønah kæ ghælaha.

⁶ Mbakyarvad kwan kæ haipah wa badzæg næ Daadamazhigæl kæ ærvidmahud dæ lii 6a kwana.

⁷ Ndzaam za vuuk dæ kwanahan kæ hænkal næ uuram wura, ndza nalnæg kæ vøgh kæskurama.

⁸ Adaba ndakwana, barari kæskuram am duwar kæ hulfa kwanahan badæmma. Duwamardug kæ nguda ærvidmahuda, ciya jaaga, ard naa bi kæ uuda, ard badza daaga, ard ælbæg ghwad kwa sagal ma ghaayaruwa.

⁹ Tagam bi kæ fiid ma taatakaru biya, duwamardug tsau kæ hænkalæruwi kwa ndza wura ard tlærahaana,

¹⁰ baz kæsa daala hænkal kæakurama, kwa navdal kæ daal tædvad særgasærg ma dzakæva daddakwa værdyaværdyæga.

¹¹ Tlæmkænætlæg tsau kæ daala hænkala, madla bi næ ndzægan gærgær ma taatakaru biya, aanji Yahudaha ma lii ar Yahudah biya, ard daddakwa 6aga6ag ka aguvaca ard daddakwa 6agabi ka aguvac biya, ard dadda tæmaruwa, ard zærndzæga, ard ærva, ard daddakwa kwara ghæra, badæm ba dægit palla, adaba Kæristi næ dægit badæmma, iin dlab wa ma kæmyam badæmma.

¹² Kæsakurakæsæg næ Daadamazhigæl kiyava næg kæ uudahana lii cacuwanan kwa waitær næ iin ba vaivaiya. Mbakyarvad kwaha, am zhutædaala kæ zarabaharuwa, am 6agtær herærra, am nal kæ kalaliyah ard 6a dæga jiira ard 6ishgaana,

¹³ am fagan kæ ærvidmahud dæ zaraabaharuwa. Akwama 6aga6ag næ uud pal ma kuuram kæ haipa, am 6isharnana bandkwa 6ishkurna næ Yaazhigæl kæ haipaharuwa, 6ishamarna6ishæg dlab næ uuram kæ pallaruwa.

¹⁴ Tæghær kwanahaan badæmma, 6agam6ag kæ waiyakæva, adaba waiyakæv wa matlægant kwanahan badæm tæ dægit palla.

¹⁵ Aa 6ag næ gabæra Kæristi kæ kwaræg ma ærvidmahudæruwa, adaba mbakyarvad gabæræn wa dahakurær næ uud kæ ndzæga kæ vøgh palla, dlaða am nal kæ lii tagar uus kæ Daadamazhigæla.

¹⁶ Aa ndzandzæg næ ælbæga Kæristi ma ærvidmahudæru ba dyakdyaka, am tsagtærtsæg kæ zarabaharuwa, am 6ælgaan kæ magi dæ dabari badæmma, am 6ælgaan kæ ængsa zabura ard dæ dæga galla Daadamazhigæla, am 6ælgaan kæ ængsa kwa tagkur næ Shidkwa, am 6ælgaan da taa uus ma ærvidmahudæruwa.

¹⁷ Aanji ba kwar kæ dægiti am 6ag næ uurama, ma taa ælbæga ma tlæra, 6agam6ag ma daaga Yaazhigæl Yesu, am tagar uus kæ Daadamazhigæl Daada tædvad iina.

Ndzægan kwa marau kæ yaa dadda gatæga

¹⁸ Kuuram ængwasaha, 6agam6ag kæ ndzægan dæ zhiilaharu band kwa kalkalan dæ lii gata Yaazhigæla.

¹⁹ Kuuram ghulvaha, waiyamtærwaig kæ ængwasaharuwa, maramtærbi kæ hænkal ghwad biya.

²⁰ Kuuram zarha, famarafæg kæ daadaharuwa ard baabaharu aanji ma kwar kæ dægita, adaba kwan wa naag næ Yaazhigæla.

²¹ Kuuram daadaha, vælamtærbi kæ dlad kæ zærharu biya, haik kæ gædzæg kæ iitæra.

²² Kuuram εεvaha, famtəraaraafəg kə dadda hənyaharu maa duuni aanji bamma auwa. Bagambi kə dəga nəgha gyi band kwa bag lii gata daag vak kə uudah biya, dlakulva kwaha, bagamda kə tlər bad ərvīdmahudə palla, am gədzəgan kə Yaazhigəla.

²³ Badəm nə dəgiti am bag nə uurama, bagamdag bad ərvīdmahudəru badəmma, mandki am bagar kə Yaazhigəla, am bagar kə uud biya,

²⁴ am sərgasərg tsau taakiya da vəlkurvələg nə Yaazhigəl kə dəga gwiig kwa iin nə dəgshigaruwa. Adaba am bagar kə Yaazhigəl Kəristi nə uuram kə kwatənəhəra!

²⁵ Daddakwa 6a tləra kəladəra, da tləkənatləg kə dəgshiga kəladərana, adaba maay nə Daadamazhigəl fa dagar ma uud biya.

4

¹ Kuuram dadda hənyahaha, həkyamnahəkyəg kə εεvaharu bak jijiira am gədzəgan kə Yaazhigəla, adaba am sərgasərg ghəravaru taakiya am də Yaazhigəl nə ghəravaru ma ghərazhigəla.

² Ghulamvaghuləg kə dzəgwazhigəla, am uufəgaana am tagar uusa kə Daadamazhigəla.

³ Am dzəgwan kə zhigəl dlab kəskəmda, kwa da wurkəmdant nə Daadamazhigəl kə duul kiyava taa əlbəgaana, kəm tagtər kə uudah kə əlbəga Kəristi shiəshibəna. Mbakyarvad dəgitiin shiəshibənən wa bəlakwadəm nə uud ma guda bərfəga.

⁴ Dzəgwamwədzəgw kə zhigəla kiyava taa əlbəgən shiəshibənən ba marawa, kwa kalkalana kəskai tagana.

⁵ Dzamədzəg də dabari ma lii ar maay gata Yesu biya, am 6a tləra aanji də kwar kə sartaruwa.

⁶ Aanji ba həra, tagamtag ba kə əlbəga herərra dla6a kwa əmtak kə cinnga, kiyava sərgasərg kəskuuram kə duuli am da ngutər nə uuram aanji ba wara.

Ghala taa uusa Bulusa

⁷ Da takurtag nə Tikikus kə dəgit təghər kəskai badəmma. Zəraabamiyam nə iin kwa kiyam waig nə miyam ba vaivaiya, dla6a uuda jijiir nə iin ma 6a tləra Yaazhigəl əmtad də kəmyamma.

⁸ Bəlanantbələg da vakaruwa adaba am sərən kə ndzəgana lapiyamnda, dla6a fəkurna kə ndzəda.

⁹ Dagal əmtad də Onisimusa, zərabamiyam uuda jijiir kwa kiyam waig nə miyama, kwa ghəran ndakwi ba uuda kəsaruwa. Ar da tagkurtag nə iitər kə dəgita badəm kwa dzagardzaag də kəmd vakwanna.

¹⁰ Aristarkus kwa ma guda bərfəg əmtad də kai vakwana, tagkur uusa, band kwah dla6 nə Markus kwa daadijətər pal də Barnabasa. Iin wa tagankur naiy kə əlbəg təghər kə iin taakiya, akwama səvsəg sa vakaruwa, cawamacaug bad dəva buwa.

¹¹ Yesu kwa dahav də Yustus, ghəran ndakwi tagkur uusa. Ba uudahan həkərdən kalti ma yaa Yahudah kwa 6a tləra tləksəra Daadamazhigəl əmtad də kaiya, nararnəg kə dəga taa ndzəgwagh vakara.

¹² Abafaras kwa pal ghəran ma kuurama, iin ndakwani ba kwatənəha Yesu Kəristiya, tagkur uusa. Ba kəlahəng ba dzəgwazhigəl ghala Daadamazhigəl kwakyarvad am ghacan bad ndzəda, am ndzan ba righarighana, am fədgəhərət taakiya am lii gata Daadamazhigəla.

¹³ Nanalnəg nai kə shid kə Abafaras təghər kə tləri kwa ghulava nə iin kwakyarvad məkuru kəskurama, ard uudaha Lawudikiya ard uudaha Hirafolis.

¹⁴ Luka, doctar kwa kiyam waig nə miyama, ard Demas, ar tagkur uusa.

¹⁵ Tagamtərtəg kə uus kə zəraabahamiyam badəm kwar ma Lawudikiya, ard Nimfa əmtad də dlamakəlawə lii gata Yesu kwar dzahav ma vəgyaana.

¹⁶ Akwama ghyənnəgava ghyənnəg karanta wakitən təvakwaruwa, am vəltər kə dlamakəlawə lii gata Yesu kwar ma Lawudikiya, kiyava karantəgan ghəravatəra. Am karantan ghəravaru kə wakitən kwar da vəlkur nə uudah Lawudikiya.

¹⁷ Am tagar kə Arkibus aa fəfəg kə hənkal ghyənnəgna kə tlərən vəlghar nə Yaazhigəla.

¹⁸ Ba kai Bulus də ghərər wa vəndkur kwan kə taa uusa. Viyamnabi taakiya ən ngudangudan biya. Aa ndzədzəg nə Herəra Daadamazhigəl əmtad də kuurama. Amin.